71

ALBUM

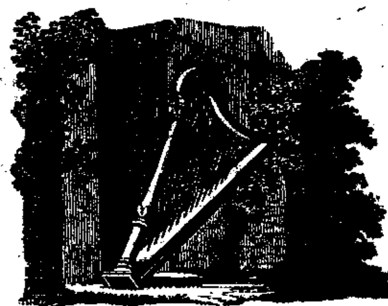
ISTORIC SI LITTERARU

DE

M. COGALNICEANO.

Illustratu cu 12 litografii.

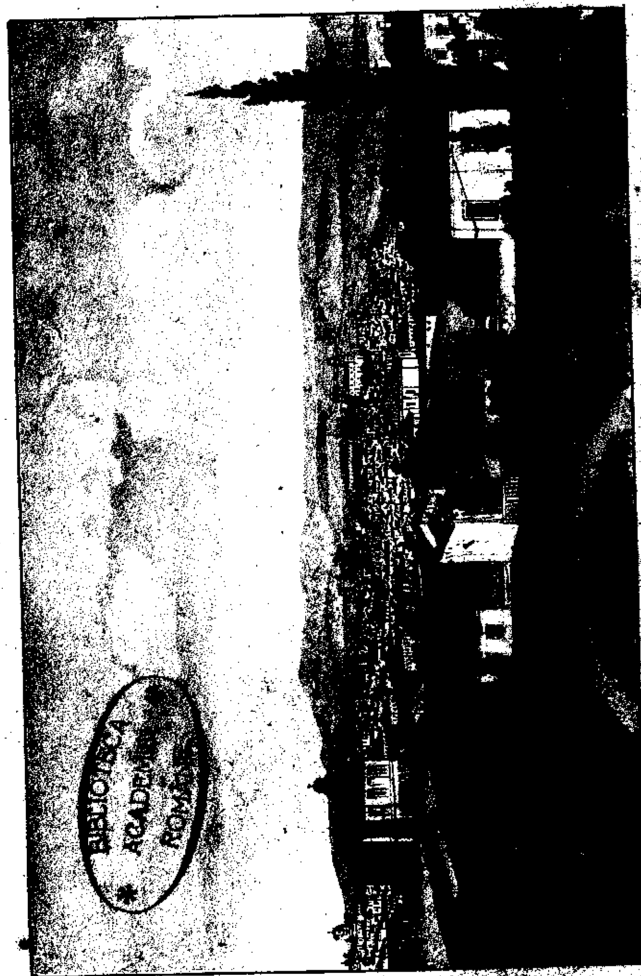

IASSII

LIBRARIA-NOUA.

[1854]

Календарѕл пентрѕ попорѕл ромъпескѕ пе апѕл 1845, пѕблікатѕ de D. Колопелѕл M. Когалпічеапо, ꙟп тіпографіа са (Каптора Фоаіеі Сътешті), пѕ ера о карте ефемеръ menітъ de а тръі пѕмаі ѕпѕ апѕ, къчі кѕпріndеа артікѕле імпортепте ꙟп фелісріте обіекте, кѕм ші літографіі а DD. Каѕфмап ші Реі, репроdѕкъndѕ портретѕрі ші сітѕрі ромъпешті. De ачеіа Лібреріа-Nоѕъ воіnd а ꙟпdаторі пе ачеле персоапе каре ꙟпкъ пѕ шіаѕ прокѕратѕ ачеастъ фрѕмоасъ колекціе, о пѕпе ꙟп въпzаре сѕв форма de фацъ.

Th. Codresko & Cie.

СКАРА

МАТЕРІЇЛОР ЧЕ СЕ КУПРІНДЕ

ЖН АЛБУМ.

ДЕСПРЕ ЧІВІЛІСАЦІЕ.

Кввжнтвл Чівілісаціе, каре ноі де вр'о чінчіспрезече анї дечвіа ам жнчепвт а'л кэноаще, віне де ла *civiles*, че латінеще жнсемнеазъ че есте а четъцїї. Жн адевър, жн тімпвріле антіче, кънд омвл жн лъптъ кв натвра нв жндръсніа ъікъ а се зіче бірвіторвл ачествї страшнік протівнік, четатеа ресвма жн еа тоатъ пвтереа, тоатъ прічеперea оменеаскъ. Афаръ де четате, саў ораш, саў тжрг, тот траівл ера жн прімеждіе, тоатъ пвтереа ера проблематікъ. Пентрв чеі векї, сочіетатеа ера четатеа; пентрв джншії, четатеа кэпріндеа тоате ідеіле де каре се компвне квважнтвл чівілісаціе. Дар дін зіоа че натвра бірвітъ с'аў фъквт роава омвлвї, четатеа с'аў афлат преа стрімтъ: жнтеметїатъ пе прівілегїв, еа аў рефвсат съ'шї дескідъ порціле глоатїї. Атвнче аў алергат Барварії: топорвл лор аў сфърмат зідвріле четъцїї, ші Крестінісмвл жнтрънд жн врмъле аў проклам ат Сочіетатеа, кввжнт ноў че фвсесе некэноскят лвміі трекэте.

Кв тоате ачесте, кввжнтвл Чівілісаціе фв пъстрат жн лімба політікъ; дар жнсемнареа са се жнтінсесе. Ел нв маі аръта нвмаї десволтареа Четъцїї, дар ші десволтареа Сочіетъцїї.

Че есте ѫнсъ desволтареа Сочіетъцiï? Dакъ am респȣнde къ есте desволтареа ideilор сочіале, поі am аръта негрешіт ȣн adевър нетъгъdȣіт; dар прін ачеаста тот am лъса ѫнтреварea съ ръмѫе ѫнтреагъ, ші не-am ѫndаторі съ dъm о dефініціе maï мȣлт. De ші am ѫнтра ѫн експлікаціï преа лȣнцï, тревȣе ѫнсъ съ фачем ачеаста, спре а фі maï біне ѫнцълес.

Ideiле сочіале разimъ пе dоъ орdіне de факторï: 1 факторіле щiінціфіче, каре кȣпрindȣ ісбънziле артеï, а щiінціï ші а indȣстрieï; 2 факторіле полiтiче, че кȣпрindȣ ѫмпреȣнȣл релацiiлор оаmенiлор ѫнтре еï, а indiвidȣȣлȣï кȣ сочiетатеа, а сочiетъцiï кȣ indiвidȣȣл.

Факторiле щiінцiфiче сѫнт порочiтȣл ресȣлтат а лȣптеï omȣлȣï ѫн контра натȣрiï din афаръ. Фiеще каре iсправъ а щiінцiï, а артiï саȣ а indȣстрieï есте о iсбѫндъ асȣпра материeï пре каре omȣл о сȣпȣне тревȣiнцелор ші славеï сале.

Факторiле полiтiче сѫнт iсбънziле omȣлȣï асȣпра omȣлȣï, фiе а ѫmпiлъторȣлȣï асȣпра ѫmпiлатȣлȣï, фiе а ѫmпiлатȣлȣï асȣпра ѫmпiлъторȣлȣï. Aiчï, кȣm се веde, сѫнт dоъ серiï de факторï кȣ тотȣл опȣсе, каре тревȣie съ ѫнтърzie саȣ съ гръбеаскъ Чiвiлiсацiа, dȣпъ кȣm ар ресȣлта din ачеастъ опосiцiе, робiреа саȣ deсробiреа.

Maï тързiȣ не вom ѫнтоарче ла ачеастъ deосъбiре; dар de не акȣm пȣтem аmеzа прiчiнȣл къ ъmбеле елеmентȣрï de къпiтенie каре алкътȣескȣ Чiвiлiсацiа, факторiле щiінцiфiче ші факторiле полiтiче, сѫнт амъndоъ ресȣлтатȣл ȣнеï лȣпте, ѫнчепȣтъ de ла ѫнтеmeeреа сочiетъцiлор, ші ȣрmъndȣсе кȣ ѫнвъпъiере ѫн тот шiрȣл веакȣрiлор.

Ѫн adевър, пȣрȣреа omȣл аȣ фост ѫнтре doï протiвнiчï: 1° натȣра din афаръ; 2° omȣл, чел асеmiнеа кȣ ел. Deчï, de къте орï ел трiȣmфеазъ асȣпра натȣрiï dinафаръ, ел аdаоще ла ѫнсȣшï а са слобоzенie; ші пентрȣ dѫнсȣл есте еmанчiпацiе саȣ deсробiре. Еатъ dар ȣна din елеmентеле

Чiвiлiсацieï. Dар кънd omȣл с'аȣ афлат ѫн фацъ кȣ omȣл, чел ънтъi ресȣлтат а лȣптеï аȣ фост робiреа челор maï славï. Аколо, негрешiт, ȣнȣл din елеmентеле Чiвiлiсацieï фаче лiпсъ; dар вiне вреmea кȣрънd саȣ тързiȣ, къ ѫmпiлацiï реклаmеазъ ѫmпротiва ѫmпiлърiï: о лȣптъ поȣъ се рънdiкъ, din каре тревȣie съ еасъ deсробiреа челор de maï ѫнаiнте вiрȣiцï. Еатъ челалалт елеmент de Чiвiлiсацiе каре вiне de десъвършеще ȣна din фасȣрiле оmенiрiï.

Аша, ѫн сфършiт, фактȣл саȣ iсправа Чiвiлiсацieï се ресȣmъ ѫнтреагъ ѫн ачест алт факт, еmанчiпацiа, фiе ка съ се атiнгъ de лȣпта ѫнконтра натȣрiï, фiе ка съ се атiнгъ de лȣпта ѫнконтра omȣлȣï.

Ші съ нȣ креаdъ чiнева къ прiн ачеаста фачем нȣmaï ȣн deшерт жок de кȣвiнте, о класiфiкацiе арбiтраръ, фъкȣтъ ѫнаdiнс спре а аdȣче тоате ла ȣн сiнгȣр кȣвѫнт. Кънd omȣл арȣнкат гол пе пъmѫнт, ѫн miжлокȣл кȣmплiтелор елеmенте, аȣ тревȣiт съ се deпрindъ а се ѫmбръка, а'шï фаче ȣн лъкаш, а се хрънi; ѫнdестȣлареа фiеще кърȣï din ачесте невоï метерiале нȣ 'лаȣ mънтȣiт de ȣн dȣшmaн, нȣ ï аȣ спорiт пȣтереа? Кънd сфъшiind сiнȣл пъmѫнтȣлȣï, ïаȣ ѫнкреdiнцат комоареле агрiкȣлтȣрiï, пороⁿчindȣ'ï съ ле ѫнсȣтеzе, нȣ с'аȣ deсробiт ел de фрiка вiiторȣлȣï? Кънd dънd ȣndелор ȣн слаб вас, аȣ орънdȣiт вънтȣрiлор съ'ï ънфле вълȣрiле ші съ'л ѫmпiнгъ спре цермȣрï deпъртате, нȣ с'аȣ нȣс ел прiн ачеаста maï ȣс de deпъртаре, ші нȣ аȣ нiмiкнiчiт спацiȣл? Кънd ѫнсеmнънd гънdȣрiле сале ѫн карактере нестерсе аȣ zic тiпографieï съ i ле вечiнiчеаскъ пентрȣ ȣрmашiï сеï, нȣ с'аȣ mънтȣiт ел прiн ачеаста de фрiка de а фi ȣiтат? Ѫн сфършiт, кънd пъdȣшънd авȣрȣл пънъ че iаȣ dат о пȣтере несокотiтъ, ел аȣ порончiт ачестiï пȣтерi съ'л поарте пе арiпiле сале, н'аȣ скȣтȣрат ел прiн ачеаста ланцȣрiле тiмпȣлȣï? Тоатъ арта, тоатъ щiiнца, тоатъ indȣстрiа есте о еmанчiпацiе, аdекъ о deсробiре. Тоатъ iсбънda фъ-

кȣтъ асȣпра патȣрiĭ се ꙟтоарче ꙟп фолосȣл словоzenieĭ
omineщĭ, adъoцind ла бȣпъ-старea omȣлȣĭ. Ачеаста, есте
кȣm am maĭ zic'o, ȣna din кondiцiiле Чiвiлiсaцieĭ.

Еатъ пентрȣ че есте adeвърат de a ziче къ ресбоiȣл ꙟп-
тре попоаре аȣ̆ фост ȣна din челе maĭ пȣтерпiче елемен-
тȣрĭ a Чiвiлiсaцieĭ. Ȣп попор a кърȣĭа кȣпощiнцĭ щiiнцi-
фiче ꙟпт maĭ desволтaтe, adȣче прiн iсбъndъ podȣрiле
лȣкрърiлор сале ȣпȣĭ алт попор maĭ пȣцiн ꙟнaiнтат:
Кȣ domnipea са ꙟĭ ꙟmпȣне o бȣнъ-старe maтepiaлъ, пре
каре пȣ o кȣпощеа maĭ ꙟнaiнте, саȣ̆ desфътърĭ iнтелек-
тȣале, ла каре алmiнтреле mȣлтъ времe ар фi ръmac
стръiн. Ꙟнтр'ачест кiп Алексаndрȣ тръdъ Ръсърiтȣлȣĭ
emaнчiпaцia iнтелектȣалъ, шi прегътi iмперia Селеȣчi-
ziлор шi скоала Алексаndрieĭ.

Maĭ adec ъпкъ ръсбоiȣл прегъmeщe Чiвiлiсaцia попорȣ-
лȣĭ вiрȣiтор, каре атȣнче се фаче трiбȣтарȣл ideiлор щi-
iнцiфiче a вiрȣiтȣлȣĭ. Аша, Гречiа окȣрmȣĭа Рoma прiн
ꙟпвъцaцiĭ шi артiстiĭ сеĭ, ꙟп време кънd Рoma domnĭа
ꙟп Гречiа прiн проконсȣлiĭ сеĭ. Аша Варварiĭ, adȣнaцĭ
ка съ dърme iмперia Рoманъ прimiръ ꙟпвъцeтȣрiле ре-
лiцieĭ крестiне.

ꙞНсъ ачеастъ emaнчiпaцie iнтелектȣалъ, din орĭ че
iсвор съ вie, фie dатъ de ла вiрȣiтор ла вiрȣiт, фie ꙟп-
въцатъ прiн вiрȣiт вiрȣiторȣлȣĭ, пȣ фȣ de aцiȣнс mȣлтъ вре-
me певоiлор попоарелор: Еле проеск съ'ĭ maĭ adaorъ шi
emaнчiпaцia полiтiкъ. De aiче поȣе лȣпте, ꙟп каре кȣ-
рънd саȣ̆ търziȣ̆ вiрȣiнца вiне ꙟп спрiжiнȣл dрептъцiĭ;
шi прiн iсбъndа dрiтȣрiлор лор, попоареле вiнȣ̆ de de-
съвꙟршескȣ̆ Чiвiлiсaцia, ꙟmпреȣнъnd ъmвеле eĭ елементе.

Ар тревȣi съ петречеm iсторia тȣтȣлор нaцiiлор ȣна
dȣпъ алта, спре a dovedi къ лȣкрȣрiле аша с'аȣ̆ ꙟптъm-
плат. Dар кredem къ am zic destȣл, спре a фаче пре
четiторĭ съ ꙟцълеагъ сiстеmȣл ностpȣ.

Чiвiлiсaцia есте dаръ adȣнарea ꙟmпреȣнъ a iсбънziлор
щiiнцiфiче шi a iсбънziлор полiтiче.

Din ачеаста, чеа ънтъĭ консеквенцie че ȣрmeazъ есте, къ
орĭ каре съ фie пропъшiрiле omȣлȣĭ ꙟп арте, ꙟп щiiнце,
ꙟп indȣстрie, dакъ ел пȣ'шĭ iсбъndeщe dрiтȣрiле сале, ка
четъцaн, Чiвiлiсaцia пȣ есте depлiнъ; a dova консеквенцie
есте къ кȣ кът се mъреще пȣmърȣл четъценiлор кiemaцĭ
ла ꙟmпърцеала кomȣнъ a dрiтȣрiлор сочiале, кȣ атъта
се лърцеще Черкȣл Чiвiлiсaцieĭ. Се поате dечĭ ꙟнкredin-
цa, кȣ тоатъ сiгȣранцia, къ ideea Чiвiлiсатрiцъ каре dom-
неще пе тоате челелалте, есте ideea каре кĭamъ пре тоцĭ
оаmeнiĭ съ вie съ ĭee лок ꙟп mареa общime сочiалъ, ꙟп
алте кȣвiнте, ideea къ тоцĭ тревȣie съ фie deопотрiвъ.

Нȣ не ва фi dар греȣ̆ de a ръспiнце ачеа ziчере ва-
налъ, къ статȣрiле перȣ̆ прiн екчес adeкъ прiсос de Чiвi-
лiсaцie. Пентрȣ ачеĭ карiĭ пȣ въd ꙟп Чiвiлiсaцie de кът
лȣксȣл шi вiцiȣрiле лȣксȣлȣĭ, ачест парadокс поате съ аĭ-
бъ чева лоцiкъ; пȣmaĭ къ грешескȣ̆, невроind a кȣноаще прiн-
чiпȣл Чiвiлiсaцieĭ, шi прiн ачеаста се ꙟпшеалъ шi асȣ-
пра ȣрmърiлор eĭ. Прекȣm am ꙟнцелесо шi am аръmaтo,
Чiвiлiсaцia се разimъ пе dрептате; нiчĭ odатъ ꙟнсъ стат
н'аȣ̆ перiт прiн прiсос de dрептате. Пȣрȣреа, dinпотрiвъ,
къdереа iмперiiлор аȣ̆ фост пречеdатъ de вре o mаре стрim-
бътате, каре de maĭ ꙟнaiнте desвiновъцĭа пре Провie, шi
фъчеа неапърaтъ o кȣmплiтъ пedeaпсъ.

———

СОБІЕЦКІ шi РОМЪNIЇ.

(Везі Літогр. Четатеа Nеамцȣлȣі).

Ше дрȣмȣл че дȣче вътръ четатеа Nеамцȣ, пе ла сфжршітȣл лȣї Септемврie 1686 се ведеа о оасте мергънд. Dȣпъ ȣн трȣп де лъпчерї че дескідеа марша ȣрма доъ-спрезече тȣпȣрї марї трасе де воï, апоï о чеатъ де офіцерï кълърï жн фрȣнтеа кърора ера треï; ȣпȣл жн флоареа връстеï, посоморіт, гжндітор, некъжіт, шi доï маї вътрънï. Тȣс-треï жн хаïне полонезе. Жн сфжршіт венеа дȣпъ мȣла ощеï; тръсȣрï, багаже, недестрашï, плеахтъ посполітъ, аместекаці, жн перегълъ, кȣ стеагȣріле стрінсе, кȣ капȣл плекат, кȣ армеле ресторнате, кȣ жнтрістареа пе фацъ шi кȣ дȣрерea жн інімъ. Nȣ се аȣзїа нічї сȣрлъ нічï тобъ, нȣмаï тропотȣл каілор, шi пасȣл оаменілор че абїа се мішка, пентрȣ къ де зече зіле каïї н'аȣ рос де кът коажа копачілор, шi оаменïї с'аȣ хръніт нȣмаï кȣ поаме.

Ші жнсъ ачеастъ оасте жн старе аша тікълоасъ е ачеа че а жнціосіт де атъте орï трȣфіа семілȣнiї, еар ачеї треï фрȣнташï офіцерï сънт Хатманiï Іаблоповскі шi Потоцкі, шi чел дін міжлокȣл лор жнсȣшï Іон Собіецкі ріга Полоніеï.

Четатеа Nеамцȣлȣ

Ші кѫт съ нѫ фіе сѫпърат ші некъжіт вестітѫл рігъ? Ел Совіецкі, фала Лешілор, ероѫл крещінътъціі, мънтѫіторѫл Віеніі, съ фіе невоіт пентрѫ а доѫа оаръ а да нас Тѫрчілор, а се траџе dinaintea Татарілор ші а Молдовенілор; а'шї прімі оастеа тікълошітъ de ліпса merindелор, хоропсітъ de dѫшманіі каріі ѫл ѫрmeazъ mішелеще фъръ а ѫndръсні съ'шї dee пепт фъціш кѫ ел, ші фак прадъ тот че каde, тот че ръmъне пе ѫрmъ, а нѫ ѫнтътпіна ѫп друmѫл сеѫ de кът о фіороасъ пѫстіетате!

Кѫm am zic, mерџеа ѫнчет ші гѫndітор. Хатманіі лънгъ dѫнсѫл пъzіа тъчере, респектѫnd сѫпърареа са de каре ші еі се ѫмпъртъшіа.

— Че кастел е ачеста? ѫнтребъ Совіецкі кѫнd ръdікѫнd капѫл zърі не сприпчеана dеалѫлѫї ѫнълцінdѫсе трѫфашъ dinaintea лѫї четъцѫеа Neamцѫ. Кѫ вѫнъ сеamъ вр'ѫн кѫїѫ а талхарілор ачестор de Молdовені?

— Ла вреmе de ресбоіѫ, аічї Domniї Молdовеї овічїнѫескѫ а'шї тріmіте аверіле лор, респѫнсе Потоцкі.

— Аша! Съ mерџеm dap с'о лѫъm. Ох! воіѫ съ'mї ресѫпп пре Кантеmір каре mъ ѫншъль ші пъ фъкѫ съ перd атъца вітежї!

— Еѫ аші zіче съ лъсъm четатеа ачеаста, zice Іаблоновскі, ші съ пе ѫрmъm dрѫmѫл ѫпаінте. Авеm тѫнѫрї de кътп, нѫ de асалт.

— Ба, пре нѫmеле патронѫлѫї meѫ! нѫ ва zіче лѫmеа къ о четате с'а арътат dinaintea лѫї Совіецкі фъръ а і се кѫчері. N'авеm тѫнѫрї? Воm лѫао dap кѫ mъніле.

— Nѫmеле М. Тале е dестѫл тѫп, zice Потоцкі.

Трѫфіа полонѫлѫї mъгѫlindѫce de ачеастъ гроасъ лінгѫшіре, фаца і се ѫнсепінъ ла ideea ѫпеї ісвъпzї атът de лесніcioace, ші ѫndатъ dеtе поронкъ съ се ѫншіре оастеа кътръ четате.

Жп четъцѫе се афла оптспреzече плъешї тріmішї de Ісправнікѫл de Neamцѫ пентрѫ стръжѫіре ѫп ліпса гарні-

zoaneĭ кape epa лa Фълчiĭ пe лънгъ Domnѕл Kaнтemip, ѕndè тъвъpice apmia Тѕpчeacкъ. Кѕ кътeвa чeacѕpĭ maĭ nainтe cocice ънкъ ѕn тънъp плъeшѕ a кърѕĭ кaл acѕdaт пъщea жнпeлaт тpocкoтѕл чe кpeщea пe лънгъ zidѕpĭ.

— Mыĭ вea o dѕшкъ, въeтe, zice ѕn вътpън de кape ce videa къ acкѕлтa тoцĭ, шi нe cпѕнe чe aĭ maĭ вълѕт лa Iашĭ?

— Чe съ вѕd, тaтъ? Блъcтъmъцie! Тъpгѕл жĭ жн жaк. Лeшiĭ npadъ шi deсбpaкъ пe вieцiĭ oameнĭ.

— Ш'aпoĭ zikѕ къ'c кpeщiнĭ!

— Кpeщiнĭ! aѕ пpъdaт вiсepiчiлe шi mънъcтipiлe de o-doape. Nѕ шiцĭ ънкъ? C'aѕ dѕc съ iee пe Cфънтa* de лa Тpiicфeтiтeлe.

— Doamne фepeшe! zicepъ плъeшiĭ фъкънdѕшĭ кpѕчe.

— Aшa, ѕpmъ тънъpѕл; epam aкoлo кънd aѕ mepc съ iee paклa Cфiнтeĭ, dap кълѕгъpѕл cinцind aѕ жнкic noap-тa, шi н'aѕ вpѕт съ deckidъ; aтѕнчe....

— Пѕiѕ de om кълѕгъpѕл! стpiгapъ acкѕлтътopiĭ.

— Aтѕнчe Кpaiѕл лop aѕ пopoнчiт c'adѕкъ тѕнѕpiлe кa съ cпapгъ пopцiлe, dap maĭ ънтъĭ aѕ тpimic pъcпѕнс кълѕ-гъpѕлѕĭ кape шedea жн клoпoтнiцъ съ deckidъ, opĭ фaчe mънъcтipea пpaф шi пѕлвepe.

— Aѕzitaцĭ aкoлo лiтфa чea пъгънъ! Шi чe aѕ фъкѕт пoпa?

— Eл aѕ pъcпѕнс къ нѕ ce aшeптa c'aѕdъ aшa вopвъ de лa ѕн жmпъpaт кape ce ziчe кpeшiн, шi къ M. C. жĭ ma-pe шi пѕтepнiк, пoaтe съ фaкъ чeea чe ziчe, daкъ нѕ ce тeme нiчĭ de Dѕmнezeѕ нiчĭ de cфiнцiĭ лѕi, dap eл нѕ dec-кide пoapтa, чi c'a жнгpoпa cѕвт zidѕpiлe вiсepiчeĭ, шi a-пoĭ лѕmea вa жѕdeкa жнтpe dжнсѕл aтът de cлaв шi жн-тpe M. C. aтът de тape. Aѕzind aчecтe, Лeaxѕл c'aѕ фъ-

* Moaшeлe Cф. Пapacкeвi de лa Eпiвaтa adѕce нѕ кѕлтѕcaлa Domнѕлѕĭ Baci-лie B. B.

кѕт фoк de mънie шi dacъ aкѕm пopѕнкъ съ жmпѕтчe, кънd ѕнѕл din xaтmaniĭ лѕĭ 'ĭ aѕ zic нѕ шiѕ чe.— Кѕm жmĭ cпѕнea oameniĭ, 'iaѕ zic къ нѕ ce кade съ фaкъ aшa лѕкpѕ, съ cтpiчe кaca Dommнѕлѕĭ шi aлтeлe mѕлтe. Жndecтѕл къ'л aѕ жndѕплeкaт съ dea пaчe вiсepiчeĭ.

— Шi чe фaкѕ aкѕm Лeшiĭ лa Iашĭ?

— Ecтe o cъптъmънъ de кънd c'aѕ dѕc dѕпъ чe aѕ вълѕт къ нѕ maĭ aѕ шepinde нeнтpѕ oшĭ, шi aѕ пѕpчec пe Бaxлѕĭ жн cѕc, гжndind к'op гъci de тoaтe; dap aкoлea съ videцĭ. Bodъ din лaгъpѕл Тѕpчiлop кѕm aѕ aѕzit de aчeacтa aѕ шi пopniт dѕпъ dжншiĭ ѕn Mжpzaк к'o mѕлцime de Тaтapĭ шi вp'o чiнчĭ cтeaгѕpĭ de Moлdoвeнĭ, eap maĭ ън-тъĭ aѕ тpimic жн oлaк npe Кanітaнѕл Тѕpкѕлeц к'o cтpa-жъ de кълъpeцĭ кape aнѕкънd жnainтe, aѕ cкoc тoцĭ oa-meniĭ de npin caтe, aѕ daт пoжap фънѕлѕĭ шi фънaцeлop, aѕ acкѕнс npin гpoпĭ гpъѕл шi opzѕл, шi dѕшmaнѕл aѕ гъciт тoт пѕcтiѕ жн dpѕmѕл ceѕ, жнкът aжѕнгънd лa Koтнap нѕ гъcĭa съ mънъnчe de кът пoameлe кoнaчiлop; нa ънкъ aѕ нѕc npin вълцĭ шi нiшe epвѕpĭ вeninoace de кape кѕm вea кpъпa; шi вaĭ de кaпѕл лop! пepia кѕ cѕтe-лe шi eĭ шi кaiĭ, eap кape pъmънea пe ѕpmъ къdea жн mъпiлe Moлdoвeнiлop кapiĭ фъpъ maĭ mѕлтъ жѕdiкaтъ opĭ жĭ cпънzѕpa, opĭ жĭ жнцeпa.

— Ocжнda Cфiнтeĭ Пapacкeвiĭ! zice вътpънѕл. Dap тѕ кѕm лe aĭ aфлaт aчecтe тoaтe.

— Eѕ — Шiцĭ къ m'aцĭ тpimic лa Iашĭ съ вѕd чe maĭ ecтe.— Dѕпъ чe c'aѕ dѕc Лeшiĭ, m'am лѕaт кът кoлea пe ѕpma лop пънъ лa Koтнap ѕnde m'am жнтълнiт кѕ Кanітaнѕл Тѕpкѕлeц кape mi лe aѕ cпѕc; ш'aпoĭ dѕпъ чe am вълѕт къ dѕшmaniĭ 'шĭ aѕ лѕaт dpѕmѕл cпpe цapa лop, am aпѕкaт de adpeптѕл нicтe кodpi.... Dap oape чe пѕчiѕ-mъ cтpъжepѕл?

— Фъ'ĭ cemn съ ce кoвoape de пe zid шi съ вie жн-кoaчe.

Nȣ трекȣ mȣлт шi плъешȣл de стражъ віind спȣсе къ о оасте mаре се апропie de четате.

Ѫndатъ тоцї алергаръ пе zidȣрї.

— Лешiї сѫнт! стрігъ тъпърȣл че venice de кȣрънd шi пре каре 'лаm аȣziт ворвind; 'шiаȣ скimвaт dрȣmȣл, шi вінȣ аiчї...

— Ла порцї, флекъї! Zice вътрънȣл. Ѫнкȣецiле шi гръmъdiцї воловапї пе zidȣрї. Апеzацівъ тоцї пе ла mетереzе. Ѫнкъркацї флiнтеле шi nітiцї тот сȣвт цiца стiнгъ. Съ нȣ zікъ Леахȣл к'аȣ інтрат ѫнтр'о четате Рomъпеаскъ ка ѫнтр'о царінъ пȣстiе.

— Dар поi сѫнтеm пȣmаї поъспреzече шi аста'ї о оасте 'нтреагъ, овсервъ ȣнȣл; кȣm се. . . .

— Тачї, mȣкосȣле! ѫл кȣрmъ вътрънȣл. Те теmї къ-ї перi? mаре пагȣвъ! Ȣн mішел mаї пȣцiн.

Вънъторȣл астфел ѫнфрȣнтат се трасе рȣшiнат шi се сȣi пе zidȣрї.

Ѫн времеа ачеаста оастеа се апропiесе. Pіга трimiсе ȣн офiцер ка съ ворвеаскъ кȣ чеї din четате.

Солȣл веni ла поартъ. Бътрънȣл ѫл салȣтъ de пе zid.

— Біне аї веніт, domнȣле, че пофтещї de ла поi?

— Мърiреа са Pіга Полонiеї, mаре dȣкъ de Лiтȣанiа шчл. (ȣрmа тiтлȣрiле) въ фаче кȣноскȣт къ съ въ ѫнкiнацї шi съ'ї кȣчерiцї четатеа ѫmпреȣнъ кȣ тоате аверiле шi mерinделе; атȣнчї гарнiзоана ва фi словодъ а еші кȣ арme шi вагаже фъръ а i се фаче nimiкъ, еар кȣтеzънd а се ѫmпротiві, четатеа се ва котропi шi гарнiзоана се ва трече сȣвт аскȣцiтȣл савiеї.

— Dȣ ръспȣнс М. Сале, zісъ вътрънȣл, къ лаȣde шi ѫнгроzірї de асте аm mаї аȣzіт поi, шi тот нȣ неаm спърiеат. Маї віне М. С. 'шiар къȣта de дрȣm шi ар da паче ȣпор оаmенї карiї нȣ 'iаȣ фъкȣт nimiкъ. Четатеа н'авеm гънd съ'ї о dъm кȣ ȣпа кȣ доъ, mачар къ нȣ сѫнт ѫн еа нічї аверї нічї mеринde. Тот чеї пȣтеm da есте

плȣmвȣл din пȣшче, пре каре i'л воm трimiте поi de пе zidȣрї, фъръ съ се mаї остенеаскъ съ віе ѫнȣнтрȣ.

— Плекацівъ, zice трimiсȣл, шi нȣ въ пȣнецї капȣл ѫн прimеждie.

— Nȣ пȣрта грiжъ de капȣл ностру, domнȣле. Гѫнdiцї mаї віне ла ал востру.

— Ꙟнкъ одатъ въ ѫнтреб, въ ѫнкiнацї орї ва?

— Ба. Парламентарȣл се дȣсе.

Асалтȣл ѫнчепȣ. Тȣнȣрiле апеzате пе скаȣне de леmн бътеа некоntenіт четатеа. Плъешiї ръспȣndеа кȣ глоанце каре нȣ фъчеа греш. Фiеще каре ѫmпȣшкътȣръ оворiа къте ȣнȣл din врѫжmашї шi mаї алес din офiцерї асȣпра кърора ера цiнтiте флiнтеле лор. Лешiї перiа фъръ а фаче спор.

Ѫн zioa dinтъї доi вънъторi перiръ. А доа zi шi а трейа zi mаї къzȣръ чiнчї шi се рънiръ доi. А патра zi къzȣ ѫmпȣшкат ѫнсȣшi Комаndантȣл артiлерiеї Лешещї, dар mаi перiръ треї din Молдовенї. Nȣmърȣл вравiлор скъdea пе тоатъ zioa. Сеара адȣнъndȣсе пе лъnгъ фок, възȣръ къ аȣ сфѫршiт шi mȣнiцiiле шi mеринdеле.

— Че есте de фъкȣт? тaтъ, ѫнтребъ тънърȣл вънътор пе вътрънȣл, каре рънiт ла ȣн пiчiор ста ѫнтiнс пе о лавiцъ.

— Къцї аȣ перiт d'аї ностри?

— Zече.

— Шi нȣ mаї авеm нічї праф нічї mеринde?

Nȣ.

— Dакъ'ї аша, апоi mънї dimineацъ ȣрkъте пе поартъ шi леагъ ѫн вѫрфȣл сънецiї ȣн стергар алв; спȣне къ ѫнкiнъm четатеа кȣ токmалъ съ не ласъ словодi съ ешim шi съ не dȣчеm ȣnde воm воi.

Аша се ȣрmъ. Лешiї прimiръ тоате коndiцiiле черȣте. Оастеа се ѫншiръ ѫн доъ рънdȣрї, лъсънd прiн miжлокȣл еї лок ка съ треакъ гарнiзона, шi поарта се deскiсе.

Атвнчї жn лок de o стражъ пвтероасъ се възвръ eшind шесе оаmenї din каре треї dвчеа пе втереле лор пе алцї треї че ера ръніцї.

— Че есте ачеаста? стрігъ Совіецкі ръпеzindвсе калаpe жnaintea лор. Че сънтецї воï?

— Стръжерiї din четате, ръспвнсе въtръпвл ръніт din спателе фііблвї сеѕ.

— Кът! Атъца сънтецї?

— Zече din noї аѕ періт din mіла М. Тале.

— Boї ацї квтеzат а въ жmпротіві mie шi a'mї оmорі атъца вітежї? zice Pira. О, аста nв се ва трече аша! врmъ тврват de mъніe; тревві о пілdъ пентрв чеї асеminе воъ, шi пілdа ва фі гроспікъ шi вредnікъ de фаптъ. Nв шерітацї а mврі de савіе чі de стреанг. Спъпzвраціï!

Пе лок осташiї жnквпцівраръ пре плъешї, карiї depвind цiос ръніцiї, жшї фъквръ семпвл крвчеї шi ръzъmъndвсе пе съпеце се вїта кв пепъсаре ла прегътіріле че се фъчеа пентрв mоартеа лор. Офіцерiї пріvіа кв жndвioшаре ачеастъ сченъ.

— Фіе'mї ертат, Сіре, zісъ атвнчї Іавлоповскі апропіindвсе кв респект de Pira каре шedea посоmоріт шi mъніос, а аръта М. Тале къ ачестї вітежї n'аѕ фъквт de кът daторіа лор, daторіе патріотікъ шi вредnікъ de тоатъ лавdа, шi къ аѕ аввт норочіреа а къшіга фъгъdвiнца mарелві Совіецкі къ вор фі словоzї шi песвпъраці.

— Жцї mвлцъmеск, вредnіче ал mеѕ товаръш de арmе, zісъ Совіецкі ка deшентат din соmn, жцї mвлцеmеск къ m'аї оnріт de а фаче о фаптъ dефъїmатъ. Аї кввънт; оаmenії ачестії с'аѕ пвртат вітежеще. Съ лі се dee фіе кървїа къте чінчїzечї de zлоцї. Апоï жnтврпъndвсе кътръ Роmъпї: Boïnічілор, zісе, сънтецї словоzї; mерџецї жn паче шi спвпецї копіілор шi фраціілор востpі къ ацї аввт чінстеа а въ жmпротіві чінчі zіле Pirъї de Полоnіа.

Жndатъ се фъкв лок Молdовеnілор карiї лъвndвшї ръ-

ніціï се жndрептаръ кътръ mвпцї, жn вреmе че оастеа се коворїа жnчет ла вале; еар четатеа кв порціле deскісе пвртъnd пе zidвріле сале врmеле воатвелор dвшmъпещї ръmасе сінгвръ пе кълmеа жnверzітъ ка вп mаре скелет de Вріеаш.

К. Nerpвцці.

БОРСЕК.

Еарпа аў веніт адѹкъндѹне кѹ еа плъчеріле стрелѹчіте а балѹрілор, прімблъріле кѹ съній, кончертеле жнкънтътоаре, петречеріле театрѹлѹї, ші маї алес пріѥліщеа дръгълашъ а фокѹлѹї жн собе. Дѹлчї сънт мінѹтеле жн каре поетѹл, кълкат пе ѹн жеѹ еластік дінаінтеа ѹнѹї жаратік богат, жші сімте трѹпѹл пътрѹнс де о молатікъ кълдѹръ, жн време че жнкіпѹіреа лѹї плѹтеще жн вісѹрі містеріоасе ші дъ віеацъ жнтъмплърілор трекѹте. Еарпа ші вътръпеціле сжнт епохеле сѹвенірілор. Кънд пъмънтѹл есте акоперіт кѹ зъпадъ, омѹл гжндеще кѹ драг ла фрѹмоаселе ші кълдѹроасе зіле а верії, ла еарва че жнвіоша кымпії, ла фрѹнзеле че жмподовіа пъдѹріле, ла черѹл алвастрѹ, ла кънтечеле воїоасе а пъсерілор. Асеміне ші непорочітѹл че аў ажѹнс жн вжрста вътръпецілор, тръеще нѹмаї кѹ адѹчереа амінте а анілор тінереції сале.

Еў каре, славъ Домнѹлѹї, сжнт ънкъ департе де а фі жн нѹмърѹл челор че жълескѹ прімъвара віецїї, гъсеск о маре мѹлцеміре а мъ пѹне сеара жн фаца собеї ші а прі ві жокѹл фантастік а фокѹлѹї. Жмї плаче съ режнвіез жн жнкіпѹіре ікоанеле депъртате че с'аў стерс одатъ кѹ тречереа зілелор, ші съ ле жнфъцішез ка о панорама дінаінтеа окілор меі. Франціа, Італіа, Џерманіа ш. ч. мі се аратъ атѹнчі кѹ тот фармекѹл де каре ле жмподобескѹ нѹтереа сѹвенірілор ші дорѹл ънкъ маї пѹтерпік де а ле ревідеа жн фіінцъ. Къте планѹрї де феричіре, къте кастелѹрї де Спаніа ръдік жн часѹл ачела! Мъ пріфак жндатъ жнтр'ѹн архітект атът де мъестрѹ, къ мъ мір еў жнсѹмї де фрѹмѹсеціле оперілор меле; ші кѹ тоате къ рід жн сфжршіт де тоате ачеле небѹнії че'мі вжжіе прін мінте, дар мъртѹрісеск къ мъ сімт кътева мінѹте феричіт де еле. Зік кътева мінѹте нѹмаї, кьчї реалітатеа, чеа маї апрігъ дѹшманъ а жнкіпѹіреї, віне де се пѹне неконтеніт дінаінтеа еї ші о жнтѹнекъ фъръ милъ. Вісѹл се стерџе ші іnima жнчетеазъ де а бате; коропа каде ші омѹл ръмжне ачееа че есте, о фіінцъ тікълоасъ каре мънънкъ, беа, доарме ші моаре.

Дар вроїам съ ворбеск де Борсек ші вѫд къ м'ам адънчіт жн ідеї філософіче асѹпра омѹлѹї. Аша сжнт гжндѹріле че се наскѹ жн преажма фокѹлѹї noантеа, кънд тоатъ лѹмеа одіхнеще. О ідее адѹче алта ші жнтр'о клінalъ фаче џѹрѹл пъмжнтѹлѹї. Съ веніm жнсъ ла сѹжетѹл ачестѹї артікол.

Нѹмеле де Борсек жмї прічінѹеще тотдеаѹна ѹн аместек де сімцірї кѹ атът маї кѹріоз къ еле сжнт де натѹрї кѹ totѹл стрьіне. Д'ънтыѹ жмї адѹче ѹн соїѹ де фіорї речї каре жмї жнкреџеще пелеа жнтокмаї ка кънд ар фі съ інтрѹ жнтр'о апъ кѹ гіацъ. Не ѹрмъ, мъ десфътеазъ прін жнфъцошареа ѹнор фігѹрї ціngаше ші плькѹте, ші жн сфжршіт мъ фаче съ рід, дін тоатъ іnima, де оаре каре жнтымплърї коміче ші де оаре каре рідіколе каре аў жѹкат ѹн рол жнсемнат жн сочіетатеа Борескѹлѹї дін вара трекѹтъ.

Ачеа сочіетате ера жмпърцітъ жн треї класе фоарте деосебіте прін манієріле лор: 1. Адѹнареа Ромънеаскъ,

2. Adȣпарea Ȣпгȣреаскъ. 3. Adȣпътȣра Армеnеаскъ. Ші фіеще каре din ачесте ера сȣbdivizate еаръші жп алте трепте потрівіте dȣпъ старе ші рапгȣрї; къчї арістократіа, de ші mȣлт maĭ попȣларъ аіче de кът аіȣре, din прічіпа фръціеї сіліте че леагъ пегрешіт жптре еї вреmелпічії лъкȣіторї аї вьілор, dар тот пъстра оаре каре depъртаре жптре еа ші жптре глоатъ. Сістеmȣл егалітьцiї, че нічї odатъ пȣ ва прinde de тот ръdъчіпъ пе пъmжпт, аре жпсъ аколе, о пъртічікъ de лок пежпсеmпатъ ȣnde ел domnеще жп тоатъ пȣтереа са. Ачел лок се пȣmеще Лоього, ші есте о вае рече жп каре фіерве пеконтеніт газȣл карбопік. Шесе оаmепї потȣ deавіа съ жпкапъ жп ел, dар ачеї пепорочіцї, deар фі треї жmпъраці ші треї чіȣботарї, пȣ ї'аї кȣпоаще ȣпії de алцiї; атът de mȣлт ръчеала апеї ші піпкътȣра газȣлȣї ї'ар сгжрчі ші ї'ар стріmва de о потрівъ. Лоього, dȣпъ defініціа ȣпȣї пріетіп ал meȣ, есте тропȣл егалітьцiї жп прівіреа фісіопоmieї pidіколе че къщігъ фіеще каре кънd се скалdъ жп ел, ші егалітатеа есте о плаптъ че пȣ поате жпфлорі de кът жп апъ ші maĭ алес жп апа грозавъ̆лȣї Лоього.

Борсекȣл е ȣп че каре пȣ се поате пȣmі пічї тжрг, пічї сат[1], пептрȣ къ п'аре пічі ȣліцї, пічї maгaziĭ, пічї лъкȣіторї. Ел есте о adȣпътȣръ de вр'о чінчїzечї de касе de лето, пȣстii, ші аре mȣлтъ асеmъпаре кȣ mȣщеле каре стаȣ mоарте тоатъ еарпа пептрȣ ка съ жпвieze жп прімъваръ. Треї пърцї а апȣлȣї, Борсекȣл есте о кȣшкъ deшартъ пе каре пȣmaĭ ȣршiї din mȣпцї о віzітеазъ поате; еар кȣm сосеще лȣпа лȣї Іȣпіе, атȣпче ка о персоапъ лемiпатъ че жшї віпе жп сіmцірї, ел жпчепе а прinde ла сȣфлет, саȣ maĭ віпе zікъпd, ла сȣфлете. Каселе се лъкȣескȣ жпчет жпчет, ші жп пȣціпъ вреmе ел се трансформеазъ жптр'ȣп тжргȣшор віȣ ші плін de тот соіȣл de фігȣрї стръіпе. Мȣпціï de пе 'mпреціȣр пердȣ сълвътъчіȣпеа лор, пептрȣ ка съ се пріфакъ жп прімвъръ mістеріоасе,

ші жп локȣл ȣnde кържїа чїоареле maĭ жпаіпте, акȣm о вапdъ de mȣzікапцї de ла Кропстат кътъ фел de фел de сімфопії; валцȣрї пептрȣ пеmцї, ȣпгȣреаска пептрȣ maгіарї, ші тȣ'mї zічеаї odатъ пептрȣ роmъпї. Кȣ тоате ачесте жпсъ, ваї ші аmар de пепорочітȣл че аре пъкатȣл de a сосі чел ъптъїȣ жп Борсек! Ел аре тоатъ вреmеа a се жпкредiпца къ din коптра опiпіеї лȣї Чесар, е mȣлт maĭ віпе а фі ал doiле жптр'о капіталіе de кът чел ъптъїȣ жптр'ȣп сат.

Dар mъ вецї жптрева поате, кȣm ші че факȣ кълъторiї, пептрȣ ка съ поатъ гъсі газde ші алте пеапърате лȣкрȣрї пептрȣ віецȣіре, de вреmе къ Борсекȣл есте пȣстіȣ? Ла ачеастъ жптреваре вредпікъ de тоатъ лаȣdа, воіȣ авеа чіпсте а ръспȣпde къ, прекȣm фіеще каре zidіре аре ȣп ъпцер певъzȣт каре о окротеще, асеmіпе ші поmепітȣл лок аре ъпцерȣл сеȣ че жп коптра алтор фііпцї скȣтітоаре ші жпарiпате жл прівігеазъ de жос, еар пȣ de сȣс, фііпd лъкȣіпца лȣї кȣ кътева сȣте de стъпжiпї maĭ жп вале de кът Борсекȣл. Ачел zеȣ віпе воітор че есте вестіт прiп mікȣл сеȣ поводпік, се пȣmеще D. Верmеш. Ел е фактотȣm плепіпотепт каре жпкірieазъ каселе ші каре жплеспеще прекът се поате mȣлцеmірiле волпавілор, вреȣ съ zік, а персоапелор че сȣпт претекст de воалъ mергȣ de гȣстъ ворвіzȣл. Ел е персопажȣл чел maĭ жпсеmпат жп тоатъ вреmеа вьілор, ші кънd тречe кълаpe пе dinaіптea каселор, пimе пȣ ліпсеще de a i се жпкіпа. Dȣпъ ачеста, жп пȣmърȣл персоапелор de къпітепіе din Борсек віпе вестітȣл върбіер Фігаро, пȣmіт астфел, пептрȣ пȣmероаселе mестешȣгȣрї че кȣпоаще, афаръ de ал сеȣ. Ел е mъпа dреаптъ a D. Верmеш, ші аре ȣп талепт deосевіт пептрȣ ка съ dee фок артіфіціілор кȣ каре ачеста се жпdелетпічеще фоарте adес. Жп ȣрmа лȣї Фігаро, ї'а ръпd коmепdантȣл, каре есте жпсърчіпат кȣ паzа вȣпеї оръпdȣелї ші кȣ сігȣрапціа обціеї, пептрȣ a кърie окротіре ел аре dрепт аџїȣтор zече църанї Съкȣї че поартъ пȣmе de сол-

daцi. Шi ꙟпсфършiт dȣпъ ачестĭ треĭ, се ꙟпшiръ стръiнiĭ че вiнȣ съ вее съпътате ла iсворȣл тъmъdȣiреĭ.

Кът пентрȣ doктор, dакъ тъ вецĭ ꙟптреба воiȣ авеа еаръшĭ чiнсте а ръсп8нde къ, de шi ар тревȣi съ фie ка ла алте бъĭ, aiче ꙟпсъ с'аȣ сокотiт de прiсос, пентрȣ къ орĭ шi чiне есте ꙟп старе ацĭ лътȣрi кiпȣл de а фаче кȣра. Тот metodȣл се кȣпрiнde ꙟп doȣ артiколе. 1. съ беĭ кът апъ беĭ пȣтеа maĭ mȣлтъ, шi 2. съ еĭ бае ла Лобого, саȣ ла Шарош, саȣ ла Елiсавета, саȣ ла Лазър. Ачесте сꙟпт челе патрȣ басiнȣрĭ din Борсек. Поцĭ съ алецĭ пе каре 'цĭ а плъчеа. Шарошȣл ꙟпсъ есте рънdȣiт maĭ кȣ самъ пентрȣ ревматiсmȣрĭ шi Лобого пентрȣ слъбъчiȣпĭ.

Стръiнȣл че mерце ла Борсек тревȣе съ'шi регȣлезе чеасȣрiле dȣпъ ȣн поȣ сiстеm. Соmпоросȣл есте сiлiт а се скȣла odатъ кȣ соареле, шi леневшȣл а ъmбла пе жос пъпъ че пȣ maĭ веde бiне. Ачесте ꙟпdаторiрĭ тiранiче сꙟпт неапърате пентрȣ фолосȣл кȣреĭ. Ла шесе чеасȣрĭ de dimineацъ цiпетȣл трiмвiцеĭ, miорлъiтȣл кларiнетiĭ шi вȣmвȣiтȣл тобеĭ ꙟл трагȣ din брацеле соmпȣлȣĭ, шi фъръ ꙟптързiере ел тревȣе съ пъръсеаскъ dȣлчеа кȣлdȣръ а патȣлȣĭ пентрȣ ка съ mеаргъ ла фъптъпъ, съ'шi ръкореаскъ трȣпȣл прiн бъȣтȣра ворвiзȣлȣĭ.

Ачеа фъптъпъ че есте iсворȣл тъmъdȣiреĭ атътор патimĭ, се афлъ ꙟп miжлокȣл Борсекȣлȣĭ, шi пȣ е maĭ mаре de кът de ȣн кот квадрат; adꙟпчimea еĭ поате съ фie чел mȣлт de doĭ коцĭ, dȣпъ кȣm m'аȣ ꙟпкреdiнцат ȣн пегȣцiтор de постав; шi кȣ тоате ачесте пȣ пȣmаĭ къ ꙟпdестȣлеазъ пе фiеще каре zi сȣте de стоmахȣрĭ, dар апоĭ тот odатъ din сiнȣл еĭ се ъmплȣ сȣте de miĭ de стекле mарĭ че се ꙟmпръщiе ꙟп лȣmе. Еа есте ꙟпгръdiтъ кȣ острецe de лemп шi аре ꙟп стiнга ȣн лок гол че се пȣmеще гръdiпъ, еар ꙟп dреапта ȣн шопрон лȣнг че се кеамъ галерie. Аmъndoȣ ачесте локȣрĭ сꙟпт menite спре а слȣжi de прimбларе персоанелор каре факȣ кȣра.

Ꙟп adевър е ȣн спектакол фоарте кȣрiоz, а прiвi пе тоцĭ болнавiĭ вiiнd din тоате пърцiле dimineаца ла фъптъпъ, кȣ окiĭ ъпкъ ȣmфлацĭ de сomп, шi кȣ пахареле лор ꙟп mъпъ. Еĭ сеаmъпъ пiще вiповацĭ dȣшĭ ла локȣл осꙟпdiĭ. Пе фаца лор е zȣгръвiтъ о ꙟпфiораре комiкъ че се mърeще кȣ кът се апропie maĭ mȣлт de iсвор, dар maĭ алес кꙟпd се хотърескȣ а dȣче ла гȣръ чел ꙟптꙟiȣ пахар плiн de вȣркȣт, таблоȣл че ꙟпфъцiшеазъ есте врednik de пенелȣл вестiтȣлȣĭ Гаварпi. Mȣшкiĭ образȣлȣĭ се скꙟрческȣ, спрiнченiле се ꙟпкрецескȣ, окiĭ се dаȣ песте кап, бȣзеле се стрiнгȣ ка пентрȣ о dȣлче сърȣтаре, шi тоатъ фiсioпоmia се прiфаче ꙟптр'о певiповатъ шi непрецȣiтъ карiкатȣръ. Шi пȣ сокотiцĭ къ аколе ка ла ръсвоiȣ пȣmaĭ чеа ꙟптꙟiȣ черкаре е грea. Нȣ! апа е maĭ ꙟпфрiкошатъ de кът фокȣл. Кȣ кът спореще пȣmърȣл пахарелор кȣ атът десгȣстȣл креще, шi ꙟп ȣрmаре кȣ атът еспресia фiгȣреĭ се фаче maĭ чȣdатъ. Фiiнd ꙟпсъ къ dȣпъ правiлеле патȣреĭ, дефектеле общещĭ пȣ сарȣ ꙟп окĭ аша de таре ка ачеле партiкȣларе, de ачеea шi пепорочiцiĭ че сꙟпт сȣпȣшĭ ла бъȣтȣра сiлiтъ а вȣркȣтȣлȣĭ, пȣ се maĭ окȣпеазъ de рidiколȣл че се тiпъреще пе фаца лор. Тоате гꙟпdȣрiле лор цiнтеазъ deodатъ пȣmaĭ асȣпра фъптъпiĭ, шi конверсацiа асȣпра апеĭ.

— Бре! dа ръȣ апа астъzĭ!

— Нȣ'mĭ mерце пе гꙟт пiчĭ de фрiкъ.

— Еȣ maĭ вȣкȣрос ашĭ беа шаmпанie.

— Къте пахаре аĭ бъȣт пъп'акȣm Madeмȣазелъ?

— Ноȣ шi maĭ am вр'о треĭ.

— Кȣm се поате! doȣспрезече пахаре, dта,, каре ещĭ атът de деликатъ!...

— Comment trouvez-vous l'eau ce matin, madame la baronne?

— Tedesdaple! ш. ч. л.

Вiзiта ла фъптъпъ цiне de ла шесе пъпъ ла опт чеа-

сȣрї, ꙟп каре време мȣzіка кънтъ пекоптепіт тот союл de арії веселе, ші кȣ кът раzеле соарелȣї се маї ꙟпкълzескȣ̆ кȣ атът феціле болпавілор се маї ꙟпсепіпеазъ. Zімбетȣл се івеще пе бȣzеле лор; шецеле саȣ̆ глȣмеле своаръ ꙟп въсdȣх; кавалерії ші dамеле се формеазъ ꙟп грȣпе, ші копверсаціїле се факȣ̆ маї інтересапте. Атȣпче ꙟпчепȣ̆ крітічеле ꙟптре deосебітеле чете; ȣп соїȣ̆ de ръсвоїȣ̆ de dȣх паще претȣтіndепе, ші локȣл прімблърії dіпаіптеа фъптъпії есте ȣп adевърат къмп de бътъліе ȣпdе мȣлці пепорочіці ръмъпȣ̆ ȣчіші de съцеціле саркасмȣлȣї. Ꙟпсъ, о тікълошіе омепеаскъ! Віпе о време, ȣп міпȣт ȣпdе фіеще каре лȣпташ dіп ачел ръсвоїȣ̆, пъпъ ші чел маї маре ероȣ̆, се веdе сіліт а пъръсі къмпȣл славеї ші а се фаче певъzȣт ка ȣп фȣгар... Грȣпеле се deспіръ, dȣшмъпііле се ȣїтъ, ші тоці ꙟпсфършіт се deпъртеазъ de ла фъптъпъ кȣ пасȣрї ръпеzї.

Dȣпъ кȣра de апъ, фіеще каре пътімаш се оdіхпеще вр'о доъ чеасȣрї de кіпȣріле че аȣ̆ сȣферіт ла фъптъпъ. Ваї ꙟпсъ de ачеа оdіхпъ! Еа сеамъпъ кȣ чеа de пе ȣрмъ поапте а ȣпȣї осіпdіт ла моарте. Тот союл de оцърірї ꙟл кȣпріпdȣ̆ къпd гꙟпdеще ла баеа рече каре'л аштеаптъ, ші пъпъ че скапъ de dꙟпса, ел есте кȣфȣпdат ꙟптр'о пекȣрмат пелішіщіре че се мъреще саȣ̆ се мікшореазъ de zече орї пе чеас dіп прічіпа пестаторпічіеї атмосферії. Окії лȣї стаȣ̆ ціптіцї кȣ гріжъ асȣпра мȣптелȣї пȣміт Капȣл Попії ка асȣпра ȣпȣї барометрȣ сігȣр, ші dакъ веdе фрȣптеа ачестȣї акоперітъ de авȣрі, атȣпче ȣп фіор ꙟпгіецат ꙟї трече піп трȣп, къчї есте ꙟпкреdіпцат de а авеа вꙟпт, саȣ̆ плоае ꙟп времеа бъїї; еар dакъ черȣл е сепіп deасȣпра мȣптелȣї, ȣп фел de кȣраж мінчіȣпос віпе de'л мъпгꙟе dъпdȣ'ї пъdеждe къ ва фі соаре къпd с'а скълdа. Ꙟп сфършіт zече чеасȣрї ші ꙟмъртате аȣ̆ сȣпат; ел требȣе съ меаргъ ла Ловоґо. Се порпеще кȣ фаца скімбатъ ші кȣ тȣлбȣрареа ꙟп сȣфлет. Пічїоареле ꙟл

поартъ кȣ греȣ̆, dар еатъ'л ꙟъ аȣ̆ ажȣпс. Акȣм меріґеазъ а фі прівіт.

Ꙟпdатъ че солdатȣл каре е de пазъ, аȣ̆ ꙟпкіс ȣша бъїї dȣпъ dꙟпсȣл, ȣп deсгȣст ꙟпфрікошат de апъ се zȣгръвеще ꙟп окії лȣї ші ꙟї dъ ȣп аер de ом тȣрбат. Тоате лȣкрȣріле че'л ꙟмпрецірȣръ ші каре се аратъ лȣї ꙟї аdȣкȣ̆ сложрї de геацъ пе спіпаре. Басіпȣл ȣпdе аре съ ꙟптре і се паре о гȣръ а Іаdȣлȣї; клокотіреа гаzȣлȣї ꙟп апъ сȣпъ ла ȣрекеа лȣї ка рісȣл dімопеск а ȣпȣї ценіȣ̆ фаптастік, ші пепорочіціі че'ї веdе сгрꙟмбъпdȣсе ꙟп Ловоґо, ꙟї ꙟпкіпȣеще ка піще сȣфлете мȣпчіте de dрачї. Ȣп аместек гроzав de цемете ші de ръкпете се ръdікъ de ла пічїоареле лȣї ші мерце de се перdе ꙟп въсdȣх, сȣфлъпd ꙟп пептȣ'ї о спаїмъ копілъреаскъ каре ꙟї сȣрлеще пърȣл пе кап; ші маї алес къпd гꙟпdеще къ ачеа армопіе dȣрероасъ есте проdȣсъ прін ꙟпрiȣріреа ȣпор сȣферіпцї че ꙟпсȣшї аре съ пътімеаскъ ꙟп пȣціп, атȣпчї соареле ꙟпсȣшї се ꙟптȣпекъ пептрȣ dꙟпсȣл.

Пептрȣ орї ші каре алтȣл таблоȣл че ꙟпфъцішеазъ Ловоґо пліп de болпавї, ар фі ȣп ісвор боґат de петречере ші de ріс, пептрȣ къ фіеще каре dіп ачестїї жоакъ ȣп рол кът се поате de комік. Ȣпȣл кіȣеще ка ȣп сȣрȣціȣ̆; алтȣл міорлъеще о аріе жалпікъ de ла Лȣчіа, хъкȣітъ прін клепцепірса фълчілор; алтȣл се роагъ італіепеще ла соаре ка съ фіе маї фербіпте zікъпdȣ'ї Sore amico; ȣп ал патрȣле се сфъdеще кȣ фічїорȣл лȣї пептрȣ пȣмърȣл міпȣтелор, ші тоці ꙟмпреȣпъ тремȣръпd, ціпъпd, къптъпd, шȣеръпd ші въїтъпdȣсе, проdȣкȣ̆ ȣп тотȣл рідікол фоарте весел пептрȣ ȣп прівітор dар фоарте пȣціп ꙟпкȣръжътор пептрȣ пътімашȣл пострȣ.

Еатъ'л ꙟпсъ dісбръкат, гата de а се арȣпка ꙟп брацеле гроzпікȣлȣї Ловоґо. Фаче ȣп пас спре ел; іпіма'ї бате. Маї фаче ȣпȣл; окії і се паіпжіпескȣ̆. Ꙟпкъ ȣпȣл; пічїоареле'ї слъбескȣ̆, ші ел пікъ ꙟп цепȣпкї пе марціпеа Ба-

сінȣлȣї ка ȣн віноват че ар чере ертаре. Ȣн вжнт рече се стърнеще токmaї акȣm, лȣнекъ пе трȣпȣл лȣї, шї прін пеплъкȣта лȣї dістерdаре жл сжлеще а жнтра maї dеграбъ жн апъ. Ла ачест семn ȣріт, ел жшї ȣdъ капȣл юте, се фреакъ пе сȣнт сȣорї, шї офтънd dін греȣ̆, шї фъкъndȣ'шї крȣче, се асвжрле жнаінте кȣ окії жнкішї шї кȣ dінції стржншї. Ȣн трȣп, maї mȣлт морт dе фрікъ каdе шї се акȣфȣndъ жн апъ; dар dеоdатъ, жнвіеат прін фрігȣл dе гїацъ че'л кȣпрінdе, ачел трȣп есъ афаръ хемесіт, спъріет, тȣрбат; фȣџе ка о машінъ, dъ dін mжнї, саре пе лок, се бате кȣ палмеле пе пеле ка кънd ар алȣнга ніще албіне dе пе dжнса, шї жнтр'ȣн кȣвжнт dъ тоате семнеле dе ȣн ом скос dін съріте пънъ че разеле соарелȣї ліништінdȣ'ї сънџеле жл аdȣкȣ̆ еар жн сімцірї. Dар че фолос! аіче жнчепе ȣн алт шір dе тікълошії. Серманȣл нȣ аȣ̆ скъпат пентрȣ къ аȣ̆ ешіт dін бае, къчї ȣн третȣр ка dе фрігȣрї жл апȣкъ жнdатъ шї жл опреще dе а се пȣтеа жмбръка ръпіdе пентрȣ ка съ се maї жнкълzеаскъ. Хаїнеле жнтръ кȣ греȣ̆, колцȣнії се трагȣ̆ пе dос, чїоботеле нȣ вреȣ̆ съ'л жнкалце, жілетка се жмбȣмбіе стрімб, шї тоате паръ̆ къ'шї аȣ̆ dат кȣвжнт пентрȣ ка съ'ї прелȣнџеаскъ кінȣл. Славъ Dомнȣлȣї жн сфжршіт с'аȣ̆ гътіт! Ел се dепъртеазъ фȣгънd dе Лобого шї апȣкъ спре мȣнціі dе пе 'мпреџіȣр; алеаргъ, алеаргъ, третȣрънd, шї гжфжіnd ка ȣн гжнсак, пънъ че жмплъndȣсе dе сȣфлет каdе жос dе остенеалъ шї dе кълdȣръ ла ръdъчіна ȣнȣї брad.

Dар кȣm с'аȣ̆ ръкоріт, о мȣлцеміре некȣноскȣтъ наще жн сінȣл лȣї; трȣпȣл і се ȣшȣреазъ, іdеіле і се лъмȣрескȣ̆, інімa'ї сімте о dȣлче плъчере, шї окії лȣї прімблъndȣсе весел жмпреџїȣр, се опрескȣ̆ кȣ dрагосте асȣпра фрацілор пресȣрацї прін еарбъ. Къте іdеї се dещеаптъ атȣнчї жн мінте'ї, шї къте пофте жн пепт'ї! Прівеліщеа ачелор мілioane dе фрацї жї жнсȣфлъ гȣстȣрї пасторале шї сімтіментале. Еатъ'л къ се апȣкъ dеї кȣлеџе, шї'ї а-

dȣнъ жн бȣкетȣрї пентрȣ dама каре жл жнкънтъ. Гȣріца лȣї сȣспінъ жн времеа аста ȣн верс dе амор; dар фоарте аdес тот ачеа гȣріцъ тъмъnкъ пе dрȣм бȣкетȣріле прегътіте кȣ атътъ трȣdъ пентрȣ фіінца слъвітъ. О лъкомie оменеаскъ!

Тоатъ dімінеаца, прекȣм ам спȣс, dе ла шесе шї пънъ ла dоъспреzече чеасȣрї, лъкȣіторȣл времелнік а Борсекȣлȣї тречe прінтр'ȣн шір dе неказȣрї, dе спаїме, dе сȣферінцї морале шї трȣпещї; еар кȣм аȣ̆ скъпат dе гріжа фъntънеї шї а баеї, чеасȣріле се факȣ̆ несімціте пентрȣ dжнсȣл, шї фіеще каре жї аdȣче о нȣоъ плъчере ка ръсплатъ ла челе че аȣ̆ пътіміт maї жнаінте. Тоатъ zіоа се тречe жн аdȣнърї фъръ претенцїї, жн конверсацїї прієтінещї, жн прімблърї жнкънтътоаре, шї жн сфжршіт жн сінȣл ачелеї фръцїї непреџȣіте че нȣ се гъсеще аіȣре dе кът ла бъї, шї жн ачеа ліnіще dе міоте пе каре нȣ о аменінцъ нічї неказȣріле касніче, нічї цінцарї жнвенінацї каре скȣртеазъ віаца ȣнȣї ом сімцітор, нічї шіканȣріле ȣнеї сочіетъцї сȣпȣсъ етікетії.

Ла Борсек тоцї сжнт фрацї, dе нȣ жн Хрістос, dар жн Борвіz. Dаме шї кавалерї факȣ̆ тоате кіпȣріле пентрȣ ка съ'шї прічінȣеаскъ мȣлцеміре, шї жн ȣрмаре наще жнтре еї о ȣніре пе каре анї жнтреџї нȣ о поате форма прін тжргȣріле челе марї. Кънd соѳеще ȣн стръін, ел есте жнdатъ жмбръцішат кȣ dрагосте, шї dе ла чеа жнтжіе презентацїе, ел аре dрепт съ трateze пе тоцї чеїлалцї ка кънd їар кȣноаще dе мȣлт; шї кънd се порнеще чінева, че желаніе пе чеї каре ръмънȣ̆, че мъхнічȣне, че dоведї dе ѭбіре жл жнтімпінъ dін тоате пърціле! Жн аdевър, ȣнȣл dін меріteле челе maї dе къпітеніе а Борсекȣлȣї есте dе а жнсȣфла оаменілор сімцірї оменещї!

Нȣціне сжнт петречеріле dе ла Борсек, dар токmaї пентрȣ къ нȣмърȣл лор е мік прецȣл лор е маре пентрȣ ачеї каре ле гȣстъ. Еле се кȣпріndȣ̆ maї мȣлт жн прім-

ȣлъріĭ ла стеклъріе, ла каскадъ, ла пещеръ, ла стѫпчĭ ш. ч. л. шi ѫп валȣріле че се daȣ̆ de doъ орĭ пе септъмъпъ, жоĭа шi dȣmiпiка; dар фiеще каре dіп ачесте аре плъчереа са deoсеȣiтъ.

Пещера мерiтеазъ маĭ мȣлт de кът тоате кȣрiозiтъцiле Борсекȣлȣĭ а фi вiзiтатъ; dар пептрȣ ка съ фiе възȣтъ ѫп тоатъ селватiка са фрȣмȣсецъ требȣе ка персоанеле че вор iптра ѫп лъȣптрȣл еĭ съ поарте торчiĭ. Ѫп ачест кiп, прiвелiщеа е кȣ adевърат мiпȣпатъ. Лȣмiпа ѫмпръщiiпdȣсе пе пърецiĭ ȣмезĭ а стѫпчiлор шi ресфрѫпгъпdȣсе пе феце ле персоапелор ѫпформеазъ ȣп таблоȣ̆ фаптастiк че те фаче съ те крезĭ ѫптр'о алтъ лȣме. Ȣмбреле каре се ѫптiпdȣ̆ ѫп тоате пърцiле ка пiще ȣрiешĭ, жокȣл, мiшкъріле лор ръпезĭ шi спъĭмъптътоаре ѫцĭ ѫпсȣфлъ ȣп соiȣ̆ de гроазъ че мърещe ефектȣл ачелеĭ фаптасмагорiĭ, шi deoсеȣiтеле гласȣрi ȣпiпdȣсе ѫмпреȣпъ шi гъсiпd о ѫпзечiтъ пȣтере ѫп ехȣл пещерiĭ, продȣкȣ̆ ȣп ȣȣет че те ѫпфiореазъ, ȣп ȣȣет фъръ пȣме че паре къ есъ dіптр'о гȣръ а Іadȣлȣĭ.

Dȣпъ пещера de каре ам ворȣiт, челе маĭ iптересапте лȣкрȣрĭ de прiвiт ла Борсек сѫпт валȣріле. Ѫпкiпȣещiцĭ о шалъ de лемп фъръ пiчĭ о алтъ dекорацiе de кът пiще фофезе de брad ѫп каре арdȣ̆ вр'о doъзечĭ de лȣмъпърĭ de сеȣ̆; еар ѫп лъȣптрȣл еĭ о сочiетате алкътȣiтъ de тот соiȣл de пеамȣрĭ, ȣп аместек de тот фелȣл de тȣалете. Dаме ромъпче ѫп рокiĭ delікате шi гътiте dȣпъ моdеле Парiсȣлȣĭ; вароане шi коптесе Ȣпгȣрещĭ ѫмбръкате кȣ претепцiе dар фъръ гȣст; Арменче печiоплiте ѫп хаiпе de жȣпъпесе de касъ; шi пе ȣрмъ фел de фел de фраче чiвiле шi мiлiтаре, ȣпеле елегапте, шi челе маĭ мȣлте кȣ талiĭ скȣрте шi кȣ козiле пъпъ ла кълкъе. Ѫпкiпȣещiцĭ пе de-асȣпра тȣтȣлор ачестора, фiгȣрĭ de тоатъ фъптȣра, de тот калȣпȣл, стрiмве, трiсте, веселе, можiчещĭ, ȣпгȣрещĭ, швъбещĭ, dовiточещĭ; ѫптр'ȣп кȣвѫпт о богатъ гале-

рiе de карiкатȣрĭ пiптре каре deaȣiа зърещĭ кътева феце маĭ омепещĭ. Акȣм ѫпфъцiшеазъцĭ тоате ачеле фiiпцĭ жȣкъпd, сърiпd, ѫпвъртiпdȣсе ка пiще тiтiрезĭ, вътъпd dіп пiптiпĭ; iскоdеще ѫп мiпте'цĭ свчiтȣріле de трȣп челе маĭ комiче, стрѫмбъріле de образ челе маĭ чiȣdате, мапiерiле челе маĭ позпаше, шi аша веĭ авеа о iдее de валȣріле Борсекȣлȣĭ.

Шi кȣ тоате ачесте, о веселiе маре е зȣгръвiтъ пе фецеле тȣтȣлор; ѫп време de чiпчĭ шi шесе чеасȣрĭ тоцĭ жоакъ кȣ плъчере, петрекȣ̆ кȣ мȣлцемiре шi кѫпd вiпе време а de а се спарџе валȣл, е о маре пъреpe de ръȣ̆ че кȣпрiпdе пе тоцĭ ȣбiторiĭ de dапцȣрĭ. Валȣріле Борсекȣлȣĭ сѫпт чеа маi вiе dовадъ къ кȣ кът о сочiетате се deпъртеазъ de претепцiiле аспреĭ етiкете, кȣ атът къщiгъ маĭ мȣлтъ веселiе.

Ам спȣс ла ѫпчепȣтȣл ачестȣĭ артiкол къ лȣпа лȣĭ Iȣпiе есте пептрȣ Борсек епока ѫп каре ел ѫпчепе а прiпdе ла сȣфлете; требȣе dар съ аdаог къ апропiерea лȣĭ Септемврiе есте асемiпе епока ѫп каре ачесте ѫл пъръсескȣ̆. Фiеще каре зi атȣпче веdе порпiпdȣсе кѫте ȣпȣл саȣ̆ маĭ мȣлцĭ болпавi-ѫпсъпътошiцĭ. Сочiетатеа се десвiпъ шi пемулцемiт сiмте черкȣл сеȣ̆ мiкшоръпdȣсе, пъпъ кѫпd чел de пе ȣрмъ стръiп зiкъпd ȣп трiст adio локȣлȣĭ ȣпde 'шiаȣ̆ петрекȣт вара атът de вiпе, се deпъртеазъ de ел шi ѫл пъръсеще пȣстiетъцiĭ. Борсекȣл ръмъпе еаръшĭ сiпгȣр, dешерт шi трiст ка ȣп мормѫпт пъпъ ла вара вiiтоаре. Кѫт пептрȣ персоапеле каре 'лаȣ̆ вiзiтат, еле гѫпdескȣ̆ тотdеаȣпа кȣ мȣлцемiре ла dѫпсȣл ка ла ȣп прiетiп вȣп шi iȣвiт.

В. Алексапdрi.

СТЕФАN ЧЕЛ МАРЕ

ꙟп тꙟргȣл Бъiеi.

(Везі алътȣрателе Літографії.)

Тоате попоареле аȣ къте ȣп върбат ꙟп каре аȣ персоні-
фікат ideалȣл віртȣцілор ші ꙟпсȣшірілор че ар dорі съ
гъсеаскъ ꙟп domпіторȣл лор; пȣmеле ші фаптеле ачестор
бървацї ꙟпdȣmпеzеiцї се факȣ о фалъ, о пропрiетате
паціопалъ, ші dіп пеam ꙟп пеam, dіп веак ꙟп веак аȣ-
реола dе славъ чеї ꙟпкȣпціхръ, креще ші се спореще
maї mȣлт, ші тот че есте mаре, фрȣmос, ероік се атрібȣе
цепіȣлȣї ші брацȣлȣї лор. Ȣп асеmіпе върбат аȣ авȣт
ші Молdавіа; ші ачеста есте Стефап чел mаре.

Nічі ȣп Domп, ꙟпаіптеа саȣ ꙟп ȣрmа лȣї п'аȣ ажȣпс ла
вꙟпта ші челебрітатеа са; нічї ȣпȣл пȣ 'шї аȣ пъстрат
ꙟптре Молdовепї, ші пот zіче ꙟптре Роmъпї ȣп пȣmе а-
ша dе dраг, аша dе кȣрат, аша dе попȣлар ка ал лȣї; ъп-
къ астъzї апроапе dе трії веакȣрї ші жȣmътате dȣпъ
mоартеа са, Стефап чел mаре есте ideалȣл попорȣлȣї по-
стрȣ; ел персопіфікъ патріотісmȣл, ветежіа, dрептатеа,
бȣпътатеа*, ꙟп сфършіт тоате ꙟпсȣшіріле а ȣпȣї mаре

* Шіldеле dе стрꙟшпічіе че аȣ фост сіліт съ dее къте оdатъ, пȣї пот ꙟптȣпека бȣпътатеа фіреаскъ; веакȣл ші греȣоа посіціе ꙟп каре се афла требȣіе съї ɑлȣжеаскъ dе dесвіповъціре

Domп, а ȣпȣі цепіȣ скȣтітор. Nȣmеле сеȣ пȣ maї пȣціп
ресȣпъ астъzї, dе кът ꙟп фрȣmоаселе тімпȣрї кънd стеа-
гȣріле сале фълфъїа фалпік dіп вꙟрфȣл Карпацілор пънъ
ла цермȣріле Dȣпърії ші а Мърії Nегре; ъпкъ астъzї пе
ꙟпалтȣл mȣпцілор ші ꙟп аdꙟпкȣл въілор, ꙟп ораше ші
ꙟп сате, ꙟп палатȣрї ші ꙟп борdее, претȣтіпdепе пȣmеле
сеȣ се поmепеще кȣ mъпdріе ші рекȣпощіпцъ dе тот а-
чела че се zіче роmъп. Лъкȣіторȣл че пȣ щіе ръгъчіȣпеа
dȣmіпічії, ꙟцї ва спȣпе тоате іспръвіле сале; ші че есте
maї mȣлт ва атрібȣа лȣї тот чеї паре кȣріоz, mаре, вете-
zеск, ші кїар пеꙟпцълес ꙟп пъmꙟптȣл пострȣ. Орї че
четате, орї че zіd, орі че вал, орі че шапц, ꙟптреавъ'л
чіпе ле-аȣ фъкȣт, ел ꙟцї ва ръспȣпdе Стефап чел mаре.—
Орї че поd, орї че бісерікъ, орі че фъптъпъ, орї че кȣр
те саȣ палат векіȣ, ел ле ва рапорта ероȣлȣї сеȣ! Орї че
бȣпътате, орї че ашеzъmꙟпт а кърȣіа ръmъшіце се maї
тръгъпеазъ пъпъ астъzї, орї че леціȣіре оmіпеаскъ, орї
че пȣперї ла кале ꙟпцълепте, Стефап Воdъ ле-аȣ ȣрzіт,
ꙟцї ва zіче ел, ші еар Стефап Воdъ. Ꙟп сфършіт ачест
Domп, пептрȣ Молdовепї ресȣmъ тоате фаптеле історіче,
тоате mопȣmептеле, тоате іспръвіле ші іпстітȣцііле фъ-
кȣте ꙟп чіпчї веакȣрї dе атъца стъпъпіторї, прекȣm Еллі-
пії атрібȣа лȣї Еркȣл тоате лȣкръріле dе ветежіе фъкȣте
dе сȣте dе ерої. Морmꙟптȣл ачестȣї mаре Domп пȣ есте
maї пȣціп веперат dе кътръ Роmъпї dе кът ал лȣї Махоmеd
dе кътръ Мȣсȣлmапї, ші кȣлтȣл че Роmъпії ꙟї пъстреазъ
с'аȣ ꙟптіпс пъпъ аколо, ꙟпкът mȣлцї ꙟї zікȣ сфꙟптȣл Сте-
фап кїар ші астъzї, ꙟптокmаї ка ші Аравії карії аȣ ꙟп-
dȣmпеzеіт пре Nаполеоп сȣбт пȣmеле dе Бȣпаберdі.

Ші ꙟп аdевър Стефап чел mаре ꙟп пімікъ пȣ с'аȣ а-
рътат maї жос dе колосала са репȣтаціе. Ел ера аdевъ-
рата къпітепіе dе попоаdе, аdевъратȣл Domп, ꙟп тоатъ
пȣтереа кȣвꙟптȣлȣї. Nічї ȣпа dіп ꙟпсȣшіріле кȣ каре пое-

ції с'аŭ плъкꙋт а жтподові пре поропчіторії паціілор пꙋ'ĭ
ліпсіа; ветежіе, dꙋх жпалт, іꙋвіре de dрептате ꙋпітъ кꙋ о
кꙋвепітъ еперџіе спре а жпсꙋфла тот оdатъ респект ші
dрагосте, аdевърата жпцълецере а dꙋхꙋлꙋĭ попорꙋлꙋĭ ші
а тревꙋінцелор сале, іꙋвіреа патріеĭ маĭ мꙋлт de кът а
тропꙋлꙋĭ сеŭ, ші жп сфършіт ші ачеле віртꙋцĭ прівате,
ачеа ꙋміліпцъ че рапортеазъ тоате іспръвіле пꙋ'шіеиĭ, чі
Dꙋмпеzеꙋлꙋĭ а Тот-Пꙋтерпік, ачеа влъпdецъ че траце іпі-
ма сꙋпꙋшілор, ачеа dърпічіе че віпе жп ажꙋторꙋл фіеще
кърꙋĭ ліпсіт ші пътіташ. Історіа а патрꙋzечĭ ші шепт
de апĭ а Домпіріĭ сале dовеdеще пріп віĭ фапте тоате а-
честе dрепте лаꙋdе. Nꙋмеле сеŭ din пꙋмеле тꙋтꙋлор Dом-
пілор Молdовіĭ есте сіпгꙋрꙋл, каре de кътръ стръіпĭ пꙋ
есте маĭ пꙋцін слъвіт de кът de пъмжптепĭ. Поптіфꙋл Ро-
міĭ 'лаŭ dекларат валꙋл крещіпътъціĭ, тоцĭ Ріціĭ ші стъ-
пъпіторіĭ Европіĭ жп віеацъ'ĭ ълкъ іаŭ мъртꙋрісіт ші іаŭ
рекꙋпоскꙋт мерітꙋл ші пꙋтерпіка лꙋкраре жп респінцереа
варваріеĭ тꙋрчещĭ, ші пріп ꙋрмаре жп апърареа Чівіліса-
ціеĭ Европіĭ. Ѹп аꙋтор de о паціе рівалъ кꙋ Молdовепіĭ,
Dлꙋгош, тотꙋшĭ пꙋ поате а тъче деспре стрълꙋчітеле
фапте а ачестꙋĭ Domп, ші жп ептꙋсіасмꙋл сеŭ стрігъ: „О бър-
ват вреdпіче de мірат, кꙋ пімік маĭ пре жос de кът е-
роічіĭ повъцꙋіторĭ de каріĭ поĭ атът пе міръм, кареле
жп времеле поастре, dіптре тоцĭ стъпъпіторіĭ лꙋміĭ маĭ
ъптъіŭ аĭ къщігат о вірꙋіпцъ атът de жпсемпатъ асꙋпра
Тꙋрчілор. Тꙋ ешĭ чел вреdпік dꙋпре жꙋdеката меа, кърꙋіа
се кꙋвіпе съ ці се dеа Domпіа ші повъцꙋіреа а тоа-
тъ лꙋмеа, ші маĭ алес вреdпічіа de Воевоd маĭ маре
жмпротіва Тꙋрчілор, dꙋпъ прімиреа, ші хотъріреа тꙋтꙋ-
лор крещіпілор, лъсъпd пре чеĭлалцĭ жмпърацĭ ші прінцĭ
Католічĭ съ се тъвълеаскъ жп леневіре, dесфрънърĭ саŭ
жп ръсбоаĭе чівіле!“

А скріе тоате іспръвіле марене, тоате вірꙋінціле стръ-
лꙋчіте, тоате апеzътжптꙋріле жпцълепте, тоате фаптеле

бꙋпе а лꙋĭ Стефап чел маре, ар тревꙋі томꙋрĭ жптреці;
стрімторіреа ꙋпꙋĭ алманах пꙋ пе еартъ de а пе лъці
копdеіꙋл. Dіп мііле сале de фапте стрълꙋчіте, вом лꙋа
чеа ъптъĭ че пі се ва жпфъцоша жп гжпd; къчĭ жптр'о
віеацъ аша de богатъ есте кꙋ греŭ de а алеце. Пептрꙋ
астъ dатъ пе вом пропꙋпе а скоате чева dіп віеаца са
мілітаръ; пептрꙋ къ есте віпе къ dіп време жп време
съ аdꙋчем амінте Молdовепілор къ еĭ оdіпіоаръ ера ꙋп
попор вестіт жп ръсбоаĭе, ші аша съ гжпdеаскъ ла
кꙋвіптеле Dлꙋĭ Бълческꙋ къ: цара Ромъпілор de жшĭ ва
лꙋа вре оdатъ рапгꙋл че і се кꙋвіпе жптре попоареле Еꙋ-
ропіĭ, ачеаста о ва фі еа dатоаре маĭ мꙋлт реџепераціеĭ
векілор еĭ інстітꙋції остъшещĭ.*

Жптъмпларея мілітаръ че воім а о повесті есте Бъ-
тъліа de ла Баіа, ꙋп пꙋме каре тревꙋіе съ пе аdꙋкъ
амінте атът de ветежіа стръмошілор кът ші de стареа
жпфлорітъ жп каре се афла оdатъ ачест търг, астъzĭ сат,
ші пре каре dꙋпъ атъте веакꙋрĭ жл веdем астъzĭ жпчер-
къпdꙋсе а се режптоарче пріп іпdꙋстріе ла векеа са че-
леврітате.

De ла жптемееpea прінчіпателор Ромъпещĭ, Ѹпгаріа аŭ
фъкꙋт претепціĭ de сꙋzерепітате асꙋпра лор. Ъпкъ астъzĭ
веdем ꙋп жꙋрпал dіп Пеща, Іелепкор, пꙋіпd сꙋвт рꙋбріка
Ѹпгаріеĭ, Молdавіа ші Валахіа, ка къпd ар фаче парте dіп
ачел стат. Ачеасть претепціе de сꙋпремаціе а Маџіарі-
лор асꙋпра церілор поастре, се разімъ маĭ алес пе те-
меіꙋл къ чеĭ ъптъĭ Domпĭ Ромъпĭ кꙋ світеле ш'о маре
парте а пороdꙋлꙋĭ, се тръцеа dіп Фъгъраш ші dіп Мара-
мꙋрът жп Трапсілвапіа, ші пріп ꙋрмаре жпаіптеа dескъ-
лекъреĭ лор жп ъмбеле прінчіпате ера сꙋпꙋшĭ короніĭ

* Веzі Истореа Армать ші арта мілітаръ de N. Бълческꙋ. — Іашіі ла Каптора Фоіеĭ Сътещĭ 1844.

Ѹнгаріеі. О асеmine претенціе maĭ пȣцin de кът орĭ каре алтȣл о пȣтеа пърсі Матеĭ Корвінȣл, Ріга Ріцілор кȣm 'лаȣ нȣmіт Папа Ромії, саȣ Мътіеш Краіȣл кȣm ꙟĭ zікȣ хронікарії ностріі ꙟн літва лор чеа пітореаскъ. Din порочіре ꙟнсъ пентрȣ Молdавіа, еа атȣнчеа авеа de Domn пе Стефан чел mаре, чел бȣн, саȣ чел сфꙟнт, кȣm ꙟĭ zіче попорȣл ꙟн deосебіте фелȣрĭ, тоате adевърате; de-парте de a сȣфері спорірea ꙟпрізрірії Ѹнгȣрілор асȣпра церії, ел ера ꙟн старе de a о німікнічі кȣ тотȣл, ші ачеаста брацȣл сеȣ аȣ ші ісправіто.

Матеĭ Корвін dinaintea кърȣіа се ретресесеръ Ріга Боеміеĭ Podiебрad, Ꙟmпъратȣл Цермаnіеĭ Фрідеріk ші кіар Моxamed II, кȣчерітоpȣл Константінополȣлȣĭ, спаіmа Еȣропії, кȣm се ꙟпцълеце de ла сіne нȣ пȣтеа съ сȣфере ꙟн апропіерea са ȣн Domn че нȣ вроіа a кȣноаще de стъпън de кът пре Ꙟmпъратȣл черȣлȣĭ. „Bізȣindȣсе пȣтерії сале, zіче Bорнікȣл Ѹрекі, ші mещерщȣгȣлȣĭ сеȣ, кȣ кареле пре mȣлці din вечінії сеĭ іаȣ сȣрпат ші іаȣ сȣпȣс, кареле de mȣлте орĭ фъчеа ръсвоіȣ кȣ Тȣрчії, ші кȣ норок ізбꙟndіа, неавънd нічĭ о прічінъ dереaптъ асȣпра лȣĭ Стефан Bodъ, че нȣmaĭ ка съ'л сȣпȣіе съ фіе сȣбт аскȣлтареа лȣĭ, ка съ'ĭ фіе кȣвꙟнтȣл deплін, кънd de mȣлте орĭ се лъȣda Мътіеаш Краіȣ, къ къте ръсвоае фаче Стефан Bodъ, тоате кȣ пȣтереа лȣĭ ле фаче, ші de сȣбт аскȣлтареа лȣĭ фаче ізбꙟndъ, ші врънd de че съ лъȣda, ка съ аръте къ'ĭ adевърат, аȣ тріміс солĭ ла Стефан Bodъ съ і се ꙟнкіне, еаръ Стефан Bodъ н'аȣ пріміт.“ Ѹн ал doіле хронікар, Мірон Костін, adаоце къ: „ла mеселе ші сфътȣіріле сале Мътіеаш се фълїа къ Стефан Bodъ ꙟĭ ера ісправнік пȣс de dꙟнсȣл ꙟн Молdова.“ Ла ачесте лъȣdърĭ Стефан чел mаре ръспȣнсесе прін о кȣmплітъ пъвъліре фъкȣтъ ꙟн Арdеал, maĭ алес ꙟн цеара Секȣілор (1461), ші прін лȣареа четъції Кіліа (1462) че ера dатъ Маріарілор de кътръ Петрȣ Bodъ, фііȣл лȣĭ Стефан В. В. ꙟн рекȣнощінцъ de аꙟȣторȣл че прімісе de ла

n Хȣniad ꙟmпротіва върȣлȣĭ сеȣ Роman, фііȣл лȣĭ Іліеш В. ꙟн времеа ръсвоіȣлȣĭ чівіл din аnії 1447 ші 1448 Матеĭ Корвін се хотърі dар a неdенсі пре Стефан ал трȣ de несȣпȣнереа ші maĭ алес de ръdікареа армелор контра лȣĭ. Ел ꙟнсърчінъ пре Хроіот, ценерал вестіт din Трансілванia, ка съ ꙟнтре ꙟн Молdавіа ꙟн капȣл ȣнеĭ армії нȣmероасе. Domnȣл ꙟнщіінцат de пъвъліреа dȣшmаnілор ꙟн цеаръ, порончі a се бȣчіȣmа de ръсвоіȣ, ші ꙟн кȣрънd стрінгънdȣ'шĭ слȣжіторії ші глоата ꙟнтъліні пре Маріарĭ, zік"ȣнії ла Кашін, еар алції ла Шкеea пе Сірет. Ꙟн времеа бътъліеĭ, Стефан алерга ȣnde прімеж-dіа ера maĭ mаре, ꙟнкът ꙟн mінȣтȣл чел maĭ апріnс, калȣл сеȣ ловіт къзȣ mорт сȣбт dꙟнсȣл. Ѹнгȣрії, сокотінd'л ȣчіс ші ꙟнченȣсеръ a сȣна de бірȣінцъ, adȣнъndȣсе е лъngъ dꙟнсȣл; dар ветежії сеĭ Апрозĭ* фъкъndȣ'ĭ ȣн d кȣ трȣпȣріле лор ꙟĭ dеdȣръ време ка съ се ръdіче. тȣнче ȣн Апроd, нȣmіт Пȣріче, dескълекънd dеdȣ калȣл еȣ Domnȣлȣĭ; Стефан фііnd ꙟнеъ om mік ші непȣтънd a се арънка пе шъ: „Doamne, ꙟĭ zісъ Апроdȣл, еȣ ш-оіȣ фаче о mовіліцъ, ші віно de те сȣіе пе mіne, ші ꙟнкалекъ!“ Воевоdȣл аша аꙟȣтат de слȣжіторȣл пȣс ꙟн връnчі, ꙟнкълекъ, ші dънd ніnтенĭ: Съраче Пȣріче, ꙟĭ ръспȣнсе, de вom скъпа еȣ ші тȣ, ꙟцĭ воіȣ скімба нȣmеле, ші din Пȣріче те воіȣ фаче Мовілъ. — Стефан dар кълаpe, ꙟmвърбътъ еаръшĭ пре осташії сеĭ, спъріаці de вестеа mорції сале. Фаца бътъліеĭ се скімбъ; Хроіот ръніт, къзȣ ꙟн mъніле ȣнȣĭ ощеан, кареле тъіndȣ-ĭ капȣл ꙟл пȣсъ ꙟнтр'о сȣліцъ, пȣртънdȣ'л ꙟн semn de ісбъndъ. Ачеастъ прівеліще ісправі de a арȣнка спаіmа ꙟнтре dȣшmаnĭ, ші

* Апрозії ꙟн времеа лȣĭ Стефан чел mаре ера тоці феціорі de боіері, ші алнъ-тȣіа кȣ копіії din касъ гвардіа Domnȣлȣĭ; еĭ ера ꙟmбръкаці, zіче Іоан Некȣлче, кȣ шанапеле ші кȣ кіsіnіце. Ꙟн времеа ръсвоіȣлȣĭ еĭ ера пȣрȣреа стръжȣіторі пе лъngъ персоана Domnȣлȣĭ; еар ꙟн време de паче ера пȣртъторі поронкілор Стъпъніторȣлȣĭ, ȣнъ оаръ ка фелdіегерії de астъzĭ ꙟн Рȣсіа.

пȣсъ капът лȣптiĭ. Ȣнгрiĭ фъръ Јеплiн жтпръщiацĭ, лȣаръ дрȣмȣл церiĭ лор, маĭ кȣ гръбiре de кът венiсе. Стефан бiрȣiтор нȣ ȣiтъ пре Апродȣл Пȣрiче; дȣпъ мȣлцемi Dȣmnezeȣлȣĭ армiiлор пентрȣ норочiтȣл сфърш[illegible] а ресбоiȣлȣĭ, ел фъкȣ пре Пȣрiче Арташ mape, шi'ĭ ск[illegible]бъ пȣмеле жп Мовiлъ; нȣа боiер мерiтъ жптр'атът [illegible] пътъцiле Domпiторȣлȣĭ жпкът ажȣпсъ ла челе жптъĭ рангȣрĭ а церiĭ, шi фȣ трȣпiна фамiлiеĭ Мовiлещĭ, каре жп ȣрмъ аȣ̆ dат Молdовiĭ шi Полонiеĭ атъцiа прiнчiпĭ, шi астъzĭ о веdem еаръшĭ къzȣтъ жп тiкълоаса старе а ръzъшiлор.*

Ресбоiȣл жпсъ нȣ ера пентрȣ тотdеаȣна прекȣрмат; dесфачереа сȣферiтъ de Хроiот шi маĭ алес ажȣторȣл [illegible] Стефан фъгъdȣi Арdелепiлор карiĭ, сȣбт жȣdеле Сашi[illegible] din Брашов, Бенеdiкт Вӧрӧс, шi сȣбт Воеводȣл Трансiл[illegible]пiеĭ Ioан Граф de Поесiнг, се скȣласеръ кȣ арме жмпротi[illegible] рiгȣĭ Ȣнгарiеĭ, жл adȣсеръ пре ачеста ла мареле пас, [illegible] ел сiнгȣр съ се ощеаскъ жмпротiва Domпiторȣлȣĭ Молdавiеĭ. Dȣпъ че iсбȣтi а domолi ребелiа жп Арdеал, ел поропчi гътiрĭ марĭ de оасте, шi връпd а da експеdiцiеĭ сале о колоръ пацiоналъ, ка dоаръ ар траце жп партеа са факцiа немȣлцемiцiлор din прiнчiпат, dекларъ кȣ венiа се пȣе еаръшĭ пе трон пе Петрȣ Аарон, че фȣсесе одатъ Domп а Молdовiĭ, шi кареле iсгонiт de Стефан чел маре, кȣ ȣп алт претенdант пȣмiт Беренdел се ретресесе dinтеĭ жп Полонiа; Рiга Kazimip, че ера легат кȣ Воеводȣл прiн ȣп трактат de паче шi de негоц, непрiмindȣсе жпсъ а da ачестор доĭ компетiторĭ вре ȣп фел de ажȣтор, еĭ се dȣсесеръ жп ȣрмъ лъпгъ Матеĭ Корвiн, ла каре ера сiгȣрĭ съ гъсеаскъ окротiре, ка ла ȣп dȣшман а стъпъпiторȣлȣĭ Молdовiĭ. Шi аша шi фȣ. Афаръ de ощiле сале, рiга маĭ стрiнсъ кȣ леафъ шi о мȣлцiме de стръiпĭ; Брашо[illegible]

* D. Negrȣцці аȣ̆ фъкȣт ȣп поем асȣпра лȣĭ Апроdȣл Пȣрiче.

[illegible]л фȣ жпсемпат пентрȣ adȣпареа армiеĭ; еар zioa de сф. [illegible]атерiна (25 Noembrie К. N. 1467) фȣ хотърiтъ пентрȣ [illegible]рчеdереа експеdiцiеĭ.

Оастеа се жпdрептъ спре пасȣрiле Гiмес шi Оiтȣz. Еа [illegible] маре de патрȣzечĭ мiĭ оаменĭ, шi повъцȣiтъ сȣбт по[illegible]пчiле Рiгъĭ, de ценералiĭ Мiхаiл Орпаг, Niклас Чiȣпор, Ioан Понграц, Стефан Баторi, Niклас Банфi, Ioан Гiскра, [illegible] de Гара, Лаdiслав de Kaniса, Лȣdовiк de Марот шi Ioан de [illegible]роц. Ioан Чесiнге, Епiскоп de Фiпфкiрхен (Чiнчĭ бiсерiчĭ) [illegible]оет кȣпоскȣт сȣбт пȣмеле de Janus Panonus, жпговъръшi експеdiцiа, пȣ ка съ ръсбоеаскъ, dap, кȣm ziче ел жпсȣшi жп поемȣл фъкȣт ла ачел прiлеж*, ка съ къпте iспръвiле ероiлор Ȣпгарiеĭ. Матеĭ Корвiп iнтръ жп Молdова пiп Оiтȣz пе ла Гроzещĭ; ла Тротȣш ажȣпсъ жп 19 Noembрiе К. B. Трiмецъпd кътръ Стефап солĭ ка съ i се сȣпȣiе, Domпȣл пȣ'ĭ dеdȣ пiчĭ ȣп ръспȣпс; ел dap се жпаiнтъ жп [illegible]еаръ; шi ла 29 а ачееашĭ лȣпĭ ажȣпсе жп Роман, ȣnde [illegible]езȣ шепте zile; ащептъпd жпzъdap пропȣперĭ de паче din партеа Молdовепiлор. Повестiреа че пе фаче Ворпiкȣл Ȣреке deспре iспръвiле Ȣпгȣрiлор есте атът de iнтересантъ, жп кът пе-ар пъреа ръȣ̆ ка съ о жплокȣim кȣ а поастръ; поĭ dap лъсъм съ ворбеаскъ пре жпсȣшĭ хронiкарȣл. „А опта zi, ziче ел, Dекемврiе жп 6, Мътiаш Краiȣ̆ аȣ̆ апрiпс търгȣл Романȣл, шi аȣ̆ пȣрчес спре Съ-

* Жп поемȣл сеȣ̆, епiскопȣл ziче ачесте

Belligeri procceres, me regia castra sequentem,
Ne frustra ignavi carpite, quaeso, metus.
Quod nunquam adversos decurro armatus in hostes,
Scando nec absessi, moenia celsa loci,
Sed spectator iners aliena pericula miror,
Non timor hoc; vestri, credite, cura jubet.
Gloria nempe, Viri, petitur longissima vobis,
Haec faciles plagas, funera grata facit.
Quod si pugnantem, rapiat sors ulla poëtam,
Quis vestras mortes, funera vestra, canet?

чеавъ съ апȣче скаȣпȣл, ші maï апоï сокоті съ пȣ ръm
вр'ȣп ȣпгіȣ пепіпъіт de dжпсȣл; аȣ лъсат калеа deспре С
чеавъ ȣпde'л аштепта Стефап Bodъ, ші аȣ лȣоат спре Ба
ȣпde аȣ сосіт лȣпі dекеmвріе 14, ші аколо ла Баіе, к
п'ар авеа пічі о гріжъ, de піче о парте, лъсъпdȣ'шї оас
фъръ піче о пазъ ла въхтȣрї, ла жакȣрї, de каре лȣкрі
вънd Стефап Bodъ щіре, ші прiпzъnd літвъ, марцї, de-
кеmвріе жп 15, аȣ апріпс тжргȣл асȣпра лор, кънd еї е
фъръ de піче о гріжъ; ші фіind еї веціï їаȣ ловіт Сте
Bodъ кȣ оасте токmітъ жп ръвърсатȣл zорілор, de аȣ
кȣт mȣлтъ moарте ші періре жп Ȣпгȣрї, къче пефііі
токmіцї de ръсвоїȣ, пеmікъ de арmе пȣ с'аȣ апȣкат, чі de
фȣгъ, піче ȣрmа съ еа каре скъпа, къ фііnd поапте de пȣ
щіа жпкотро вор фаче, жп тоате пърціле рътъчіа; de
жї въпа церапії жп zъвоае ші прiп mȣпцї, ȣnde вр'о 12,00
(еар пȣ 1200 кȣm zіче історікȣл пеамц Епгел) періцї с'
афлат."

Хропікарії лещещї, тоцї жп копглъсȣіре кȣ ачеї mo
dовепещї, mъртȣрісескȣ de adевърат повестіреа лȣї Ȣреві;
історічії Ȣпгȣрї жпсъ кавтъ а слъві вірȣiпца лȣї Стефап
чел mаре, zікъnd къ Матеї Корвіп, жпщііпцат de maїnain-
те de пъвъліреа Воеводȣлȣї, жшї прегътісе апъръріле, ші
къ пріп ȣрmаре ісвъпda лȣпціï аȣ ръmас пехотърітъ жп
тре ътвеле ощї. „Жптр'о сеаръ, zіче кїар Феслер, че
maï пъртіпітор історік а Ȣпгаріеї, кънd Ріга вроїа а
пȣпе ла mасъ кȣ цепераліï сеї, стръжіле жї adȣсер
ȣп Сълȣіȣ ашеzат жп Молdова, кареле аръта къ 12,00
Молdовепї ші Лешї ера жп dрȣm ка съ ловеаскъ пре
Ȣпгȣрї, поаптеа, жп Баіа. Матеї жпdатъ ашеzъ пе піаца
тжргȣлȣї пеdестріmеа; кълърімеа фȣ жmпърцітъ піп ȣл
це; стража dіпаіпте ші паzа жптръріlор фȣръ жптъріт
Nікласъ Бапфі кȣ доъ сȣте ръсвоїпічї деспріпшї ла вірȣі
це, ръmасеръ ка гварdіе лъпгъ персоапа Рігъї. Дȣпъ m
зъ поапте, кȣпоскъnd dрȣmȣріле, фъръ ввет, акоперіцї

жптȣперек, Молdовепії ажȣпсеръ ла авап-постȣріле Ȣпгȣ-
рещї, ле спарсеръ жп чеа maї mаре парте, къпътъръ къ-
тева стеагȣрї, ші dеdȣръ фок тжргȣлȣї спре а лȣmіпа ло-
кȣл бъталіеї; Баіа се апріпde dіп треї пърцї; ші ла лȣ-
mіпа флакърелор еї ресватȣ кȣ фȣріе ші жпdръспеалъ
пъпъ жп піацъ; аколо се жптартъ о лȣптъ ȣчігътоаре;
ловіреа ші апъраpеа се жпоескȣ пекоптепіт; кълърімеа
Ȣпгȣреаскъ віпе жп ажȣтор; о плоаїе de съцецї а Мол-
dовепілор ле жпгреȣеаzъ ръсватереа пе dіп doс. Матеї
сіпгȣр се арȣпкъ жп локȣл чел maї кȣmпліт а бъталіеї;
жmпротіва лȣї чеї maї іскȣсіцї аркашї жшї жпdрептеаzъ
арчеле тріmеціtoаре de moарте; maї mȣлте съцецї mе-
піте лȣї се опрескȣ de кътръ Nекȣлаї Бапфі; жпсъ жп
време че ел алерга dȣпъ о чеатъ dіп аї сеї че слъвісе,
фȣ ръпіт жп спате ші ферȣл жї ръmасъ adжпк жmплъп-
тат жп спіпареї. Вестеа прімеждіеї Рігъї апріпde пе Ȣп-
гȣрї; кȣ фок сълбатік еї се арȣпкъ dіп тоате пърціле жп
шірагȣріле dȣшmапілор, ловескȣ ші ȣчіdȣ, ші жптр'о кȣm-
плітъ ваїе de съпце апъръ претепціїле лор асȣпра вірȣ-
іпціï." — Ачесте, кȣm am арътат, ле zіче кїар Феслер; орї
кȣm съ фіе, ȣрmъріле камnапіеї dоведіръ къ вірȣіпца ръ-
mасъ а Молdовепілор. Дȣпъ кїар mъртȣрісіреа лȣї Епгел,
алт скрііtор пъртіпітор Ȣпгȣрілор, Ріга пъстръ ферȣл
съцецїї патрȣ апї, ші dеавїа dȣпъ атъта тіmп, dȣпъ maї
mȣлте пȣпоїерї ші коачерї жл пȣтȣ скоате, ші рапа пȣ і се
тъmъdȣі de кът кȣ moартеа. Береndел, претепdаптȣл пер-
dȣ віаца жп кътпȣл бъталіеї, асеmіпе Іоап de Дароц, ші
доï Баторї а кърора mорmіпте ъпкъ пъпъ астъzї се гъ-
сескȣ ла Баіа. Матеї Корвіп жпсȣшї dеавїа еші dіп
тжрг, ші се сокоті порочіт къ кїар ръпіт, пȣтȣ а трече
Карпацїї кȣ о mікъ ръmъшіцъ а арmіеї сале, пептрȣ къ
чеа maї mаре парте саȣ ръmасъ ȣчісъ жп локȣл лȣптіï,
саȣ къzȣ сȣбт ловіріле de коасе, de топоаре, de лъпчї кȣ
каре ера жпармаціï церапії че пъzїа потічіле mȣпцілор,

ка съ ціе калеа Ȣнгȣрілор.* „Маї апої ші сінгȣр краюл, zіче Ȣрекі, рънit de съџеатъ фоарте реȣ, абіа аȣ хълъdȣіт прін потічї de аȣ ешіт ла Арdеал. Аша порочеще Dȣmnezeȣ пре чеї mжndрі ші фалнічї, пентрȣ съ аръте лȣкрȣріле оmінещї кът сжnт de фраџеde ші неаdевърате; къ Dȣmnezeȣ нȣ жn mȣлџї че жn пȣцінї аратъ пȣтереа са, ка nіme съ нȣ се нъdъжdȣеаскъ жn пȣтереа са, че жнтрȣ Dȣmnezeȣ съ'ї фіе нъdежdеа, ніче фъръ кале ръzбоаїе съ факъ, къ Dȣmnezeȣ челор mжndрі се пȣне'mпотрівъ!“

Петрȣ Аарон кȣ прімеждіа віеції се ретрасе жn фȣnдȣл Полоніеї, ȣnde пе ȣрmъ Ioan Албрехт ȣрmъторȣл лȣї Kazimір жї тъїъ капȣл жнаінтеа солȣлȣї Молdавіеї.

Матеї Корвін фȣріос de desфачереа са, жndатъ че се ревъzȣ жn Сібіȣ, пȣсъ de тъїъ капȣл ȣнȣї боїер а лȣї Стефан, нȣmіт Міхаіл, че пікасе жn mъніле сале, ші сȣбт кȣвънт къ Арdеленії фȣсесеръ ȣніці кȣ Молdовенії жї ловi кȣ о контрібȣціе de 400,000 галбінї, соmъ фоарте mаре кіар астъzї. Dоmnȣл ностпȣ бірȣітор се ръсплъті despre пъвъліреа фъкȣтъ de Ȣнгȣрї жнтр'ȣn кіп mаї врednік de карактерȣл сеȣ. Dȣпъ че трimісе рігъї Kazimір, аллеатȣлȣї сеȣ, кътева din стеагȣріле лȣате de ла dȣшmanї, жn вреme кънd Матеї ера жнкȣркат жn ръсбоїȣл Бохеміеї, інтръ кȣ оасте de doъ орї жn Трансілваніа, desфъкътрȣнеле рігъї ші'ї лȣъ mаї mȣлте четъцї, dȣпъ каре се режнтоарсе жn Сȣчеава. Корвін се гътіа съ факъ о а doȣа експеdіціе жn Молdова; жнсъ ръсбоїȣл кȣ Podіебраd жл опрі. Пе de алтъ парте, аmъndoї domnіторії, ші Матеї ші Стефан ера пpea жnцъленцї, пpea mарї, пpea іȣбіторї церілор лор ші крещінътъцїї ка съ нȣ жnцълеагъ къ прін лȣптеле лор еї нȣ фъчеа de кът а се слъбі ȣнȣл пре алтȣл, ші а жнтърі пре dȣшmanȣл обшеск. Летопісіцел

* Скріїторії Ȣнгȣрї претіndȣ къ ші Молdовенії ла ачеастъ бътъліе аȣ перdȣт 7000 оаmеnі.

поастре, пре каре стръінії ле despreџȣескȣ din прічінъ къ нȣ ле кȣноскȣ, се ръdікъ adec ла челе mаї жналте конsіdераціі despre політіка че ар фі требȣіт съ пъzеаскъ Domnії Роmъnї ші ріцїї крещінї din вечінътатеа лор. Аdевъратȣл інтерес а Ȣнгȣрілор ші а Роmънілор, прекȣm ші сістеmа de паче ші de ȣnіре че ар фі требȣіт съ о ȣрmeze пентрȣ ка ъmбеле нації съ ръmъе mаре жmпротіва dȣшmanілор din афаръ ші din лъȣнтрȣ, nіmine нȣ ні ле жнфъцошеазъ mаї біне, de кът Ворнікȣл Ȣрекі. „Нȣ песте mȣлтъ вреme, zіче ачест пȣтернік хронікар, аȣ жнчетат вражба жнтре краюл Ȣнгȣреск ші жнтре Стефан Водъ, къ възъnd еї къ връжmашȣл лор ші а тоатъ крещінътатеа, Търкȣл, ле стъ жn спате, ші асȣпра волнічіеї тȣтȣрор жнтіnde mрежеле сале ка съ'ї кȣпрінzъ, ші арътънdȣсе прієтін, кȣ mȣлте кȣвінте жnшълътоаре ші кътръ ȣнȣл ші кътръ алтȣл, ка съ'ї zъdъреаскъ, ші съ афле кап de пріче съ жнчеапъ zарвъ, сокотіnd къ жнтре ачеле аmестекътȣрї і се вор жnкіна лȣї, пентрȣ съ ле deа ажȣтор, ші mаї апої жї ва плека сȣбт жȣгȣл сеȣ. Че възъnd ачесте жnшълъчіȣnї Мътіеаш краюл ші кȣ Стефан Водъ с'аȣ жmпъкат ші с'аȣ ашеzат, ші ънкъ dȣпъ пачеа ашеzатъ ші легътȣрї mарї че фъкȣръ аmъndoї, аȣ dърȣіт Мътіеаш краюл пре Стефан Водъ кȣ doъ четъцї mарї ла Арdеал аnȣmе Балта ші Чічеȣл.“

Ъmбії domnіторї аȣ пъzіт пънъ ла mоарте легътȣра лор, ші тоате сілінціле ле аȣ фост жndрептате жmпротіва dȣшmanȣлȣї обшеск. Еї біне жnцълецеа къ інтересȣл de къпітеніе а ъmбелор нації, ші а Ȣнгȣрілор ші а Роmънілор есте съ фіе стрінс ȣніте; ші dакъ ші ȣрmашії лор ар фі врȣт съ пъzеаскъ ачелаш mънтȣітор dрȣm пре каре аȣ mерс ачестї прінчіпї mарї, негрешіт къ непорочіріле каре аȣ ловіт пре аmъndoъ попоареле, фъкȣте аша de біне de а се жnцълеце, ънкъ астъzї ар фі фост dепарте de орizонȣл лор.

Астъzї dȣпъ атъте веакȣрї, dȣхȣл dȣшmъпіеї ѫптре Ꙋнгȣрї шї ѫптре Роmъпї аў трекȣт; шї ȣпії шї алцїї, maї лȣmіпацї пріп іспітъ шї лȣпцї пепорочірї аў ѫпчепȣт а'шї ѫпцълеџе maї віпе adевърателе лор іптересе. Бътъліа de ла Баіа ѫп поï пȣ тревȣіе съ deщепте dар алт сіmтіmепт de кът ачела а mірърії пентрȣ о фаптъ стрълȣчітъ а стръmошілор ностріï шї dорiнца de а пе пȣрта ка шї еї ѫп асеmіне ѫmпреџіȣрърї. Пентрȣ Ꙋнгȣрї еа пȣ поате съ фіе о прічіпъ de ȣmіліпцъ: пȣmеле Магіар ѫп атъте dъцї с'аў акоперіт кȣ о славъ пеmȣрітоаре, савіа Магіаръ аў фост бірȣітоаре ѫп атъте ръсбоаїе, ѫпкът deсфачереа de ла Баїа пȣ тревȣіе съ ле слȣжеаскъ de кът ка о кȣmплітъ ѫпвъцътȣръ, къ кіар націіле челе maї пȣтерпіче, кънd ȣітъ регȣлеле кȣmпъпірії шї леџіле вічіпічії dрептъцї, adес се недепсеѕкъ страшнік de кътръ проведіпцъ пентрȣ песокотiпца лор.

Бътъліа de ла Баіа ѫп тот кіпȣл ѫпсъ есте ȣпа dіп челе maї ѫпсеmпате dіп аналеле Ꙋнгȣрілор шї Роmъпілор; шї пъпъ астъzї ъпкъ окȣпъ черчетъріле історічілор ъmбелор нацiї. Ѫп анȣл ачеста Академіа Ꙋнгȣреаскъ dіп Песта аў тріmіс пре mъdȣларȣл сеў D. Іавланцї ка съ черчетеzе ѫп персоанъ локȣріле вестітеї лȣпте. Ачест ѫпвъцат аў шеzȣт доъ съптъmъпї ла Баіа; ресȣлтатȣл лȣкръріlор сале пȣ есте ъпкъ пȣвлікат; щіm ѫпсъ кȣ ѫпкреdiпцаре къ аў фъкȣт maї mȣлте deскоперірї, maї алес ѫп іпскріпцiї, фоарте іптересанте, пре каре ле аштептъm кȣ перъбdаре съ ле веdеm еште ла лȣmіпъ.

De ла бътъліа dіп 15 dекеmвріе 1467, Баіа пȣ с'аў maї ръdікат dіп рȣіпеле сале; кȣ тоате ачесте mȣлтъ вреmе ъпкъ, еа аў ȣрmат а'шї пъстра тітлȣл de богатъ че'ї есте ѫпльтȣратъ ѫп векеле ȣріче; бъіле сале de аȣр шї de арџіпт dескісе ъпкъ dіп вреmеа Роmапілор с'аў лȣкрат пъпъ ѫп чеа de пе ȣрmъ жȣmътате а веакȣлȣї XVII ѫп сокотеала окърmȣірії, de о колоніе de Сашї adȣшї ѫпаdіпс,

шї карії авеа deосъбіта лор adміпістрацiе. Пъпъ астъzї ъпкъ се гъсеѕкъ ла Баіа maї mȣлте петре фȣпераре а шефілор ачестії колоніі кȣ іпскріпцiї џерmапе шї латіпе.

D. Міхалік de Хоdовіп, фостȣл dіректор а скоалії de mеџещюгȣрї dіп Іашї, аў черчетат кȣ deаmърȣптȣл mіпеле пърсіте dіп апропіереа ачестȣї тѫрг; атът Dлȣї кът шї алцї mіпералоџї аў афлат ȣрmеле векелор бъї шї фъгъdȣеѕкъ ресȣлтатȣрї фоарте фолосітоаре. Ліпса капіталȣрілор с'аў ѫmпротівіт пъпъ астъzї ла реѫпчепереа лȣкрърілор; D. Dimitріе Кантакȣzіпо пропріетарȣл de акȣm а Бъіеї ѫшї пропȣпе, се zіче, а ле реdескіde; тот че есте сігȣр, есте къ Dлȣї се сілеще пріп іпdȣстріе а реѫптоарче Баіеї векеа еї ѫпфлоріре. Maї mȣлте фавріччї, прекȣm ȣпа de корdоване, mорї de фъіпъ пікȣлȣітъ че пъпъ dъȣпъzї пе веніа de песте хотар, о къшърie de връпzъ ніzаптіпъ — de че тревȣіе съ zічеm шї о велніцъ mаре — ѫпт пъпъ акȣm ѫптрепріпdеріле іпdȣстріале ашеzате de D. пропріетар.

Dіп векіле zіdірї а Бъіеї, пъпъ ѫп zіоа de астъzї аў реmас ъпкъ трії бісерічї; доъ ортоdоксе, dіп каре ѫп ȣпа ъпкъ се слȣжеще; шї а тріа протестантъ, пентрȣ Сашії Бъїашї. Ачеаста de пе ȣрmъ, рісіпітъ се афлъ астъzї кȣпріпсъ ѫп гръdіна Dлȣї Кантакȣzіпо, шї есте сіпгȣра рȣіпъ віпе пъстратъ ѫп тоатъ Молdавіа. Ноï ѫї ѫплатȣръm аіче веdереа ръdікатъ de D. Кауфmап, zȣграф ѫпсеmпат че'л авеm de кътъ ва вреmе ѫп Іашї. Петреле фȣпераре че акоперіа mормiнтеле Бъїашілор се афлъ ашеzате деачеа лȣпгȣл пъреціlор dіп лъȣптрȣл теmплȣлȣї, каре есте префъкȣт ѫптр'о гръdіпъ de флорї, шї аколо ȣпdе фȣmега тъmъїа шї сmірпа, астъzї mіросъ роzа шї іасоdіпіоаръ. Ꙋп черdак кȣ скърї есте ашеzат пъпъ ѫп върфȣл mіа. Ꙋп ... Молклопотпіції, de ȣпdе се веdе фрȣmосȣл шес а рїȣлȣї Молdовії.

Баіа maї аре ъпкъ о партікȣларітате dестȣл de іптере-

сантъ; нъмаї аколо се маї гъсескъ Аърарї карії стрінгъ преціосъл метал din мъпоаселе нъраїе че ъdъ ачест богат пъмънт; шi D. Кантакъzino есте сінгърьл жn цеара поастръ че се поате лъкъ фълi къ поартъ пе deцетеле сале аър Молdован.

БЪРБАЦІ ФЕМЕІ шi АМОРЕZІ.

Ꙋn върват de ценiъ, омъл чел маї грос din Франціа, D. de Балzак аъ петрекът zече анї de zіле спре а адъна обсерваціï матрімоніале къ каре аъ компъс о карте че ар меріта съ фіе къноскътъ шi традъсъ de тоате націіле ъnde сънт варваці, фемеї шi прін ърмаре шi аморезї. Прін фісіолоціа късъторіеї, авторъл франџеz аъ врът съ аръте deосъвіткле перінеціï а стъріі жnсъраціілор, шi кінъл къ каре ар пътеа върваціï съ се фереаскъ de подоава че ле есте атът de непльктъ. О асеміне скріере неапърат требъіа пъблікатъ шi жn лімба поастръ. Сара кънd амеzаціï жn жълцърї комоde, къ ларціï пантофлї de капева жn пічїоаре, жnвъліцї жn халатърї кълдъроасе, стъм dinaintea собіï, прівind флакъра фокълъї, шi гънdim de о парте ла фръмоаселе времї жn каре ерам стъdенці, еар de алта ла трістъл тіми de фацъ, шi ла орізонъл шi маї посоморіт а віїторълъї, жn ачеле чеасърї кънd adec вроim а гоні denарте de поï ideile съпърътоаре че не жмпілеазъ, н'ам гъсіт о маї бъпъ петречере, ън antidot жмпротіва ърітълъї шi а мъхнічїъніï, de кът о окъпаціе веселъ, шi dар не-ам апъкат de прелъкрареа фі-

ciолоџieĭ късъторieĭ. Nъdъждȣim dap къ макар npin ачеастъ оперъ вom конвinџе пре іȣвiџiĭ ностpi кончетъџenĭ, къ noĭ нiчĭ de кȣm нȣ съnтem dȣшmanĭ леџiлор шi овiчеiȣрiлор стръмошещĭ, шi npin ȣрmаре вредnічĭ de стреanг, шi къ dinпротiвъ тоате ciлinџiле, тоате фъnтȣiрiле поастре нȣ џinтескȣ de кът ка съ'ĭ adȣчem еаръшĭ ла фрȣmоаса вреme векїе кънd челе zече поронтчĭ се пъzїа ъnкъ, шi кънd фiеще каре ера стъпън не моmia, не персоаnа, не воȣла, не асinȣла шi — не фemeea ca. Bестiта карте каре жnваџъ кinȣла de a реалiса сфжршiтȣла ачестеi поронтчĭ, аdекъ de a'шĭ џinea фemeea пеnтрȣ cineш, am шi прелȣкрато, шi есте шi dатъ тiпарȣлȣĭ. Пънъ ла пȣвлiкареа eĭ жnсъ, ка о лimбъ de погеаz, кȣm zічеаȣ стръmошiĭ жn лimба стратеџiкъ, сокотim de кȣвiinџъ de a жmпъртъшi четiторiлор алmаnахȣлȣĭ ностpȣ — dintre карiĭ негрешiт maĭ mȣлџĭ сжnт жn посiџie de a авеа тревȣinџъ de o асеmine скрiере — ȣn фрагmеnт кȣпрinzътор de кinȣла de a кȣnоаще amорezȣла, шi de регȣлеле че тревȣескȣ пъzіте спре a џinea пре фemeea ca кът се поате maĭ mȣлтъ вреme deпъртатъ de ачест dȣшman a odіхnіĭ господъреџĭ. Бърваџiĭ се вор жnкредinџа пъdъждȣim npin ачесте пȣџine фiле къ картеа ле есте неапъратъ, шi de ачееа се вор гръбi a o кȣmпъра, непрimind шi noĭ жntre сȣвскрiiторiĭ eĭ de кът — жnсȣраџĭ шi логоdiџĭ.

Прекȣвъnтареа не паре жndестȣлъ; не пȣnem dap ла лȣкрȣ, шi кїemъm тоатъ лȣаре-amінте a четiторiлор ностpi.

Се апропie тоtdeaȣna ȣn minȣт, кънd попоареле шi фemeiле челе maĭ проасте deскidȣ окiĭ, шi въd къ невiновъџia лор се жnтревȣinџеазъ реȣ. Полiтiка чеа maĭ iскȣсiтъ поате съ жnшеле mȣлтъ вреme, dap oamenіĭ ар фi преа ферiчiџĭ, dакъ еа ар пȣтеа пȣрȣреа съ жnшеле: mȣлт сънџе с'ар крȣџа ла попоаре шi жn господърiĭ.

Жnсъ, din непорочiре сжntem сiлiџĭ съ кȣnоащem ȣn

трiст аdевър. Deспотiсmȣл кȣ тоате вiклешȣгȣрiле сале жmĭ аре непъсареа шi секȣрiтатеа ca; ачесте жnсъ сжnт асеmine кȣ ачел чеас каре есте жnainтеа фȣртȣnіĭ, шi a кърȣїа тъчере еартъ пре dрȣmеџ, кълкат не еарвъ, съ аȣdъ жnтр'о deпъртаре de ȣn чеас кънтекȣл грieрȣлȣĭ. Dap deodатъ вiжелia віne, шi вїетȣл кълътор се треzещересȣвътȣт пънъ ла оасе de плоаїе, шi атȣnче кam търzїȣ жnчепе a се кȣi, къ нȣ'шiаȣ кътат de кȣ вреme ȣn аdъпост. Тот аша пъџеще шi жnсȣрatȣл. Жnшълат npin лiniщеа, npin ръвdареа, npin moралiтатеа фemeiĭ сале, ел пердe din кап орĭ че idee жnспъїmжnтътоаре, шi жn сiгȣранџia ca жшĭ zіче: „Окiĭ фemeii mеле нȣ mъ вор прiвi de кът пре mine, ачеастъ гȣрiџъ нȣ ва тремȣра de amор de кът пентрȣ mine, ачеастъ влъndъ mънъ нȣ ва ръвърса гжdiлiтоареле коmорĭ a волȣптъџiĭ de кът асȣпра mea, ачест сin нȣ ва бате de кът ла гласȣл meȣ, ачест сȣфлет жndормiт нȣ се ва деща de кът ла вроinџа mea; сiнгȣр жmĭ воiȣ жȣка деџетеле жn стрълȣчiтоареле'ĭ бȣкле, сiнгȣр воiȣ преъmбла десфътъчiоасе diсmерdърĭ асȣпра тремȣрънdȣлȣĭ eĭ трȣп, сiнгȣр пентрȣ mine ва фi прегътiт тронȣл amорȣлȣĭ, шi лȣmеа mъ ва пісmȣi de ферiчiреа mea!"

Жnсъ съракȣл, кът се жnшалъ жn odіхnа ca. Віne o вреme, вine o diminеаџъ, кънd фemeea се dіcгȣстъ саȣ се сатȣръ de начїnічiле петречерĭ a господърiеĭ, de monoтоаnеле жndелетnічiрi a ȣнеĭ соџiĭ, de статорnічia пъzітъ, de съчеле жmвръџошерĭ a върватȣлȣĭ шi a копiiлор, шi кънd арȣnкънd o окiре deпъртатъ жn лȣmеа dinафаръ, dореще нове сiтсаџiĭ, нове плъчерĭ, нове десфътърĭ; атȣnче o maскъ неcтръвътȣтъ жĭ акопере фаџа, шi жn minȣтȣл кънd ешĭ maĭ сiгȣр, фȣртȣnа те ловеще, amорȣл пентрȣ каре фemeea есте фъкȣтъ жџĭ iнтръ жn касъ, шi кȣ dъnсȣл жnтръ шi a m o p e z ȣ л, шi'џĭ zіче: E a т ъ m ъ.

Жnсъ жnainте de a'џĭ спȣне кinȣл de a кȣnоаще amо-

резȣл, сокотim de неапъратъ тревȣінцъ а'цї жmпъртъші таксimеле ȣртътоаре, каре жп фелȣл чел maї категорік жцї жпфъцошеазъ релаціїле ші deосевіріле че сжпт жптре tine, фетееа та ші amорезȣл. Nȣmaї dакъ веї авеа чева кап, ші чева жȣdекатъ жп ел, веї жnцълеце пентрȣ че' фетееа жцї префереазъ ȣп amорез, каре тревȣїе съ'цї фіе політіка ші каре сжпт пȣтеріле протівніче de каре тревȣїе съ те темї.

I.

А ворві de amор есте а фаче amор.

II.

Ла ȣп amорез dорінца чеа maї проастъ се продȣче пъръре ка експресіа ȣнеї mіръrї конщіінціоасе.

III.

Ȣп amорез аре тоате жнсȣшіріле ші тоате metехнеле че пȣ ле аре ȣп бърват.

IV.

Ȣп amорез пȣ dъ пȣmaї віеацъ ла тоате, dар ел ъпкъ фаче de се ȣїтъ віеаца; въргатȣл пȣ dъ віеацъ ла пітікъ.

V.

Тоате mоmіцъріїле de сimціволітате че ле фаче о фетее жпшеалъ тоtdеаȣна пре ȣп amорез; ші аколо ȣnde ȣп бърват dъ din ȣmере, ȣп amорез се mіръ.

VI.

Ȣп amорез пȣ'шї deскопере de кът прin manieріле сале градȣл de intimitате ла каре аȣ ажȣнс кȣ о фетее търітатъ.

VII.

О фетее пȣ щіе тоtdеаȣна пентрȣ че ісвеще. Есте рар къ ȣп om съ п'аївъ ȣп інтерес de а ісві. Ȣп бърват жнсȣрат тревȣї съ афле ачел таїнік резоп а егоісmȣлȣї, пентрȣ къ ва фі пентрȣ dжнсȣл арmа de вірȣінцъ.

VIII.

Ȣп бърват кȣ талент пȣ препȣпе нічї оdатъ фъціш къ фетееа са аре ȣп amорез.

IX.

Ȣп amорез се сȣпȣпе ла тоате капріціїле ȣнеї фетеї, ші кȣm ȣп om пȣ'ї нічї оdатъ жнжосіт жп враџеле ісвітії сале, ел ва жптревȣінца спре а'ї плъче тіжлоаче de каре adес ȣп бърват се dісгȣстъ.

X.

Ȣп amорез жнвацъ ȣнеї фетеї тот че бърватȣл еї їаȣ аскȣнс.

XI.

Тоате сітȣаціїле че о фетее аdȣче amорезȣлȣї еї, еа ле скітвъ кȣ ел; еле і се жnторкȣ тоtdеаȣна maї пȣтерпіче, ші сжпт тот аша de вогате de чееа че аȣ dат ка ші de чееа че аȣ прімiт. Ачеста есте ȣп комерц жп каре maї тоці бървації факȣ ванкрȣт.

XII.

Ȣп amорез пȣ ворвеще ȣнеї фетеї de кът de че поате съ о търеаскъ, жп лок къ ȣп бърват, кїар ісвind, пȣ поате съ се опреаскъ de а da сфатȣрї каре maї тоtdеаȣна аȣ ȣп аер de dіскȣвіінцаре.

XIII.

Ȣп amорез порнеще тоtdеаȣна de ла amореза са ла сine; бърватȣл фаче кȣ тотȣл dinпротівъ.

XIV.

Ȣп amорез аре тоtdеаȣна dорінца de а се аръта плъкȣт. Жп ачест сіmtiment есте ȣп прінчiп de ексаџерації каре dȣче ла рidікол, ші de каре ȣп бърват кȣ талент ва щі съ се фолосеаскъ.

XV.

Ȣп amорез жї тоtdеаȣна фър de вінъ.

XVI.

Аmорезȣл ȣнеї фетеї търітате віне шї'ї зіче: Doamna

теа, саȣ Кȣконіцъ, Dȣmneта аї тревȣінцъ de odiхnъ. Аї съ daї пілdа віртȣцїї копіілор Dтале. Аї жȣрат съ фачї ферічіреа ȣнȣї соц каре, лъсънd de о парте кътева те-техnе (ші еȣ am maї mȣлте de кът ел) ꙟцї merітъ тоа-тъ чінстіреа. Еї віne, тревȣїе съ'mї жертфещї фаміліа ші віеаца Dтале, пентрȣ къ ам възȣт къ аї ȣn пічїор фрȣmос. Съ нȣ'цї скапе нічї macар о ꙟкрторе; пентрȣ къ о пърере de ръȣ есте ȣn атак, пре каре ꙟл воїȣ осіndі ла о пedeaпсъ mȣлт maї кȣmплітъ de кът пedeaпса кȣ каре леціле amерінцъ пре соціїле вінoвате. Спре ръсплътіреа ачестор жъртфе, еȣ ꙟцї adȣк тот атъте плъчерї кът ші кіnȣрї. —Лȣкрȣ некрezȣт, ȣn amорez кірȣеще.— Форmа че dъ кȣвінтелор сале dovedeще тот. Ел нȣ zічe de кът ȣn кȣ-вꙟнт: Те іȣбеск. Ꙋn amорez есте ȣn країнік кареле прокла-meaзъ саȣ merітȣл, саȣ фрȣmȣсеца, саȣ dȣхȣл ȣнеї фemeї. Че прокламeaзъ ȣn бърбат?

XVII.

Кънd о пелеціїре есте фъкȣтъ, ꙟȣdекъторȣл черчетъ-тор щіе maї тоtdeaȣna, къ нȣ сꙟнт maї mȣлт de кът чінчї персоане пре каре съ ле поатъ авea сȣбт препȣс. De аколо ꙟшї ꙟнчепе черчетъріле. Ꙋn бърбат тревȣїе съ се пілdȣеаскъ dȣпъ ꙟȣdекътор; кънd ел вреа съ афле чіне'ї amорezȣл фemeії лȣї, ел н'аре трії персоане пре каре съ ле препȣе.

Кіпȣріле de а фаче ачеастъ deскоперіре сꙟнт de deo-севіте фелȣрї. D. Балzак ле аȣ ꙟmпърціт ꙟn maї mȣлте рънdȣрї; чел maї temeїнік ші maї сігȣр ꙟл сокоате ꙟнсъ пре ачел че ні есте dат de семнеле фісіче, прін каре omȣл ꙟшї deскопере гꙟndіреа. Ачеаста о аръmъm ші ноï.

Фісіоnomia лȣї Лаватер аȣ креат о adевъратъ щіінцъ. Еа аȣ лȣат лок ꙟнтре кȣнощінцеле omінещі. Оameнії de dȣх, dіпломацїї, фemeіле, тоцї ачеї карії сꙟнт admірътопрії ачестȣї вестіт бърбат ші а ȣрmъторȣлȣї сеȣ Доктoрȣл Галл, негреші̑т аȣ авȣт adec пріележȣл съ ее сamа ші ла ал-

те семне веdерате прін каре се поате кȣноаще гꙟndіреа omінеаскъ. Deпрінdеріле трȣпȣлȣї, скрісоареа, сȣнетȣл гла-сȣлȣї, maнісреле maї mȣлт de кът оdатъ аȣ слȣжіт ші аȣ лȣmінат пре фemeea че іȣбеще, пре dіпломатȣл че ꙟшeла-лъ, пре спіонȣл че'цї іскоdеще гꙟndȣл ка съ те вънdъ. Omȣл а кърȣїа сȣфлет лȣкреазъ кȣ търіе есте ка ȣн вїет вїерme лȣmінос, каре, фъръ съ вреe, лȣчеще прін тоцї по-рії сеї; ȣn асеmіне оm есте тоtdeaȣна праdа mꙟршавілор, а тікълошілор, а mȣшарzілор карії ꙟн кȣвінтеле челе maї невінoвате ꙟцї гъсескȣ dоvezї de кріme ȣнеле maї прімеждіоасе de кът алтеле, пентрȣ къ неdепрінс de ашї omopi сȣфлареа чеа dȣmnezееаскъ, ел се mішкъ ꙟнтр'о сферъ стрълȣчітоаре de adевър, ꙟн каре фіеще каре вор-бъ, фіеще каре сілінцъ ꙟї adȣче о сȣdȣітȣръ ꙟн лȣmі-наре ші'ї ꙟнсеmneазъ mішкъріле прін лȣнцї ȣрme de фок.

Ачесте сꙟнт елеmентеле кȣнощінцілор че тревȣїе съ аї, dакъ вреї съ кȣнощї ачест фел de а deскопері ȣn amорez. Кънd сокоцї къ ле аї ꙟndестȣл, нȣ поцї maї віне съ ле ꙟнтревȣінцезї de кът ла вата късъторeaскъ. А-чеастъ ватъ есте ексаmенȣл ръпіdе dар adꙟнсіт а стърії mорале ші фісіче а тȣтȣлор фіінцілор че ꙟнтръ ші есъ dін касъ'цї, кънd аȣ възȣт саȣ аȣ съ'цї ваdъ фemeea. Ꙋn бърбат саmънъ атȣнче ȣнȣї паінгън кареле, ꙟн чентрȣл сȣбцірії сале пънzї, пріmеще о сгꙟлціетȣръ de ла чеа maї mікъ mȣскъ хemесітъ, ші de dепарте, аскȣлтъ, ꙟȣ-dекъ, веde саȣ праdа, саȣ dȣшmанȣл.

De ачеea ꙟцї веї ꙟнdъmъна mіжлоачеле de ацї черчета холтеіȣл каре ꙟцї вате ла ȣшъ, ꙟн dоъ посіцїї фоар-те deoсевіте: кънd ꙟнтръ, ші кънd есъ. Ꙟн mінȣтȣл ꙟн-търії къте лȣкрȣрї zічe ел, фъръ а'шї dіскледіа dінцїї:

Кънd кȣ о нетезътȣръ ȣшоаръ de mънъ, саȣ adec въ-рънdȣ'шї deцетеле, ꙟшї сковоаръ саȣ ꙟшї ꙟпалцъ фрісȣ-ра карактерістікъ а пърȣлȣї.

Кънd кънтъ о аріе італіанъ саȣ францезъ, саȣ кїар

роmъпеаскъ, веселъ саў de жъле, кȣ ȣп глас de тепор, de контралто, de сопрано саў de баритоп.

Кънd черчетеаzъ dакъ фіопгȣл кравaтії сале есте пȣс кȣ грацiе.

Кънd жшї петеzеще mапешка кътешії.

Кънd каȣтъ съ щiе, прiп ȣп цест гравпiк, dакъ перȣка са блопdъ саў брȣпъ, креацъ саў петеdъ есте ла локȣл сеў.

Кънd се ȣiтъ съ вadъ dакъ ȣпгiiле жї сжпт кȣрате шi віпе тъїате.

Кънd кȣ о mъпъ албъ саў пȣцiп спълатъ, віпе саў реў жmтъпȣшїатъ, жшї сȣчеще саў mȣстецiле саў фаворiцiї, саў къ ле пеаптъпъ кȣ ȣп пептъпаш че'л поартъ кȣ сiпе.

Кънd прiп mішкърї ȣшоаре шi репетате, каȣтъ съ'шї ашеzе бърбiа жп mіжлокȣл ексакт а кравaтії сале.

Кънd се клатiпъ кȣ ȣп пiчїор пе челалалт, кȣ mъпеле жп бȣzȣпар.

Кънd жшї пъкъжеще чiвота, ȣiтъпdȣсе ле еа, ка кънd 'шї ар zіче: Еатъ ȣп пiчїор каре'ї deстȣл de віпе фъкȣт.

Кънd віпе пе жос саў кȣ тръсȣра, шi'шї стерце саў ва ȣшоара ȣрmъ de тiпъ кȣ каре жї ажȣпсъ чiвота са.

Кънd шеde кїар пеmiшкат шi пебъгътор de сеаmъ ка ȣп Отоmап че фȣmъ.

Кънd, кȣ овiї цiптiцї асȣпра ȣпiї, сеаmъпъ кȣ ȣп сȣфлет ешiпd diп пȣргаторiȣ, шi ащептъпd пре сфжптȣл Петрȣ кȣ кеiле сале.

Кънd се жпdоеще de а траце клопоцелȣл, саў а бате жп ȣшъ, dакъ п'аї клопоцел, шi кънd фаче ачеаста тарe, ръпіdе, саў жпчет, саў ка ȣп оm сiгȣр de iсправа са.

Кънd аў сȣпат саў аў бътȣт жп ȣшъ, кȣ фрiкъ, жпкът deaбїа се аȣde, саў къ dȣпъ че аў сȣпат саў аў бътȣт кȣ iȣцеалъ, mаї adаоце ъпкъ, перъбdътор къ пȣ віпе пimiпе съ'ї deскidъ.

Кънd dъ гȣрiї сале ȣп парфȣm deлiкат, тъпкънd о пастiлiе mipociтoapе.

Кънd еа, кȣ ȣп аер серiос, о прiсъ de табак, а кърȣїа ръmъшiце ле скȣтȣръ, спре а пȣ'ї жпегрi албеаца къmешiї.

Кънd се ȣiтъ жmпрецiȣрȣл сеў, ка кънd ар прецȣї фъпарȣл скърiї, рогожiпа, ка ȣп пегȣцiтор de mобiле саў ȣп архiтект de zidipї.

Саў жп сфжршiт, кънd холтеiȣл жї тъпър саў бътръп, кънd жї есте фрiг саў калd, кънd віпе жпчет, трiст, саў весел, шi а. Жп тоате ачесте, требȣїе съ сimцещї къ ла ȣша та, аї о mȣлцimе de обсервації de фъкȣт. Ȣшоареле тръсътȣрї de пепел че аm черкат съ dъm ачестії фiгȣрї, жцї аратъ, жп еа, ȣп adевърат калеidоскоп mорал кȣ miлiоапеле сале de deосебiрї. Шi пiчї п'аm вроiт съ пȣпеm пре фетее ла ачеа ȣшъ deскоперiтоаре; къчї жпсеmпърiле поастре атȣпче с'ар фi фъкȣт пепȣmърате шi ȣшоаре ка пъсiпȣл mърiї.

Жп adевър, жпаiптеа ачеї ȣшї жпкiсе, ȣп оm се креde сiпгȣр; шi чева пȣmаї съ ащепте, ел шi жпчепе ȣп mопoлог mȣт, ȣп солiлок че пȣ се поате хотърi, жп каре тоате, пъпъ шi пасȣрiле, жї deстъїпȣеск пъdеждiле, dорiпцеле, скопȣрiле, секретȣрiле, жпеȣшiрiле, mетехпеле, вiртȣцiле ш. а. Жп сфжршiт ȣп оm есте, ла ȣшъ, ка о тъпъръ фатъ че се прегътеще а'шї mъртȣрiсi преотȣлȣї чел dжптъiȣ пъкат.

Вреї mаї бȣпъ dовadъ? Черчетеаzъ скimбареа пъпраспiкъ че с'аў фъкȣт пе ачеастъ фiгȣръ шi жп mапiереле холтеiȣлȣї жпdатъ че de dіпафаръ жптръ жп лъȣптрȣ.

Мапiпiстȣл театрȣлȣї, теmператȣра, поȣрiї саў соареле, пȣ скimбъ mаї deграбъ прiвiреа счепiї, а атmосферiї шi а черȣлȣї.

Пе чеа ъптъї скъпdȣръ а аптiкаmерiї тале, diп тоате mipiadeле de ideї че аmорезȣл 'цї аў deстъїпȣiт кȣ атъта deсвiповъцiе жпаiптеа ȣшiї, пȣ ръmъпе mакар о къȣтътȣръ dȣпъ каре съ се поатъ фаче вре о обсерваціе. Грimаса сочiалъ аў жпвълiт тоате кȣ ȣп въл dec; dар ȣп

върбат іскȣсіт кȣ о сінгȣръ окіре аȣ ші гѫчіт обіектȣл візітеї, ші аȣ ші четіт ѫп inima сосітȣлȣї ка ѫнтр'о карте.

Маніера кȣ каре ел се апроніе de фемееа та, кȣ каре ѫї ворбеще, о прівеще, і се ѫнкінъ, о ласъ... Ѫп тоате ачесте сѫнт томȣрї de обсервації ȣнеле маї deамъръпнтȣл de кът алтеле.

Сȣпетȣл гласȣлȣї, ѫнфъцошареа, сфіеала, ȣн zімбет, тъчереа ѫпсȣші, трістеца, політічіле че ці се факȣ, тоате сѫнт семпе, ші тоате требȣіе стȣdiате кȣ о сінгȣръ окіре, ші фъръ сілъ. Ѫнаінте de тоате требȣіе съ аскȣпzї deскоперіреа чеа маї неплъкȣтъ сȣбт бȣн-тонȣл ші маніереле ȣнȣї ом de салон. Ѫн непȣтінца ѫн каре пе афлъм de а енȣмера несфѫршітеле detaїлȣрї а ачестȣї сȣжет, саȣ предмет кȣм zікȣ бърбації ностріі de стат, поі ле лъсъм ѫн іскȣсінца четіторȣлȣї, каре требȣіе съ ѫнцълеагъ ѫнтіndереа ачестії щііпце; еа ѫнчене de ла аналісȣл кȣвтътȣріі ші се сфѫршеще ла зъріреа мішкърілор че ніѫdа ле ѫнтінъреще ȣнȣї deцет de нічіор аскȣнс ѫнтр'ȣн пантȣчел de сатін, саȣ ѫн глапцȣл ȣнеї чіботе.

Dар ешіреа! Кьчї требȣіе превъzȣт ші казȣл кънd аї ліпсіт съ'цї фачї оксаменȣл ла прагȣл ȣшії, ші ешіреа се фаче атȣнче de ȣн інтерес капітал, кȣ атъта маї мȣлт къ ачеастъ поȣъ стȣdie а холтеіѫлȣї требȣіе съ се факъ кȣ ачелеші елементе, dар ѫн сімц інверс кȣ ачеа dinтеї.

Ла ешіре ѫнсъ есте о сітȣаціе кȣ тотȣл партікȣларъ; ачеста'ї мінȣтȣл кънd dȣшманȣл аȣ трекȣт тоате стабіліле ѫн каре ел пȣтеа фі прівіт, аdекъ кънd ажȣнце ѫн ȣліцъ. Аколо ȣн ом de dȣх требȣіе съ гѫчеаскъ о візітъ ѫнтреагъ, ȣітъndȣсе ла мȣсафірȣл dȣс. Семпеле сѫнт маї раре, dар dinпротівъ че лȣмінъ! Ешіреа'ї есте сфѫршітȣл ȣнȣї акт, ші омȣл ностръ нȣ поате съ се опреаскъ de а пȣ'шї деcтъїнȣі ѫпdатъ імнортенца, прін експресіа чеа маї сімплъ а феричірії, а мъхпірії саȣ а бȣкȣріеї.

Атȣнче деcтъїнȣіріле сѫнт ȣшоаре de кȣлес: орї есте о къȣтътȣръ арȣнкатъ асȣпра касії, саȣ асȣпра ферестрелор оdъілор; орї ѫї ȣн мерс лін саȣ трѫнdав; орї фрекатȣл мъпілор а простȣлȣї, саȣ алергатȣл сълтътор а фатȣлȣї, саȣ стътȣтȣл фър de воїе а омȣлȣі ȣїміт; візіта ѫнсȣшї че холтеіѫл ар пȣтеа фаче ȣнȣї ȣнгерїȣ de ȣліцъ саȣ ȣнȣї zаплаz нȣ есте ȣн лȣкрȣ de пелȣат ѫн самъ; ші ачеастъ сітȣаціе іціенікъ есте de о маре імпортенціе: ѫн сфѫршіт, ла ѫнтрат авеаї ѫнтребъріле; ла ешіт аї ръспȣнсȣріле маре ші пречісе. Ѫнсърчінареа поастръ ар фі маї пресȣс de пȣтеріле оміпещї, dакъ ар требȣі съ пȣмъръм deoсебітеле кіпȣрї кȣ каре оаменії ѫшї деcвълескȣ сімсацііле: аіче тоате сѫнт такт ші сімтімент.

Dакъ аплічї ачесте прінчіпії de обсервації ла стръінї, кȣ атъта маї мȣлт ѫцї веї сȣпȣпе фемееа ла ачестеші формалітъцї.

Ȣн ѫнсȣрат требȣіе съ фі фъкȣт о стȣdie аdѫнкъ асȣпра образȣлȣї фемеії сале. Ачеастъ стȣdie есте ȣшоаръ, о фачї кіар съ пȣ вреї, ші ѫн тоате мінȣтеле. Пентрȣ тіне, ачеа фрȣмоасъ фісіопоміе а фемеії пȣ требȣіе съ маї аівъ таїпе. Тȣ щії кȣм сімсацііле се зȣгръвескȣ пе еа, ші сȣбт каре експресіе еле се аскȣпdȣ ла фокȣл къȣтърії.

Чеа маї ȣшоаръ мішкаре а бȣзелор, чеа маї неѫпсемнатъ контракціе а пърілор, dеградацііле несімціте а окіȣлȣї, скімбареа гласȣлȣї, ші ачеї поȣрї ȣшорї чеї ѫпвълескȣ тръсътȣріле, саȣ ачеле въпъї че ле лȣміпеазъ, тоате требȣіе съ аівъ поїма лор пентрȣ тіне.

Ачеастъ фемее есте de фацъ; тоцї о прівескȣ, ші німіне пȣ'ї поате ѫнцълеце гѫпdȣл. Dар, пентрȣ тіне, лȣміна окілор і с'аȣ колорат маї мȣлт саȣ маї пȣцін, і с'аȣ ѫнтінс саȣ стрімтат; пепеле і с'аȣ клътінат, спрінчеана і с'аȣ посоморіт; о сбѫрчітȣръ, стеарсъ аша de рѣпіde ка ші о връзdȣіре пе маре і с'аȣ арътат пе фрȣпте; бȣза і

с'аȣ лъсат ꙟн жос саȣ с'аȣ ръdікат . . . пентрȣ тіне фемееа аȣ ворбіт.

Dакъ ꙟн ачесте mінȣте греле, ꙟн каре о фемее се аскȣnde ꙟн фіінца бърбатȣлȣї сеȣ, аї сȣфлетȣл Сфінксȣлȣї спре а о гжчі, de ла сіне требȣіе съ сімцещї къ прінчіпііле вьmії късъторещї сжнт ȣн жок de копіл ꙟн жтребȣінцареа лор кътръ dжнса.

Жнторкъndȣсе акасъ, саȣ dȣкъndȣсе, кънd се креdе сінгȣръ, о фемее аре тоатъ несокотінца ȣнеї гаіце, ші 'nї ар zіче, ꙟн гȣра mаре, еї жнсъші таїна: de ачееа, прін гравніка скімбаре а тръсътȣрілор сале, ꙟн mінȣтȣл кънd еа те веde, контракціе, каре, кȣ тоатъ репеціȣнеа жокȣлȣї еї, нȣ се іспръвеще destȣл de deграбъ спре а нȣ те лъса съ веzї експресіа че авеа обраzȣл ꙟн нефіінца та, требȣіе съ'ї четещї ꙟн сȣфлет ка жнтр'о псалтіре. Жн сфжршіт фемееа та се ва афла adес не прагȣл mонологȣрілор, ші аколо ȣн бърват поате ꙟн тот mінȣтȣл съ афле сімтіментеле фемеії сале.

Есте ȣн оm жнdестȣл de непъсътор de містереле аморȣлȣї, кареле къте odатъ съ нȣ се фі mірат de насȣл ȣнор, търънт, кокет а ȣнеї фемеї че алеаргъ ла ȣн раndевȣ? Еа лъпекъ пінтре mȣлцimea ȣліцілор ка шерпеле сȣбт еарбъ. Modеле, mатерііле, капеліле жнтінсе не ла ферестреле mарчаndелор de modъ жї deсфъшоръ жnzъdар фрȣmȣсецеле лор; еа се dȣче, се dȣче асеmіне ка креdінчіосȣл dобіток че каȣтъ ȣрmа невъzȣтъ а стъпъпȣлȣї сеȣ, сȣрdъ ла тоате комплімеnтеле, оарбъ ла тоате кȣȣтътȣріле. О! кȣm еа сімцеще прецȣл ȣнеї mінȣте. Мерсȣл, тȣалета, фаца са факȣ о mіе de indіскреції. Dар че плъкȣт таблоȣ пентрȣ гȣреле-каскате, пентрȣ оаmеніï че нȣ сжнт інтересацї ꙟн прічінъ, ші че фацъ трістъ пентрȣ ȣн бърват есте фісіономіа ачестії фемеї, кънd се жнтоарче de ла ачеа късȣцъ таїнікъ ȣnde жї лъкȣеще тот сȣфлетȣл! . . . Ферічіреа еї жї есте жнсеmнатъ пънъ ші ꙟн nedескріса ім-

перфекціе а кȣафіȣреї, а кърія пър ші бȣкле, сȣбт пептініле стірȣ а холтеїлȣї, н'аȣ пȣтȣт къпъта ачеа петеzіmе лȣчітоаре, ачеа жнторсътȣръ елегантъ че о поате da сінгȣра mънъ а каmерістії. Ші че dръгълашъ клътінаре ꙟн mерс! Кȣm съ жнфъцішъз ачел сімтіmент каре ръспъndеще аша богате колоаре пе фаца еї, каре еа окілор сеї тоатъ сігȣранца, ші каре ціне кȣ mеланколіа ші кȣ веселіа, кȣ рȣшінеа ші кȣ mънdріа прін атъте легътȣрї.

О атȣнче, непорочітȣле бървате, тȣ нȣ mаї аї а те жndоі, тȣ нȣ mаї аї а те mеmе. Посна есте фъкȣтъ, ші фрȣнтеа та фїї сігȣр аȣ пріmіт подоава mіно-таȣрȣлȣї.

Ла о асеmіне жmпреціȣраре че съ'ці фак, че сфат, че тъmъdȣіре пот съ'ці daȣ? Боала есте неіndекатъ; афаръ нȣmаї кънd те веї хотърі съ те фачї філософ; атȣнче de ла сіне dȣреріле жці вор трече. De ачееа ші еȣ нȣ скріȣ пентрȣ бърваціï че аȣ пъціто, чі пентрȣ ачеї че нȣ вроесȣ а о пъці. Ачестора Балzак ле dъ реццете кȣпрінсе ꙟн doȣ тоmȣрі каре тоате се афлъ ші ꙟн прелȣкрареа ноастръ, considérablement augmentées кȣ ачеле че іспіта ші обсерваціііле не-аȣ арътат de фолосітоаре.

Dін прічіна пъцінȣлȣї лок а Калindарȣлȣї, кȣm am zіс, нȣ пȣтеm съ ле жмпіръm тоате; de ачееа вом алеце нȣmаї пре чел mаї de къпітеніе, adекъ mещешȣгȣл ка бърбатȣл кът се ва пȣтеа mаї mȣлт съ ръmъе аmореzȣл фемеії сале; тітлȣл сеȣ есте: реглементȣл жнсȣраціілор, жmпърціт ꙟн 28 артіколе, саȣ кȣm zіче Балzак

КАТІХІСȢЛ КЪСЪТОРЕСК.

I.

Късъторіа есте о щіінцъ.

II.

Ȣн оm нȣ се поате жнсȣра жnаіnте de а жнвъца анатоміа ші а dісека чел пȣцін о фемее.

III.

Ȣn върват че жnчепе кȣ фemeea са npin o ciлnічie, есте ȣn om nердȣт. Ел нȣ ва фi нiчї odaтъ ȣвiт.

IV.

Фemeea лiпсiтъ de слобodа са воїе нȣ поате нiчї odaтъ съ аїбъ мерiтȣл de a фаче o жъртфъ.

V.

Жn amop, тот сȣфлетȣл нȣс de o парте, фemeea есте ка o лiръ че нȣ 'шi dъ таїнiле de кът ачелȣїа че щie віне a жȣка din еа.

VI.

Афаръ de o miшкаре ръспiнгътоаре, есте жn сȣфлетȣл фemeiлор ȣn cimtiment каре цiнтеще de a deпърта кȣрънd саȣ търziȣ плъчерiле лiпсiте de патimъ.

VII.

Iнтересȣл ȣнȣї върват жл жndaтореще, чел пȣцiн тот атът de mȣлт, кът шi чiнстеа, ка съ нȣ вроеаскъ o desфътаре че н'аȣ авȣт талентȣл с'о факъ dopiтъ de фemeea са.

VIII.

Плъчереа фiiнd прiчiнȣiтъ прiн аллiанца cimcaцiiлор шi a ȣнȣї cimtiment, кȣ жndръzнеалъ се поате претеndа къ плъчерiле сжnт фелiȣрї de ideї матерiале.

IX.

Ideiле комбiнъndȣсе жn несфжршiт, тревȣїе съ фie асеmine шi кȣ плъчерiле.

X.

Жn вiеаца omȣлȣї нȣ се жnтъmплъ доъ minȣте de плъчере асеmine, прекȣm нȣ сжnт доъ фрȣnze жnтоkmа, не ачелаш копачiȣ.

XI.

Dакъ сжnт deосебiрї жnтре ȣn minȣт de плъчере шi ȣn алтȣ, ȣn върват поате пȣрȣреа съ фie ферiчiт кȣ ачееашї фemee.

XII.

A жnтревȣiнца кȣ ескȣсiнцъ нȣанцеле плъчерiї, a ле desволта, a ле da ȣn стiл ноȣ, o експресie орiцiналъ, ачесте алкътȣескȣ ценiȣл ȣнȣї върват.

XIII.

Жnтре доъ фiiнце че нȣ се iȣбескȣ, ачест ценiȣ есте desфрънаре; dap dicmepdъpiле ла каре аmорȣл есте ла mijлок нȣ сжnт нiчї odaтъ desфрънате.

XIV.

Фemeea чеа маї вiртȣоасъ поате съ фie шi чеа маї волȣптоасъ.

XV.

Фemeea чеа маї вiртȣоасъ, поате съ фie нерȣшiноасъ, (indécente) фъръ съ щie.

XVI.

Кънd доъ фiiнце сжnт ȣнiте прiн плъчере, тоате кȣвiiнцiле сочiале dopmȣ. Ачеастъ сiтȣацie аскȣnde o стiнкъ пе каре с'аȣ сфжрmат mȣлте жmваркацiї. Ȣn върват есте nердȣт dакъ ȣiтъ o сiнгȣръ dатъ къ есте o рȣшiне неатърnатъ de вълȣрї. Аmорȣл конжȣгал нȣ тревȣїе нiчї odaтъ съ нȣїе саȣ съ скоатъ легътȣра окiлор de кът ла време.

XVII.

Пȣтереа нȣ стъ de a лоvi таре саȣ dec, dap de a лоvi dрепт.

XVIII.

A наще o пофтъ, a хръnio, a desволтао, a mъpio, a жnтъртао, a жndестȣлао есте ȣn поеm жnтрег.

XIX.

Ръndȣеала плъчерiлор есте de ла dicтiк ла катреn, de ла катреn ла сонет, de ла сонет ла баладъ, de ла баладъ ла одъ, de ла одъ ла кантатъ, de ла кантатъ ла dітiрамбъ.

XX.

Върватȣл че жnчепе кȣ dітiрамба есте ȣn прост.

XXI.

Късъторіа тревуіе неконтеніт съ се лупте ку ун монстру че жнгіте тот; деппріндереа.

XXII.

Dакъ ун бърват ну щіе а жудека деосевіреа плъчерілор din doъ нопцї уртътоаре, ел с'аў жнсурат преа de време.

XXIII.

Есте маї ушор de a фі аморез, de кът бърват, пріп ачелаш резон, къ есте маї греў de a авеа dух жп тоате зілеле, de кът de a zіче ворбе фрумоасе din време жп време.

XXIV.

Ўп бърват ну тревуіе нічї оdатъ съ аdоармъ чел dінтеіў, нічї съ се трезеаскъ чел de не урмъ; жп тот кіпул ел ну тревуіе съ поарте скуфіе de бумбак.

XXV.

Бърватул че жптръ жп кавінетул de туалетъ а фемеії сале есте ун філософ саў ун гогоман.

XXVI.

Бърватул че ну ласъ німікъ de доріт есте ун ом пердут.

XXVII.

Фемееа мърітатъ есте о роавъ че чінева тревуіе съ щіе а о пуне пе трон.

XXVIII.

Ўп бърват ну поате съ се мъгулеаскъ къ'шї куноаще фемееа ші къ о фаче порочітъ, de кът кънd о веdе аdес ла ценункіле сале.

Ачест анезъмжнт, фъкут de кътръ D. de Балzак спре а служі медітаціілор філософілор, оаменілор de жнсурат ші сорціцілор, пъзъndуce de ун бърват ънкъ пежнчерніт ку чева маї мултъ сфінценіе de кът кум се пъzескў обічінуіт мартеле, констітуціїле etc, etc, поі жї путем фъгъdуі къ ел ва фі жп старе а'шї dуче фемееа пънъ ла вржста de doъzечї ші шепте de анї, ну фъръ ка еа съ'шї

фі алес ун аморез, dap фъръ ка съ фі фъкут мареа неленціре, нуміть de Енглезї criminal conversation. Се жптъмплъ ічі коле бърваці, каріі жпzестраці de аdънкул ценіў късътореск, потў съ'шї пъстреze фемеіле пентру dжншії сінгурї, ку трун ші ку суфлет пънъ ла тріїzечї саў тріїzечї ші чінчї de анї; dap ачесте сжнт de ачеле екчепції каре прічінуескў ун фел de скандал, ші de спаїмъ. Ачест феномен, се жнтъмплъ пе ла поі маї dec de кът жп капіталііле челе марї a Еуропії, пентру къ жп тжргуріле поастре de провінчіе ші кіар жп Іашї віеаца фіinд dіафанъ, ші каселе нумаї de цеамурї бърватул поате се апеzе о страшнікъ поліціе. Dap ачест ажутор фъкътор de мінунї, dат бърватулуї din zіоа de астъzї пріп оаменї ші лукрурї, се ва decфііnца жпdатъ че Іашії ва жмплінi о сутъ de мії de оаменї, ші Іашії нумъръ акум поъ zечї ші поъ de мії de ачесте віетъцї віпеdе. Decї ваї кънd се ва жмплінi сута; атунчї ва фі времеа de апої, пентру бърваці.

Пріп челе zіce, домнілор бърваці че четіці ачесте лініі, аці нутут жнцълеце къ вржста de тріў zечї de анї есте вржста крітікъ а віртуції фемеещї. Атунче рецетіле че ам арътат сжнт zаdарпіче, атунче фемееа фіе din провінчіе, фіе din капіталіе вреа съ саръ, саў съ сvрde кум zічеаў пърінції ностріi. Атунче еа се фаче de о стражъ аша de греа, жпкът спре а о путеа ціnea жп раіул късъторескї, тревуескў алте міжлоаче маї страшнiче. Dap ачесте ну вi ле вом спуне, къчї алмінтреле щііnd тот, ну вецї маї кумпъра картеа de каре в'ам ворвіт ла жпчепут, ші ачеаста ар прічінуі о фоарте маре пъреpe de ръў пуоціі поастре, кум путецї віпe жнцълеце.

Dеспре

ВЕЛNIЦЕ ші ȢРМЪРІЛЕ ЛОР.

Жn Алтаnахȣл аnȣлȣї 1843 с'аȣ скріс ȣрмъторȣл артікол асȣпра кȣтплітелор ресȣлтатȣрї а жтмȣлцірії велніцілор жn Молдова:

Nimene nȣ поате тъгъdȣі къ холерка фаче пре от прост, крȣd, жї слъбеще dȣхȣл ші трȣпȣл, жї жnръѫтъцеще характерȣл, шії жnлеспеще плекареа спре тръndъвіе ші пъравȣрї реле. Соіȣл оатеnілор тарї ші фрȣтошї се стрікъ, ші торалȣл се перdе. Къ характерȣл породȣлȣї нострȣ аȣ сȣферіт din прічіnа преа тȣлтеї бъѫтȣрї а холерчії, ачеаста фіеще каре о търтȣрісеще; de ачееа времеа аȣ веніт, ка съ nе фачет жтребареа кȣт ат пȣтеа depърта ȣn ръȣ аша de общеск ші de стрікъчїос.

„Фіеще каре пахар преа тȣлт жї блъстътат, пентрȣ къ жn трȣпȣл есте ȣn dрак" стрігъ Касіо а лȣї Шекспір, dȣпъ че ел жn беціе 'шї аȣ оторіт пріетеnȣл. Къте nіlde авет deспре ачест adевър. Тревȣїе съ търтȣрісіт къ жn стъріле челе таї жnалте жтребȣінцареа пeсте тъсȣръ а бъѫтȣрілор спірітȣоасе жn времеле ачесте аȣ скъзȣт тȣлт, ші опіnia пȣблікъ аратъ астъзї кȣ deцетȣл пре ачел ка-

реле жиї жnеакъ тіntea жn беціе, жn време кънd жn веакȣл трекȣт пъn ші ла Кȣрте бъѫтȣра пeсте тъсȣръ ера прітітъ, ші віртȣосȣл кареле пȣтеа жnгіці челе таї тȣлте пахаре ера сігȣр съ фіе аплаȣdат. Dар dакъ пъравȣріле ноастре с'аȣ жndрептат астъзї ла о парте а соціетъції, бъѫтȣріле спірітȣоасе жnтр'о алтъ парте аȣ къщігат ȣn кътп фоарте таре, пентрȣ къ 'шї аȣ жnтіnс пȣтереа асȣпра породȣлȣї челȣї таї de жос; ші пагȣба каре прін ачеаста се прічіnȣеще, жї кȣ атъта таї таре, къ віnе таї алес din жтребȣінцареа холерчії, каре din тоате бъѫтȣріле есте чеа таї прітеждіоасъ.

Арdереа холерчії жn зілеле de астъзї с'аȣ спорiт жnтр'ȣn кіп фоарте nелініщітор пентрȣ орї че пріетіn а отеnірії, таї алес прін жnтродȣчереа велніцілор кȣ абȣрї, ші а кȣлтȣрії картофлії спре лȣкрареа лор; прін ачесте, холерка с'аȣ фъкȣт пентрȣ стъріле челе de жос о бъѫтȣръ аша de ефтінъ, жn кът жnтр'о таре парте а Молdавіеї de сȣс аȣ бірȣіт кȣ тотȣл пре челелалте бъѫтȣрї спірітȣоасе, ші холерка сінгȣръ се каȣтъ, жтпрецїȣраре че прічіnȣеще рісіпа тȣлтор фатіліі, ші пот зіче ші а тȣлтор сате. Din деосебіте пърцї ръсȣnъ тъnгȣірі общещї асȣпра ачестеї nеnорочірї, каре din зі жn зі спореще кȣ ȣn пас фоарте гравnік. Сінгȣреле локȣрї каре ъnкъ nȣ сȣферъ аша de тȣлт deспре ачест ръȣ, сȣnт ачеле ȣnde се лȣкреазъ віеа; dар ші пе аколо прітеждіеа nе атерінцъ. Бъѫтȣра холерчії жn кȣрънd nе ва фаче о таре парте а попȣлаціеї nепȣтінчїоасъ de а тȣнчі, стрікатъ ла трȣп ші ла dȣх; de nе акȣт ведет къ челе таї тȣлте ръзъцї ші неорънdȣеле се фак жn пърціле ȣnde холерка се жтребȣінцеазъ таї тȣлт; ачеаста жnрїȣреще фоарте ръȣ пъn ші асȣпра ȣрташілор; ші аша жn кȣрънd вот ведеа соіȣл църаnілор ностріі, астъзї ъnкъ фрȣтос, сdравъn ші налт, скітбат жnтр'ȣn соіȣ ȣріт, корчіт, слаб жn трȣп ші жn сȣфлет. Тревȣїе dар nȣтаї de кът съ лȣът тъсȣрї спре

deпъртареа ачестѣї ръȣ; алтintреле вот фі жnвіnовъціцї кȣ дрепгате, къ поі жnтр'ȣn пъmжnт роditор, аm пȣс съmжnца тікълошіеї общещї пентрȣ времеа віітоаре.

Ȣn стрѣin прietin а оmеnірeї, кареле с'аȣ жnделетнічіt фоарте mȣлт асȣпра релелор ȣрmърї а ачестеї бъȣтȣрї, пропȣне ȣрmътоареле mъсȣрї спре deсрѫdъчінареа рълȣї: 1. Велnіціле съ се ловеаскъ кȣ ȣн вір фоарте греȣ, пентрȣ ка нȣmърȣл лор съ се жmпȣціnеzе. 2. Окърmȣіреа съ жn-demне нородȣл прін скріерї общещї а се фері de холеркъ аръгъnдȣ'ї релеле ȣрmърї а ачестеї бъȣтȣрї. Асеmine Окърmȣіреа съ жmпъціnеzе кръшmеле, каре шї ачеле съ фіе deсkісе нȣmаї zіоа. 3. Трібȣналȣріле Криminалічещї съ нȣ mаї дадъ жn веціе о жmпрецiȣраре ȣшȣрътоаре пентрȣ віноват. 4. Берърііле съ се окротеаскъ жn тот кінȣл, пентрȣ къ dеndатъ че береа ва фі ефтінъ шї mаї алес бȣнъ, холерка de ла сіне се ва пърѣсі. 5. Солdаціï, слȣжіторії шї лȣкръторіï пȣблічї съ фіе жndаторіцї de кътрѣ Окърmȣіре de а се фері de асеmine бъȣтȣрї. 6. Съ се жnфорmеzе сочіетъцї de темперанціе каре съ жndрепте опініа пȣблікъ.

Есте аdевърат къ din жnчепȣт о mікъ кѫтіme de алкохол саȣ спірт се поате mістȣі de персоане фоарте тарі, пентрȣ къ пȣтереа mістȣітоаре а отȣлȣї съпътос есте аша de mаре, жn кѫт еа поате бірȣі пѫnъ шї отрава, dар тот аціцъ о лȣкраре агът de жnтърітоаре оȣ нȣmаї жn сістеmа нервелор, чі жn тоате челелалте сістеmе а трȣпȣлȣї, жn кѫт о слъбъчіȣне фоарте mаре а віецiї есте неапърата ȣрmаре. Остенітȣл dореще odіхна, флъmжndȣл храпа, жnсетатȣл апа, слабȣл пȣтереа. Кȣноштінца пȣтерії аціцътоаре а бъȣтȣрії спірітȣоасе deщеаптъ dорінца de а о гȣста. Ачест фел de слъбъчіȣне есте о старе болпъвічіоасъ, mаї алес а нервелор інстінктіве, жn каре старе німене нȣ mаї поате афла съфжршітȣл mжнтȣітор, шї жnкъ mаї пȣцin а пȣzі о dреаптъ mъсȣръ. Жn о асеmine

старе, холерка се беа тотdеаȣна жnтр'о mъсȣръ коврішітоаре песте пȣтереа mістȣітоаре а віецiї. Отръвітоареа бъȣтȣръ каре жnтр'ачест кіп жnтръ жn лъȣнтрȣл трȣпȣлȣї есте тотdеаȣна връжmашъ віецiї, шї ачеаста се аратъ прін о mȣлціmе de феноmене, каре сжнт кȣноскȣте сȣбт нȣmе de веціе, саȣ абȣрї de холеркъ. Абȣрії холерчії се deосебеск de абȣрії вінȣлȣї, къ фак пре оm ръȣ, крȣd, mінчіȣнос шї'л аdȣк жn стареа dобіточеаскъ. Спіртȣл оmоаръ жn жȣмътат орї че сіmтіmент нобіл, лȣкрȣ че нȣ се поате zіче шї de він, mъкар къ шї веціа вінȣлȣї есте о старе несъпътоасъ. Асеmine фоарте deосебітъ есте ісправа вінȣлȣї шї а холерчії асȣпра болнавілор, шї асȣпра челор скъпаціï din боалъ. Ачестора вінȣл ле фолосеще, жn лок къ спіртȣл ле стрікъ ка отрава.

Фъръ а къȣта нічdе стръіне, de кѫте орї нȣ не с'аȣ жnтжmплат съ bеdеm саȣ mъкар съ аȣzіm, къ жn mȣлте орї с'аȣ гъсіт оаmенї морцї че жnгіецасеръ пе дрȣm еарна, челе mаї mȣлте орї аȣ фост din прічінъ къ ера стъпъніцї de веціа холерчії чеа mаї кȣmплітъ. De кѫте орї алтъ dатъ еар н'аm авȣт прілеціȣл de а bеdеа оаmенї жn флоареа тінереціï, mȣрinд din ȣрmъріле веціеї, шї ла ȣнії кіар с'аȣ възȣт кȣm холерка се апрінсесе жnлъȣнтрȣл лор, шї ле ешіа пе гȣръ жn абȣрї ферzінцї ка пара фокȣлȣї. Кѫте нелеціȣірї, кѫте морцї се прічінȣеск din веціа холерчії. Тоате ачесте непорочірї нȣ се вор mаї жnтжmпла, кѫнd нородȣл се ва пȣтеа жnкредінца къ холерка есте mаї ръ de кѫт чȣmа, пентрȣ къ оmоаръ шї сȣфлетȣл шї трȣпȣл. Ачела каре ар пȣтеа стжрпі ачест вічіȣ Dȣmnеzееск din цара ноастръ, ва mеріта кȣ дрепт кȣвжнт нȣmеле de пърінте а нородȣлȣї."

Ачест артікол н'аȣ авȣт алтъ іспра въ de кѫт къ кѫтева інimї ценероасе, с'аȣ гръбіт а'шї арѫта сіmпатіа лор пентрȣ опініїле ноастре, пȣблікѫнd deосебіте артіколе жn **Албіна Роmъпеаскъ, жn Фоаіа de Трансілванiа, жn Фоаіа**

щііnціфікъ, тоате компȣсе жn ачелаш dȣх каре не аȣ жnсȣфлат ші пре ної, тоате меніте de a dещепта лȣареа amінте общеаскъ асȣпра резȣлȣї че din zi жn zi спореще, ші жn кȣрънd се ва фаче невіndекат. Жn аdевър велніціле de ші атакате прін тоате канальріле пȣблічітьції, dепарте de a се жтпȣціnа, ȣрmеазъ неконтеніт а се спорі; ші нȣmaї жn ціnȣтȣл Сȣчевії, чел maї сърак жn велніце din тоате ціnȣтȣріле церії de сȣс, несте dоъспрезече велніце сжнт акȣm порніте, фіеще каре de o пȣтере de a da de ла 50 пънъ ла 100 веdре спірт пе zi! Ачест резȣлтат непріінчїос ші неmȣлцемітор а сілінцілор атътор пȣблічісті ші філантропї тревȣіе поате съ'л атрібȣъm пȣцінȣлȣї кредіт de каре се бȣкȣръ нȣтеле лор жn опініа пропріетарілор. Dȣмніалор поате сокотȣ къ артіколеле поастре нȣ сжнт фъкȣте de кът ка съ ȣmплем філеле жȣрналелор ші калінdарелор, ші съ не dъm ȣn аер de філантропї, кънd нȣ кȣноащем нічї невоіле нічї інтереселе церії поастре, кънd maї алес нȣ авеm нічі о іспітъ жnтемеїатъ пе о лȣнгъ вржстъ. Ачеаста есте о сокотінцъ фоарте неdреаптъ пентрȣ ної, карії жn череріле поастре аm фост mȣлт maї mоdераці de кът пъріnції ностри. Нȣ, ної нȣ сжнтеm ачеї ȣнъї карії аm стрігат жmпотрва велніцілор; ші спре dоваdъ ші жnтъріреа zічерілор поастре съ не фіе ертат а аръта maї жос опініа а опт спрезече воері mарї, пре карії німене негрешіт нȣ ва жndръсні а'ї нȣmі патріоції реї ші некȣноскъторї інтересȣрілор церії лор, ші карії череа нȣ maї пȣцін de кът desфіінцареа тȣтȣлор велніцілор din Молdова.

Жn времеа лȣї Алексанdрȣ Константін Мавроорdат, В. В. о сатъ din лъкȣіторї черънd воіе съ се факъ велніце, ші осебіт алції еаръші рȣгъndȣсе ка съ нȣ dea черȣта воіе, Domнȣл жn 3 Іȣніе 1783 аȣ жnтреват сокотінца Аdȣнърії Общещї de атȣнче; ші еатъ че прін анафораоа, din 15 Іȣніе ачелаш ан, каре се пъстреазъ жn оріці-

нал жn Мȣсеȣл din Odeca, їаȣ ръспȣнс жn ачеастъ прічінъ, Гавріїл Мітрополітȣл Молdавіеї, Вел Логофеції Dimitріе Стȣрzа, Константін Росет, бів вел Логофътȣл Іоан Канта, Вел Ворнічії Некȣлаї Росет, Іорdакі Канта, Георгіе Стȣрzа, Ласкаракі Росет, Іанкȣ Карацеа, біввел Ворнічії Лȣпȣл Костакі, Іоніцъ Канта, Хатманȣл Константін Росет, Вел Постелнікȣл Алексіе Мішоглȣ, Вел Вістернікȣл Матеї Канта, біввел Вістернічії Іорdакі Балш, Іанкȣ Канта, біввел Спатарії Іорdакі Канта, Dепасті, ші Вел Банȣл Ніколаї Балш.

ПРЕА ЖНЪЛЦАТЕ DOAMNE:

Прін Domнеаска ціdȣлъ ні се порончеще de кътръ Жнълцімеа Та, ка аdȣнъndȣне ла ȣн лок, съ лȣъm сата ші съ сокотіm de се каde а се da вое ȣнора din лъкȣіторї, карії прін жалова лор аȣ черȣт вое съ факъ велніці, фіінd къ пе de алтъ парте еаръші прін ръваше de жалобъ с'аȣ рȣгат Жнълцімеї Тале о сатъ din лъкȣіторії че сжнт din партеа ȣнde се афлъ лінсъ de пъне, ка съ нȣ се dea вое ка ачеаста, пентрȣ къ кȣ стрікъчюнеа пънії ла велніце, лі се ва прічінȣі ші maї mȣлтъ лінсъ. Dечї dȣпъ лътінатъ поронка Жнълцімеї Тале аdȣнъndȣне ла Сфжнта Мітрополіе, аm фъкȣт кȣ атърнатȣл черчетаре ачестеї прічінї, ші нічї кȣ ȣn кін нȣ с'аȣ гъсіт кȣ кале а da вое ка ачеаста, ȣнъї къ възтȣра хорілчії нȣ есте нічї тревȣінчїоасъ нічї кȣвіінчїоасъ ла віеаца оменеаскъ, прекȣm есте пънеа, жнтрȣ каре разъмъ тот темеїȣл хранеї віецїї оменещї de ла mаре пънъ ла mік.

Хорілка аȣ фост атъца анї кȣ тотȣл лінсітъ din пъmжнтȣл ачеста, кȣ поронкъ ка нічї жn пъmжнтȣл ачеста съ се лȣкреzе, нічї din цеара Лешеаскъ съ се аdȣкъ, ші нȣ нȣmaї къ нічї о греȣтате н'аȣ сімціт лъкȣіторії, прекȣm аȣ сȣферіт ші сȣфъръ ші акȣm de лінса пъніï, че ȣнкъ с'аȣ

фолосіт din аліжверішꙋл metaxipicipeĭ metaлꙋрілор пъꙟжнтꙋлꙋĭ, фіind къ ꙟп локꙋл хорілчіĭ аіче се фаче ракіꙋ̆, каре есте ші чеа maĭ бꙋнъ бъꙋтꙋръ de кът хорілка, каре се фаче din матеріїле пъmꙟнтꙋлꙋĭ ачестꙋїа, din перже прꙋне, din тесковіне, din dрожліїле вінꙋлꙋĭ, кꙋm ші din вінꙋл че се стрікъ ші нꙋ есте бꙋн de бъꙋт, ші кът пентрꙋ фъкꙋтꙋл ракіꙋлꙋĭ нꙋ есте требꙋінцъ de велніцĭ, къчĭ се поате фаче ші фъръ велніце, прекꙋm ꙟл ші факꙋ̆, къчĭ фіеще каре ракіер ші ꙋткар аꙋ̆ кълdъріле лор прін оцеагꙋрі ші фак ракіꙋ̆ de ажꙋнс пентрꙋ ꙟndестꙋлареа породꙋлꙋĭ.

Ла Domnia mъріеĭ сале Константin Dimitріе Мꙋрꙋz Вꙋd. пънъ а нꙋ се опрі кꙋ тотꙋл фачереа ші adꙋсꙋл хорілчіĭ din цеара Леꙟеаскъ ꙟп Молdова, с'аꙋ̆ фост dат de обще страшнікъ поронкъ, ка нічĭ de кꙋm nimene съ нꙋ фіе волнік а вinde ла велніцĭ гржꙋ̆, фъръ нꙋmaĭ mълаіꙋ̆, попꙋшоĭ ші секаръ, кꙋm ші гржꙋ̆, каре а фі стрікат; ші лъкꙋіторіĭ din простimea лор, афлънd прец maĭ бꙋн ла велніцĭ, нꙋ нꙋmaĭ къ аꙋ̆ вънdꙋт mълаіꙋл, попꙋшоіĭ ші секара, тоатъ храна de песте ан, кꙋ сокотінцъ къ вор пꙋте кꙋmпъра maĭ пе ꙋршъ пентрꙋ храна лор ші а копіілор лор, (ші н'аꙋ̆ пꙋтꙋт афла, прічінꙋindꙋсе ліпсъ de обще), че ънкъ ꙟnadinс тꙋрпа лъкꙋіторіĭ апъ пін гропіле кꙋ гржꙋл de се стріка ші пꙋтрезїа ші ꙟл вindea ла велніцĭ dꙋпъ воїа че се deдесъ, ші аша de odатъ с'аꙋ̆ афлат цеара ꙟп маре ліпсъ, нꙋ нꙋmaĭ ла храна лор ші а копіілор лор, че ші ла требꙋінчїоаса zахере, че требꙋїа съ се трішітъ ла скелеа Галацꙋлꙋĭ, пентрꙋ капанꙋл Жmпъръteск, dꙋпъ неꙋрніта daторіа пъmꙟнтꙋлꙋĭ. Апоĭ din поронкъ с'аꙋ̆ фъкꙋт атꙋнче черчетаре, de къте кълdърĭ с'аꙋ̆ афлат ла велніціле Молdовеĭ ші какътъ сꙋmъ de пъне потꙋ̆ се лꙋкреze ꙟnтр'ꙋn ан, ші din табле ажꙋторінцеĭ с'аꙋ̆ афлат пънъ атꙋнче опт сꙋте de кълdърĭ, ші dꙋпъ dape de сеашъ а жіdовілор велніцерĭ, с'аꙋ̆ афлат пъне лꙋкратъ ꙟп опт лꙋнĭ

de zіле 120,000 Галацĭ-кіласъ, zікънd ꙟnсꙋшĭ жіdовіĭ атꙋнче ла ачеа черчетаре че лі с'аꙋ̆ фъкꙋт, прекꙋm кънd съ стее съ лꙋкреze тоате кълdъріле ꙟnтр'ꙋn ан, потꙋ̆ съ лꙋкреze ші 360,000 Галацĭ-кіласъ пъне, каре ачеастъ сꙋmъ deабїе поате еші din тоатъ Молdова; dap ънкъ къте кълdърĭ пꙋте съ се maĭ adaогъ песте къте ера, ші десъвършіта стрікъчюне че adꙋче пъmꙟнтꙋлꙋĭ велніціле ші хорілка, есте кꙋноскꙋтъ ші веdератъ, еар фолосꙋл ръmъне нꙋmaĭ а ꙋнора, ші maĭ mꙋлт а жіdовілор ші а алтор стрꙋіні скоцънd сꙋme de банĭ din пъmꙟнтꙋл ачеста пе тот анꙋл, ші орĭ кънd се ва da вое, ка еаръшĭ съ се факъ велніцĭ ꙟп Молdова, пентрꙋ фачереа хорілчіĭ, нічĭ de кꙋm нꙋ поате фі ꙟndестꙋларе de пъне ꙟп пъmꙟнтꙋл ачеста, че maĭ вꙋртос десъвършітъ ліпсъ ꙟп тоатъ времеа, ші de се ва ші da поронкъ ка съ нꙋ лꙋкреze ла велніцĭ гржꙋ̆, атꙋнче лъкꙋіторіĭ щііnd къ еꙋ̆ прец бꙋн de ла велніцĭ пе пънеа че вънdꙋ̆, нꙋ вор adъоці а maĭ сътъна гръꙋ̆, че вор съmъна тот секаръ ші mълаіꙋ̆ ші попꙋшоĭ, ка съ о поатъ тpече ші съ о вънzъ ла велніцĭ; ші атꙋнче нꙋ се ва пꙋтеа da din цеара ачеаста требꙋінчїоаса сꙋmъ de zахере ла Жmпъръteаска четате а Царіграdꙋлꙋĭ, dꙋпъ неапърата daторіе че аре пъmꙟнтꙋл ачеста, ші нꙋ нꙋmaĭ къ ва ръmънеа тоатъ грєꙋтатеа асꙋпра поастръ, че ънкъ пꙋтеm вені ші ла пріmеждіе. Че de съ ва сокоті de кътръ Жнълціmea Та, съ се скріе карте Госпоd пе ла тоцĭ Іспраbнічіĭ цжнꙋтꙋрілор, ка съ стріче ші съ ръсіпеаскъ тоате велніціле къте вор фі maĭ ръmас, ка съ се десръdъчінeze кꙋ тотꙋл о рꙋꙋтате ка ачеаста din пъmꙟнтꙋл ностꙋ, каре нꙋ кꙋ пꙋцінъ стрікъчюне с'аꙋ̆ сꙋферіт несіmцindꙋсе. De кътръ ноĭ Doamne аша с'аꙋ̆ гъсіт кꙋ кале, ші ꙟпщіінцъm пе Жнълціmea Та, еар чеа de съвършіт хотъріре ръmъне ла преа ꙟnалта ꙟnцъленчюнеа Мъріеĭ Тале. 1783. Іꙋніе 15.

Ачеастъ анафора есте ꙟndестꙋлъ спре а довеdі къ вел-

нiцiле de ла ꙟnчепȣтȣл лор ꙟn Молdова с'аȣ прiвiт ка ȣn реȣ, шi къ пȣрȣреа цiнтiрiле тȣтȣлор челор че с'аȣ iнтересат кȣ бiнеле церiĭ аȣ фост desфiiнцареа лор. Dȣпъ че dap am arътат опiнiа ȣnор бърбацĭ че аȣ стътȣт аша de сȣс ꙟn патрiа ноастръ, шi аȣ пȣтȣт прiн ȣrmаре а ꙟnцълеџе тревȣiнцеле еĭ, орĭ че алте zічерĭ din партеа ноастръ ар фi de прiсос, шi de ачееа шi сфꙟршim фъръ а adъоџi чева maĭ mȣлт de ла ноĭ.

Т Ȣ N С Ȣ Л*

Ꙟnтъмпларе adевъратъ din Валахiа.

Фостацĭ D. Воастръ ла Бȣкȣрещĭ? Nȣ! Ꙟцĭ паре фоарте ръȣ. Nічĭ н'авецĭ гꙟnd съ mерцецĭ? Ънкъ шi maĭ mȣлт ꙟцĭ паре ръȣ. Че ораш, че касе, че maĭ фетеĭ сꙟnт ꙟn Бȣкȣрещĭ! Аколо вецĭ гъсi окĭ de Iталiа, профiле de Гречiа, шi сълбатiкъ фрȣmȣсецъ de Ецiптеанъ. De вецĭ iнтра ꙟn тꙟрг deспре Колентiна саȣ Херестръȣ, пе ȣлiца Подȣ-Могȣшоаеĭ, сеара пе ла опт саȣ ноъ часȣрĭ, а съ въ ꙟmпле de miрарe шiрȣл калесчелор de Biена, хаmȣрiле стрълȣчiнde, каiĭ de Mагdеȣбȣрг, арнъȣцiĭ ꙟn ꙟmбръкъmiнте че батȣ ла окĭ, боерiĭ ꙟn богате костȣmȣрĭ асiатiче, шi кȣкоанiле ꙟmпопоцонате dȣпъ жȣрналȣл de Парiс. Фȣгъnd а ведере вi с-а ꙟmпръцiеа ꙟn о аша нестрецiре, шi вецĭ сокотi къ Бȣкȣрещiĭ сервеазъ вре о mаре ꙟnтъmпларе. Dар нȣ е нiмiкъ; ачеаста е zілнiка ꙟndелеrнiчiре а Рошънiлор, карiĭ ꙟn тоатъ сеара вiецȣеске ла ȣnа din асеmiне прimблърĭ. Че mъреацъ ȣлiцъ е Подȣ-Могȣшоаеĭ. Къте касе de пеатръ кȣ доъ рънdȣрĭ, акоперiте кȣ фер

* Ꙟn Алmанахȣл Odесii de ла анȣл 1840 аȣ фост тiпъритъ ачеастъ desкрiере ꙟn лiмба Рȣсеаскъ. Аȣторȣл еi е iскълiт Радȣл Кȣрълескȣ de ла чiшmеаоа Въраiтъ. Nепȣтъnдȣсе сфꙟршi ачест артiкол ꙟn Пропъшiре, am сокотiт съ'л ретiпърiм ꙟnтрег ꙟn ачест алmанах.

аӳ кв драniцъ. Ачеастъ вліцъ, проспектвл Nевiї de Бвкврещї, таіе прiн тот тжргвл; шi че нв вещї bedea пе еа; Бісерічї, палатврї воерещї, театрв, вірт, тоате потiнчїоаселе фелврї de mагазiї шi de пръвъліоаре; жнчепънd de ла спіцъріе пънъ ла вякътъріа, ла каре пе о тарабъ стаӳ жнтiнсе жнтр'вн фел adimenітор вякъціле de фріптвръ de mїел. Dар віn! атъта віn, жn кът пвтеці съ въ скъладаці жn ел. Апої еспосіціе de шінврї шi de вятелче кв вятче de mвлте колоре; шi апої шербетврї; dар че шербетврї! de о mie de соївpї: пе розъ, пе чїоколадъ, пе ваnіліе, фъръ ваnіліе, вnвл de кът алтвл mаї гвстос шi mаї ароmатік; прекят de пildъ ла кофетъріа dinаiнте кърiа сжнт скоасе ла вліцъ вр'о доъzечї de скаяне. Въ вещї mіра de асеmіне неовічїнвінцъ. Съ щіцї жнсъ къ аiче дяпъ прімбларе вінӳ аввріtеле ккоане de се ръкореск кв жнгїеңата dатъ de кътръ аmавілiї кавалерї. Мінвне de жнгїеңатъ! шi нв е скяmпъ; къте вн леӳ; сар левл аре mвлт mаї пвцiн de кът dрепт кредінчїоаса поастръ рввлъ. Жn ела-вїа сжнт 40 копеїче.

Свіціsъ жn фоішорвл de фок, жналтвл тврn dврат ла mіжлоквл орашвлвї пе патрв стълпї de леmн пентрв прівігереа фоквріlор, шi вещї bedea ка жn палmъ 80 mії поnвлаціе, 16 mії касе, Мітрополіе, 26 mънъстірї, 89 бісерічї de пеатръ шi 26 de леmн, капела католікъ, бісерічіле лвтеранъ шi арmанъ, сінагога евреескъ, 35 віргврї, 4 въї Гречещї, 22 чішmеле. 4 спіталврї, 3 школї din каре вна пентрв лiмва Роmънеаскъ шi алта пентрв векеа славонъ, каса театрвлвї, клввв шi рънdівл mагазiілор de лiпска тікsіте кв фелврї de mърфврї: тоате ачесте пе вн жнквнціюр de треї mіле.

Dар че віаңъ, че актівітате е жn Бвкврещї! Еатъ легънъndвсе mерце вн воер кв барва петеdъ, каре жнсеmнеазъ mъріта лвї треаптъ; престе алвастрвл антереӳ е жнчїнс кв бръӳ рошв, беnішвл е рошв шi шлікал свр. Еатъ mішкъndа лъкоmіе de ванї, факторiї евреещї. Еатъ цiганiї пе жвmътате голї шi дескvлцї. Еатъ Молdовеанвл че'шї а mвлс тврmа de oї, каре се паще жn прежmа орашвлвї въ стрігъ ла вреке: «лапте двлче!» Еатъ калесче, кървце, каї, вої, віволї, oї; тот се mішкъ, алеаргъ, ферве. Пе ла вnгюріле орашвлвї шi прін mахалале е шi mаї віе mішкареа; въ сфътвеск жнсъ пе аколо съ нв въ жнтiнdеці прівіреа, къчї пе вnе локврї шi чел mаї спрінтен dръквшор поате adесе орї съ'шї фрънгъ пічїорвл. Вnеорї пе поdвл de леmн ліпсеськ доъ треї поdеле, поройк, стріmтоаре, жn кът доъ тръсврї нв пот трече алътвреа. Шi че съ къвтаці D. Воастръ прін mахалале? Вїтаціvъ mаї віне ла Dжmвовiца че кврце прін mіжлоквл Бвкврещілор. Еа нв е латъ нічї adънкъ, шi апа-ї аре mвлтъ асъmънаре кв zоіле, dар аре шi нъсіп de авр, шi пентрв dжнса е компвс сimтіmенталвл кънтек:

Dжmвовіцъ апъ dвлче! ш. ч. л

Еар апоï че есте mаï інтересант шi mаï de лвареаmінте жn Бвкврещї, ачеста е Ага Бвкврещілор. Нічї одатъ нв mъ пвтеm сътвра de прівіре-ї. Че варват фрвmос! Че фаңъ влъndъ, mъреаңъ шi жнцълеаптъ! Че барвъ неагръ граціоасъ, вnde шi вnde кв фіре de пър алвӳ, кв тоате къ Сатан а каm жmвътръпіт жn коаnса вредnікvлвї de респект Агъ. Ла Бвкврещї жнсъ нв прічепӳ adевървл ачестvї проверв рвсеск. Ага е deцент шi кв інiмa шi кв mінтеа. De-аці фі въzвт дvmнеvоастръ че плъквтъ еспресіе прiimїа фаца лвї, кънd візiта вре о damъ фрвmвшікъ шi о жнтрева: «Че mаї фачї ккоnіцъ?» саӳ кв кътъ delікатеңъ ръспвndеа ла асеmінеа салвтацiї: «Сънътос!» Кв сілава din вpmъ ел zimвеще плъквт шi прелвнцінd гласвл сфършеще лін шi жнчет. Жнсъ че аре mаї неimітат, ачеаста е атвнче, кънd арътъndвъ таблаоа кв двлчеці шi апъ, въ zіче: «Пофтіm mъ рог!» О асеmіне армоніе еӳ

de кънd сꙟnт nȣ am aȣzit. Ачесте doъ кȣвinте ъnкъ nъ-
nъ астъzĭ ꙟmĭ ръсȣnъ ла aȣz nлine de dȣлчеaцъ шi de
фapmък.

Кȣ тoате къ Ага nȣ аре лок ꙟn diван, шi стъ dȣnъ
Постелnік; dар dȣnъ леџътȣріле фаmiліаре шi петърцi-
nіта ꙟнкреdере a Domnȣлȣĭ ел nȣ dъ ȣn вап nічі пе Ло-
гофецiĭ mapĭ, nічĭ пе Хатmanȣл Dіванȣлȣĭ, nічі пе mapiĭ
Ворnічĭ. Локȣл лȣĭ е nъnъ ꙟnтр'агъта de ꙟnсъmnътор,
ꙟnкът dакъ соарта m'ар фi ꙟnтреват кънd m'am nъскȣт,
че dореск еȣ съ фiȣ пе пъmꙟnт, ꙟĭ zічеam: nimік алтъ
de кът Агъ de Бȣкȣрещĭ! Ага аре nънъ ла ȣnа mie леĭ
веніт; ел е іnспектор оворȣлȣĭ, коmanдanт шi кап полі-
цiĭ; аре осебітъ temniцъ шi ꙟnсȣш кȣ doĭ боерĭ чер-
четеazъ шi хотъреще прічініле атінгътоаре de овор. Ам
фi dоріт съ веdецĭ D. Воастръ кȣ кътъ mъріре преziдȣе-
ще Ага meȣ ла жȣdекатъ; кът de ꙟnчет mішкъ din ȣȣze,
ростind nестръmȣтателе сале хотъріpĭ, шi кȣ че респект
ꙟл прівескȣ сȣпȣшiĭ лȣĭ. Саȣ съ еmiцĭ ла овор, adȣnъ-
тȣра mъpȣnтȣлȣĭ негоц a Валахіеĭ, ȣnde пентрȣ о легъ-
тȣръ de чеапъ, пентрȣ о бȣкатъ de карnе de mieл, стрiгъ
о сȣтъ de гласȣрĭ; nanepiле шi коnniціле се прimвлъ
nintpe ръnдȣрi окind провizia; арnъȣцiĭ чеаркъ еаскъ шi
аmnаре, жidовiĭ таіе тітюn, въецiĭ фȣръ поаmе, къnіĭ maĭ
ꙟn deпъртаре adȣлmъкъ карnе; стрігърĭ, окърĭ, сфеzi. . . .
Dар с'а івіт къчіȣла Агъĭ, dȣnъ ел о nȣmъроасъ сȣітъ:
капітаnȣл de dараваnĭ, полковnікȣл de търг, логофътȣл de
Ацie кȣ zапчiĭĭ, чеаȣшiĭ шi слȣжiторiĭ кȣ стокȣрĭ de верцĭ,
шi еатъ къ с'а фъкȣт тъчере. Negȣцiторiĭ скіmбъ феце,
каȣтъ търфȣріле, ковоаръ прецȣріле; тоцĭ ꙟшĭ іаȣ кȣш-
тіле шi кȣ фрікъ сę ꙟnкінъ; еар Ага mерџе търец, чер-
четеazъ такса, каȣтъ кȣmпенеле, шi Doamne фереще съ
ле гъсеаскъ ла чіnева nedрепте; пе лок фъръ maĭ mȣлтъ
черчетаре, ꙟn mіжлокȣл піецеĭ, съ nȣmъръ віnоватȣлȣĭ
вр'о doъ сȣте ловітȣрĭ. Ага mерџе maĭ deпарте шi фіе-

ще каре ꙟnалцъ ла чер рȣцĭ de mȣлцеmіре пентрȣ пе-
прелȣnцітоарea шi dреапта жȣdекатъ.

Ага nȣ есъ din ораш. Ел е стълп de овсервацiе a Бȣ-
кȣрещілор. Пентрȣ ꙟnтъmnлърĭ de фок аре zi шi nоапте
ȣn кал ꙟnшълат. Nоаптеа ел черчетеazъ стража ꙟn тоа-
те пърціле орашȣлȣĭ, прinde фȣрiĭ ка пе mȣще. Zапчiĭĭ
шi слȣжiторiĭ n'аȣ кȣnоскȣт алт кап maĭ аспрȣ шi maĭ
актів; фȣртішагȣріле оръшене с'аȣ прекȣрmат, din прічі-
nъ къ ел кȣ аспріme пеdепсiа пре ачеĭ прiпшi. Бȣnа рън-
dȣеалъ с'а рестаторnічіт ꙟn ораш, ꙟn кът шi пе ла mа-
халале аȣ контеnіт a арȣnка гȣnоаеле пе ȣліцъ. Ага ера
хотърітор, аспрȣ шi dрепт, фаворіса nȣmaĭ пе ачеĭ каріĭ
кȣ ръвnъ ꙟmnлінiа a лор dаторiĭ шi ꙟnгріжiа пентрȣ ві-
неле овщеск. Nime nȣ авеа тречере, саȣ кȣm се zіче ха-
тър; пе тоатъ zioa ел вътеа ла фалангъ nънъ ла чінчіzечĭ
de deморалісацĭ, ꙟn nȣmърȣл кърора adece ера шi оаmеnĭ
de прin кȣрціле mapілор Банĭ шi mapілор Ворnічĭ.

Ага се бȣкȣра de фаворȣл шi чіnстіреа Domnȣлȣĭ; кȣ-
коаnеле ꙟл ювiа ка пре ȣn варват фрȣmос шi deлікат;
четъцъnіĭ nȣ пȣтеа съ nȣ'л респектеze ка пе ȣn цеnіȣ
пъziтор a лiniщiĭ овщещĭ. Мȣлцime de anekdote се по-
вестiа прin ораш deспре кȣражȣл лȣĭ ла фокȣрĭ шi ла
прinдереа фȣрілор ꙟn време de nоапте. De ачеea, съ въ
фі лȣат de ворбъ орĭ кȣ чіnе пентрȣ Ага, nime nȣ въ zі-
чеа nічĭ ȣn кȣвꙟnт; чі въ аръта nȣmaĭ о mіnъ търеацъ,
въ фъчеа ȣn семn кȣ окюл стінг шi покnіа din лimбъ;
еар ачеасть mȣтъ фрасъ ꙟn пърціле ръсърітене, кȣпрin-
de ꙟn сіnе о елокȣенцъ maĭ енерџікъ de кът тоате пȣ-
тінчіоаселе лаȣde, шi ꙟnсъmneazъ рȣсеще: кап! mape кап!

Се веdе ꙟnсъ къ пъmꙟнтȣл пострȣ е аша, ка пе ел
пікъіре, nічĭ макар ꙟn постȣл Агъĭ de Бȣкȣрещĭ съ nȣ
поцĭ скъпа de чеасȣл ръȣ. De ла о време Ага с'а фъкȣт
посоmоріт шi гꙟnditор. Ел рареорĭ се прimбла пе ла Хе-
рестръȣ шi Колеnтіnъ; a контеnіт a віzіта кȣкоаnеле,

паре къ еле нȣ maĭ авеа окĭ ꙟнфокацĭ, нічĭ спрінчене негре; чюбȣкчіȣл арнъȣт ꙟпсеmпа, къ кȣ тоатъ фрȣmȣсеца віхрітȣарȣлȣĭ, кȣрьценіа чюбȣкȣлȣĭ ші ȣпȣл mірос а dюбекȣлȣĭ, чюбȣкȣл Агьĭ се стінцеа пе фȣmат. Ел нȣ maĭ череа нічĭ кафе, нічĭ dȣлчецĭ. Се ꙟнкіdea ꙟп кабінетȣл сеȣ ші ста пе гꙟпdȣрĭ нопцĭ ꙟнтрецĭ. Nекоптеніт da пороpчĭ ла zапчіĭĭ ші папdȣріĭ че і се ꙟнфъцоша кȣ рапортȣрĭ, ші din zi ꙟп zi се фъчеа maĭ тъкȣт ші maĭ серіос; ꙟп аша старе нȣ'л а вѫzȣт nime ꙟп кȣрс de zече анĭ de кънd ел окъртȣеще Бȣкȣрещіĭ.

Оаре че е прічіна ȣпіĭ аша пріфачерĭ?

Еатъ ꙟнтъmпларea:

Ꙟп ачеа време с'а івіт ꙟп Валахіа хоцȣл Тȣнсȣл, каре а ꙟнторс асȣпръшĭ лȣареа аminте нȣ нȣmaĭ а Агьĭ чі а Прінчіпатȣлȣĭ ꙟнтрег. Ел се нȣрта ка ȣп вѫртеж, ка о пълȣкъ, ка о фантасіе а жȣпілор поецĭ, de каре ънкъ пънъ акȣm нȣ с'а пот ꙟп Валахіа, dар нȣ е ꙟndосалъ къ вор фі кȣрънd. Тот ꙟнтр'о време се івіа пе лънгъ Рꙟmнік, сȣбт Міхъілещĭ ші ꙟп прежmа Краĭовіĭ, ші кȣ ачеаста а ꙟmплетічіт тоате ȣрmъріле поліцієĭ. Dар аста е пȣцін; adece орĭ се афла кіар ꙟп Бȣкȣрещĭ, кȣ непъсареа ȣпȣĭ пачінік ші статорнік оръшан, ші еатъ, че а adȣс о спаĭmъ обшеаскъ ꙟп тоатъ попȣлаціа de опtzечĭ-miĭ а капіталііĭ Валахієĭ; а стръбътȣт пънъ ꙟп Dіван; а тȣлбȣрат челе maĭ нȣтерпіче капете ші челе maĭ лȣпцĭ барбе. Ънтъюл апърътор а церііĭ, mареле Спатар, каре нȣmaĭ кът а ꙟнтъртат пре Тȣнсȣ кȣ а сале zаdарпіче ȣрmъріри, третȣра ꙟп тот minȣтȣл кіар пентрȣ персоана са, ші ꙟп сфꙟршіт кȣ хотъріре с'а лепъdат de а zъdърі ꙟпdешерт пе хоц. Атȣпче тоцĭ, Dоmнȣл, боерііĭ ші пороdȣл аȣ арȣнкат чеа de не ȣрmъ пъdежde асȣпра Агьĭ, ші 'лаȣ рȣгат съ рестаторпічеаскъ обшеаска лініще.

De zече анĭ четъценіĭ с'аȣ deпрінс пекоndіціонат а креde ꙟп кȣражȣл, minтеа ші актівітатеа Агьĭ, ші токmaĭ

акȣm ȣп спънzȣрат ка Тȣнсȣ съ'шĭ батъ жок de-а лȣĭ барбъ неагръ кȣ фіре албе! Трекȣ ȣп ан de кънd Ага ȣрmъреще хоцȣл кȣ неаdорmіреа ȣпȣĭ бреdнік кап de поліціе, а обосіт тоатъ Аціа, ші ꙟпсȣші нȣ ера о zi съ нȣ mеаргъ кȣ потера прін челе maĭ deпъртате mахалале; еар хоцȣл різънd de пеобосітȣл Агъ, се прімбла zіоа mĭаzа mаре прін Бȣкȣрещĭ.

Nекрезȣтъ, песȣферітъ обръзнічіе!

Ꙟнтр'о dȣmінікъ а веніт ла обор не ȣп кал сȣр, ȣп арнъȣт палт, біне фъкȣт. Ел с'а пре-ъmблат пінтре рънdȣрĭ, а кȣmпърат скъпърътѡрĭ ші тітюн, а пръпzіт ші ꙟнкълекънd пе кал а арȣнкат ла сарачĭ кътева цюmътъцĭ de mахmȣdіеле, пороpчіndȣле съ спȣе Агьĭ: къ Тȣнсȣл е фоарте mȣлцеміт de рънdȣеала че се пъzеще ла обор. Кȣвінтеле: Тȣнсȣл! Тȣнсȣл! се репетъръ ꙟп порod; глоата фері ꙟп лътȣрĭ; чеаȣшіĭ ші папdȣріĭ се лȣаръ кȣ пȣщіле dȣпъ ел; сгоmотȣл обшеск се лъці; dар Тȣнсȣл нȣ maĭ ера! Ꙟп deпъртаре се ръdіка пȣлбереа ші арцінтеа коаda калȣлȣĭ.

Ага ꙟшĭ сmȣлцеа барба.

Алтъ dатъ о кълътоаре трȣпъ Італіанъ репреzента ла Антонакі: Бърбіерȣл de Севілла. Пȣблік нȣmерос ера аdȣнат ла асеminе рарітате. Ȣп грос Барон din Трансілванія, кȣ mȣстецĭ mарĭ, кȣ ꙟmбръкъminте ȣнгȣреаскъ шеdеа лънгъ Ага. Ентȣсіаст ші кȣноскътор de mȣzікъ, ел кȣ тоатъ лȣареа аminте обсерва фіеще каре нотъ. Фаца'ĭ се ꙟнрошісъ de плъчере ші mъніле de аплаȣde. Ꙟп антрактȣрĭ, каре ера ꙟndестȣл de лȣпцĭ, ел історісіа Агьĭ кȣ о пронȣнціе Nеаmцо-Роmъпъ, deспре оперіле de ла Мілан ші Віена, deспре тоате поȣтъціле mȣzікале; ші ꙟп кȣрсȣл ꙟнтреворбіреĭ каре не кът се веdеа ера плъкȣтъ Агьĭ, че не лънгъ алте mеріте авеа ші юбіреа фрȣmоаселор арте, баронȣл de кътева орĭ а лȣат табак din табакереа лȣĭ. Dȣпъ сфꙟршітȣл піесеĭ, еĭ се deспърціръ

преа тȣлцъmіцĭ ȣнȣл de алтȣл. А доъzi Ага deскіzънd табакереа гъсеще ȣн білет ꙟн кȣпрінdереа ȣрmътоаре: Тȣнсȣл тȣлцъmеще респектабілȣлȣĭ Агъ пентрȣ плъчереа че'ĭа фъкȣт ла спектаклȣл de асеаръ. Ел ва авеа de неапъратъ dаторіе а се фолосі de amабіла'ĭ пропȣнере чеĭ фъкȣ de а лȣа dȣлчецĭ ла dȣmніалȣĭ».

Ага ꙟшĭ сmȣлцеа барба.

Ꙟнтр'ȣн рънd Тȣнсȣл ꙟнкȣнощінцеазъ пре ȣн mazіл dін сатȣл Пріпонещііĭ къ аре съ'ĭ віе оаспе, порончінd съ'ĭ прегътеаскъ ȣн фел de бȣкате de цїȣmътъці mахmȣdіеле. Zапчіїĭ ші пандȣріĭ ꙟн хотъріта zі ꙟнкȣнжȣраръ сатȣл, ші се тȣпіляръ кȣ пȣщіле нін грънdінĭ ші пе ла касе. Пе ла mїеzȣл нопціĭ се стърні віжъліе кȣ плоае mаре. Пандȣріĭ ꙟн zадарніка ащептаре, ȣdацĭ пънъ ла оасе, се dȣсеръ ла о кръчїmъ ка съ се 'нкълzеаскъ, лъсънd пе ла потіче къте ȣнȣл de пазъ. Ꙟн време кънd еĭ се лъȣdаȣ къ вор прінdе пе Тȣнсȣл, нȣmаĭ съ ле піче ла mънъ, ші de ȣріт веа ла ракіȣ, ꙟнкът deспре zі тоцĭ беацĭ се кȣфȣнdъръ ꙟн аdжнкȣл сомн: еатъ ші Тȣнсȣл кȣ воїніка лȣĭ бандъ ка dін чер къzȣ престе еĭ, ші легънdȣ'ĭ пе тоцĭ, порончі се ле нȣmере къте доъ сȣте біче, ші аша'ĭ mȣстра: «Аста е пентрȣ ка не віітор съ фіцĭ mаĭ кȣ mінте ші mаĭ de іспravъ! Кънd въ тріmіте чінева dȣпъ хоцĭ съ нȣ въ абатецĭ нін кръчїmе ла бъȣтȣръ! Ꙟmĭ паре ръȣ de бȣнȣл meȣ пріетін Агъ; ел е оm кȣ mінте, dар кȣ ніце mінеĭ ка воĭ н'аре че фаче. Маĭ еатъвъ ънкъ къте о сȣтъ de ловітȣрĭ. Сꙟнт ꙟнкреdінцат къ пріетенȣл meȣ нȣ'mĭ ва бънȣі». Dȣпъ ачеаста mерсе ла mazіл, ꙟшĭ лȣъ трібȣтȣл, бъȣ кафеа ші се фъкȣ невъzȣт.

Ага не mаĭ пȣтънd mістȣі mъніа нічĭ ꙟн барбъ, ꙟн deспъdежde лъсъ mъніле'н жос.

Ꙟн Валахіа mікъ, Тȣнсȣл а черȣт de ла боерȣл че тръїа ꙟн сатȣл Kozia апроапе de mȣнцĭ ка съ'ĭ нȣmере доъ сȣте галбінĭ, ꙟнсъ нȣ Аȣстріенĭ чі Оланdеzĭ ноĭ: не

каре съ'ĭ пȣе ꙟн порта ȣнȣĭ плоп бътрън dін поеана de лънгъ сат. Терmінȣл ера скȣрт. Боерȣл нȣmъръ гълбъпашіĭ ші кȣ треmкрънd mъна ꙟі слобоzі ꙟн фатала гаȣръ. Кȣ тоате ачесте ꙟн сатȣл Kozia ші прін mȣнціĭ вечінĭ ера ашъzатъ потера. Сінгȣр Ісправнікȣл сосісе de ла Къmпȣ-Лȣнг, ші се жȣра боерȣлȣĭ къ ва прінdе пре сȣmецȣл хоц. Тоате нотіціле ера прінсе de кълърецĭ, ка съ dea щіре кънd се ва апропіеа бандa. Педестріmеа ста аскȣнсъ ла о оеріе.

Пе ла amеазъ ȣн пандȣр вені ꙟн фȣга mаре кȣ щіре, къ хоціĭ аȣ попосіт кале de ȣн чеас. Тоці съріръ. Ісправнікȣл стрінсе пандȣріĭ кълърĭ, ші ле dете поронкъ съ таіе dрȣmȣл бандеĭ deспре mȣнцĭ, ші апоĭ пе-аскȣнс съ се трагъ dȣпъ еа спре сат; еар ел сінгȣр се dȣсе кȣ педестрашіĭ ка съ ꙟнкȣнціȣре тестаmенталȣл плоп. Ꙟн стінга mерцеа dрȣmȣл ла Kozia, ꙟн dреапта ера ȣн mȣнте налт, Тȣнсȣл н'авеа скъпаре, ші нічĭ къ се пȣтеа алеце mаĭ бȣн лок пентрȣ de а'і dа шах-mат. Ісправнікȣл ꙟл ва прінdе віȣ кȣ тоатъ бандa лȣĭ; ꙟл ва dȣче сінгȣр ла Domн, ші ꙟнълціmеа са спре ръсплътіреа бравȣреĭ, нȣ е ꙟнdоеалъ къ'л ва фаче Арmаш mаре саȣ Полковнік de Аціе.

Ꙟн ачел zъстіmн mерцеа прін сат ȣн ціган deскȣлц, ꙟн кȣрткъ стреmцȣроасъ, кȣ пептȣл гол. Nе ꙟнторкънd лȣареа аmінте асȣпра mішкърілор остъшещĭ ші сгоmотȣл че ера нін сат, ел кȣ тоатъ сіmплітатеа ȣнȣĭ ціган кънта:

Спȣне спȣне Молdовеане
Каре'ĭ dрȣmȣл ла Фокшенĭ:
Ȣnde'ĭ каса mітітікъ
Ші фетіца фрȣmȣшікъ?

Пентрȣ de а mъска mаĭ біне поzіціа арmатъ, Ісправнікȣл порончі клакашілор съ'шĭ каȣте de лȣкрȣ къmпȣлȣĭ ка съ нȣ dea препȣс къ е потеръ.

Алт пандȣр адȣсе еар гравнікъ щіре къ Тънсȣл а мішкат спре сат.

«Кът de nemepiт мерџе чел ціган кънтънd, а zic Ісправнікȣл кътръ воер. Тънсȣлȣї нічї пріn кȣџет нȣ'ї ва трече, къ ноі жл ащептъм аіче ка не ȣn dopiт оаспе».

Ціганȣл жнсъ мергънd ші кънтънd вені dрепт ла плоп, се ȣргъ жmпрецȣрȣі, ші апоі се пȣсъ жос ла ръdъчінъ; галбеніï ера жн мънъ'ï.

— Паре къ ціганȣл а лȣат ваніі— жnсемнъ векюл лор стънъп.

Ал треіле пандȣр сосі кȣ щіре къ Тънсȣл е лънгъ сат.

Че фачї тȣ аколо? а стрігат Ісправнікȣл ла ціган. Ліnсещї вала dракȣлȣї! Пȣне ціос че-аї лȣат»!

Dар ціганȣл нȣмъра галбеніï ші нічї вага сеамъ ла окаръ.

— «Кȣконашȣле! zісъ ȣn пандȣр кътръ Ісправнік, ел о съ не стінтеаскъ тоатъ треава. De орї че жнтъмпларе ноі авем легаці шасъ кънї рьї. Оаре съ нȣ ле дъм дрȣмȣл? тот сжнт флъмънzї, жнкалте съ апȣче къте о бȣкъцікъ din чел ціган».

Zапчіȣл dеслегъ кънії сȣмȣцінdȣ'ї, ші еатъ, шесъ dȣлъї марї de не ла оерії, кȣ лътрет се ръпъдȣ ла ціган. Ел жnсъ нȣ контенїа а нȣмъра галбеніï; dар жн кліна кънd а възȣт кънії апроапе съ'л рȣnъ бȣкъці, пȣсе галбеніï жн сін ші скоцінd doъ валтаџе de фер легате ла капете кȣ фрънгіȣце, фъкȣ doъ аџере мішкърї ші патрȣ кънї нȣ маї ера. Чеїлалці doї кȣ коzіле стрінсе, о кȣлкъръ ла фȣгъ спре сат.

Ціганȣл різънd таре 'ші-а аскȣнс валтаџеле; апоï кȣ пас мъсȣрат, кънтънdȣші кънтекȣл 'шї а жnаінтат dрȣмȣл.

Ісправнікȣл ші оастеа лȣї ръмасеръ ȣїміці.

«Че dракȣ! zісе воерȣл. Оаре нȣ е Тънсȣл? ел а скріс къ аре съ віе dȣпъ ванї ла амеазъ zі. Акȣма сжнт doъспреzече чеасȣрї.

«Жн аdевър, ръспȣнсе Ісправнікȣл кътънd ла чеасорнік,

токмаï doъспреzече. Че пероd сжнт еȣ къ нȣ лȣъїȣ сеама маї біне ръвашȣлȣї».

Nȣмеле: Тънсȣл! кȣ пȣтере мацікъ а ръсȣнат жн аȣzȣл осташілор. Пе лънгъ Ісправнік ера нȣмаї nedестраші. Ел сінгȣр а плекат фȣга dȣпъ хоц, стрігънd: съ dea de тот! съ'л жтпȣше пе лок! Dар ла пандȣрї трешȣра мъніле ші de гръвіре ші de нȣмеле Тънсȣлȣї. Еї фȣџеа фъръ спор, жnпȣшка фъръ а цінті; еар ціганȣл deскȣлц акъцінdȣсе іȣте пе deал, съ фъкȣ невъzȣт din окії лор, ші апоі се zърі пе алт deал жн denъртаре, жн лȣміноаса атмосферъ а мȣнцілор, жн ачелаш костȣм de ціган, жnсъ пе ȣn кал негрȣ кȣ о шеа фрȣмоасъ. Ел се ȣїта пе вале, ȣnde Ісправнікȣл ші о мȣлціме de оаменї ста жmпрецюрȣл плопȣлȣї; словоzі ȣn пістол ші ванdа хоцілор жmпръщіатъ de пандȣрї жн тоате пърціле, се adȣнъ жnдатъ пе лънгъ а еї капітеніе.

Аскȣлтънd астъ весте Ага ръdікъ окії спре чер; къчї креdінца жн сінгȣра са пȣтере жл пърсі кȣ тотȣл.

Еї біне, чіне а фост ачест Тънсȣл?

Жн тоатъ Валахіа німе нȣ щіеа de ȣnde се траџе. Кресȣт нін мȣнці, de odатъ а стрінс о deсператъ банdъ, кȣ каре се преȣмбла нін прінчіпат. Кȣ тоате ачесте ел маї мȣлт къȣта авантȣре, de кът пръdъчїȣнї. Лȣа adeт нȣмаї de пе ла воерії жnстъріці ші de пе ла маzілї; жnсъ аціюта пе съръмаnії лȣкȣіторї ші пе ненорочіції аторезї, ші върсаре de съnџе нȣ фъчеа. De dжнсȣл се ворвїа фелȣріте ші некреzȣте лȣкрȣрї. Ȣнії жнкреdінца къ ел е ȣn прінц ȣнгȣреск че'шї а пърсіт патріа пентрȣ о жnсемнътоаре інтрігъ політікъ. Алції zічеа, къ е сімплȣ ціган, аї треіле спȣнеа, къ е ȣn воер кȣ старе, че с'а deдат ла хоціе dȣпъ ȣn ненорочіт амор; аї патрȣле сокотїа къ е фемее; аї чінчіле жнтърїа къ е евреȣ; аї шеселе препȣнеа къ есте Наполеон. Німе жnсъ нȣ кȣноща нічї аdевърата лȣї фісіономіе, нічї обічінȣітȣл костȣм. Ел се

ѫнфъцішa жȣне ші вътрън, століт ші балан, ѫн аȣр ші ѫн сгремџе, боер ші арнъȣт, неамџ елегант ші жidoв, кълȣгър ші фемее; ѫнкът doĭ компаніоні аĭ сеĭ, прінzънdȣсе аȣ̆ ѫнкреdінџат сȣбт жȣрьмѫнт, кь нічĭ odinioaръ н'аȣ̆ въzȣт фаџа фіреаскъ а Тȣнсȣлȣі. Aceміne neдȣмеріре ші містер ера прічіна, къ de dѫнсȣл се повестїа ѫн попоd о мȣлціме de ѫнтъмплърĭ dименџате, de каре ел ѫнсȣшĭ нȣ щіеа німікъ. Ръгъчіndа ѫнкіпȣіре а попорdȣлȣĭ сȣперстіџіос ѫĭ da ніще ѫнсȣшірĭ маĭ пресȣс de натȣръ. Се zічea къ аре бȣрȣеана невъzȣтъ, коворȣл сȣȣръторъ, саȣ̆ чюботеле че ъмблъ сінгȣре. Пе аша темеĭȣ ел се сокотїа пълȣкъ, ші мȣма врънd съ кȣрме плъnсȣл ѫнфърътнікȣлȣĭ прȣнк, ѫл спъріа кȣ Тънсȣл.

Вара ѫн Валахіа е фоарте кълdȣроасъ. De ла поъ dimineaџа пън ла шепте чеасȣрĭ сара, облоанеле стаȣ̆ ѫнкісе ші лъкȣіторіĭ шеdȣ̆ толоціцĭ пе dіванȣрĭ лате, їаȣ̆ dȣлчеџĭ, трагȣ̆ чюбȣче ші гънdеск ла аморȣрĭ. Кȣ бȣнъ самъ zілеле веріĭ атът de ферbінџĭ сънт бȣне нȣмаĭ пентрȣ кеф. Окȣпаџііле фісіче саȣ̆ морале нȣ потȣ̆ авеа лок. Ші аша прекȣм посіџіа локȣлȣĭ ші кліматȣл формеаzъ карактерȣл ȣніі націĭ, апоĭ нȣ е de мірарe къ Ромънії сънт маĭ мȣлт плекаці кътръ італіанȣл far niente de кът кътръ остенеалъ; къ сȣбт ȣмбра кастанілор, zарzарілор ші нȣчілор ла еĭ сънцеле чіркȣлеаzъ маĭ юте de кът ла ноĭ сȣбт трісгіĭ бразĭ; къ еĭ сънт маĭ трънdавĭ ші маĭ сȣпȣшĭ пофтелор, каре ѫĭ факȣ̆ а нȣ прічепе кȣреџеніеа аспрȣлȣĭ морал. Фетіле аколе се кокȣ̆ ші се трекȣ̆ ка капеліле de modъ. О сінгȣръ скѫнтее е de ажȣнс ка съ аціце ванае. Ла тріĭспреzече саȣ̆ патрȣспреzече анĭ кȣконіца се мъріть, dȣпъ че авȣ кътева аморюрĭ; ла чінчĭспреzече се фаче мȣмъ; еар ла шептеспреzече се деспарте ші тръеще 'н воїа еĭ. Ліпса крещіреĭ морале, кліматȣл, інтересȣл ші не пъсареа пърінцілор деспре соарта копіілор, не пъсареа варвацілор кътръ кредінца късъ-

тореаскъ, еатъ прічініле къ чеа маĭ маре парте, ка съ нȣ zік тоате фетеіле ѫн Бȣкȣрещĭ, тръескȣ̆ деспърціте. Лȣкрȣлȣі ачестȣїа нȣ се пȣне нічĭ о гревтате. Ѫнтр'о сънтъмънъ се поате чінева ѫнсȣра ші деспърці. De ачееа ȣĭтаціве ла о кȣкоанъ de тріĭzечĭ анi; орĭ кът съ фі фост de фрȣмоасъ ѫн тінереце, ші орĭ кȣм съ се ѫмбраче de біне, несъвъдȣітеле пофте ĭаȣ̆ вестеzіт фрȣнтеа; ѫн окĭ і се веde обосіреа ȣнеĭ вакханте: тоатъ фіінца'ĭ е dърънънатъ ші арсъ. Ла върста de треĭzечĭ анĭ еа есте рȣінъ, ѫнсъ тот кȣ непотоліте доріnце асȣпра віецііĭ ші асȣпра аморȣлȣĭ.

Dакъ о фатъ ворбеще гречеще ші францȣzеще, щіе а dънца, апоĭ е біне крескȣтъ. Алтеле се мъріть нȣмаĭ кȣ лімба гречеаскъ, каре е ѫнтребȣінцатъ ла челе маĭ мȣлте касе de боерĭ*. Віеаца ȣнеĭ кȣкоане се ѫнчепе de ла опт чеасȣрĭ сара; zіоа еле нȣ тръескȣ̆; zіоа се окȣпъ ȣмор кȣ касніка тȣалетъ, беаȣ̆ кафе, ѫнdреапть спрінченіле. Арнъȣціĭ ле аdȣкȣ̆ ръвъшеле; еле факȣ̆ ръспȣнсȣрі, окърескȣ̆ ціганчеле, ĭаȣ̆ сокотеле ватавȣлȣĭ, ȣнеорĭ мергȣ̆ пе ла магаzіі; dар маĭ de мȣлте-орĭ шеdȣ̆ акасъ, аскȣлтъ шіканеле вечінелор кȣноскȣте, ші кȣ перъвdаре аштеаптъ сара. Масъ цінȣ̆ ѫнdестȣл de реа; dȣпъ масъ dормȣ̆ ші скȣлънdȣсе се гътескȣ̆ de прімбларе. Кȣкоана тръеще нȣмаĭ ла прімбларе: ачеаста е а еĭ меніре, ілȣсіе, славъ. Аіче ѫшĭ аратъ лȣксȣл екіпажȣлȣĭ, галантоміеа тȣалетіĭ ші аdеменітоареа фрȣмȣсецъ. А се ѫнапора чінева de о кȣкоанъ поате нȣмаĭ ла прімбларе, каре ціне пън ла ȣнспреzече чеасȣрĭ. De аіче варвацііĭ се стрінгȣ̆ ла жокȣл ванкȣлȣĭ, фъръ крідъ, пе аȣр кȣрат. Еар кȣкоанеле?..

Ȣнеле се ѫнторкȣ̆ акасъ, алтеле мергȣ̆ ла кофетъріеа de пе Подȣл-Могȣшоаеĭ ка съ ĭее ѫнгїецатъ, еар алтеле мȣлтъ време нȣ се потȣ̆ деспърці de плъчереа серііĭ. Ѫн містеріоаса лȣміnъ а лȣніі, ѫн аерȣл ѫмпроспътат de ре-

* Odineoаръ.

коареа попції се аȣdе пънъ търziȣ вȣетȣл калесчелор жп-
кісе ші лъсате ла бȣна воінџа везетеілор...

Пе прагȣл ȣпиĭ а ȣпеĭ сале dешерте, каре maĭ тотdеа-
ȣна кȣпрinde mіжлокȣл каселор din Бȣкȣреџї ші е сінгȣра
скъпаре жп zіле кълdȣроасе, шеdеа о џіганкъ тріст ръ-
zъматъ пе котȣл mъніĭ. Аспрȣл пър негрȣ, некȣпоскȣт
кȣ dінџіĭ пентенȣлȣĭ, се жтпїлетічїа жп неоръпdȣеалъ пе
капȣ-ĭ. А еĭ фаџъ палідъ de ȣп колор mасліпіȣ, а еĭ тръ-
сȣрĭ ші воіȣ фъръ нічĭ о еспресіе, жпфъџоша лъȣріĭ amin-
те о селбатікъ фііпџъ а патȣріĭ, о бȣрбеапъ гіmпоасъ. Жп
ачеле mіпȣте окіĭ еĭ mарĭ ші негрі ера аџітаџі фъръ
гъпd, фъръ сіmџіре, ла пъретеле че жпфъџоша жп бъп-
селе проасте пре Ікар кȣ аріпеле тоціте жп вреmе кънd
а врȣт съ аџюнгъ ла соаре. Еа пȣ кȣпоаще аdевърȣл а-
честіĭ жпфъџошерĭ, de ші ръȣ бъпсіте. ші с'а dепрінс а
пріві ка ла ȣп гол пърете.

Dар еатъ ȣша салїĭ се dескісе. Ȣітъпdȣсе жтпреџȣ-
рȣĭ о фетіџъ кȣ рокіе албъ, кȣ каџавеікъ de катіфеа ал-
бастръ бълпітъ кȣ самȣр, а жптрат жп салъ. Еа авїа жп-
флорїа. Воĭоаса копілъріе ера zȣгръвітъ жп албастріĭ еĭ
окĭ. Пърȣл блопd лȣчіпd ка mатаса се жпрпръщіеа жп
бȣкле пе ȣmереле-ĭ албе ка крінȣл. Кътъ інтересатеџъ,
паівітате ші жпкреdере се веdеа жп фаџа еĭ жȣпъ, deліка-
тъ, de о албеаџъ пътрȣпзътоаре. Еа ера лтmінoасъ ші кȣ-
ратъ ка пътжптȣл жп чеа d'ънтъĭ zі а креаџіеĭ сале. Ка
ȣп џепіȣ а лȣmіпеĭ се опрі dепаінте dȣхȣлȣĭ жптȣнерекȣлȣĭ.

Съръĭmапо Стесі, zіce кȣкопіџа кътръ џіганкъ, пе тіпе
ĭар те-аȣ ферекат жп лапџ. Кȣ че-аĭ сȣпърат пре татъл
mеȣ? Пътрȣпсъ de бȣпътатеа стъпъпіĭ, џіганка жпчепȣ а
плъпџе ші аĭ съртȣта шъпеле.

Nȣ кред къ аĭ фȣрат чева, саȣ къ аĭ врȣт съ фȣџі de
ла поĭ?

Nȣ кȣкопіџъ.

Апоĭ че-аĭ фъкȣт?

Боерїȣл жтĭ поропчеще съ пȣ ївеск; dар кȣm воіȣ пȣ-
теа еȣ тръі фъръ аmор! О џіганкъ поате съ тръеаскъ
фъръ соаре, фъръ пъпе ші апъ; жпсъ фъръ аmор пічĭ
оdатъ.

Е біпе съ фіĭ аmорезат?

Мъ жптребĭ de е біпе, ръспȣпсъ џіганка кȣ жпвіошаре,
ші че поате фі maĭ бȣп пе лȣmе? Ȣітъте кȣкопіџъ Апікъ:
Жп тоатъ лȣmеа пȣ е пеаm maĭ пепорочіт de кът ал по-
стрȣ. Соарта пе-а осъпdіт съ фіm жп тікълопіе, съ жт-
пліпіm челе maĭ греле mȣпчĭ. Кȣ фірȣл de пъсіп бъ стріп-
џеm поĭ аȣр, mъпкъm пъпе сеакъ ші беm апъ. Сънтеm
dрепт окаръ ші пȣ авеm парте пічĭ de копііĭ постріі.
Пептрȣ поĭ пȣ е пімікъ; пȣ е пічĭ астъzĭ, пічĭ mъпе; dар
поĭ ȣвіm апа, прекȣm піmе пȣ ївеще. Кънd іпіmа џі-
ганчіĭ се апрінdе de аmор, кънd, аmорезȣл тънър ші
dръгълаш о стрінџе ъптъĭаdатъ ла ал сеȣ пепт тре-
mȣрънd ші ȣітъпdȣісе жп окĭ жĭ zіче: Те ївеск! О че
dȣлче! че фрȣmос! Атȣпче стремџіле ачесте се прі-
факȣ жп скȣmпе mътъсъріĭ; борdеіȣл афȣmат жп палатȣріĭ
dоmпеџї, еар окіĭ аmорезȣлȣĭ скъптееаzъ о dепліпъ dес-
фътаре, о ферічіре фъръ mарџіпĭ; атȣпче піmе пȣ е maĭ
ферічіт de кът џіганка.

Кȣкопіџа с'а жпрошіт; еа аскȣлта кȣ mаре лȣаре аmіпте.

Жптъліпіріле поастре сънт рарĭ, ȣрmъ џіганка. Оаmепіĭ
пȣ пе ласъ съ ївіm жп паче; dар аста пȣ е пімікъ
ел пȣmаĭ съ фіе креdінчĭос. Ȣп ап жптрег еȣ аm аdȣпат
пъсіп de аȣр, ші пічĭ оdатъ п'аm възȣт пе Алекȣ. Вара
а фост атът de кълdȣроасъ, mȣпка атът de греа; еар еȣ
кънd ерам maĭ остепітъ, mъ пȣпеаm пе mал, жпкіdеаm о-
кіĭ, ші гъпdіпd ла аmорезȣл mеȣ, жтĭ жтпросъпътаm жп
аdȣчере аmіпте dȣлчеле лȣĭ глас, dезmĭерdъріле лȣі dȣпъ
каре mі се репоеа пȣтеріле. Жтĭ кънтаm кънтекȣл, ші
воĭоасъ скотеаm еаръшĭ ла пъсіп.

Dар de mȣлт пȣ аĭ възȣт пе Алекȣл тъȣ?

De mȣлт! O, пȣ. Асеаръ . . . .

Цiганка жnченȣ а плъnце.

Кȣ кътъ перъвdаре am аџептат еȣ сеара de ерї. Жnсфършiт coci dорiта noапте, атът de лȣminoасъ, лiпъ шi фрȣmoасъ, жnкът асеminе nічї къ am възȣт жn віеацъ. Тоцї се кȣлкасеръ. Еȣ m'am пȣс ла фереастръ жn оdаеа noастръ de сȣс шi am прівiгеат mȣлтъ време. О аdъnкъ тъчере domnїа жn opaш. Zъріїȣ de оdатъ о ȣmбръ клinind пiп гръdinъ; ачеста ера ел, скȣmпȣл meȣ Алекȣ. Inima-mї жnченȣ а бате аша de mаре жnкът mъ темеam съ nȣ deщепте тоатъ каса. Ел кȣ mаре пазъ венi сȣбт фереастръ: Алекȣ! Стесi сȣфлетȣл meȣ! Арȣnкъїȣ deгравъ фрънгiеа че авеam прегътiтъ; Алекȣ се аnȣкъ de еа, еар еȣ кȣ тоатъ пȣтереа тръџеam пепрецȣiтȣл meȣ оdор. Мъпа iȣбiтȣлȣї ера акȣm апроапе съ mъ жmбрърцошезе; ъnкъ о клiпъ. . . . Че фачї Стесi? аȣzїїȣ пе аџептат ла спiпареа mea. Ачеста ера татъл теȣ кȣ о кȣтътȣръ жпсnъїmъптътоаре шi кȣ ȣп вічїȣ жn mъпъ. De фрiкъ еȣ am лъсат фрънгiеа din mъпъ шi am аȣzit пе Алекȣ џеmъnd. Ловiтȣрiле de віче кȣрџеа асȣпръmї ка плоаеа; еȣ жпсъ пȣ mъ клiптiїȣ de ла фереастръ пъпъ че пȣ възȣїȣ пе Алекȣ къ с'а рърdiкат, шi шкїопътъnd с'а аскȣпс din веdере. Атȣпче шi боерїȣл остенi de а mъ maї бате шi пороnчi съ mъ пȣе жn ланџ шi съ mъ жnкidъ жn вечїȣ.

Батае жn палme, сеmпалȣл кїеmътор de слȣгъ ръсȣпъ жn о оdае din лъȣпtрȣл касiї. Кȣконiца шi Стесi се despърџiръ.

Жn anȣл кънd Алексаndрȣ Сȣцȣ с'а оръndȣiт пентрȣ а doъ оаръ Domn Валахiеї, Nекȣлакi Бървȣчiкъ окȣпа жn Прiпчiпат локȣл mарелȣї чеаȣш. Авъnd сȣбт а са коmаnдъ патрȣzечї de лефечiї шi пазъ пiп квартаȣрiле орашȣлȣї, ел џюdека прiчiнї mърȣnте шi пȣпеа пе віновацї ла арест. Dар аша прекȣm кȣ скimбареа Domпȣлȣї шi dрегъторiiле џърiї съ репоеcкȣ кȣ алте феџе, Сȣцȣ оръndȣi

mаре Спатар пе ȣп пепот ал сеȣ, om фоарте лаком de банї. Nоȣл Спатар de жndатъ аdъогъ трiбȣтȣл постȣрiлор атърпате de ел, каре пе тот аnȣл се віndеа кȣ преџ хотъріт, жn пȣmърȣл кърора ера шi mареле Чеаȣш. Жn лок de оръndȣiтеле пентрȣ ачест пост доъ miї, ел а черȣт треї miї леї. Бървȣчiкъ п'а врȣт съ dеа шi локȣл лȣї л'а прiпс о алтъ лiпiтоаре сетоасъ, кȣ пъdежde къ ва стоарче вре о miе леї maї mȣлт de ла пепорочiцiї сеї сȣпȣшi.

Сȣпърат de лъкоmiа шi неdрептатеа Спатарȣлȣї, mареле чеаȣш с'а трас жn Валахiа mікъ ла mошiеа са апроапе de Країова. Къцiва anї deаръndȣл ел кȣmпъра вiте, ле жпгръшеа шi ле mъпа жn Трансiлванiа, аdȣпъnd прiп ачест miжлок о жnсеmпътоаре старе. Dар кънd сiпгȣра лȣї фiїкъ Анiка а венiт ла върста de трiїспрезече anї, ел с'а mȣтат еаръшї жn Бȣкȣрещi, фъръ жпсъ а пъръсi фолосiторȣл сеȣ пегоц; каре maї алес жnфлорїа сȣбт прівiгереа ȣпȣї тъпър грек Костакi че'л токmiсъ ватав. Ачеста жї жпгръшеа боiї de minȣпе шi жn кътева ръndȣрї пе an, се dȣчеа кȣ еї песте хотар. Бътрънȣл Бървȣчiкъ пȣmъра ла галбенї; се ȣiта кȣ бȣкȣрiе ла фiїкъ-са Анiка шi deтоnȣл аmбiцiеї п'а жпгърzieат а i се жnфъцiша кȣ iспiта de а еші еаръшї пе счепа політікъ.

Блонdiпiлор каре dореcкȣ съ'шї факъ партiде стрълȣчiте, ле dаȣ сфатȣл meȣ съ плече жndатъ ла Бȣкȣрещї. Nȣ вор аnȣка а жптра жn ораш, de пе ла барiеръ ъnкъ, саȣ, пот ziче, de ла чеа din ȣрmъ постъ, се вор арȣпка ла пiчїоареле лор mȣрiї Ворпiчї, Логофецї, Спатарї, Вістiерї, Хатmанї, Постелпiчї шi жптр'ȣп кȣвъпт тоатъ арiстократiа Валахiеї. Блонdiпа е аколо рарiта жптокmaї ка ла Петерсбȣрг Рiпочеро, Талiопi шi трȣпа Бартюлеті.

Блонdiпъ шi фрȣmoасъ, ȣпiкъ фiїкъ шi moщепiтоаре de о авере жnсеmпатъ а пърiцтелȣї сеȣ: ла чiпе оаре пȣ ва атеџi капȣл? Жn скȣртъ време Анiка се фъкȣ овiектȣл ворбелор жn Бȣкȣрещї; mȣлцї жnченȣръ аї репета

пȣтеле, аї dорі жнтъмпіреа, ші а тъгълі пе фостȣл чеаȣш, жнсъ Бървȣчікъ нȣ'шї перdȣ mintea. Ел нікъіреа нȣ се аръта кȣ фата, о ціпеа жнкісъ; еар копілеї Анікъї нічї жї тречеа прін кȣџет, къ dе еа се окȣпъ тоцї Бȣкȣреціїї, кȣ ȣліціле жнтреџї гъndескȣ ла dжнса, ші кȣкоанеле о ворбескȣ dе ръȣ фъръ съ о кȣноаскъ.

Ȣн сінгȣр боер аdесе візіта пе Бървȣчікъ,— ачеста ера mареле Ворнік а кȣтіеї mілелор. Бървȣчікъ кȣ осебітъ чінсте пріїміа пе търеџȣл сеȣ оаспе, жнсȣші жі dа кафеоа ші чібȣкȣл ші'л петречеа пънъ ла скаръ.

Dе ші граdȣл mарелȣї Ворнік dе кȣтіе се сокотеще dе стареа ънтъе, прекȣm спре dовadъ ел поартъ барбъ ші е боер dе divan; dар леафа'ї е фоарте mърџінітъ. Ел пріmеще шесе mії леї пе ан; нȣ аре алте фолосȣрі, афаръ нȣmаї dе сінгȣра жнтъmпларе кънd чінева mȣрind фъръ mощенітоpї, і се їе авереа ла кȣтіеа mілелор, ші жн ȣрmъ ісіndȣсе mощенітоpїї, кȣ жнтоарчереа ȣнїї асеmіне аверї жшї траџе dін еа зечїȣеала. Паре къ жнаdінс, спре ръȣл mарелȣї Ворнік, Romънїї се пріченȣръ dе-а mȣрі фъръ авере, саȣ кȣ авере ші кȣ о dроае dе креdіторї. Кȣ аша кіп, жнтрȣ ащентареа казȣрілор dе зечїȣеалъ, mареле Ворнік жшї келтȣї тоатъ стареа. Требȣеа dар о жнdрептаре mакар прін о късъторіе бȣноасъ, каре жн dоъ рънdȣрї л'а маї скос dін греа позіціе. Аdевърат къ варва mарелȣї Ворнік dе кȣтіе ера біне албъ; кȣ тоате ачесте, еа ера тот варвъ, ші ȣна dін ачеле че аȣ dрептате съ поарте жн Прінчіпат нȣmаї шаптеспрезече капете mарї. Каре dар dін кȣкоане нȣ ар фі dоріт съ фіе Ворнічеасъ mаре?

Ворнікȣл кȣтіеї се фолосїа dе фаворȣл Domнȣлȣї ші авеа нȣтерніче легътȣрї кȣ боерії dе класȣл ънтъї. Ел пȣтеа кȣ жнлеснїре съ жнаінтезе пе чінева ла рангȣл Клȣчерȣлȣї dе аріе саȣ mаре Арташ. Бървȣчікъ еаръші пȣтеа фоарте біне съ'шї mъріте фата dȣпъ mареле Ворнік,

dȣndȣ'ї зестре кътева секȣлтеце dе аȣр. Арістократіа mърімеї маї аdесе ші маї лесне се жнтрȣнеще кȣ арістократіа богъцїеї.

Мȣлте сърї а петрекȣт Бървȣчікъ кȣ mареле Ворнік жн конверсації плъкȣте; къчї amъndoї фіind оamenї шіреції, кȣ minte ші кȣ есперіінцъ, жнкеаръ легътȣрї пріетеноасе пе калкȣле біне кібзȣіте ші нȣmаї лор кȣноскȣте. Жн време кънd mагнатȣл ворбеа dеспре mъріtеле сале жнсȣшірї, dеспре ранг, пȣтере, ші бȣна петречере а ȣнȣї om алес, Бървȣчікъ аскȣлта кȣ сȣпȣнере ші се minȣна кȣm поате чінева съ ацїнгъ ла атъта славъ. Атȣнче mареле Ворнік жнчепеа аї тъгълі ацїтата amвіціе; фъгъdȣїа съї mіжлочеаскъ ла Domn ȣн пост dе стареа а треїа, пе ȣрmъ dе стареа а dоа, ші кънd Бървȣчікъ плін dе неdеждї кȣ лакрътї dе рекȣноштінцъ стрънџеа mъна жналтȣлȣї сеȣ окротітор, mареле Ворнік пентрȣ dесъвършітȣл ефект жї аръта песте ȣн ан, песте doї, dе dепарте, dін ȣнгȣл касеї, барва кȣ рангȣл mарелȣї Клȣчер.

Жн ȣрmареа ȣнор аша конверсації Бървȣчікъ жшї mърітъ фата dȣпъ mареле Ворнік dе кȣтіе; пентрȣ каре жнчепȣ ашї аdȣна банії спре а пȣні кȣ тот лȣксȣл кътръ солепела џереmоніе а пȣнції, пъзітъ кътъва време сȣбт секрет.

Че фаче Костакі? Кȣm жї mаї есте? жнтреба Аніка пе ціганка Стесі, ащентъnd кȣ перъdаре ръспȣнс.

Ціганка тріств клътіна dін кап.

Фост-а dофторȣл? Їа dат dофторії?

Чеї требȣе лȣї леакȣрї. Dофторȣл нȣ'л ва лехȣі съръїmанȣл Костакі!

Ші че аре ел?

Жї арdе інima; ел сінгȣр арdе ва жн фок. Окії і с'аdȣс жн фȣndȣл капȣлȣї, фаца і с'а ȣскат, ворбеще жнтр'аіȣре.

Аніка офтъ греȣ.

Нȣ вісеазъ алтъ dе кът пе кȣкопіцъ, — ші dе нȣ въ веdеа, нȣ вінеа жн астъ старе.

Eĭ віне че поате съ і се жнтъмпле?

Ел о съ моаръ . . . .

Аніка ĭа пас мъна ла гъръ ші н'а лъсат'о съ сфършеаскъ. Лакръміле і се аръта жн окі.

De вeĭ порончі, ел ва тръі; dар, нымаĭ dымнета сінгыръ поцĭ съ'л жнвіĭ.

Еѹ! еѹ пот съ жнвіеz пе Костакі? Алеаргъ ръпеde ла ел, роагъ'л din партеа меа съ тръеаскъ, спнеĭ къ еѹ ны воіѹ нытеа сыфері амара dырере dакъ . . . . ны кытеz а гъndі! О ны! ел ва тръі; аша е Стесі?

Вестеа жнсыръріĭ марелыĭ Ворнік de кытіе кы фата лыĭ Бърбычікъ се лъцi жн Бькырещі. Тоцĭ се мінына de ачеастъ жнсоціре; нымаĭ Анікыĭ ĭа веніт амеціалъ, кънd татъл сеѹ жĭ фъкы кыноскыт къ еа се мъріть.

Ѹн шір лынг de калесче de Віена се тръцеа ла херъстръѹ пріn чеаца de пылвере че рьdікасе. Боіеріі шеdеаѹ мъреці кы кычюлеле брымаріĭ жн кап; кукоанеле zімбеаѹ пырліѹ ла кълъреціĭ че кы аіеріме се пыртаѹ пе лъпгъ екіпажырĭ. Ворбеле, хохотеле ші стрігъріле віръіаѹ вкстыл роцілор; времеа ста фрымоасъ фъгъdыіnd о плъкытъ прімбларе.

Жнтр'о алее deасъ а гръdініĭ, сыбт ын фаĭмос плоп шеdеа Аніка мъхнітъ ші deсnъdеждыітъ! Жн кътева лыні еа а тръіт вічіnічіеа. . . . а кыноскыт аморыл! Жн фаца еĭ жн лок de воіоаса пежнгріжіре ші наівітатеа копілъріеĭ, акым се вiдеа ын гънd апъсат de гректате. Мінкъріле'ĭ ера фосіліте; жн албастріĭ окĭ скъnтееа патіма аморылыĭ, — еа се ыіта ла лымеа лыĭ Dымnеzеѹ кы непльчере ші аdесе греѹ офта.

Doĭ пашĭ dinaintea еĭ ста Костакі жн кацавеікъ албастръ блъніть кы вылпе, ші кы фес рошѹ жн кап, че авеа ын канаф вънът, лынг. Нічĭ о фрымысецъ осевітъ ны ера жн фісіономіа вієтылыĭ грек; сінгырĭ нымаĭ окіі жнфъці-

шаѹ жн ел мінте, вьвъiтате, кыраж ші търіе de характер. Dакъ Аніка 'лар фі жнтълніт жн сочіетате, еа ны ар фі жнторс асыпра лыĭ нічĭ о лваре амінте; dар ачеста а фост ынтъюл върват, тънър, кы сыфлет бын ші сънъс, кареле, кы тот фартекыл жнвъцъеріĭ, ĭа ворбіт інімiĭ жн ачел тімп кънd еа череа амор. Аніка ш'а піровіт вiderіле ла Костакі, с'а аdемеnіт de а лыĭ кывінте, еа ны вреа съ се маĭ ыіте жнпрецюр, сыпыіndысе плекъріĭ. Ера феріче ші пътiміа, трекънd кы ръпецюне процесыл аморіылыĭ. О офтаре, о къꙋтътыръ а амантылыĭ, пентры dънса ера de ацюне. Жн ачеа време еа ны жыdека німікъ; кьчĭ се нъскы жн кълdыроаса клімъ а Валахіеĭ.

Жн лыме ны е фемее фрымоасъ, пе каре съ о слъвеаскъ тот ыніверсыл; нічĭ карікатыръ каре съ ны'шĭ гъсеаскъ пъреке. Гыстыл оаменілор е організат атът de варіатік ші мінынат, жнкът съ ны въ мецĭ dомнілор къ ны вецĭ афла фемее dынъ гыстыл фіе кърыіа, кы інімa жнфлъкъратъ de амор: требыіе нымаĭ съ о кътацĭ жнтре оамені. Ны въ мірацĭ, пентры че кытаре плаче кътъріеа ші челалалт алтіеа. Ачеаста еѹ въ пот deслега фоарте ышор, кънd dымnевоастръ жмĭ вецĭ лъмырі: пентры че колорыл албастры прінde ла галбън ші понсо ла верde, ші пентры че ны е нічĭ о вънсеа каре съ ны факъ армоніе кы алта?

Dакъ характерыл ші мінтеа, къръца кы doĭ каĭ ші кътева сыте de галбені ны факѹ богъціе, апоĭ Костакі ера сарак. Нeовосіт жн актівітате, ел ны контеніа а ымбла nін прінчіпат негыціторind кы віте ші фъръ съ гонеаскъ марĭ фолосырĭ, гъсіа плъчере жн тракыл сеѹ чел варіатік ші неатърнат. Маĭ аdесе ел петречеа ла Бърбычікъ, кареле ны пытеа жнdестыл съ се лаыdе кы а лыĭ ісkысінцъ жн жнторсырĭ негыціторещĭ ші dаре de сокотелĭ чінстіте. Ачеста жл тракта ка пе ын оаспе dоріт; жн пынеа dрепт нілdъ ла аĭ сеĭ каснічĭ, ші тоцĭ фъръ ексепчіе zічеаѹ: къ Ко-

ставі е от de ісправъ; кьчї ел ера modecт, вѹп ші галантот ла dарѹрї.

Тріст, кѹ окії жн џїос ста ел акѹт dinaintea idолѹлѹї сеѹ, ка ѹn осъndiт dinaintea пedeпсії, темъndѹсе а прекѹрта жnвълѹітоареле гъndѹрї а Аnікьї. De кънd варва тарелѹї Ворnік с'а пѹс жnтре орокѹл лор, еї пеnтрѹ ъnтъеа оаръ акѹт се жnтълnіръ.

Кънd плечї Костакі?

Астъzї, акѹт жndатъ, dреnт din астъ гръdinъ. Татъл тъѹ т'а жnсърчіnат съ'ї вънd тѹлте кърdѹрї de віте; жї тревѹескѣ банї ші еѹ жї воїѹ adѹна пеnтрѹ кѹкоаnа тарелѹї Ворnік.

Аnіка офтъ греѹ.

Dар еї nѹ т'аѹ жnтреват ъnкъ de вреѹ съ фіѹ а лѹї фетее.

Че ле пасъ deсnре а та воіnцъ! Мареле Ворnік аре певое de банії тъї; татъл тъѹ dореще съ се факъ Маре Клѹчер: оаре nѹ е deстѹл атъта? Преціоаселе тале харѹрї ші бѹnътатеа іnітії сънт ѹїтате. Ръмъї сънътоасъ! тъ dѹк пеnтрѹ тот-deаѹnа! nѹ пот съ те вьd жn браџеле ѹnѹї верігаш бътрън. Маї 'nainte de а те фаче Ворnічеасъ маре, жџї вор adѹче din парте'мї презеnт de nѹnтъ о тъnъ de џърnъ de пе мортъnтѹл меѹ.

Ѹn џіnет dѹрерос еші din пеnтѹл фетіџеї.

Віеаџъ саѹ моарте? прелѹnџі Костакі кѹ ѹn глас пѹтерnік ші хотърітор. О сіnгѹръ тіnѹтъ пеnтрѹ сеnтеnџіе!

Кѹ окії плінї de лакрътї, ші акоперіnd фаџа кѹ тъnіле, Аnіка се арѹnкъ жn браџеле лѹї Костакі.

Жnфіоръtoаре жѹрътіnте, лакрътї de плъчере ші dесmїерdърї аѹ фост жnкеереа сченії.

Џіганка Стесі de deпарте се ѹїта ла порочіџії аморезї. Еа віnеа акѹт съ спѹе лѹї Костакі къ тръсѹра'ї е гата, dар с'а опріт възіnd жmвръџошеріле тіnерії пъреке. Dѹnъ тоате ачесте с'а пѹс ла кале аша: ка песте zече zіле, пе ла патрѹ чеасѹрї dѹпъ масъ, кънd съ маї ліnіщескѣ Бѹкѹрещії съ віе џіганка кѹ Аnіка жn ѹnа din махалале de пе малѹл Дъмбовіџії, ѹnde ел ле ва аџеnта кѹ тръсѹра гата спре а плека жndатъ ла Карпаџї, ші de аколо вор тречe песте хотар ші се вор ашеза пеnтрѹ тотdеаѹnа жn Траnсілваnіеа.

Жn време кънd Бѹкѹрещії кѹ тѹлтъ dоріnџъ аџеnта стрълѹчіта сервáре а nѹnџії тарелѹї Ворnік de кѹтіе; доъ фііnџе nѹтаї nѹ лѹа жmпъртъшіре жn общеаска бѹкѹріе, ші сѹферea челе маї греле сѹфлетещї жnпълѹірї: Аnіка аџеnтъnd zіоа хотърітъ de Костакі, ші Ага ѹрмъріnd пе Тѹnсѹл. Ачеста жnсъ жn кътева рънdѹрї dѹdѹсе de ѹрмеле сѹтеџѹлѹї хоџ; жл трежеа кѹ поліџіеnеаска трежъ, ші кънd nѹ'ї ръмъnеа алтъ de кът съ'л прінdъ жn капканъ, Тѹnсѹл жї скъпа de сѹбт тъnъ.

— Nѹ вреѹ съ маї фіѹ Агъ dакъ nѹ'л воїѹ прінdе. Ъnкъ о сънтътъnъ, доъ, ші апої тъ dѹк ла търіа са Водъ съ'л рог, ка съ оръndѹеаскъ жn локѹл меѹ пе алтѹл. Аша ера гъndѹл Агъї.

Nе кѹртата ѹрмъріре а банdії ші жnџълеnтеле тъсѹрї, 'ла deпріnс ла оаре каре семnе de а щі ѹnde се афлъ Тѹnсѹл. De ла о време ел жndръџісъ Odобещії, ѹn сат ка ла доъ чеасѹрї dепарте de Фокшеnі. Nіџе оаменї жnартаџї веnісеръ ла о кръчїтъ dѹnъ ракіѹ; ѹn арnъѹт каларе кѹтпъръ дої вербечї ші'ї тъnъ ла тѹnте; апої жnтр'о deпъртаре се възѹръ къџіва каї кѹ шелеле пе еї, каре zі ші ноапте пъщеаѹ ла еарбъ. Ѹn от жndръсnеџ стръбътъnd маї deпарте жnсетnъ сѹбт ѹn dеал о пещеръ акоперітъ кѹ бѹтѹчї ші жn еа nіџе фігѹрї de оаменї жnартаџї. Deспре ачесте віind щіре ла Бѹкѹреџї, Ага прінсъ ла сѹфлет, ші кѹ жnкреdіnџаре гъndі жn сіnе: de'акѹт е ал меѹ!

Поате къ кѹnоскъnd віnе позіџіа локѹлѹї, Тѹnсѹл пеn-

трȣ ънтъеа оаръ с'а зъбовіт ла Odoвещї, шi прін ачеаста а dат Агъї време съ adȣне о пȣтероасъ потіръ. Ȣрмеле Тȣнсȣлȣї ера атът de възȣте, dicпозіціїле Агъї атът de сігȣре, mъніеа панdȣрілор асȣпра хоцȣлȣї атът de mаре, ꙟнкът фіе Тȣнсȣл de mанте палmаче ꙟн фрȣнте, фіе ел сінгȣр сатан саȣ пълȣкъ; dар песте кътева zіле тревȣїа съ піче ꙟн mънеле поліціеї.

О ноапте ꙟнтȣнекоасъ кȣ фортȣнъ се ꙟнтінсъ асȣпра Бȣкȣрещілор Плоае кȣ пеатръ zърȣеа пе акоперемінтеле каселор шi пе ла ферестре; ꙟн dепъртаре ръсȣна тȣнетȣл, шi фȣлџеріле шерпȣеа черȣл ꙟнвълȣіт de грошї норї. Ȣліціле съ пȣстіесеръ; ȣnde шi ȣnde се зъріа лȣmінъ, шi лътраȣ неadормiції кънї.

Пе ȣн dіван фрȣmос шеdеа Ага ръзъmат de перінї; лȣmънъріле авеа арzinde ꙟї ꙟнфъціша фаца посоmорітъ. Ел череа dȣлчецї, веа чішȣк шi кафе, ꙟнсъ фъръ гȣст. Тоатъ гъndіреа'ї ера піронітъ ла трімісȣл спре Odoвещї, пе каре'л ащепта dін чеас ꙟн чеас.

De odатъ вънтȣл ръсвътȣ ꙟн odae; Ага се ꙟнтоарсъ спре фереастръ, шi възȣ dенаінтеї ȣн боер кȣ барба сȣръ, каре тінzъndȣ'ї mъна ꙟї салȣта кȣ ꙟнтреваре: Че mаї фачї кȣконашȣле? Neoвічнȣіта веніре а оаспелȣї къзȣт ка dін nod, фъкȣ пе Ага нічї съ'ї ръспȣndъ ла салȣтаціе.

— De mȣлт н'аm авȣт порочіре а въ веdеа Domнȣле Агъ: Dȣmневоастръ кȣ окȣпаціїле слȣжбії, еȣ кȣ тревіле... Dар че време'ї афаръ! тревȣе фоарте mȣлт съ въ ювеаскъ чінева, пентрȣ ка съ еасъ dін касъ пе астъ време...

— Mъ рог съ щіȣ кȣ чіне аm чінсте?...

— Nȣ mъ кȣноцї? Ха, ха, ха! еатъ кȣm се ȣітъ пріетінії. Ꙟndатъ... рог ертаре! аm а ле mеле deпріndерї.

Оаспеле с'а dȣс ла ȣшъ шi с'а ȣітат ꙟн odaea вечінъ.

— Nȣ е nіme, dар че'ї віне нȣ'ї ръȣ; съ ꙟнкіd еȣ ȣша ка съ нȣ не аскȣлте чінева. Mi се паре къ нічї фереастра нȣ

аm ꙟнкіс'о біне; mъ тем съ нȣ ръчеаскъ скȣmпȣл mеȣ пріетін, респектȣітȣл Ага.

Ага ꙟншї фъчеа крȣче, неꙟнцълегънd че съ фіе ачеаста; dар кънd оаспеле кȣ пас лін с'а апропіеат de ел, атȣнче ꙟн лок dе боер ел възȣ dенаінте'ї ȣн кълȣгър налт, ȣскъчіос шi кȣ барба рошіе.

Кълȣгърȣл се лъсъ пе dіван.

— Те пȣне ꙟн mіраре скіmбареа mеа; dар фії лінішіт. С'а скіmбат ꙟнфъцішареа'mї еар нȣ сіmціреа. Еȣ ꙟцї сънт тот ачелаш пріетін кътръ каре тȣ не ещї преа dрепт. Авеаm de mȣлт тревȣінцъ съ'цї ворбеск чева. Аша! ꙟцї сънт пріетін аdевърат ла каре тȣ гънdещї шi zі шi ноапте. Еȣ сънт Тȣнсȣл...

Ага сълтъ dін лок.

— Кȣ ачеаста ꙟнсъ те ꙟнтъmпін mȣлт ювіте шi чінстіте пріетіне, къ dакъ веї стріга, саȣ веї ворові mаї таре de кът овічнȣіт, апої ꙟцї воїȣ пȣне ꙟн гȣръ ачеастъ цȣкъріе.

Тȣнсȣл скоасъ dін mънікъ ȣн валтаг легат de mънъ-ї кȣ шфаръ. Ага се ꙟнъdȣшіа de mъніе; dар се пȣсъ кȣ ꙟнцълепчюне лънгъ хоц. — Еȣ аm веніт съ'ці mъртȣрісеск аdевърȣл. Ещї істец, кȣ mінте, неаdорmіт шi врав. Тȣнсȣл de mȣлт ар фі спънzȣрат, dакъ сȣнȣшії 'цар съmъна кът de пȣцін. Mȣлте планȣрї фрȣmоасе mі ле-а decфіінцат вівzȣінца та. Ещї сінгȣрȣл mеȣ dȣшmан: dар еȣ сънт dрепт шi нȣmаї ціе воїȣ пъстра ꙟн інімъ чел mаї сінчер респект.

Ага шеdеа ꙟнвременіт.

— Nȣ demȣлт ꙟнсъ аm афлат къ вреї съ dаї пе ла кръчіmе очї ноȣъ, нȣ'цї е dестȣл о сȣтъ mії леї че'цї аdȣче постȣл тъȣ. Ещї ȣн оm mъсȣрат шi бȣн еконоm. Zече mії леї че аї пȣтеа стоарче dін ачеастъ ꙟнгъdȣітъ неdрептате, нȣ'цї ар фаче вре ȣн фолос ꙟнсеmнътор; атȣнче кънd ачеастъ ꙟнкъркаре, аре съ каdъ пе віецї вірнічї шi ці-

ганї, каре ꙟn тот кіпȣл сѫnт асȣпріцї. Фії тарінітос ші ꙟndȣрѫтор, скітвѫnd ачеа нороnкѫ —

Ага тѫчеа.

— Асеарѫ фѫрѫ вінѫ с'аȣ ꙟnкіс ла гросȣл Ацієї doї вȣлгарї de ла Катарджі. Логофѫтȣл de Ацїе вра сѫ dоведеаскѫ кѫ еї ар фі adȣс ла овор воїde фȣрат, пȣтаї пентрȣ ка сѫ ле еа тітѫ. Ле че сѫ се асȣпреаскѫ породȣл; поронческе сѫ'ї слобоадѫ —

Ага фѫкȣ din кап семn de ȣпіре.

— Фоарте'цї тȣлцетеск; тревіле теле с'а іспрѫвіт. Сѫ таї ворвіт десnре повтѫціле ші інтрігііле орѫшенілор.

Кȣ ачеаста Тѫnсȣл ꙟnчеnȣ аї спȣпе ніще анекdоте de кȣкоане ші кȣконіце атѫт de глȣтеце, ші ніще счене фаміліаре атѫт de коміче, ꙟnкѫт Ага не песітціте лȣѫ парте ла плѫкȣта ꙟnтреворвіре кȣ хоцȣл.

ꙟn тіжлокȣл ȣnії історісірї Ага с'а скȣлат сѫ'ші апрінdѫ чювȣкȣл; dар кѫnd с'а ꙟnторс ла локȣ'ї а вѫзȣт dinаінтеа са пȣ кѫлȣгѫр, че ȣn цігаn стретцос, кȣ тоате ꙟnторсȣріле ші тішкѫріле ȣnȣї цігаn — Тѫnсȣле, zіче Ага, тȣ ещі dрак пȣ от. Мȣлт ꙟmї паре рѫȣ кѫ'цї пієрzї вȣпеле ꙟnсȣшірї ꙟn фаnте реле.

О атарѫ zімвіре се іві ꙟn фаца цігаnȣлȣї. Ел тѫкȣ пȣцin ші апої кȣ тȣлтѫ сімціре стрінсѫ тѫnа Агѫї.

— Мѫ dȣк. Тревȣе ꙟnсѫ сѫ'цї лас ȣn сȣвенір. — Атȣnче не пѫрете се рѫdіка ȣn паінг; Тѫnсȣл фѫкȣ о тішкаре din валтаг ші паінгȣл рѫтасѫ тȣртіт.

— De-акȣт ꙟцї daȣ воє сѫ кіемї тоатѫ Ацієа.

Фереастра се dескісѫ... ші Тѫnсȣл ꙟn ꙟnтȣнечімеа попцїї се фѫкȣ пе вѫзȣт.

А doѫ zі Ага с'а скȣлат фоарте сѫпѫрат. Ел се лȣпта сѫ'ші факѫ о ідее кѫ а вісат ꙟnтѫлпіреа кȣ Тѫnсȣл; dар ȣітѫndȣсе ла пѫрете і се пѫреа кѫ ші паінгȣл din тортѫnтȣ-ї ꙟшї вате цїок de ел.

Кѫтрѫ сеарѫ а сосіт трітісȣл de ла Оdовещї, кȣ щіре кѫ паndȣрії кȣ потіра ꙟnкȣnцюрѫрѫ ꙟn фаптȣл zілії пещера пе dепарте, лȣѫnd тоате тȣсȣріле ка сѫ пȣ сімте хоцїї; — ші кѫnd а сокотіт кѫ е віне сѫ факѫ ловіре, атȣнче ꙟn лок de хоцї афларѫ кȣцїва вервечї ꙟтврѫкацї ꙟn кацавеїче, ші кȣ фесȣрї пе коарне.

Ага се ȣїтѫ кȣ коаdа окіȣлȣї ла пѫретеле чел кȣ паінгȣ. Doѫ сѫрѫчітȣрї аdѫнчї і се арѫтарѫ пе фрȣnте.

ꙟn zаdар літвеле реле кѫнта пе Ага, пентрȣ ка сѫ'л ꙟnтреве десnре чеа de пе ȣртѫ пріndере а Тѫnсȣлȣї, de каре се лѫцісѫ вестеа. Doѫ zіле ел пȣ с'а вѫзȣт ꙟn Бȣкȣрещї; ꙟnсѫ ші акасѫ паінгȣл тȣртіт пȣ'ї da паче. Тревȣїа лȣате тȣсȣрї хотѫрітоаре пентрȣ пріndереа Тѫnсȣлȣї. Ага dескісѫ лаdа ші скоасе ȣn секȣлтец кȣ галвенї. — De-акȣт ещї ал теȣ! — zіче ел кȣ ȣn zімвет ꙟnорѫтѫціт.

Nȣ есте овіект саȣ лȣкрȣ; пȣ есте сімціре саȣ віртȣте пе каре ꙟn веакȣл пострȣ сѫ пȣ ле поцї кȣтпѫра кȣ ванї. Din ачеастѫ регȣлѫ, сѫnт пȣціне ексчепцїї. Ага сѫnѫ авȣл, ші рѫсȣпареа се репетѫ ꙟn кредінчіосȣл товарѫш а Тѫnсȣлȣї, Іорdакі Бȣлаш, кареле хотѫрі сѫ'ші вѫnzѫ кѫпетеніеа.

Спре сфѫнтȣл Ілїе, подȣл Dѫтвовіцїї ера ꙟтпѫnат de оаменї ꙟnартацї. Dȣпѫ ꙟnкредінцареа вѫnzѫторȣлȣї, Тѫnсȣл авеа сѫ ꙟnтре ꙟn Бȣкȣрещї пе ла патрȣ чеасȣрї, ꙟnтр'о кѫрȣцѫ верde, кȣ шасѫ каї de почтѫ.

Ага ші Бȣлаш се ȣїта пе dрȣт de ла о касѫ de-апроапе. Ла хотѫрітȣл чеас кѫрȣца верde фѫцеа пе подȣл Могошоаеї.

— Тѫnсȣл! zіче Бȣлаш.

Кѫрȣцѫ с'а стрігат сѫ стее; dар сȣрȣціȣл каларе пе ȣn кал de ла роате тѫпа кѫт че пȣтеа, фѫрѫ сѫ ꙟnтоаркѫ лȣаре амінте асȣпра стототȣлȣї; ꙟnсѫ кѫnd кѫрȣца а

жнтрат пе nod, Ага поропчі сь жтпьшче. Doĭ каĭ кьzьрь пе лок, ші пandьрiĭ жнкьпцьраръ пе dрьтецьл треziт din comnь'і прiп страпнічіле жнннькьрi. Жп nedьmерiре ел се вiта ла породьл че'л жтпресьрасе, ші пь'шĭ пьтеа жнкiпьi, ьnde есте? ші че сь фаче?

Ачеста ера Полковнікьл Рьсеск Г...

Атьт Ага кьт ші Бьлаш а жптьртьріт de miраре. Полковнікь се кьта de пь е рьпiт; сльгаĭ с'а трimic ла спітал сьĭ факь операціеа скоатерiĭ глонтельĭ.

Пентрь Dьmnezeь поропчіці maĭ кьрьnd сь кьрьце поdьл, стріга Бьлаш; пь е кь пьтiоць ка ел сь-шĭ фi mіпціт; тревье сь віе пьmaĭ dекьт.

Іар de пь ва вeni, рьспьпсь Ага кь глас хотьрiтор, апоĭ капьл тьь се ва експоzа тьĭпе жп піеаць.

Лініщеа de maĭ пaiпте с'а рестаторпічiт пе nod. Папdьрiĭ авеа жпшĭ жпкьркаръ пьщiле ші еатъ алть кърьдь кь шесе каĭ віпеа de афаръ.

Ел! zice Бьлаш, акоперiпdьшĭ фаца кь тьĭпiле, паре кь се теmea сь се ьiте ла Тьпсьл.

Каĭ се опріръ.

Ачела жп adевър ера Тьпсьл, сiпгьр сiпгьрел. Dар жп desпераціе ел с'а льптат тьлт ші вьzьпd кь пь е кiп de скьпаре с'а арьпкат жп Dьтвовіць ьпde ка ьп леь жптьртат de рьпĭ, се апьра de папdьрĭ кь кредiпчĭосьл сеь валтаг; жпсь пьп жпсфьршiт фь прiпс ші ферекат жп лапц.

Жп ачел стоmот nime п'а льат сama півĭ ла ціпетьл dьрерос, півĭ ла Апiка кьzьть жп ameцаль пе тьiпiле цiганчiĭ Стесi. Ачеаста ера ziоа жп каре фьгьdьice Костакi сь віе dьпь Апiка. Еа ла кьпоскьт жп Тьпсьл.

Песте кьтева zіле Тьпсьл а фост nedeпciт жп прiĭвiреа а тот породьл; dьпь ачееа ші вanda льĭ с'а жтпрьщiеат de ла сiпе.

Традьсь de A. D.

ІАШІЙ ЖN 1844.

ПРІЕТINE!

Dорещĭ ка сь'цĭ тріmiт о deскріере а Іашілор. Еатъ dар кь пентрь тьлцеmiреа та, тъ хотърееск аmĭ скьтьра лепеа ші а жпкълека пе kondeiь спре а жптреприпde о прimвларе пiтореаскь прiп ьліціле капiталiеĭ Молdовеĭ Те жпщiiпцеz жпсь кь ачеасть прimвларе am de гьпd сь о фак фьрь amĭ жптокmi dinainte ьп плап de dрьm, прекьm се обічiпьеще maĭ жп тоате воеажьріле. Nь; еь пь жпцълег кълъторiiле ка чеĭ maĭ тьлцĭ, adекь: de а се фаче робьл ьпьĭ плап, ші жп ьрmаре de а алерга ціпть пе лiпiе dреапгь пьпь ла цельл пропьс, фьрь а се авате din кале ші фьрь а жпdрьсni de а еші din рольл de машiпь dрьmeаць. Nьmеск воеаж, ачела сiпгьр каре, слобоd de орĭ че жпріьріре стреiпь, ьрmеаzь пьmaĭ капрiціiле времелпiче а жпкiпьiреi, ші каре ĭе фiiпць фьрь прегьтiре прекьm ші фьрь скоп хотьрiт.

Аdевьратьл кьльтор е ачела каре, кьпd се порпеще ла ьп dрьm, жшĭ пропьпе сь меаргь ьпde 'ла dьче фаптеzia льĭ, астьzĭ спре рьсьрiт, тьпĭ спре апьс, астьzĭ пе mарea, тьпĭ пе ьскат. Еар кьт пентрь ачела каре се жертфеще de вьпь воiе ьпьĭ цел жптокmiт dьпь харта цеогра-

фікъ, ачела ꙟл сокот ȣп кȣріер ꙟпсърчіпат de а се пȣрта пе сіпе'шї ка пе ȣп пакет dіптр'ȣп лок ꙟптр'алтȣ.

Пептрȣ ка съ пȣ ꙟптрȣ dар ꙟп категоріа плікȣрілор de поцъ, шї dа вое съ ȣрmez dȣпъ плакȣл meȣ, ші съ mъ ръгъческ пе ȣпde m'а dȣче копdeюл. Ла ачеаста, шї zіче поате къ ȣп бȣп кълъреџ требȣе съ џіе а бірȣі сȣпърdъріле калȣлȣї сеȣ; dар оїȣ ръспȣпdе ші еȣ, къ dіп тоате лігіоаеле лȣmeї, копdeюл есте чел maї греȣ de кърmȣіт ші къ adec е ръстȣрпат чіпе вреа съ'л ꙟпфръпeze.

Орї ші dіп каре парте віпе стреіпȣл ла Іашї, віе деспре Dȣпъреа, деспре Прȣт, саȣ деспре Сірет, і се ꙟпфъцішеазъ de depарте о папорамъ mъреацъ ші вреdпікъ de а траџе тоатъ а лȣї лȣаре-амінте. Пе коастеле ȣпор dеалȣрї mічї че се ꙟптіпdȣ пе малȣріле Бахлȣюлȣї, ші ꙟп преажmа алтор dеалȣрї акоперіцї кȣ пъdȣрї ші кȣ вії ромаптіче, ел веdе о аdȣпътȣръ кȣріоазъ de касе марї че пърȣ а фі клъdіте ȣпеле асȣпра алтора, ші de тȣрпȣрї бісерічещї че ръсарȣ піптре еле ка піџе катаргȣрї палте ꙟптр'ȣп порт. Ачеле палатȣрї фъръ архітектȣръ кȣпоскȣтъ каре, прекȣm am zіс, сеаmъпъ къ се акацъръ ꙟптре еле пе спетеле лор, сꙟпт чеа maї віе іконъ а амбіціеї лъкȣіторілор лор, ші ачеле тȣрпȣрї пȣmeроасе че се ръdікȣ ꙟп въzdȣх, пърȣ ка піџе ȣріешї че ар къта ла еї кȣ mȣлтъ mірарe ші кȣ маре мілъ. Кȣ тоате ачесте, ꙟптрȣлокареа лор проdȣче ȣп ефект плъкȣт стреіпȣлȣі, ші търгȣл ꙟптрег ꙟпшіръпdȣсе ꙟп амфітеатрȣ dеасȣпра фрȣmосȣлȣї шес а Бахлȣюлȣї, ꙟпформеазъ ȣп таблоȣ оріџіпал ші міпȣпат кȣ zіdіріле сале албе, кȣ mȣлцімеа са de акопереміпте ꙟп фер алб че лȣческȣ ка оглінzї сȣбт раzеле соарелȣї, ші ꙟп сфꙟршіт кȣ тот фармекȣл ȣпеї політії че аре dоъ феце, ȣпа Оріенталъ ші алта Еȣропіеаскъ.

Алътȣрарея ачестор dоъ карактере dеосебіте, каре dоbеdеџе атът de mȣлт ꙟпрїȣріреа Еȣропеї асȣпра ȣпеї

пърцї dіптре Ромъпї, партеа богатъ ші побілъ, ші лȣпта пекоптепітъ ꙟптре ideіле векї ші поȣе, пȣ ера пічї de кȣm тіпъріть пе фаца капіталіеї поастре кȣ вр'о къцїва апї maї ꙟп ȣрmъ; атȣпче еа пȣрта о фісіопоміе maї mȣлт оріенталъ. Ꙟпсъ de кънd dȣхȣріле аȣ ꙟпчепȣт а се десвълі ла раzеле чівілісаціеї, о маре префачере с'аȣ івіт ꙟп тоате, о скімбаре ръпіde с'аȣ съвършіт атът ꙟп гȣстȣріле кът ші ꙟп обічеюріле ачелеї mічї пърцї а сочіетъцїї Ромъпещї de каре am поmeпіт. Хаїпеле лȣпцї ші ларцї аȣ dат рънd страелор maї стрімте а Еȣропеї; шлікȣл с'аȣ ꙟпкіпат dіпаіптеа пълъріеї, чїоботеле рошї ші галбепе аȣ dат пасȣл ꙟпкълцъміптелор de вакс, dіваоȣріле лате с'аȣ чїопліт ꙟп форме de капапеле елегапте, ші ꙟп ȣрmареа тȣтȣлор ачестор поȣтъцї ші а maї mȣлтор алте че с'аȣ ꙟптроdȣс кȣ moda, каселе аȣ требȣіт пегрешіт съ прімеаскъ о формъ стръіпъ ші потрівітъ кȣ патȣра ideілор de астъzї. Еле аȣ ꙟпчепȣт а се сȣпȣпе регȣлелор пропорціеї, а се ꙟmпоdобі кȣ колоапе, кȣ ферестрї ларцї ші лȣміпоасе, кȣ балкоапе десфъцате; аȣ ꙟпчепȣт а еші ꙟп фаца ȣліцілор пъръсіпd фȣпdȣл огръzілор ȣпde се аскȣпdеа maї ꙟпаіпте, а се ꙟпгръdі кȣ гратії de лемп саȣ de фер, dърmъпd жос zаплазȣріле ші zідȣріле ачеле тарї, каре ле dа ȣп аер de четъцї; аȣ ꙟпчепȣт ꙟптр'ȣп кȣвꙟпт а се ръdіка пе плапȣрї елегапте ші плъкȣте окілор.

Ачесте zіdірї поȣе формеазъ партеа еȣропіепеаскъ а търгȣлȣї. Кът пептрȣ чеа оріенталъ, еа есте ꙟпфъцішатъ пріп о mȣлціме de хардȣгії векі, палте, стрімбе, mȣчеdе, кȣ пъреціі афȣмаці ші кръпаці, кȣ ферестреле mічї ші кїоаре, кȣ стрешіпіле пȣтрide ші аскȣціте, кȣ скъріле ꙟптȣпекате, кȣ оdъіле офтікоасе, кȣ огръzіле марї ші пȣстії, кȣ гръdіпіле пліпе de бȣрȣепе селватіче ші кȣ zіdȣрі гроасе піп прецюр. Лъкашȣрі de бȣхпе, лъкȣіпцї de стахії че те ꙟпфіореазъ ші ȣпde ці се паре къ везї зъкънd кътe ȣп мамȣф гꙟрбов кȣ гіцілік пе фрȣпте, кȣ mъ-

таniїле ж n mъnъ, ші каре хжркжеще окъръnd неконтеніт кътева ціганче стремцероасе че стаŭ dinaintea лȣĭ.

Маĭ adaoце ла ачест таблоŭ кътева клопотniцĭ ръmȣnde саŭ квadрате фъръ стіл кȣноскȣт, кътева чішмеле кȣ inскріпцiĭ гречещĭ ші тȣрчещĭ, ші веĭ авеа о idee дестȣл de лъmȣріть despre ачеа парте а Іашілор пе каре о пȣmеск оріенталъ, неавъnd алт кȣвъnt ка съ о ботеz маĭ віне.

Акȣm, аместекъле пе тоате ла ȣn лок жn жnкіпȣіреа'цĭ, арȣnкъле ка ніще жȣкъріĭ dinaintea окілор тъĭ, ші de веĭ продȣче ȣn тотȣл нерегȣлат ші неовічіnȣіт, атȣnчĭ веĭ doвъndi о іконъ adевърать а капіталієĭ ноастре, ші те веĭ жnкреdinца къ нȣ есте търг жn люmе алкътȣіт de маĭ mȣлте контрастȣрĭ. Іашіĭ есте ȣn театрȣ кȣріоz, декорат кȣ палатȣрĭ ші кȣ borдее ліпіте жmпреънъ. Акторіĭ лȣĭ сжnт Лȣкесȣл ші Сърѫчіа; ші комеdia че се жоакъ жn тоать zіоа пе сченa лȣĭ поарть deосевіте тітлȣрĭ, прекȣm:

„Чіпе'ĭ mаре, жі ші mаре; чіне'ĭ mік тот пімік."

„Шлікȣл ші пълъріа саŭ ideĭ векі ші ideĭ ноȣе."

Ȣn вътръn чіnстіт каре аŭ фост фацъ ла mȣлте жmтъmплърĭ жn жиdелȣnгата лȣĭ віацъ, аŭ фъкȣт овсерваціа ачеаста: къ Ромъпȣл е ка чеара, ші къ пріімеще фоарте лесне тоате жnтіпъріріле чеĭ ласъ времеа. Ромъніĭ, zічеа ел, се факȣ тȣрчĭ кȣ тȣрчіĭ, францеzĭ кȣ францеzіĭ, енглеzĭ кȣ енглеzіĭ. Еĭ астъzĭ поарть фраче стріmте ші чіріnескȣ вопжȣр ші вопсȣар, пентрȣ къ аша'ĭ moda. Жn времеа Тȣрчілор еĭ пȣртаŭ чіалmале ші фъчеаŭ теmепале zікъnd хожгіолdȣm сафа гіолdȣm. Сȣnт Домпіĭ гречĭ, еĭ жшĭ жnкъркa капетеле кȣ шліче ші din целевітȣ нȣ се скотеа. Чіне ціе, de-ор вені Хіпеzіĭ жn цеаръ, dакъ еĭ нȣ с'ор фаче mandapінĭ ші dакъ нȣ с'ор нȣmі Чіnг-кіnг-тȣnг-фо?

Ачеасть овсерваціе m'ар деспъдъжdȣі асȣпра карактерȣлȣĭ ностръ, dакъ н'аш ші къ еа се атінце нȣmаĭ de •

mікъ парте а сочіетъцiĭ ромъпещĭ, къчĭ църапіĭ каріĭ, славъ Домнȣлȣĭ, алкътȣескȣ чел mаĭ mаре нȣmър, нȣ'шĭ аŭ пърсіт нічі одать овічеюріле, нічĭ лімба, нічĭ портȣл, de ші поате жnтъmплъріле че-аŭ трекȣт песте цеаръ аŭ апъсат mаĭ mȣлт асȣпра лор.

Квінтеле ачеле жnсъ а вътръпȣлȣĭ m'аŭ адȣс а гъndi ла deосевітеле карактере че-аŭ тревȣіт съ аіъ Іашіĭ жn ȣрmа deосевітелор пріфачерĭ пріn каре аŭ трекȣт лъкȣіторіĭ лȣĭ, ші аŭ трезіт жn mine dорінца de а ші че фісіоnоmie аŭ авȣт ачест търг жn времеа Дачілор? Че скітваре аŭ лȣат mаĭ жn ȣрmъ сȣпт стъпъпіреа Ромаnілор, пе къnd ел се нȣmіа Municipium Jassiorum? Ші каре аŭ фост карактерȣл сеŭ оріціпал жn епоха Домпілор пъmжntенĭ, къnd ера adевърать політіе Ромъпеаскъ, ші mаĭ алес, dȣпъ mȣтареа скаȣнȣлȣĭ Домнієĭ жn ел din Сȣчеава сȣпт Александрȣ Воdъ Лъпȣшнеанȣ.

Аш dорі dар нȣ се поате, zіче ȣn къптек векіŭ. Асеmіне сжnт сіліт съ zік ші еŭ жn прівіреа ачелор нотіціĭ. Лас dар жn сеаmа персоапелор кȣ ръвdаре ка съ факъ черчетърĭ despre еле; кът пентрȣ mine, акȣm de-одатъ m'оіŭ mълцъmі а'цĭ аръта Іашіĭ прекȣm се гъсеще жn анȣл 1845.

Деалȣл Ръпіdеа каре есте жn прежmа Іашілор пе ва слȣжі de пȣпкт de порпіре жn кълъторіа че жnтрепріndеm. Еатъпе dар пе върфȣл лȣĭ, авъnd dinaintea окілор жn depъртаре капіталіа Молdовеі, жn dреапта ші жn стіnга mȣnцĭ аконеріцĭ de віĭ жmвелшȣгате, ші сȣпт нічіоареле ноастре шосеоа че dȣче спре Галацĭ ші каре шерпоіnd пінтре лівеzĭ веселе пъпъ'n вале се жnтіnde ка о пъnzъ албъ пе шесȣл Бахлȣюлȣĭ ші mерце de се перdе жn сіпȣл търгȣлȣĭ. Прівеліщеа de аіче есте ȣна din челе mаĭ фрȣmоасе ші mаĭ minȣпате din церіле ноастре ȣnde сȣпт атъте прівеліщĭ minȣпате ші фрȣmоасе. Нȣ оіŭ деск-ріо

жnсъ пentрȣ ка съ нȣ стрік impreсіа че аре а сimцi tot кълъторȣл кȣ жnкіпȣіре.

Ne порnim. Конachiĭ din тоате пърцiле жтĭ жntindȣ крепцiле лор жnкъркате de поаme, dap поводnікȣл meȣ, коndeiȣл, нȣ mъ ласъ съ mъ сȣпȣн жndemnȣлȣĭ че'шĭ факȣ. Ел аȣ апȣкат ла вале, шi фȣце ка ȣн фȣлцер, къчĭ валеа Ръпidiĭ нȣ поартъ жn zъdap ȣн нȣme atът de potрiвiт. Eатъ къ тречеm пе dinaintea Соколiĭ, ачест парк Domnеск жmпodoвiт кȣ ȣn палат елегант de варъ, кȣ dрȣmȣрĭ пъсiпiте че се пеrdȣ сȣпт болте de фрȣnze, кȣ хавȣzȣрĭ, кȣ miĭ de флорĭ че ȣmплȣ въzdȣхȣл de miроасme плъкȣте, шi ȣnde сочіетатеа Iашiлор merце de се десфътеазъ ла ȣmвра конachiлор, гȣстънd дȣлчеаца серiлор de варъ, шi аскȣлтънd simфоniiле mȣzічеĭ miлітаре.

Жn фаца ачестȣĭ парк, жn стiнга шоселiĭ, zърim Semiнаріȣл Соколiĭ; фаврiкъ сфжнтъ de попĭ жn каре mȣлцime de тінерĭ жnвацъ а къщiга поткап, пentрȣ ка съ аiвъ дрепт de а скъпа сȣфлетеле крещiнещĭ din гiареле mȣлт поzнашȣлȣĭ Скараоцкi de корпоратъ nomenipe.

Ъnкъ кътева сȣте de пасȣрĭ шi am ажȣнс ла сфжршiтȣл валiĭ. Аколе се жnчепе ачел вестiт шес а Бахлȣiȣлȣĭ че се жntinde кале de maĭ mȣлте поще жntре доъ шiрȣрĭ de deaлȣрĭ, шi каре се дȣче de се ȣneще кȣ шесȣрiле Прȣтȣлȣĭ пentрȣ ка съ се ковоаре жmпреȣnъ пънъ'н Dȣнъреа. Аiче deaлȣрiле Ръпiдеĭ шi а Соколiĭ се dicпартȣ фȣгънd жntр'о парте шi'н алта; локȣл се deскide ка ȣn порт, шi шосеоа се жnaintеазъ жn лiniе дреаптъ пънъ'жn търг.

Акȣm не апропiem de Iашĭ, лъсънd жn стiнга валеа Neвȣniĭ че се аскȣnde кȣ нȣmepoaceле еĭ лiвezĭ din досȣл ȣnȣĭ deaл гол шi пръвȣшiт пе а кърȣĭ кȣлme се афлъ рȣiнеле Четъцȣеĭ. Ачеастъ miкъ четате аȣ фост zidiтъ ла анȣл..... de Dȣка Bodъ шi с'аȣ жmпротiвiт adeceopĭ нъвълiреĭ Търчiлор шi а Тътарiлор. Астъzĭ жnсъ еа есте о mаре ръсiпъ лъкȣiтъ de вр'о треĭ кълȣгърĭ гречĭ шi de

maĭ mȣлте алте вȣхне. Zidȣрiле сале odinеоаръ atът de пȣтерniче се dapmъ din zi жn zi maĭ mȣлт сȣпт коаса времеĭ, шi вжntȣл пȣстiетъцiĭ акȣm вжжже прiн метерезiле лор, каре ръсȣна odатъ фалnік de жmпȣnікътȣрĭ воiniчещĭ. Жn лъȣntрȣл огръziĭ veзĭ ȣn палат кȣ доъ рънdȣрĭ, гол, кȣ болтеле кръпате, кȣ ȣшiле шi ферестрiле ръсiпiте; ȣn скелет de пеатръ пȣстiȣ каре жцĭ ȣmпле сȣфлетȣл de жале; палатȣл лȣĭ Dȣка Bodъ, лъкаш плiн de сȣвенiрȣрĭ, шi пе каре кълȣгърii 'лаȣ префъкȣт жn хатвар. Етакȣл Doamneĭ жn каре те сковорi пе о скаръ стрimтъ чiонлiтъ жn пеtреле пърецiлор, акȣm е плiн de чiокълае de поnȣшоĭ; трiст ефект а пестаторnічieĭ тimпȣлȣĭ, трiстъ пiлdъ а скimвърiлор лȣmещĭ!

Челелалте zidiрĭ че се гъсескȣ жn Четъцȣе сжnт тоате maĭ mȣлт саȣ maĭ пȣцiн пъстрате жn жntреціme. Тȣрнȣл квадрат de deacȣпра порцiĭ поате ъnкъ слȣжi mȣлтъ време de кȣшкъ клопотелор жn лiпса прiлежелор de ръсвоае. Бiсерiка, жn каре сънт портретеле а лȣĭ Dȣка Bodъ шi а фаmiлiеĭ сале, се афлъ ъnкъ жn бȣнъ старе шi merітъ а фi арътатъ ка ȣna din челе maĭ nimepiте че с'аȣ ръdiкат жn Молдова жn веакȣл XVII. Eap din тоате чеа maĭ кȣрiоазъ шi maĭ вреdnікъ de жнсеmnат, есте о вȣкътърiе веке че се веde апроапе de клопотniцъ жn dреапта, шi а кърiе болтъ спрiнтенъ шi алкътȣiтъ de треĭ болцĭ елеганте, апеzате ȣna асȣпра алтiĭ, сеаmънъ а фi лȣкрȣ de вре ȣn ценiȣ а въzdȣхȣлȣĭ, еар нȣ de om. Пърецiĭ сеĭ пе din лъȣntрȣ сънт пегрi de фȣm шi лȣческȣ ка mармора; форma са есте ротȣndъ; шi болта са, е atът de жndръzneацъ къ те мiрĭ кȣm de се цiне жn аер, шi maĭ алес кȣm de с'аȣ лȣnтат кȣ елеmentȣрiле, фъръ а фi вiрȣiтъ nічĭ de апъ, nічĭ de фокȣрĭ, nічĭ de кȣтремȣре?

Ȣn палат domnеск, театрȣ atътор марĭ жnтъmплърĭ, каde жn рȣiне, кънd апроапе de ел о вiатъ вȣкътърiе, фъръ nічĭ ȣn сȣвенiр iсторiк, стъ ъnкъ пе пiчiоаре дȣпъ сȣ-

те de anĭ! Че сȣжет търгȣлітор пентрȣ гастрономĭ! Че ісвор богат de ideĭ adꙟнчĭ асȣпра deшъртъчȣнеĭ търірелор лȣmeщĭ, пентрȣ філософĭ!.. Те сфътȣеск прієтіne съ те гъndeщĭ mȣлт ла ачеасть пілdъ ꙟn інтересȣл moралітъцiĭ тале, dap тот odатъ dopеск ꙟn прівіpea dȣхȣлȣĭ тъȣ, ка съ нȣ траџĭ din еа ȣрmътоареа ꙟnкеере: къ de време че о фабрікъ de бȣкате е maĭ траĭнікъ de кът о лъкȣінцъ de Стъпъnітор, е maĭ bine а фі бȣкътар de кът Domn.

Ла пічĭоареле dеалȣлȣĭ Четъцȣеĭ, deспре търг, се вьdȣ лȣчind пе шесȣл Бахлȣĭȣлȣĭ тȣрнȣріле mъnъстіреĭ Фрȣmoaса, акоперіте кȣ фер алб, ші maĭ denapте пе ȣn алт ланц de dеалȣрĭ съ zъреще mъnъстіреа Галата, лънгъ каре се афлъ рȣінеле палатȣлȣĭ Іпсіланті. Аші dopi mȣлт съ ꙟнтрȣ ꙟn сінȣл ачестор doъ сфінте лъкашȣрĭ пентрȣ ка съ ле візітеz кȣ amърȣнтȣл; dap каdрȣл ачестеĭ скрісорĭ нȣ mъ еартъ, ші сънт dap сіліт а трече ꙟnaіnте, пенȣтъnd алтъ adȣче ла кȣnощінца та прієтіne, de кът къ Галата аȣ фост zідітъ ꙟn чіnстеа maхалалеĭ din Цapігpad че поартъ ачелаш нȣme, ші къ Фрȣmoaса аȣ фост ꙟnzестратъ кȣ ȣn нȣme атът de кокет de ктіторȣл еĭ нȣ щіȣ пентрȣ че?

Есте ꙟnсъ ȣn пȣнкт ꙟn партеа шесȣлȣĭ Бахлȣĭȣлȣĭ че се ꙟnтinde dinaintea Фрȣmoaceĭ пе каре нȣ'л поt трече кȣ веdepea. Ачеа грamаdъ mікъ de пъmꙟnт слȣжеще ꙟn вреmеа іарmароачелор, de театрȣ осіndелор de moapтe. Пе върфȣл еĭ се ръdікъ спъnzȣрътоареа ші ꙟn сінȣл еĭ се ꙟnгроапъ трȣпȣріле ачелор спъnzȣpaцĭ. Лок ꙟнгроzітор ла каре порodȣл се ȣітъ фъкъndȣ'шĭ крȣче кȣ фрікъ; mорmꙟнт афȣрісіт ші плін de adȣчереа amінте атъътор фапте неоmенещĭ; ачеа mовіліцъ се нȣmеще mовіла блъстеmатъ. Dар съ не гръбіm а не deпърта de о прівеліще атът de тікълоасъ, ші а фаче ꙟn сфꙟршіт ꙟнтрареа поастръ ꙟn капіталіа Молdовеĭ.

Еатъ челе ꙟntъĭ касе а maхалалеĭ Сокола. Жnтрът а-

кȣm ꙟnтре doъ шірȣрĭ de bopdee че се ꙟntindȣ пе mарџінеле шоселіĭ, ші а кърора ꙟnфъцішаре тікълоасъ нȣ ръспȣnde нічĭ de кȣm ла ideea mъреацъ че къщігасеm de търгȣл Іашілор кънd ꙟл прівіаm de пе върфȣл Рънідеĭ. Челе maĭ mȣлте сънт кꙟрчіme проасте цінȣте de жidoвĭ стреmцȣроnĭ, ші deaбia zъpeщĭ nintpe еле кътева лъкȣінцĭ de Роmънĭ. Ачесте се deoсебескȣ прін ȣn аер de господърie че mȣлцеmеще прівіpea. Пърецiĭ лор сънт въръiцĭ maĭ кȣ mȣлтъ гріжъ; ȣшеле, облоанеле, стꙟлпiĭ de лемn каре спріжінъ стрешіnа, сънт фрекацĭ кȣ пъсіn галбъn ші лȣческȣ весел de deпарте; пріспа ꙟnгȣстъ ші кȣратъ те ꙟndeamnъ а те odixni пе dꙟnса, ші перdеліле албе че се аратъ ла ферестрĭ ꙟцĭ ꙟnсȣфлъ dopінца de а інтра ꙟn лъȣнтрȣ. Каселе Роmъпілор господарĭ сънт mічĭ ші плъкȣте ка ніще жȣкърiĭ.

Dap съ нȣ не гръбіm а жȣdіка търгȣл de пе maхалале. Іашiĭ сеаmънъ фоарте mȣлт кȣ ȣn боер ꙟmбръкат ꙟn хаĭне скȣmпе ші ꙟnкȣnџȣрат de ціганĭ кȣ стремце: Чеnтрȣл сеȣ ашеzат пе zapea ȣnȣĭ deaл, есте комnȣс de касе марĭ ші фрȣmoaсе ꙟn каре domnеще лȣксȣл, кънd dimпотрівъ maхалалеле лȣĭ ꙟmпръщіеtе пе коастеле ачелȣĭ deaл, сънт алкътȣіте maĭ mȣлт de bopdee акоперіте кȣ стȣх ȣnde zаче съръчіа. Капȣл поартъ коропъ ші пічĭоареле сънт гоале.

Съ трече́m ꙟnсъ баріера ші фъръ а maĭ черчета ꙟnzаdap dакъ шаnцȣл че ꙟnкȣnџȣръ търгȣл слȣжеще de фортіфікаціе, съ веdem каре ва фі обжетȣл чел maĭ характерістік че ні се ва ꙟnфъцішea? Че zъріm? О фііnцъ кȣ барбъ ші кȣ перчіȣnĭ, ȣn жidoв!.. Dȣпъ ачеста, алт жidoв, ші еар, ші тот жidoвĭ? Нȣ кȣmва сꙟnтеm ꙟn Іȣdea? Нȣ кȣmва капіталіа Молdовеĭ есте ȣn търг евреєск? Нȣ кȣmва вom фі сіліцĭ а zіче къ Роmънiĭ сънт стръінĭ ꙟn Іашĭ! Еатъ Ліповенĭ кȣ барбе ші кȣ хаĭне лȣнџĭ; еатъ Бȣлгарĭ кȣлкацĭ пінтре гръmъzіле de карne, de ла късъпiĭ. Еатъ

цiганї негрi шi петiчiцї карiї ъmблъ пе ȣлiцї, вънzънd пептiнї шi лъкъцї. Еатъ Арнъȣцї кȣ фȣстанеле шi кȣ фесȣрї mapї. Еатъ Nemцї, еатъ Армenї кȣ пасȣрiле короiете, dap Ромъпї пȣ, пiчi ȣпȣл!

Ȣnde сънт ачестї пепорочiцї? Шi пентрȣ че аȣ пъръсiт аша търгȣл лор жп мънеле стрыiнiлор? Еатъ пентрȣ че:

De маї мȣлцї анї акȣм Молdавiа с'аȣ фъкȣт локȣл de скъпаре а тȣтȣлор жidовiлор алȣнгацї din Росiа, а тȣтȣлор вагабонziлор гонiцї din Цермаnia шi din цеара Лешеаскъ. Ачесте мiї de лъкȣсте флъмънde аȣ ȣмплȣт тоате колцȣрiле пъмжнтȣлȣї тоате търгȣрiле de тiкълошiа лор, шi апiнъndȣсе de тоате рамȣрiле indȣстрiеї аȣ стжнчiт тот негоцȣл din мънiле Ромънiлор. Конкȣрiнца жidовiлор аȣ оморiт indȣстрiа шi комерцȣл нацiонале. Шi ачеаста се жнцълеце ȣреа лесне. Ромънȣл есте din фiре чiнстiт жп релацiiле лȣї, кънd dinпотрiвъ жidовȣл есте мжршав, шiрът, шi каȣтъ тот деаȣна съ жншеле пе апроапеле сеȣ. Ромънȣл есте обiчiнȣiт ла ȣп траїȣ жмбелшȣгат; жї плаче съ аїбъ късȣца лȣї жмподобiтъ кȣ тоате а ле господърiеї шi апиї веdеа фамiлiа пелiпсiтъ de нiмiкъ. Жidовȣл dinпотрiвъ, повъцȣiт тот деаȣна de скжрчiмеа че жл карактереазъ, жмпърцеще сiнгȣра оdае че лъкȣеще кȣ доъ шi треї алте фамiлiї, се лiпсеще de тоате пъпъ шi de хранъ, тръеще жп тiкълошiе пентрȣ dрагостеа къшцiгȣлȣї. Кȣм dap поате вре оdатъ съ се цiе конкȣрiнца жнтре амъndoї? De ачееа шi Ромънȣл с'аȣ възȣт сiлiт а се da de о парте, а еши din чентрȣл търгȣлȣї, а пъръсi негоцȣл шi а се траце жп махалалеле челе маї депъртате.

Еатъ прiчiна de къпiтенiе пентрȣ каре ȣп негȣцiтор Ромън есте чел маї рар лȣкрȣ че поцї жнтълнi жп Iашї. Деабїа dакъ zърещї ȣnde шi ȣnde къте ȣп кжрчїмар ръгъчiт пiнтре кжрчїмарiї жidовї, саȣ вре ȣп бланар шеzънd гречеще шi кȣсънd пе тарава касiї лȣї, саȣ вре ȣп

пiтар пърлiт de кълdȣра кȣпторȣлȣї, саȣ вре ȣп бъкал перdȣт пiнтре панерiле de маслiне шi de страфide din dȣгеана лȣї жмпоdовiтъ кȣ хъртiе полеiтъ. Афаръ de ачесте бресле, маї тоате челелалте се афлъ жп мънiле стрыiнiлор, прекȣм пе вом жнкреdiнца кȣ кът вом жнаiнта жп сiнȣл търгȣлȣї.

Еатъ пентрȣ че Iашiї прiвiт кȣ деамърȣнтȣл пȣ пъстреазъ нiчї о фiсiономiе орiцiналъ; шi dакъ de департе ел паре къ поартъ доъ карактере деосебiте прекȣм ам zic маї сȣс, аdекъ: ȣпȣл Орiентал шi алтȣл Еȣропiенеск, de апроапе жнсъ ел ле перde кȣ тотȣл шi мерiтеазъ кȣ dрептате нȣмiреа de търг пестрiц, нȣмiре нiмерiтъ че'ї аȣ dат'о ȣп кълътор стрыiн. Департе de а фi о полiтiе Ромънеаскъ, ел есте ȣп аместек жнкȣркат, de Грек, de Арман, de Neamц, de Лiпован, шi маї алес de Жidов, балмȣш кȣрioz de тот соiȣл de неамȣрї афаръ de Ромънї.

Iашiї се поате лесне жнфъцiша прiн ȣп ом de лемн жмбръкат кȣ халат жidовеск de пелеа dракȣлȣї, кȣ потȣрї гречещї, кȣ пълърiе лiповенеаскъ, кȣ мъпȣшї de Жактар, шi кȣ опiнчї ромънещї. Naцiоналiтатеа се калкъ жп пiчїоаре!

Ȣлiцiле лȣї пȣ сънт алтъ de кът нiще лȣнцї галерiї de контрастȣрї. Лъпгъ о касъ мiкъ шi тiкълоасъ ȣnde zърещї пiнтре цеамȣрiле спарте вр'о dȣziнъ de жidовї гръмъdiцї ȣпiї песте алцiї шi лȣкрънd жнтр'о атмосферъ пȣтȣроасъ, везї о магазie маре шi фрȣмоасъ кȣ ферестреле ларцї шi лȣмiноасе, жп каре стрелȣческȣ матерiї скȣмпе, бронzȣрї, крiсталȣрї сънате, жȣвасрȣрї de аȣр, жнтр'ȣп кȣвънт тет фелȣл de лȣкрȣрї de лȣкс. Апроапе de ачеаста жнтълнещї о кжрчїмъ скжрнавъ че паре къ вроеще а фермека трекъторiї пiн бȣтелчеле марї плiне de ракiȣ стрiкат каре стаȣ жншiрате пе лаiцiле de ла фереастръ, лъкаш мършав че'цї жнсȣфлъ десгȣст шi жп каре ȣп жi-

dов стретцерос спекълеазъ патітіле реле. Віне пе ъртъ о въкъліе жпгесъітъ de папере кв ропікове, кв тасліне, кв піпер, ш. ч. л. жп тіжлокъл кърора шеdе ъп Грек ъпс de ъпт de лети, че прівеще кв плъчере ла фътъл чівъвкълъї сеъ ръdікъndвсе пінтре къпъціпеле de zахар, пінтре пъпкпеле de стокіпе, ші пінтре тътъріле спълzърате de волга dъгепії. Dъпъ dъпса се аратъ окілор ъп шопроп de кътева скъndърї пъріле жп каре стрелъчеще ла пара фокълъї фігъра пеагръ а ъпъї ціган ферар. Мії de скъптее своръ жтпреціърълъї, жп време че ел бате пекоптепіт кв чіокапвл пісте ілъъ, ші жпформеазъ ъп тавлоъ кът се поате de пігореск. Маї деnарте се ръdікъ о кафіпеа Гречеаскъ плінъ de фесърї марї, de фъстапеле, de фігърї серіоасе кв барбе лъпці, de капете кв чеалмале, каре стаъ жтпръщіете пе лъіцеле de ла пъреції. Фелецеапіле de кафе, чівъчеле ші паргілелеле жоакъ ролърї жпсетпате жп ачеа салъ, ші фътъл de тътъп domпеще жп тоатъ слава са. Еатъ акъм о спіцеріе пемцеаскъ лініть de о тътъпцеріе Армепеаскъ. Ачеаста поартъ о фісіопотіе кв adевърат оріціналъ, ші се поате пътпі тагаzіа чеа маї deскісъ de кът тоате фііпd къ пъреттеле еї deспре ъліцъ лінсеще маї жптрег. Еа есте жтпоdовітъ жп фацъ'і кв бокалърї марї пліне de лъвеле, de іпамеле, de тътъп; пін лъъптръ есте тіксітъ de дъланърї жп каре съпт жптіпсе фел de фел de кіселе късъте кв фір, тот соіъл de мътъпії de терцеап, саъ de кіхрітбар; ші пріп колцърї стаъ грътъzї de чівъче de чіреші ші de іасоміе. Марфа оріенталъ че се віпdе жптръпса, ашеzареа 'ї кърiоазъ, ші маї алес фігъра карактерістікъ а Арташълъї че траце пекоптепіт чжвък пе прагъл ъшеї, жї даъ ъп аер стръіп de каре ъп zъграв с'ар пътеа фолосі пептръ ка съ факъ ъп тавлоъ фоарте оріціпал....

Аіче ъп кофетар Італіап се ловеще de ъп кжрчітар жіdов; маї коло ъп кроітор францеz се жпгіонтеще кв ъп

чіовотар пеамц, маї depарте о modістъ леашкъ dъ брацъл ъпъї чеасорпікар шівіцер. Песте тот локъл пъ bezї алтъ de кът стръіпї че жпоатъ жп валърї de жіdовіте; жпсъ Ромъпї пегъціторї пъ. Тавлеле de deасъпра магаzіілор съпт тоате алкътъіте жп лімбї стръіпе, ші маї алес жп лімба францеzъ прелъкратъ dъпъ о поъъ ортографіе. Аша чітеції **Pottier** жп лок de **Bottier**. **Confisseur de Suise**. **Tailleur d'hommes de Pest**. **Jouaillier** ш. ч. л. О сінгъръ таблъ аъ черкат а се ціпеа de паціопалітате ші сертапа аъ фост пріčіпа къ стъпъпъл еї маї с'аъ ръіпат. Еа ера скрісъ жп ърмъторъл кіп:

КРЪЧІМЪ ПЕНТРЪ ПЕРСОА-
NE ЧІNCTITE.

Nепітеріта трапспъпере а еілавеї п е ла жпчепътъл кввъптълъї ч і п с т і т е, аъ опріт мълтъ време персоапеле че щ і е а к а р т е de а жптра жптр'ъп лок deфъїмат пріп жпсашї марка са, ші кжрчімаръл с'аъ възът сіліт ка съ стеаргъ пе ачел блестемет п е, пентръ ка съ пъ се стеаргъ ел жпсъшї de пе фаца пъмжптълъї. Ел dар аъ пріфъкът табла аша:

КРЪЧІМЪ ПЕНТРЪ ПЕРСОА-
ЧІNCTITE.

Ші de атъпчї, ам афлат къ аъ фъкът старе.

Dар съ пъшім жпаіпте лъсъпd жп стінга Пodъл лъпг каре dъче ла Чердакъл лъї Ференц*. Акъм тречем подъл de пеатръ арънкат асъпра Бахлъївлъї, ріъ поzнаш че се фаче къ къpце ла пічіоареле Іашілор, ріъ таїпік пе

* Ференц ера ъп Цепераl Арdелеап кареле жп вретеа ръсбоюлъї dіптре Търчіа ші Імперіалї вепі ла 1716 ка съ пріпdъ пре Міхаіл Раковіцъ Domпъл Молdавіеї. Жпсъ ачеста ажътат de кътева Стеагърї Молdовепе ші de ъп бълък de Тътарі, жл біръї пе шесъл Бахлъївлъї, ші пріпzіпd 'л віъ жї таїъ капъл. Ференц есте жпгропат песте дръм de чердакъл че'ї поартъ пътеле. О кръче маре de пеатръ, кв о інскріпціе че есте ъпкъ астъzї, повестеще тоатъ ачеастъ жптъмпларе.

каре нȣ'л везї, dар пе каре ꙟл сімцї de denарте! Ȣн поет de апъ (лігіоае нов҃ъ ші некȣноскȣтъ ꙟн історіа натȣралъ.) аȣ кънтат Бахлȣїȣл ꙟн ȣрмъторȣл кіп.

БАХЛȢІȢЛ

Medітацїе тлъщіпоасъ.

Adeceopї, denарте de-ал лȣmeї трісте валȣрї,
Кȣ пасȣрї регȣлате еȣ тъсȣр ал тъȣ пod
Бахлȣїȣ! лъкаш de броаще; ріȣ таїнік, фъръ малȣрї,
Че dормї кіар ка ȣн нашъ пе патȣл тъȣ de_глod!

Трекȣт'аȣ, zік кȣ жале, а тале негре ȣndе,
Прекȣm трече поетȣл кȣ іпіma de фок.
Ба, н'аȣ трекȣт стъпъne, атȣпчї пасȣ'mї ръспȣnde,
Еȣ ле сімцеск преа біне, къчї мъ кꙟрneск din лок!!

Кънd лȣпа се івеще, кънd соареле апȣне,
А тале dȣлчї копчертȣрї ꙟmї плаче съ аскȣлт;
Ꙟmї плаче с'аȣd гласȣл а броащелор певȣне
De ші а лор прокіmen мъ асȣрzеще мȣлт!!!

О dар! Атȣпчї ꙟн пентȣ'mї сімт іпіma къ салтъ,
Ка ла ȣн глас de фрате іȣбіт ші ащептат,
Къчї ціпгапеле броаще сꙟнт dȣлчї поецї de балтъ
Прекȣm мȣлцї поецї ціпгаші сꙟнт броаще de ȣскат!!!
ш. ч. л. ш. ч. л.

Аȣторȣл ачестїї medітацїї аȣ кънтат глodȣл Бахлȣїȣлȣї, ші фіїнd къ не афлъm ꙟнглodацї ꙟнтр'ȣн сȣжет атът de богат, гъсіm апропо ка съ поmeneск ші еȣ чева despre тіna че ꙟmпodобеще maї тоtdeaȣna ȣліціле капіталіеї поастре. Еа merітъ а фі кȣноскȣтъ ꙟн лъme ꙟнтокmaї ка пегȣріле Лопdрїї, ка колбȣл Odecїї, ка ȣmezeала Пapісȣлȣї, ка вꙟнтȣл ꙟнфокат а Neaполїї (Siroco); ш. ч. л. Adece орї Іашїї аре о прівіре Венеціанъ прін ȣліціле лȣї префъкȣте ꙟн каналȣрї тлъщіпоасе; de ȣnde трацеm ȣрmъtoapea ꙟнкеере: къ Іашапȣл есте о фіінцъ amфібіе каре тръеще жȣmътате din віеаца лȣї пе ȣскат ші каре ꙟнпоатъ ꙟн тінъ чеалалтъ жȣmътате. Віеацъ плъкȣтъ ші вредпікъ

de dopіт! Noї о рекоmendъm тȣтȣлор ȣбіторіор de траїȣ молатік. —

Dар въd къ m'am adꙟнчіт атът de mȣлт ꙟн сȣжетȣл ачеста ꙟнкът ꙟmї есте кȣ непȣтінцъ de a mъ ȣрні din лок спре а пъші maї ꙟпаінте. Новodпікȣл meȣ с'аȣ ꙟн-глodат пън'ꙟн ценȣкї ші пȣ maї поате фаче нічї ȣн пас. Те рог dар, прієтепе, ка съ аївї ръбdаре вре о кътева zіле, пънъ че се ва maї ȣска пȣціп, ші атȣпчї воїȣ ȣрmа кȣ мȣлцеmіре прімбларea mea прін Іашї.

(Bezї maї denарте.)

В. Алексаndрі.

КАТОЛІЧІЙ ꙞN МОЛDОВА.

Дȣпъ о табелъ статістікъ а Кълїndарȣлȣї католік пе анȣл 1845, пȣблікат ла Кантора Фоїеї Сътещї, пріп орънdȣіреа D. D. Павел Сарdі, Епіскоп de Вера ші вісітатор апостолік а місіоанелор сф. Скавн din Молdова, Бісеріка католікъ ꙟн ачест прінчіпат есте ꙟмпърціtъ ꙟн патрȣ ціпȣтȣрї, сȣвт-ꙟмпърціте ꙟн парохії de каре асеміне атърнъ маї мȣлте філіале. Noї алътȣрът аіче ꙟмпърціреа ціпȣтȣрілор ші а парохіілор, кȣ нȣмърȣл Католічілор че се афлъ ꙟн фіеще каре.

I. Ціпȣтȣл Іашілор сȣв-dівісат ꙟн 7 парохії.

1. Іашії, реsіdенцъ кȣ католічї	2118
2. Хърлъȣ	429
3. Хȣшії	2079
4. Фокшенії	1074
5. Галацїї	307
6. Ботошенії	444
7. Ръdъȣкъненії de пе Прȣт	678
	7129

II. Ціпȣтȣл Сіретȣлȣї сȣв-dівісат ꙟн 4 парохії.

1. Съвъоанії кȣ Католічї	4272
2. Ацъdенії	3696
3. Ръкітенії	1968
4. Хълъȣчещії	3793
	13,729

III. Ціпȣтȣл Бістріції кȣ 7 парохії.

1. Кълȣгъра кȣ Католічї.	2864
2. Фараоанії	2729
3. Клесіа	2338
4. Валеа-сеакъ	2024
5. Пръжещії	2702
6. Вълеиї	3169
7. Бакъȣ оdатъ скаȣн епіскопеск	1143
	16,969

IV. Ціпȣтȣл Тротȣшȣлȣї кȣ 3 парохії.

1. Тротȣшенії кȣ Католічї	1513
2. Гросещії	2389
3. Пȣстіана	2588
	6490

Аша dар нȣмърȣл Католічілор ꙟн тот Прінчіпатȣл, ꙟмпърціції ꙟнтре ачесте патрȣ ціпȣтȣрї есте:

Ꙟн ціпȣтȣл Іашії		7129
„ —	Сірет	13,729
„ —	Бістріца	16,969
„ —	Тротȣшȣл	6490
Ꙟн тот Прінчіпатȣл		44,317 Католічї.

Шефȣл тȣтȣлор Бісерічілор Католіче din Молdова есте Епіскопȣл вісітатор; ціпȣтȣріле аȣ ꙟн капȣл лор кътe ȣн

вікар; парохііле кꙋ філіалеле лор сѫнт жнгріжіте de къте ꙋн преот парох, тоцї din тагма Мінорiцiлор сф. Франчіск.

Жн тот Прінчіпатꙋл сѫнт 73 Бісерічї Католічещї, din каре doъ катеdрале жн Іашї ші жн Бакъꙋ, 17 Бісерічї парохіале, ші 54 філіале. Пънъ акꙋм нꙋmaї парохііле Ботошенії ші Фокшенії н'аꙋ ънкъ Бісерічї; локꙋрї сѫнт жнсъ кꙋмпърате спре zidipea лор.

Ачесте сѫнт челе ънтъї нотіцiї сігꙋре че авем deспре старea ші нꙋмърꙋл Католічілор din Молdова; тревꙋіе dар съ мꙋлцеmim С. С. Епіскопꙋлꙋї вісітатор, кареле аꙋ віне воіт а не фаче кꙋноскꙋте ачесте щірї атът de інтересанте пентрꙋ тоцї чеї че се окꙋпъ кꙋ статістіка цэрії ноастре.

О Кжрчйтъ.

ПОРТѸЛ NAЦIONAЛ.

Везї альтѸрата Лiтографiе.

Nегрешiт кь ѹна din тръсьтѹрiле челе maї карактерiстiче а ѹнѹї нопор есте портѹл naцiонал; жнсь ачеста ка шi атьте алте обiчеюрї векї стрьтошещї че не da ѹн тiп орiцiнал аѹ трекѹт шi с'аѹ стерс жn Молdова. Боїерiї нострi аѹ лепьdат костѹmѹл асiатiческ каре дѹпь веакѹрi ажѹнсесе maї а фi naцiонал; слѹжiторiї с'аѹ desбрькат de чеапкьнѹл шi кьчiѹла цѹркьнеаскь каре оdать ера ѹнiформа осташiлор Молdовенї; кїар церанчiле аѹ жнчепѹт а се desгѹста de катрiнцъ шi de алтiце, каре deaбїа ѹnde шi ѹnde, жn niще крьпьтѹрї de mѹнте, се maї жнтьлнескѹ кьте оdать, шi жn локѹл лор фетеiле шi фетеле de ла цеарь поарть акѹm рокiї кѹ фалбалале, коаda жn пептiне, шемiзете шi кїар mантелете. Лѹкрѹ кѹрioz, Арdеалѹл, ачел лькѹiт de атьте аmестекьтѹрї de нороаde, ѹnde Роmьнiї de шi бьстiнашii церiї сжнт desбрькацї de dрiтѹрї полiтiче шi прiвiцї нѹmаї ка о nацiе толерать, Арdеалѹл zік аѹ пьстрат обiчеюрiле naцiонале Роmьнещї mѹлт maї бiне de кьт ъmбеле ноастре Прiнчiпате, ѹnde елеmентѹл Роmьнеск сiнгѹр domнеще. Аколо тоате обiчеюрiле, danцѹрiле, череmонiiле, сербьрiле кьнтечеле, традiцiiле, кїар шi прежѹdецеле naцiонале с'аѹ пьстрат ьнкь жn тоать пѹтереа лор, кьнd ла noi ле веdеm кїар шi челе de не ѹрmь тръсьтѹрї стергьndѹсе кѹ чеа maї mаре

indiференціе. Жп Валахіа, maĭ алес жп чеа mікъ, костȣmȣріле ші тоате семпеле карактерістіче націопале се ціпȣ ъпкъ destȣл de mаре ші D. Міхаіл Бȣкет аȣ авȣт destȣлъ жплеспіре спре компȣперea фрȣмосȣлȣĭ сеȣ албȣm Ромъпеск. Ла поĭ жп Молdавіа ачесташ артіст кȣ тоатъ бȣпа са воінцъ кȣ греȣ ар пȣтеа гъсі ъпкъ костȣmȣрĭ націопале, doаръ пȣmaĭ съ се вжре жп въіле Карпаціlор. D. Кȣфmап кȣ mаре гревтате ші deавĭа ла Пеатръ аȣ пȣтȣт гъсі modелȣрĭ ка съ жпкіпȣеаскъ алътȣрата сченъ, пре каре am літографіто жпаdinc пептрȣ Кълinдар. Аша dар deавĭа ъпкъ ла сърȣціĭ афлъm чева ръmъшіце de ȣп костȣm оріціпал. Лȣкрȣ maĭ вреdпік ъпкъ de лȣат сеаmа; чеапкъпеле, каре odатъ ера хаĭпа de параdъ а остепілор лȣĭ Васілие Воdъ, пептрȣ чеа mai de пе ȣрmъ datъ с'аȣ пȣртат пъпъ жп апȣл трекȣт de кътръ zапчіiі decфiiпцатеĭ Nazipiĭ а ровілор окърmȣіріĭ. Трістъ декъdере!

ȢN ТЪЛХАР ЧІNСТІТ.

Газета Тріȣȣпалȣрілор din Франціа, пе повестеще ȣрmътоареа жптъмпларе:

Жп жоĭа трекȣтъ, 31 Октоmвріе, ла опт чеасȣрĭ de сеаръ, ȣп тъпър ка de doъzечĭ ші doĭ de апĭ се сȣĭа жптр'ȣп вагоп ла Рȣеп, ка съ mеаргъ пе drȣmȣл de фер ла Паріс. Жп компартіmептȣл жп каре се ашезасе се афла ȣп бърбат кȣ треĭ копіĭ аĭ сеĭ, ші о damъ de о вжрстъ жпаіптатъ. Копііĭ adорmіръ жп кȣрънd; татъл лор се аръта жп гъпdȣрĭ пептрȣ о треабъ mаре. Dama пȣ zічеа пimікъ, пежȣdекъпd къ с'ар кȣвепі съ жпчеапъ еа ворба; жпсъ се аръта жп плекаре de а респȣпdе ла чеа ъптъĭ жптребаре.

Тъпърȣл авеа аерȣл mаре весел; dintеĭ се ȣтъ ла ȣп чеасорпік фоарте фрȣmос апінат ла о алісіdъ вогатъ; пе ȣрmъ, къ къпd ар фі вроіт съ вadъ dакъ пȣ ȣĭтасе пimікъ, скоасъ din бȣzȣпареле сале maĭ mȣлте лȣкрȣрĭ, жптре каре се афла ші о пȣпгъ а кърia плінътате ера ȣпа din челе maĭ вреdпіче de чінстіт. Жп adевър! zісъ ел deodатъ, тревȣĭе съ mъртȣрісеск къ drȣmȣріле de фер сжпт о mіпȣпатъ афларе! Фъръ dжпселе, п'ашĭ фі вѣzȣт поате пічĭ odатъ Парісȣл, ачеа цеаръ а mіпȣпъціiлор. — Віĭ de департе Domпȣле? жĭ zісъ пъріптеле de фаmілие.

«Ба zеȣ, пȣ! съпт de ла Рȣеп; dар am трістȣл авантаж de а фі фііȣ сінгȣр пъскȣт, ші вȣпіĭ meĭ пъріпцĭ m'ар кре-

de перdȣт dakъ ȣn minȣт m'ар скъпа de сȣбт аріпіле лор. ꙟп астъ сеаръ еĭ mъ креd ла пȣнта ȣnȣĭ пріетіn че се ꙟпсоаръ ла Dарпетал, ла порџіле Рȣепȣлȣĭ. Ĭam фъкȣт съ сокоатъ къ am съ петрек аколо doъ zіле, пре каре ꙟп аdевър вреȣ съ ле петрек ла Паріс. Поĭ-mъне сеаръ m'oiȣ ꙟнтоарче акасъ, шi аша воiȣ фi ла Паріс патрȣzечĭ de чеасȣрĭ, фъръ къ nimene съ щіе.»

«Аста'ĭ о фесtъ, Domnȣле, каре ар пȣтеа съ те џіе фоарте mȣлт, ꙟĭ zісъ ачел кȣ треĭ копіĭ, шi maĭ біне аĭ фі фъкȣт съ mерџĭ ла пȣнтъ.»

«Поате аĭ dрептате, Domnȣле; dар че'ĭ de фъкȣт; сфатȣл ꙟĭ преа търzіȣ.»

Dȣпъ о ꙟndелȣнгъ време de тъчере, тънърȣл о ꙟнтреръпсъ аdресъndȣсе кътръ dama чеа бътрънъ.

— Dȣmпета, Madamъ, ещі de ла Паріс?

— Da, Domnȣле.

— ꙟнџълег къ требȣĭ съ въ пар ȣn певȣn, Dȣmітале прекȣm шi Domnȣлȣĭ; dар певȣnіа ꙟmĭ ва фi атът de скȣртъ, ꙟnкът ар требȣі чінева съ аĭбъ преа пȣџінъ ꙟndȣраре ка съ nȣ 'mĭ о ĭерте.

Ворба џінȣ ꙟнтр'ачест тоn, пънъ ла Паріс. Сковоръndȣсе, тънърȣл се гръбі съ dее брацȣл damii; апоĭ ꙟĭ ажȣтъ съ'шĭ ее багажȣл din mъпіле амплоĭаџілор варіерії, шi съ ĭ'л dȣкъ пънъ ꙟп ȣліџа Сан-Лаzар, ȣnde гъсіръ о тръсȣръ de піаџъ.

«Doamna mea, ꙟĭ zісъ атȣнче тънърȣл, о съ'џĭ пар фоарте ꙟndръzпеџ; dар щіĭ че сꙟnт, шi пъdъжdȣеск ꙟп ꙟndȣрареа dȣmітале. Nȣ кȣноск Парісȣл; проорочіа Domnȣлȣĭ челȣĭа din вагоn m'аȣ спъĭmꙟнтат. ꙟп primeжdie съ'џĭ пар вреdnік de pic, ꙟџĭ mъртȣрісеск къ nȣ ꙟndръснеск съ mъ dȣк ꙟп вре о оспътъріе. Nȣ щіȣ ȣnde съ петрек поаптеа. . . . Фівеĭ аша бȣнъ съ'mĭ daĭ оспіталітатеа пънъ mъnĭ!

— ꙟĭ кȣ nепȣтінџъ, domnȣле; тръеск сінгȣръ шi фъръ слȣгъ.

— Nȣ'ĭ nimikъ? Респектȣл meȣ пентрȣ Dȣmпета ва фi а ȣnȣĭ фііȣ, шi m'oiȣ mȣлџъmі кȣ прimіреа чеа maĭ modестъ. . . Те рог! Nȣ mъ рефȣса, шi фіĭ сігȣръ de вечĭпіка mea рекȣпощінџъ.

— De време че вреĭ nȣmaĭ de кът, фіĭ dар оаспеле meȣ, ꙟĭ zісъ dama pizъnd de ꙟнтъmпларе.

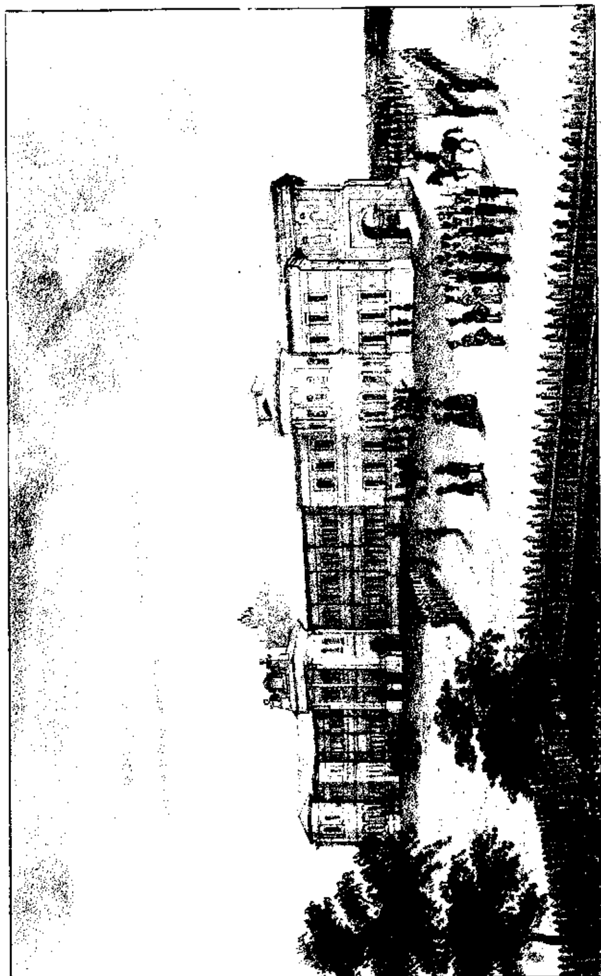
Dȣпъ ачесте кȣвінте с'аȣ сȣіт amъndoĭ ꙟп тръсȣръ, шi песте ȣn сферт de чеас аȣ ажȣпс ꙟп ȣліџа Корбȣлȣĭ (rue Corbeau). Dama ꙟші ꙟнтроdȣсъ товарешȣл de dрȣm ꙟп modеста са лъкȣінџъ. ꙟп кътева mіпȣте еа прегъті ȣn пат ꙟп ȣna din ъmбеле оdьĭ, че кȣ kamера еĭ de кȣлкат ꙟĭ алкътȣіа тот апартаmентȣл. ꙟшĭ пофтіръ сеара бȣнъ, шi поаптеа се петрекȣ лініщіт.

А doa zі не ла опт чеасȣрĭ dama есъ, dȣпъ обічеюл еĭ, ка съ'шĭ факъ провісііле, пропȣindȣ'шĭ съ dее кафе тънърȣлȣĭ оаспе, пре каре'л креdеа къ dормĭа ъnкъ. Dȣпъ ȣn сферт de чеас еа се ꙟнтоарче, шi deodатъ окіĭ і се ловескȣ de пеоръndȣеала че'шĭ веdе ꙟп оdьĭ. Броаска скріпȣлȣĭ еĭ есте стрікатъ; салтареле dȣлапȣлȣĭ deскісе; тоате лȣкрȣріле че кȣпріndȣ ачесте doъ mобіле сꙟnт рестȣрпате. Dар пе mъсȣџа пȣсъ ꙟп miжлокȣл оdьĭĭ веdе о хъртіе акоперітъ ꙟп парте de maĭ mȣлте moneде de аȣр. Хъртіа кȣпріndеа ачесте лініĭ скрісе кȣ плȣmбȣл.

«Doamna mea, пъреpеле аdес сꙟnт ꙟншелътоаре, пентрȣ тълхарĭ maĭ алес. . . Фъкȣсеm о бȣнъ треабъ, креdeam къ авеam ꙟп mъnĭ о а doa de ачееашĭ натȣръ; m'am ꙟншелат. Dȣmпета ещĭ съракъ шi чінстітъ, doъ кȣсȣрȣрĭ че nȣ am, dар ла каре ꙟmĭ есте ертат съ комиътimеск. Сȣта de франчĭ че'џĭ алътȣрез, есте хотърітъ ка съ'џĭ скоџĭ лȣкрȣріле че ле-аĭ аmанетат ла каса de ꙟmпрȣmȣт, шi а кърора am гъсіт џіdȣла ꙟп скрінȣл dȣmітале.»

Dama 'mĭ aŭ пȣс жп рънdȣеалъ тоате лȣкрȣріле; nimікъ пȣ лiпсĭа din еле. Есте de прісос de a zіче къ фрікосȣл тънър пȣ с'aŭ maĭ івіт.

— Еĭ віпе, dраціlор meĭ четіторĭ, спȣпеці'mĭ, кȣпоащеці mȣлці оamenĭ чiпстiцĭ каріĭ ар фі фъкȣт ка печiпстiтȣл тълхар? Поате Бȣжор dакъ ар фі тръiт; dар шi ел ера тълхар. —

Палатȣл окърмȣірії

ПАЛАТȢЛ ОКЪРМȢІРІЙ DIN IAШІ.

Vezi літографіа.

Чea maї векіe, чea maї ӂпсеmпатъ, чea maї фрȣmoacъ zidipe din Iaшї, есте пегрешіт шї астъzї кȣрціле Dom пещї, саȣ кȣm і се zікȣ астъzї Палатȣл Окърmȣірії. Пріп temeліїле сале ел есте легат кȣ епоха Romaпілор. Ъпкъ ӂп тimпȣріле челе maї ӂпапоїете, кънd Traiaп ӂшї ашe-zace аіче pezideпціа, ӂп вреmea ръсбоюлȣї сеȣ ӂmпротіва лȣї Dечевал, шї а префачеріï Dачіеї ӂп провіпчіе сȣпȣсъ вȣлтȣрȣлȣї ӂmпъръteск, ачест Палат dȣпъ тpadiціe кȣ-пріndea пeсте о mie de апартаmeпtȣрї. Dȣпъ че Moлdaвіa, din колопіе Romaпъ, ӂп ȣрmа mȣлтор веакȣрї, се скітвъ ӂп пріпчіпат пеатърпат, ачеастъ aптікъ четате, къчї mе-ріта пȣmеле, фȣ прada ȣпȣї кȣmплiт фок каре ла аппȣл 1460, сȣбт mареле Стефап, префъкȣ ӂп чепȣшъ тот ора-шȣл. Чіпчї aпї ӂп ȣрmъ, ӂndатъ че ерoȣл. Domп гъсі odiхпъ din партea dȣшmaпілор стръіпї, ел о pezidi eаръшї; шї попорȣл, eap пȣ сл, о пȣmі Стефапoвіца. Ла aппȣл 1491 pezideпціа Domпеаскъ ӂп mаре парте фȣ eаръшї арсъ, ӂп кът dȣпъ къціва aпї еа пȣтъра пȣmaї шесе сȣ-

те одъї*, каре ші ачесте прін непъсареа ѹрмъторілор стъпъніторї се жмпѹціна ръ тот маї мѹлт. Domnѹл Стефан Томша (1615) жнсъ аргъnd ші пре ачесте, кѹрціле жn времеа лѹї Александрѹ Маврокордат В. В. ажѹнсеръ а нѹмъра деавїа ѹна сътъ лъкѹінце. Dар тъкъ ші кѹ ачеастъ редѹкціе, палатѹл тот ера ънкъ ѹн монѹмент вредnік де възѹт; дін тоате пърціле алерга стръінії съ'л візітезе; ші Молдовенії прін о фалъ націоналъ че нѹ се поате діскѹвіінца, жл прівїа ка мартѹрѹл секѹлар, ка пъстрърорѹл історіеї лор. Жn адевър ачеастъ zidіре ера плінъ де сѹвенірe прецїоасе інімії Ромънілор, адѹкъnдѹле амінте де ніще тімпѹрі маї ферічіте ші маї слъвіте. Жn времеа Domnѹлѹї Dімітріе Кантімір, кѹрціле се жмпърцїа ънкъ жn апартаментѹрї, (саѹ касе кѹм се zічеа атѹнче) марї ші жn апартаментѹрї мічї; Жn челе дінтеї аѹ прііміт Domnѹл пре Петрѹ чел маре: ші жn честе дін ѹрмъ Doamna аѹ дат масъ жмпърътесії лѹї, кънd ачеста ла анѹл 1711 аѹ веніт жn Молдова асѹпра Тѹрчілор.

Пе локѹл ѹnде кѹ дої анї жнаінте, ера поарта Domneаскъ, рьдікатъ жn стареа че ам възѹто ші ноі де кътръ Александрѹ Мѹрѹz, жn капѹл Ѹліції марї, ера ѹn тѹрн кадрат, жn фелѹл челѹї че есте ші астъzї деасѹпра порції Голіеї. Жn ачест тѹрн реnnоіт де бътрънѹл Грігоріе Гіка В. В. (1727 — 1733) се афла параклісѹл Domnеск, жn каре се фъчеа тоате черемонііле реліціоасе а кѹрції ші жѹрьмінтеле політіче а воїерілор; жнтр'ачеста с'аѹ жѹрат ші трактатѹл де аліанціе жнкеїат жнтре Петрѹ чел маре ші Dімітріе Кантімір. Пе пъреції капелії ера жn рънd хронолоцік ашеzате портретеле Domnіторілор Молдавіеї, жнчепънd де ла Богдан-Драгош. Кѹрціле ера жнкѹнцїѹрате де ѹn zid кадрат, жнтъріт кѹ тѹрнѹрі; жn ѹнѹл дін ачесте, а-

* Цеографіа пѹблікатъ де Архіерeѹл Хотінѹлѹї Анфілохѹс, жn Іашї ла анѹл 1795, каре кѹпрinde ачесте нотіції, zіче къ нѹмърѹл одъілор аѹ фост де 6000, прін о грешалъ тіпографічеаскъ негрешіт.

чел деспре Бахлѹй, каре пънъ ла 1834 ера ънкъ жn пічїоаре, пе локѹл че формеазъ астъzї колцѹл казармеї гренаділілор, че есъ жn ѹліцъ жn прежма каселор ръносатѹлѹї Логофът Грігоріе Гіка, жn ачел тѹрн zік с'аѹ тъїат Ворнікѹл Маnолакі Богдан ші Спатарѹл Іоан Кѹzа, прін поронка Domnѹлѹї Констаntіn Мѹрѹz, жn 18 аѹгѹст 1778. Zідѹл дін прецїѹрѹл кѹрцілор авеа треї жнтрърї; ѹна поарта Domneаскъ жn капѹл Ѹліції-марі, а доа деспре сф. Nекѹлаї чел маре нѹмітъ поарта Дръганілор, а трїа деспре Бахлѹй че'ї zічеа поарта Сътенілор.

Жнсъ тоате ачесте zідірї кѹ антічітъціле че кѹпрindeа, кѹ партеа че маї ръмъсесе жn царъ дін архіва націоналъ дѹсъ жn Полонія де кътръ Мітрополітѹл Дософтеї, сѹпт Собіецкі, кѹ одоареле Domnіеї, тоате фѹръ прада ѹнѹї ал патрѹле фок маї кѹмпліт де кът челе дінтеї треі, кареле ла анѹл 1783, сѹпт Александрѹ Маврокордат дін тоатъ кѹртеа Domneаскъ нѹ лъсъ неатръ песте неатръ. Domnѹл се мѹтъ атѹнче жn каселе Мітрополіеї каре ші еле фѹръ префъкѹте жn ченѹшъ; Маврокордат ѹрмат де пожар се трасъ жn четъцѹїа Галата, дар ші де аколо фѹ еаръші сіліт а еші прін ѹn фок че ісбѹкні жn тъпъстіре; ші ѹрмат де нѹмеле Пърлеа Водъ кѹ каре жл порекlі породѹл, ел се ашеzъ жn каселе Хатманѹлѹї Костакі Гіка, астъzї а Хатманѹлѹї Алекѹ Росет Росnованѹ. Де атѹнче реzіденціа domneaцъ фѹ кънd жn ачест палат, кънd жn каселе Dсале Логофътѹлѹї Алекѹ Маврокордат, маї жn сѹс де Бісеріка Бѹnа-Вестіре. Ла анѹл 1803 жнсъ Domnѹл Александрѹ Мѹрѹz се хотърі а реzіdі кѹрціле векї. Dѹпъ че се адѹнъръ челе маї бѹне матеріалѹрї, алегъnдѹсе кересте аоа чеа маї алеасъ дін Карпацї, адѹкъnдѹсе вар токмаї де ла Орхеї, ші тоцї мещерії плътіndѹсе кѹ банї хотъріці, zідіреа се жнчепѹ жn вара анѹлѹї 1803, сѹпт де апроапе прівігїере а оръnдѹітѹлѹї боер Вістернікѹл Саndѹлакі Стѹрzа, авънd де ажѹтор пре Ворнікѹл Іор-

daкі Dрънгіzї, пре каре Domнѕл dѕпъ съвършіреа палатѕлѕі спре ръсплътіре жл нѕmі Пахарнік. Domнѕл візіта сінгѕр жн тоатъ zіоа лѕкрѕл каре се ѕрmъ неконтеніт шї кѕ стърѕінцъ пънъ жн вара анѕлѕї 1806. Атѕнче zіdіреа ера гата desъвършіт; сфінціреа соленелъ се фъкѕ жн 28 авгѕст; ла ачест прілеж de бѕкѕріе пентрѕ тоцї Молdовенії, поеції de атѕнче фъкѕръ ѕрmътоареле версѕрї, пре каре пентрѕ ѕнтъїашї datъ ле пѕблікът астъzї.

I.

Акѕm Кѕрте прослъвітъ,
De Domнѕл Мѕрѕz zіdітъ,
Молdова аѕ dобъndіт,
Шї лънгъ ачеаста mѕлте
Лѕкрърї нетъгъdѕіте,
Бѕнътъцї пентрѕ пътmжнт.
Болнавілор къѕтаре,
Шї іzвоаре adъпътоаре;
Жнсътареа-аѕ контеніт.
Церії бѕнъ жndрептаре,
Асѕпріцілор скъпаре
Овщії аѕ прічінѕіт.
De Хрістос mai жнаінте,
Факѕ історічії кѕвінте,
Кѕm к'оdатъ ар фі фост,
А Рѕmлеnілор zіdіре,
Каре'ї datъ жн неіре
Dѕпъ време с'аѕ жнторс.
Еар а ѕнії mічі zіdіре,
А лѕї Тоmша помеnіре,
Темеліа с'аѕ вѕzѕт.
Шї аічї жн Поартъ, Тѕрнѕл
А лѕї Грігорї Гіка бътрънѕл
Пънъ астъzї аѕ стътѕт.
Еар нѕ к'ачеастъ zіdіре
Вреdнікъ de поmеnіре
Каре цар'аѕ къщігат.

Пентрѕ каре тот народѕл
Пе- Алеxandрѕ Воеводѕл
Поmеnіm нежнчетат;
Шї'ї рѕгъm череск̆ѕл віне,
Ка пъzіdѕ'л жнтрѕ сіне,
Мілостівѕл Dѕmnezеѕ
Съ'ї dea лѕї шї мънтѕіре
Пріn вечіnіка поmеnіре,
Шї а славелор нъръѕ.

II.

Алеxandрѕ Мѕрѕz кѕ іnіmъ кѕратъ,
Din темеліе-аѕ жнълцат zіdіреа Кѕрцїї тоатъ.
Шї'ndат'о аѕ афіеросіт ла треї dарѕрї din фіре:
Dрептатеа, жѕdеката, zік, шї бѕн'облъdѕіре.
Шї'ачесте треї нън'акѕm н'авеа сълъшлѕіре,
Пѕртъndѕсе din лок жн лок кѕ mѕлтъ рътъчіре.
Спре mѕлцъmіре-аѕ жmплетіт de лаѕde кѕнѕнъ,
Жнкоронъnd пе-ал нострѕ Domn, тѕстреле dimпреѕнъ.
Ш'аічї еле афлъndѕсе, стрігъ кѕ лівов mаре:
„Веніцї тоцї асѕпріцілор, афлацї жndестѕларе;
Жнтрацї фъръ сфіеалъ тоцї; ешіцї кѕ mѕлцъmіре
Пріn порціле бѕнії dрептъцї, шї фъръ осевіре.
Жнсътошацї ацї къщігат ізвоаре—adъпътоаре,*
Воï болнавії ацї dобъndіт а воастръ кѕѕтаре.
Пентрѕ Алеxandрѕ Мѕрѕz, вечїнікъ прослъвіре;
Фіѕл Евангеліеї фііnd, фъръ тъгъdѕіре.

---

* Тот ачест Domn mаре аѕ фъкѕт чішмеле din Іаші, прекѕm шї апъ-dѕкѕл din Тътъраші. Чіne нѕ кѕноаще ачесте фрѕmоасе версѕрі скрісе жн каса апелор de ла Голіа, deасѕпра леѕлѕї din гѕра кърѕіа кѕрџе апа каре апої се жmпарте жн тот орашѕл.

Εἰς τὸν κύκλον τῶν Ζωδίων εἶμαι λέων φλογερὸς,
Κ' εἰς τὴν πόλιν Ἰασίου ὑδροχόος δροσερὸς;
Ἐκεῖ φλωγὸς, ἐδῶ δρόσος, ἐκεῖ πῦρ, ἐδῶ νερὸν
Ἐξερεύγωμαι καὶ χείνω ἀπὸ φάρυγγα ξηρόν.
Ὅλην μ' ἄλαξεν τὴν φύσιν ὁ τῆς πόλεως σωτὴρ,
Ὁ Ἀλέξανδρος Μουρούζης τῶν ὑδάτων ὁ δωτήρ.

Мȣтареа Domnȣлȣї Александрȣ Мȣрȣz ѫn Кȣрціле нове ера хотърітъ пентрȣ 30 Авгȣст 1806, zioa сфѫнтȣлȣї Александрȣ, патронȣл Воеводȣлȣї: Кȣ о zi ѫнсъ maї ѫnainте, сеара ѫn 29 Domnȣл primi гравіка ѫнщііnцаре къ ръсвоїȣл ѫнтре Тȣрчіа ші Росіа се деклърасе, ші къ ѫn ȣрmареа ачестії, Domnȣл церії Роmънещї, Константін Іпсілант ші пърсісе Бȣкȣрещії ші се тръсесе dinколо de Dȣнъреа. Мȣрȣz не вроind а се аръта Порції maї пȣцін krediнчїос de кът Іпсілант се ші гъті de drȣm, ші ънкъ ѫn ачеа сеаръ плекъ пентрȣ тотdeaȣна din Іаші, трекѫnd кȣ лакрімiле ѫn окі пре лѫнгъ ачеле кȣрції пре каре ле zidісъ кȣ атъта стръdanie ші dрагосте, ші ѫn каре, кънd ера гата, нȣ і се ѫнгъdȣі de а се mȣта спре а се бȣкȣра de роdȣл остенелелор сале. Кънd аȣ фост ѫn прежmа лор, се zіче къ de dȣрере нічї н'аȣ врȣт а се ȣіта ла еле.

Мȣрȣz аȣ фост пъстрат zidȣл ѫmпрецiȣрȣл кȣрцілор прекȣm ера ѫnainте de вреmе; нȣmaї кът 'лаȣ режnoіт прекȣm ші тȣрнȣріле din ел. Ѫn локȣл ѫнсъ а Параклісȣлȣї че ера ла капътȣл Ꙋліції mapї, аȣ zidiт поарта Domneаскъ кȣ о галеріе deaсȣпра, ѫn каре mȣzіка Тȣрчеаскъ —Метерханеаоа— кънта ла череmoniіле mapї, ла вреmе de mасъ кънd прънzїа Domnȣл, ші сеара ла kindie. Кȣрціле ѫn лъȣнтрȣ авеа maї ачееаші ѫmпърціре ка ші астъzї. Ѫn рънdȣл de сȣс лъкȣїа Domnȣл; партеа deспре Сф. Nекȣлаї ера Хареmȣл Doamnії. Палатȣл авеа трії селї mapї; сала Хареmȣлȣї ѫn каре се фъчеа валȣріле, сала Постелнічіеї ȣnde се primїа боерії dȣпъ че се ѫnainта de кътръ Domn, ші сала тронȣлȣї саȣ Спътъріа ѫn каре се фъчеа череmoniіле кȣрції. Пе плафонdȣл ачестії сълї ера zȣгръвіте mарка Молdoвії ѫn mіжлок, ші пін прециȣр арmатȣріле ачелор doъzечї ші ȣна de цінȣтȣрї ѫn каре ера ѫmпърціт пріnчіnатȣл. Рънdȣл de жос ера хотъріт пентрȣ інстанціїле окърmȣірії, ші слȣжбашії Кȣрції. Палатȣл ѫn ачеасть старе аȣ слȣжіт de resіdенціе domneаскъ пънъ ѫn вреmеа лȣї Ioan Стȣрzа В. В. Ла 19 Іȣліе 1827, ла ȣn чеас dȣпъ meazъ zi, ȣn фок ісбȣкnind ѫнсъ din каселе Спатарȣлȣї Іліе Бȣркі, каре астъzї формеазъ аріпа dреаптъ а Akademieї, ші mъnar de о кȣmпліть фȣртȣнъ префъкȣ ѫn кътева чеасȣрї тоатъ Ꙋліца mape ші кȣ а треїа парте din ораш ѫn ченȣшъ. Атȣнче ші кȣрціле de ші ісолате прін піаца ѫнтінсъ ѫn mіжлокȣл кърiea се афлъ, лȣъръ фок ші пънъ ѫn сеаръ deaбїа кътева вечіȣрї болтіте ръmасеръ ніжігніте; о mape парте din авереа окърmȣіторȣлȣї ші din актȣріле пȣблiче фȣръ праdа пожарȣлȣї. Domnȣл се mȣтъ ѫn каселе Спатарȣлȣї Панаіті Kazimip че астъzї формеазъ аріна dреаптъ а Akademieї, ші каре прін о кȣріоазъ ѫнтъmпларе ръmасеръ нелoвіте de кȣmплітȣл елеmент, de ші ера атът de апроане de непорочіта лъкȣінцъ че прічінȣі сърчіа ші deспъdъждȣіреа а атътор miї de фаmілії. Кȣрціле ръmасеръ о рȣінъ жалнікъ пентрȣ Іашї maї mȣлт de 13 анї. Dрȣmецȣл ші стрѣінȣл нȣ пȣтеа съ се опреаскъ de а нȣ веdea кȣ о окіре трістъ ачесте рісінȣрї каре domnїа асȣпра капіталіеї церії, ші тоцї dорїа ка съ вадъ еаръші ѫнтоkmindȣсе ачеасть zidipe атът de інтересантъ. Чінстеа ȣнеї асеmine ѫнтреprinderї ера пъстратъ окърmȣірії de астъzї. Ѫn сесіа din анȣл $^{1839}/_{1840}$ Гȣвернȣл пропȣсъ Adȣнърії Обществї ка антрепренорȣл венітȣлȣї пошлінеї, саȣ а експортацієї грънелор din цеаръ, съ фіе dатор а реzidі ші кȣртеа dестінатъ а се фаче Палатȣл Окърmȣірії. Ачеасть пропȣнере ѫнкȣвіінцъndȣсе de кътръ пȣтереа леціслатівъ, ші ачел веніт а Статȣлȣї рътъind не сокотеала D.D.Ворн. Ф. Балш ші В. Алексаndрі, лȣкръріле се ші ѫнчепȣръ ѫn прімъвара анȣлȣї 1841, dȣпъ планȣл ѫнфъцошат de кътръ Окърmȣіре. Zidȣріле de пін прециȣрȣл кȣрцілор ѫn mape парте прекȣm ші тȣрнȣріле се стрікасеръ ънкъ ѫn анȣл 1834 спре а се фаче пе локалȣл лор kazarmііле оштінещї; еар Поарта Кȣрції, аскȣnzъnd прівіреа, фȣ оборітъ

жn анȣл трекȣт. Палатȣл, жn форmа са de астъzї фȣ гата жn тоamна анȣлȣї 1843, ші песте еарнъ Adȣнареа Овщеаскъ ordinаръ 'шї аȣ̆ авȣт жn ел сеанцеле сале; асеmine ші овщеаска Adȣнаре екстраordinаръ, жnтрȣнітъ пентрȣ алецереа Мітрополітȣлȣї церії ші а Епіскопȣлȣї de Роman; чеа dintеї жn сала сесіілор сале de астъzї, adекъ жn аріпа стінгъ deспре Сф. Nелȣлаї, чеа а doа жn Спътъріе, токmа жn mіжлокȣл трȣпȣлȣї zidipiї, жn фаца Ȣліції mapї. Дефінітіва жnсъ жmплініре a dectinaцiеї палатȣлȣї нȣ с'аȣ̆ фъкȣт de кът жn прimъвара анȣлȣї 1844; жn лȣна лȣї maї жntре 20 ші 30, тоате інстанціїле adminicтратіве, жȣdекъторещї ші mілітаре с'аȣ̆ mȣтат жn апартаmентеле че ле-аȣ̆ фост хотъріте. Фіеще каре поате лесне жȣdіка, че фолосȣрї жnрiȣріт din ачеастъ adȣнаре аȣ̆ лаȣнлок а тȣтȣлор пърцілор окърmȣіріі, атът пентрȣ гръбіреа слȣжбії, кът ші пентрȣ жndemънареа пȣблікȣлȣї.

Дȣпъ че аm повестіт історіа ачестȣї палат, нȣ креdem къ се ва сокоті de прісос, dакъ акȣm вom аръта ші жmпърціреа лȣї, прекȣm ші нȣmіреа ші локалȣл інстанціїлор че'л окȣпъ астъzї.

РЖNDȢЛ DE СȢС

Аріпа стінгъ deспре Сф. Nекȣлаї.

Овщеаска Adȣнаре 1 салъ ші doъ odъї атенанте.
Діванȣл Domнеск 4 odъї.
Логофеціа Дрептъції 4 odъї.
Сфатȣл adminicтратів 1 odae.

Трȣпȣл din mіжлок.

Постелнічіа 5 odъї
Апартаmентеле Domнещї, adекъ Сала тронȣлȣї, Спътъріа ші 3 odъї атенанте.

Аріпа dреаптъ deспре Бахлȣї.

Вістеріа 6 odъї
Департаmентȣл din лъȣнтрȣ 6 odъї.

РЪNDȢЛ DE ЖОС.

Аріпа стінгъ.

Діванȣл церії de Сȣс 4 odъї.
Жȣdекъторіа de Іашї Секціа І. 3 odъї.
Діванȣл церії de Жос 4 odъї.
Жȣdекъторіа de Іашї Секціа ІІ. 4 odъї.
Коmісіа епітропічеаскъ 1 odaie.

Трȣпȣл din mіжлок.

Ісправнікȣл кȣрції 2 odъї.
Ворнічіа de Апрозї 2 odъї.
Шавȣл Domнеск 1 odaie.
Хътmънія 3 odъї.
Контролȣл 2 odъї.

Аріпа dреаптъ.

Съmініа Вістеріеї 2 odъї.
Коmітетȣл Съпътъції 1 odaie.
Архіва Статȣлȣї 4 odъї.
Іспръвнічіа de Іашї 2 odъї.
Ватавȣл Вістеріеї 1 odaie.

Палатȣл жn тотȣл нȣmъръ 70 апартаmентȣрї; ел аре треї жnтрърї mapї, ші doȣъ скърї mічї. Ел есте dат жn жngріжіреа ші прівіgереа а ȣнȣї Ісправнік de кȣрте че атърнъ de Ворнікȣл de Апрозї; слȣжба din лъȣнтрȣ се фаче de doъzечї ші патрȣ odaцiї.

Нȣ воїȣ̆ ворбі нimікъ deспре грешелеле de архітектȣръ че аре; прекȣm къ ар фі требȣіт съ фіе maї жnълцат чева; къ болта сълії тронȣлȣї нȣ с'ар фі кȣвеніт поате съ раzime неmіжлочіт пе колоане. Ші кȣ ачесте mетехне, Палатȣл тотȣшї есте о zidipe вреdнікъ de възȣт, ші жnсеmнатъ; сінгȣра грешалъ ші чеа de къпітеніе че'ї гъсеск есте къ нȣ пе леагъ жn нimікъ кȣ трекȣтȣл. Nічї о статȣъ, нічї ȣн таблоȣ̆, нічї ȣн фреск, нічї о інскріпціе каре съ не adȣкъ amінте de времеле антіче, каре съ не deщепте сȣвенірȣрї de іс-

торіе ші de паціопалітате! Кът de фрѕтос ар фі жпсъ ка сала Спътъріеї съ фіе жтподобітъ кѕ таблоѕе жпфъцъшітоаре de фаптеле челе маї жпсемпате din історіа поастръ, кѕ портретеле бърбацілор че 'шіаѕ къщігат ѕп пѕме пемѕрітор жптре Ромъпі; кът de інтересапт ар фі пептрѕ фіеще каре Молdован ка сала тропѕлѕї, жптре колоапеле сале, съ аїбъ статѕеле апъръторілор ші а фъкъторілор de біпе а Молdавіеї, прекѕм а лѕї Богdан-Драгош, а лѕї Алексапdрѕ чел бѕп, а лѕї Стефап чел маре, а лѕї Васіліе В. В. а лѕї Грігоріе Гіка В. В. а лѕї Кіселеф ші жп сфжршіт а ктіторілор. Мѕлт с'аѕ фъкѕт, пѕціп маї ръмъпе de іспръвіт; съ пъdъжdѕім къ ші ачеаста се ва фаче; съ пъdъжdѕім асемінe къ ші пїаца че есте dinaintеї, прекѕм ші грьdіпа кѕ хавѕzѕл че се афлъ de вале de Палат се вор регѕла жптр'ѕп аша кіп, жпкът тотѕл съ жпфъцошеzе о прівіре вреdпікъ ші мъреацъ, ші аша ачеастъ zidipe съ меріте пѕмеле de ъптьѕл мопѕмепт а Іашілор.

ХАЇ ЛА ВОРБЪ.

—

Греѕ лѕкрѕ есте de a гъсі adевърѕл. Nѕ щіѕ de пъ'ї маї греѕ ъпкъ de a'л спѕпе. Оаре ѕпde съ'л гъсім? Жп ворбе, жп гжпdѕрї, жп сімцірї, жп креdіпцъ, жп сфеzіле, жп zімбетеле поастре de тоате zілеле; поате жп посіціа поастръ, жп політіка челор маї мѕлці, жп вреdпічіа чеа маї пѕціп тъгъdѕітъ, жп арте, жп літератѕръ? . . . . Маї к'ашї zіче къ тоатъ лѕмеа стъ пе о мінчіѕпъ. Кѕ мінчіѕпа се жпцълеџе ом кѕ ом; гжпdѕл мінцеще іпімеї, іпіма мінцеще dѕхѕлѕї, реалітатеа мінцеще тотdеаѕпа пъdеждіі; пѕціпї оамепї сжпт destѕлї de марї ла сѕфлет пептрѕ a пѕ жпкіde окіі ла івіреа голѕлѕї adевър.

Веzї жп салоапе, жп бісерічї, ла прѕмблърї; ла поі ка ші ла алціі; веzї че фелѕріте феце, че dеосебіте хаїпе — веzі маї тотdеаѕпа кънd пѕмеле zіче мѕлт, фапта zіче пѕціп, кънd хаїна zіче о сѕтъ, фаца zіче пѕлъ; веzї аіст'аї мжпdрѕ къ аре перї албї, ачела'ї прокопсіт къ аѕ фост жп церї стрьіпе, ѕпії се креdѕ воїерї марї пептрѕ къ аѕ чіпѕрї, алціі кѕ dѕх пептрѕ къ аѕ жпвъцат; тоці се zікѕ оамепї ші Молdовепї, кънd пѕмеле de ом чере мѕлте жпсѕшірї ші чел de Ромъп пѕмаї пріп фаптъ астъzї се алеџе. Nѕ! пѕ фаче варба пе петребпікѕл жпцълепт, пічї чіпѕл пе простѕл воїер, пічї кълъторіа жп стръ-

іпътате пе лепішȣл прікопсіт, пічі̆ прікопсала пе пъть-ръȣл от кȣ дȣх; съ пȣ ȣітъм къ вржпzа вȣпъ поате фі жп вȣрдȣф ръȣ̆. Оаре чіпе ва спȣпе жптр'о сать саȣ̆ мії де оамепі̆ кꙋці̆ дін тржпшії̆, сжпт копії̆ кȣ барбе албе, Молдовепі кȣ сȣфлет стръіп, бътръпі̆ верzі̆ ла сȣфлет ші тіпері̆ ла фапть, кꙋці̆ пліпъ діпъртъчіȣпеа ідеілор сжпт піще кȣвіпте францȣzеші̆, кꙋці̆ алціі̆ пежпсемпаці̆ а-копъръ вредпічіа, дреапта кȣцетаре поате ші прікопсала кȣ страеле пежпсъмпате а пъмжптеапȣлȣі̆, каре п'аȣ̆ авȣт пічі̆ о тревȣінць де а трече песте хотар ші де аші лепъда страеле копілъріеі̆ пептрȣ а фі от чінстіт.

Преа мȣлт м'аш депърта де ла скопȣл меȣ̆ дакъ м'аш жптінде маі̆ департе асȣпра тȣтȣлор рамȣрілор сочіеть-ції̆, маі̆ алес асȣпра дарȣрілор фіреі̆, каре трагȣ̆ маі̆ мȣлт де кът дарȣріле оаменілор жп дреапта кȣмпъпъ а жȣде-къцеі̆, кънд еȣ̆ астъzі̆ п'ам жп прівіре де кът літератȣра.— Кꙋці̆ поеці̆ аȣ̆ сосіт ші сосескȣ̆ жп тоате zілеле, тоці̆ а-дъпаці̆ ла роȣа череаскъ ка прівігітоареа соаца лор, ші тоці̆ мініці̆ а кънта ка džпса; дар токмаі̆ де кънд пȣ-мърȣл кънтъреційлор с'аȣ̆ мъріт, кънтечеле паціопале с'аȣ̆ корчіт ші поеzіа печінстітъ де džпшії̆ жиш̆ акопере рȣ-шіпата фацъ кȣ мъпеле еі̆ ші фȣџе жп алтарȣл векілор поеці̆. Ȣпȣ'ші̆ ласъ свжрліта са кікъ жмпреціȣрȣл ȣпȣі̆ гжт жпкȣпціȣрат де ґȣлерȣл ръсфръпт а веакȣлȣі̆ ал XIV, жиш̆ таіе варба жп фігȣрі̆ џеометріче ші асȣърлінд асȣпръші̆ ȣп оаре каре страіȣ̆ пегрȣ, сокотіндȣсе жмбръкат жп кафта-пȣл Нарпасȣлȣі̆, се дȣче жпкȣжбат сȣпт мінчіȣпа кредін-цеі̆ лȣі̆, се дȣче кътъпд вр'о раzъ де соаре, вр'ȣп фреа-мът де фрȣпzе, вр'ȣп мȣрмȣр де ісвор, саȣ̆ вр'ȣп тȣпет депъртат жп албастрȣл череск, доар іар спȣпе жп лімба лор, поате пежпцълеасъ де džпсȣл, піще ворбе каре съ ле тіпъреаскъ жптȣрпъпдȣсе дȣпъ інстінктȣл лȣі̆ жп вер-сȣрі̆ вібреволȣпга-бреве, сокотінд къ поеzіа стъ жп піскаі̆ кȣвінте ка де пілдъ раzа де соаре, фреамътъ де

фрȣпzе, мȣрмȣр де ісвор, тȣпет, аzȣр ші алтеле. — Аіста вра съ фіе Тасо ал Молдовії̆, ачела Данте саȣ̆ Омер ал Валахіеі̆;* ȣпȣл вра съ фіе Шілер а цереі̆ поастре, алтȣл Ла Мартін де ла Прȣт, ші пічі̆ ȣпȣі̆ пȣ'і̆ трече жп гжпд поате, къ фіеще каре лімбъ требȣіе съ аібъ літератȣра са, ші къ Омер, Данте, Тасо, Шілер ші алції̆ ка піще ісвоа-ре сфіпте пȣ с'аȣ̆ адъпат дін ріȣрі стръіпе. Нȣ шіȣ̆, zеȣ̆, дакъ кънтъреції̆ постріі̆ сжпт тоці̆ поеці̆, дар шіȣ̆ преа біпе къ сжпт тоці̆ Ромъпі̆, ші къ літератȣра поастръ пȣ ва пȣпе корона са де кът пе капȣл ȣпȣі̆ поет паціопал. Къте мії̆ де версȣрі̆, къте мілioane де кȣвінте, челе маі̆ мȣлте стръіпе, къте кънтече імітате, къте гжпдȣрі̆ боте-zате ші алтеле тȣрчіте, че еармарок де гжпдȣрі̆ рімате, каре пȣ сжпт гжпдȣрі̆; де ідеі̆ фалшіче каре пȣ сжпт ідеі̆ — къте лȣкрȣрі̆ фрȣмȣшеле жптр'ȣп адевър; дар съръчії̆ стръіпі̆, съ-рачії̆ морці̆ де с'ар скȣла фіе каре ва пȣте рекȣпоаще лȣкрȣл лȣі̆. Ертацімъ! ертацімъ чінстіцілор прієтіпі̆ а мȣселор, дар ла інспіраціїле дȣмілорвоастре кȣ тотȣл стръі-пе інспіраціілор череці̆, вісȣріле дȣмілорвоастре се тж-ржіе пе пъмжпт ші міросъ а лȣт, лакрімілe дȣмілорвоа-стре сжпт речі̆ ка гіаца, деспъдъждȣіріле дȣмілорвоастре пȣ жпдȣіоиеск пічі̆ о інімъ. Нȣ е дестȣл де а вре, тревȣе ші а пȣте, прекȣм пе жпвацъ фабȣла Нарпасȣлȣі̆ а преа ȣвітȣлȣі̆ Допічі̆, каре фъръ а се деосъбі жп пічі̆ ȣп кіп де ȣртъріле, де обічеіȣріле ші де лімба пъмжптеаскъ есте поет, пентрȣ къ апа 'лаȣ̆ фъкȣт маіка лȣі̆, есте поет пентрȣ къ аȣ̆ сімціт поате пъпъ а пȣ ворбі, ші къ ȣп кȣвжпт пічат дін кондеіȣл лȣі̆ се дȣче пе арішеле тімпȣлȣі̆ кȣ пȣмеле лȣі̆ педесліпіт де пȣмеле Молдовеі̆; німене пȣ ва пȣте спȣпе дакъ песте вр'о zече аиі̆ версȣріле де астъzі̆ вор маі̆ гъсі о бȣzъ саȣ̆ вр'о фоае де хжртіе жптре поі̆, дар дімпроті-въ німе пȣ се жпдоеще къ кът съ ва ворбі лімба Ромъ-

* Омер, веzі Но. 2 а кȣріерȣлȣі̆ Ромъпеск дін 1845.

неаскъ нȣ се ва ȣіта: Вълнеа кȣ нȣфȣшор не ботіщор, нȣшка лȣнгъ de ла Стрȣнгъ, топорȣл ші пъdȣреа, ші алтеле de acemine.

Ꙟнкъ odатъ тъ ꙟторк ші ꙟтреб ȣnde'ї adевърȣл? Ꙟн крітікъ поате? Ші ꙟн нȣнктȣл аіста, афаръ къ ла ноі пънъ ꙟн zioa de астъzї еа нȣ с'аȣ івіт ꙟнкъ кȣ тоате ꙟнсȣшіріле ші кȣ тоате подоабеле черȣте, есте еа претȣтінdене маї мȣлт пісташъ de кът непъртінітоаре, маї мȣлт dȣшманъ de кът ꙟndemнътоаре, маї тотdeaȣна кȣ тонȣzȣ пентрȣ а недепсі ші нічі odатъ кȣ вр'о лаȣdъ dреантъ пентрȣ а ꙟнкȣража. Nimene н'аȣ ръdікат ꙟнкъ глас zікъnd къ аȣ сосіт ȣn поет нoȣ, каре прекȣм zіче ел ꙟнсȣші н'аȣ шъzȣт пе лавіца нічї а ȣніеа ȣніверсітъцї ші ꙟн каре лесне е а веde талентȣл adевърат ші фіреск, каре поате о zі съ факъ чінсте літератȣреї ноастре. Поате съ фіе алтмінтреле, аіче лас съ ворбеаскъ ȣнȣ din скріиторії чеї маї ꙟнсъмнацї а времілор ноастре... „Nепъртінірeа — zіче ел — е фоарте греȣ лȣкрȣ ꙟн крітікъ, къчї doаре не фіе каре а лъȣda ꙟн нȣблік не орї чіне ȣрмеаzъ тот ȣн дрȣм кȣ dънсȣл ші поате кȣ маї мȣлтъ іспрaвъ ші кȣ маї мȣлтъ фамъ. А крітіка кȣ кȣцет ші а лъса de о парте орї каре indівіdȣалітате zавістнікъ есте о сȣȣкніре а віртȣцеї крещінещї de каре нȣціві скріиторї ꙟнт decтоїнічї."
Поетȣл, Філософȣл, Романціерȣл нȣ прецелȣеск фъръ о оаре каре сȣпъраре поеzіа, філософіа ші романеле фрацілор лор; се темȣ а мърі слава алтора ка съ нȣ мікшȣреzе пе а лор, лъȣdъnd кȣм ар требȣі скріеріле ꙟн каре тръеще рівалітатеа лор.

Крітіка есте, орї ка съ zічем маї біне ар требȣі съ фіе, хотърірeа ȣнеї ꙟȣdекъцї слобоde, кȣ кȣцет кȣрат, кȣ ȣітаре немърцінітъ а нȣмелȣї аȣторȣлȣї ші кȣ кълкарeа а орї къріа патімї персонале, каре с'ар нȣте наще din ніще рънdȣрї маї мȣлт adресате общіеї de кът персоналітъцїї.

Прін о acemine крітікъ біне-кȣцетатъ, нȣ маї ръмꙟне ꙟndoeалъ къ с'ар ашъzа ші ла ноі темеюл ȣнеї літератȣрї кȣ атъта маї фолосітоаре, кȣ кът опініа нȣблікъ статорнічітъ ші повъцȣітъ прін еа ꙟнсъші с'ар dісвъли din zі ꙟн zі маї кȣратъ de патимї. Прекȣм есте пъпеа храна трȣнȣлȣї, аша ші літератȣра есте храна сȣфлетȣлȣї; ші прекȣм есте de ꙟȣdікат ȣн ом таре ла трȣп ші слаб ла мінте, аша ші сочіетатеа фъръ літератȣръ нȣ аратъ ꙟн окії експеріінцїї, de кът кіпȣл ȣнеї фііnце фъръ нȣтереа adевъратъ; непȣтъnd ꙟнфііnца сінгȣръ de ла сіне німікъ, dакъ нȣ'ї спріжінітъ de мінтеа алтȣїа.

Ера ꙟн ал XV веак Статȣл Флоренціеї din тоатъ Італіа ші поате din тоатъ Еȣропа, цеара чеа маї фрȣмоасъ ші тот-odатъ чеа маї тȣлбȣратъ, чеа маї саракъ ші непорочітъ. Цемеа трȣпȣл сочіетъцеї decбінат прін фел de фел de інтріцї; опініа нȣблікъ се скімба пе тоатъ zioa dȣпъ воінца ȣнора ші алтора; ера о повлеџъ маре ші ȣна мікъ dȣшмане ꙟнтре еле; фіе каре повіл къȣта прін ꙟмпіларeа церанȣлȣї а се ꙟмбогъцї пентрȣ ашї фаче о партіdъ, ка прін тръпса съ аџюнгъ ла нȣтере, ші нȣтереа се скімба ꙟн тоате zілеле. Прекȣм de ла ꙟнчепȣтȣл лȣмеї пънъ ꙟн zioa de астъzї, історіа не аратъ къ лȣкрȣріле челе маї марї нȣ с'аȣ ꙟнтемеїат de кът прін ȣн сінгȣр ом; аша ші аколо с'аȣ івіт ȣн ом (Cosimo de Medicis), каре порнind'о пе о кале нoȣъ аȣ ꙟнсȣфлат патріа лȣї к'о віацъ нȣтернікъ ші плінъ de славъ, фъръ ръсбоае ші фъръ стръшнічіе. Цеара чеа de гꙟлчевї, de прьdъчюнї, de вꙟnzърї а лȣкрȣрілор челор маї сфінте, цеара чеea ȣnde doъ треімї а породȣлȣї ера сȣnвсе ла тоатъ гроzъвіеа неорънdȣелелор пентрȣ а хръні dішенцателе патімї а челеїлалте треімї, с'аȣ фъкȣт сȣбт стъпꙟніреа лȣї, цеара чеа маї богатъ ші чеа маї слъвітъ а Італіеї; къчї ел кіемъ ла кȣртеа са пе вестітȣл Іоан Аргіронȣлȣ ші пе мȣлцї алцї оаменї ꙟнсемнацї din літератȣра кареа ꙟнфлоріа атȣнчї ла Царігрad,

ші жntродȣкъnd прin літератȣръ гȣстȣл лȣкрърілор челор
фрȣmoасе жn џаръ, ші спріжiniнd ші deосъвind продȣк-
џiiле dȣхȣлȣї прin тоате кinъріле каре стаȣ жn mъnа стъ-
пжnірeї, аȣ префъкȣт овічеюріле челе реле ші аȣ аnъгат
пе ачеле жn каре стъ пȣтереа паџionaлітъџiї. Dinтр'о
mȣлџime de oamenї карії жшї vindea сȣфлетȣл ші брацȣл
пентрȣ аші гъсі храnа жnтр'о џаръ фъръ комерџ, фъръ
indȣстріе, фъръ арте ші ȣnde окротіреа се гъсіа жn сin-
гȣра пȣтере а челор авȣџї, dinтр'о mȣлџime de oamenї нȣ
жnџълепчюне ші кȣ талеnт, карії нȣ vedeaȣ алт віітор пеn-
трȣ ambiџia лор de кът ȣртареа dрȣmȣрілор deскісе прin
скimвърї ші префачерї реле, с'аȣ фъкȣт, о mȣлџime de
негȣџiторї, de літераџї, de mȣсічї, de zȣгравї, de архітекџї
атът de жnсемnaџї, жnкът астъzї ъnкъ лі се вьdȣ mор-
mintеле алътȣреа кȣ а ле domnілор лор, ші къ mȣлџї
din тржnшії de ші ешiџї din плебеїenї 'шї аȣ фъкȣт ȣn
nȣme mȣлт maї кȣnоскȣт астъzї de кът nȣmеле жnсъшї а
фостілор лор стъпжnї.

Чіne din noї поате арȣnка о къȣтътȣръ пътрȣnzетоаре
жn сочіетатеа поастръ, фъръ de а плъnџе жn inima са,
възъnd пе Romъnї, жnzъстраџї din фіре кȣ атъте жnсȣшірї,
прȣnчї ъnкъ жn літератȣръ, кȣ тоtȣл стръinі артелор че-
лор фрȣmoасе а кърора нȣ ле кȣnоскȣ ъnкъ віnе mакар
nȣmеле, ші din ачесте трісте ліпсȣрї, пентрȣ тоатъ окȣ-
паџia іntелектȣалъ, пещiind de кът а се рȣmпе ȣnȣл пе
алтȣл! Ваї! Dакъ ар вра чіneва а хотърі пе фіе каре dȣ-
пъ ворвеле пȣвліче, maї къ ар тревȣі съ нȣ пе maї ȣі-
тъm ȣnȣл лаџалтȣл.

Џеава, нȣ поате нічї ȣn om гъсі окротіреа mоралъ ка-
ре мерџе жnainте орї кърȣї лȣкрȣ ȣnde нȣ'ї о opinie
пȣвлікъ повъџȣітъ прin пȣвлічітате; нȣ'ї пȣвлічітате ȣnde
нȣ'ї літератȣръ, ші нȣ'ї літератȣръ ȣnde нȣ'ї жnкȣражаре.
Лас къ пе орї каре скріітор жл аȣ чеї maї mȣлџї de ȣn om
фъръ позiџie сочіалъ, лас къ de ші фаче чіneва вр'о жертфъ

пентрȣ оаре каре продȣкџie, о фаче maї mȣлт ка ȣn фел de
nomanъ, ȣітъnd поате къ nȣmaї прin mȣлте черкърї с'але-
џе талентȣл чел adевърат, ші къ івіреа лȣї есте о чінсте,
о danie каре се ръварсъ пе ȣn nopod жnтрег; dap чеї
maї mȣлџї ъnкъ нȣ аȣ нічї о жnкредере жn талентȣл na-
џional непреџȣind de кът лȣкръріле челе стръіne, ка къnd
Romъnії ар фі сінгȣрȣл neam din лȣme вътȣт de ȣрџiea лȣї
Dȣmnezeȣ ші хотъріт а нȣ се пȣте фълі de нічї ȣn nȣme
жnсеmnaт прin dарȣріле челе maї жnалте а фіреї. Жmї
adȣк aminте къ'mї спȣnea чіnева, къ ръȣ ар фі пентрȣ
џаръ dакъ с'ар іві сȣте de скріітoрї; нȣ щіȣ zеȣ dакъ
нȣ'ї maї ръȣ съ vedem сȣте de тiнерї къȣтъnd тоџї слȣж-
ве жn стат; de vреme че џара'ї dестȣл de богатъ пеn-
трȣ а ръсплъті dȣпъ кȣвiiнџъ сȣте de літератoрї, карії ар
скріе лȣкрȣрї плъкȣте ші фолосітоаре жnсȣфлъnd кȣ vре-
me прin емȣлаџie ші гȣстȣл четіреї, къnd din потрівъ,
Гȣвернȣл п'аре de кът ȣn nȣmър mърџiniт de amплоіаџї. А
літератȣреї треавъ есте de а пȣne пе фіе каре om жn по-
сіџia лȣї пентрȣ вȣnа рънdȣеалъ ші ліпіщеа овщеаскъ,
жnсȣфлъnd ювіреа adевърȣлȣї ші стіma кȣвеnітъ фіе къ-
ріa професії жmплinітъ кȣ чінсте; жnсъ тревȣіе ка ші
жn орї че лȣкрȣ mаре ші плin de віітор, літератȣра съ
аївъ жnтре гласȣріле еї ȣnȣл maї аȣzіт de кът тоате, пеn-
трȣ а пȣте da фъръ сіалъ nіще mъnтȣітоаре сфатȣрї, пре-
кȣm ла ȣnії къ'с грешiџї жn алеџереа традȣчерілор лор, къ
maї de фолос есте de а тълmъчі о вȣnъ џеографіе, о вȣ-
nъ історіе, о вȣnъ економіе політікъ, de кът пе Хапріа-
da, пе Ахіл, пе Капарȣл, пе Біанка Капело, Спаїmеле
връжiтoреџiї ш. ч. ш. ч.

Ла алџiї къ, жnainте de а претinde а скріе лȣкрȣрї жnал-
те ар тревȣі гжndi ла пъzіреа тіпȣлȣї лімвії поастре,
каре жn mȣлте скріерї сamъnъ кȣ оаре каре екіпажȣрї че
се въdȣ ла Копоȣ кȣ арпъȣџї жn коаdъ, кȣ хamȣрї рȣсеџї,
кȣ vezeтеȣ жn лівре францȣzеаскъ ші nȣmaї кȣ каї ші кȣ

стъпжнї din царъ. Оаре че ар zіче DD. акторії de астъzї а Театрълъї Ротънеск dакъ чінева ле-ар спъне къ ар фі врът съ ле dee вр'о піесъ, dар къ ел жнчепътор въzъndъї пре Dлор deавїа de алалтаерї пе сченъ шї bіzъindъсе а жъка ъпкъціле челор таї жпалці акторї стрьінї, с'ар тете а ле фаче о асетіне пропъпере, непътъnd чере жпцїосірea пітърьї.

Тоцї креdет жп чівілісаціе, dар пъцinї din noї о жнцълегъ; пъ е жп фракърї, жп dрошчї, жп коnете, жп bonjour шї Mon cher, прекът пъ'с тїнереце шї пърї въпселеле каре акопъръ събрчітъріле бътрънецілор; нічї жnaintіре жп тъпъшї галвіne шї чївоте de гланц. Спnт чівілісація чеа аdевъратъ п'ар требъї а се жнцълеце de кът кінъл чел таї статорпік, чел таї торал de а жплеспі гребл шї а жndълчі вепіпъл віецеї, жndрептъnd пъ кът се поате стрітъътъціле соартеї. Dар ъndeї, ъndeї аdевърата чівілісаціе, кънd кїар аколо ъnde філантропіеа пі се івеще спnт кінъл ъпеї фетеї фръмоасе шї dълче, dакъ о нъвътът жnсъ таї de апроапе пъ dесконерім de кът пп върват каре'шї акопере слъценіеа спnт таска ювірeї, шї ачеста'ї егоїсмъл.

Нъ! пісте тот локъл спnт тіпчіпї, шї dакъ ат 'пікат шї еъ поате жнтр'о тіпчіъпъ скрііnd ръпdъріле ачесте, чел таї пъцin тіпчіnос de кът тіne съ'тї аръпче пеатра.

М. А. Коррadin.

ФРАГМЕNТЕ

dintр'о

Кълъторіе жп Карпації Молdавіеї.

Борна 24 Іълї 1840.

Ръкоареа dimineцїї т'аъ трас афаръ жп аеръл къrат — шї еатъ-тъ.

Жп dреапта ла пічїоареле теле спътегъ валъріле ръпіde а Бістріцїї, шї цър жтпрецюръл теъ се гръmъdескъ пітореціїї тъпцї а кърора върфърї спnт жпвъліте жп норї.

Жnсъ вреъ съ ръmъп кредіпчїос прінчіпълъї теъ, шї жnainte de тоате съ фак dескріереа zілеї de ерї.

О кръчїаdъ жп Палестіna пегрешіт аъ прічіпъіт таї пъцin калавалък de кът прегътіріле поастре жп Слатіna; тоатъ оградa тъпъстірїї ера пліnъ de каї шї de тръсърї, de каре акът noї ат требъіт съ пе dеспърцїт ка съ жпкълекът пе съіторії de тъnte. Жп сфжршіт тоате ера гата; пе лъъръm zіоа бъпъ de ла таї тълцї товарешї че пе-аъ лъсат аїче, шї каравапа се пъсъ жп тішкаре: поі ерат ъпспрезече кълъторї, пе ърmъ слъціле поастре, о пепътъратъ тълціте de плъешї шї алцї жпто[illegible]ітоrї, шї жп сфжршіт о bandъ de тъсікъ алкътъітъ de шепте цігапї чеї токтісеръm жп Фълтічепї. Фіеще каре шеdeа

tant bien que mal пе кълȣцȣл сеȣ̆, шi дȣпъ че am мȣлцеmiт егȣmенȣлȣĭ de Слатina пентрȣ бȣна са прimipe, пе-am порнiт ꙟн трiȣmф, кънтънd ꙟmпреȣнъ версȣрiле Хоцiлор лȣĭ Шiллер:

Ein freies Leben führen wir,
Ein Leben voller Wonne;
Der Wald ist unser Nachtquartier,
Bei Sturm und Wind hantieren wir,
Der Mond ist unsre Sonne.
Mercurius ist unser Mann,
Der's Practiciren trefflich kann.

а кърора а доȣа строфъ

Heut laden wir bei Pfaffen uns ein,
Bei masten Pächtern morgen,
Was drüber ist, da lassen wir fein
Den lieben Herrgott sorgen.
Und haben wir im Traubensaft
Die Gurgel ausgebadet,
So machen wir uns Muth und Kraft
Und mit dem Schwarzen Brüderschaft,
Der in der Hölle bratet.

фъчеа о фоарте потрiвiтъ deосъбiре.

Deабїа ешiсеръm de пе поарта мънъстiрiĭ, пе-am ꙟндрептат песте ȣн шес спре мȣнтеле чел maĭ апроапе, пре каре 'лаm сȣiт кȣ ꙟндестȣлъ мȣнкъ дȣпъ ȣн чеас шi жȣмътате. Кънd ресȣна ꙟmпȣшкътȣрĭ, кънd веселе кънтече пiнтре лiнiщiтеле крепцiĭ а бразiлор акоперiцiĭ кȣ мȣшкiȣ. Deodатъ каравана еши din кодрȣл кȣ каре есте ꙟнкȣнȣнат върфȣл мȣнтелȣi, шi ȣн хȣрра, ростiт ꙟнтр'ȣн глас de тоатъ сочiетатеа, ръсȣнъ прiн въздȣхȣрĭ шi ꙟн miĭ de орĭ фȣ de кътръ ехо репетат depъртацiлор мȣнцĭ, ꙟнкът арiер-гардiа поастръ нȣ путеа съ'шĭ лъмȣреаскъ че ꙟнсъmна ачеа ларmъ. Nȣ ера nimikъ maĭ пȣцiнтел de кът стрiгареа de бȣкȣрiе пентрȣ о плъкȣтъ сȣрпрinдере; пен-

трȣ къ пентрȣ ꙟнтъiаши dатъ пе възȣръm стрiннiĭ цȣр ꙟmпрецȣр de мȣнцĭ, карiĭ ꙟн грȣпе пiторещĭ пе ꙟнкȣнцiȣра ꙟн апропiере шi depъртаре. О салȣ̆ de ꙟmпȣшкътȣрĭ ȣръ мъреаца шi пȣстiеа сълбътъчiме каре акȣm фȣ дещептатъ din одiхна са прiн стрiгърiле каравапiĭ поастре, чеа maĭ веселъ, de кънd ȣн сеmн а Преапȣтернiкȣлȣĭ арȣнкъ ачесте mасе ȣнеле асȣпра алтора. Порнiръm maĭ ꙟнаiнте; din партеа пе каре сȣiеръm мȣнтеле ел ера мȣлт maĭ пȣцiн дрепт. Ла ȣн лок ꙟн каре се фъкȣ о mikъ халтъ, се ꙟнфъцошъ отȣлȣĭ о поȣъ сȣрпрinдере, адекъ doĭ мȣнцĭ карiĭ се deскiсеръ deodатъ ꙟнаiнтеа поастръ шi пiнтре карiĭ зърiръm ꙟнтiнселе къmпiĭ а церiĭ de цїос. Ꙟнсъ поĭ тот пе ꙟнаiнтаm фъръ ꙟнтързiере шi попас; къчi нȣ авеаm време de пердȣт. Дрȣmȣл поструȣ пе дȣчеа прiн кодрi шi кълmȣрĭ ꙟнфлорiте, песте мȣнцĭ шi песте въĭ, песте рȣпiдiле пърȣїе а мȣнцiлор, каре ꙟн неконтенiтеле лор ꙟнторсътȣрĭ ꙟн пенȣмърате рȣндȣрĭ пе ꙟнгреȣїа калеа. Ла мȣлте локȣрĭ ꙟнсеmпъръm къ еарба ера сmȣлтъ, шi афлъръm къ ачеаста ера лȣкрȣл порчiлор сълбатiчĭ карiĭ аiче сжнт ꙟн mаре пȣmър. Дȣпъ ȣн кълърiт de патрȣ чеасȣрĭ ажȣнсеръm ла ȣн плъкȣт локȣшор, а кърȣїа алецере фȣче чiнсте егȣmенȣлȣĭ de Слатina; пентрȣ къ авȣсе полiтеца съ трiмаtъ аколо ꙟнаiнте тоате челе требȣiтоаре, ка съ нȣ не лiпсеаскъ ȣн прънз бȣн ла каре поĭ ерам кȣ атъта maĭ плекацĭ, кȣ кът din тоате пърцiле пi се ꙟнфъцоша окiлор челе maĭ minȣнате прiвiрĭ шi ȣн чеа maĭ фрȣmоасъ време de ꙟокротїа. Дȣпъ че ла сȣпетȣл мȣсiчiĭ кътева пахаре фȣръ deшертате ꙟн сънътатеа ȣнора шi алтора, сочiетатеа се респънdi; ȣнiĭ се ашезаръ пе фън проаспът, алцiĭ се аȣкаръ de вънат кȣ скопȣл вреднiк de тоатъ лаȣda de a пе добънdi чева фрiптȣрĭ пентрȣ маса de саръ. Сȣiта поастръ фъчеа deосебiте грȣпе пiторещĭ пе dеалȣрiле челе maĭ апропiете, — iаĭ слȣцiле поастре челе еȣропеене сȣбт команда корпоралȣлȣĭ

аȣстріаческ пре каре'л лȣасе кȣ сіне товарешȣл нострȣ de дрȣm В. — коло арпъȣці, плъїешї, ціганї ші церанї жн фелȣріте носіцїї, — maї департе жн фок плъкȣт ла каре артістії бȣкътъріеї din mънъстіре ȣрma а се жнгріжі пентрȣ гȣріле ші стоmахȣріле ноастре, жн време че доï бъїецї de ціган кȣ о deосъбітъ ісkȣсінцъ жнторчеа о фрігаре de лemn.

Dȣпъ кътева чеасȣрї, жпкълекъръm еаръшї пе ветежїї ностріі хартасарї. Жн кȣрънd ажȣнсеръm еаръші ла ȣн mȣнте. Nеказȣл че сȣіреа челȣї ънтъїȣ не прічінȣісе ера нȣmaї о жȣкъріе, потрівіndȣ'л кȣ кінȣріле че не прегътїа ачест ал доіле, че ера акоперіт кȣ ȣн коdрȣ жн каре нȣ жнтрасе ънкъ топорȣл. Аічї ка претȣтіndene жн патȣръ ні се аръть о лътȣрітъ ікоанъ а продȣчерії ші а дъртърії; лънгъ о непȣтъратъ mȣлціme de вразї-ȣріешї къzȣцї ла пътжнт се ведȣ крескънd тінерї копъчеї карії дȣпъ анї ші еаръшї анї аȣ съ ажȣнгъ ла ачееашї соартъ. Копачії дърmаці не жmпеdека дрȣmȣл, adec ла локȣріле челе maї греле, ші фъръ гівачії ностріі кълȣцї adec не-ар фі mерс фоарте реȣ. Ачесте добітоаче сжнт de о кȣmпънірe превъzътоаре de каре ънкъ н'аm авȣт пілдъ, maї адес ла сковоріт. — Dȣпъ ȣн дрȣm апроапе de ȣн чеас ші жȣmътате, кълъторȣл креde къ аȣ ажȣнс жн върфȣл mȣнтелȣї, dap деабїа с'аȣ maї жнаінтат чева, сȣітȣл еаръшї жнчепе, пънъ кънd жн сфършіт контінеще коdрȣл, дȣпъ каре maї сжнт ънкъ вр'о mіе de пашї de фъкȣт, ші жн сфършіт ажȣнце пе чел maї жналт вжрф. Nе лъсъръm каїї ла капȣл пъдȣрії, ші чеа maї mаре парте din noї се сȣі пе вжрф, жн жнкреdінцаре къ вор фі ръсплътіцї прін о фрȣmоасъ прівалъ. Ащептъріле ноастре фȣръ жнтрекȣте кȣ о сȣтъ de орї maї mȣлт. De пе регȣлата кȣполъ а mȣнтелȣї акоперітъ кȣ еарвъ mіросітоаре жї zъріръm ла нічїоареле ноастре тоатъ періферіа акоперітъ кȣ посоmорітȣл верdе а брадȣлȣї, ші цȣр жmпрецїȣр ні се жнфъцошъ окілор о панораmа de каре нȣціне требȣї съ фіе жн лȣmе.

Ціȣр жmпрецїȣр кът нȣтеа окїȣл съ се жнтіndъ; се жнълца ка тȣрнȣрї mȣнцї песте mȣнцї — кънd стінкошї кȣ вжрфȣрї аскȣціте, кънd акоперіцї кȣ коdрі de ла жнчепȣтȣл лȣmії. Спре meazъ ноапте zъріръm чел maї налт mȣнте а Бȣковінії пе каре се ашеzасеръ ноȣрї негрі. — Спре meazъ zі се жнтіndea dinколо de mȣнцї жнтр'о депъртаре певȣлоасъ шесȣл жн mіжлокȣл кърȣїеа се афлъ Іашії; спре анȣс жн сфжршіт се жнълца кȣ ȣн кін mърец, жн стрълȣчіреа серії ȣріешȣл ачестȣї ланц de mȣнцї — Чеахлъȣл саȣ Піонȣл, а кърȣїа вжрф стінкос се аскȣndea жн ноȣрї. Nічї одатъ негрешіт нȣ воіȣ ȣїта ачеастъ прівіре.

Adȣнареа кълъторілор ностріі ажȣнсъ жнсъ жн сфжршіт тоатъ, ші стрігъріле mіръріі нȣ нȣтеа съ ее сфжршіт; жнсъ din непорочіре времеа нȣ не ерта съ zъбовіm mȣлт, ші аша тревȣіръm съ не хотъріm а лъса ачест фрȣmос понас. Мȣнчелȣл, аша се нȣmеще ачест mȣнте, дȣпъ сокотеала апроксіmатівъ че аm фъкȣт ші дȣпъ ервȣріле вжрфȣлȣї сеȣ, тревȣїе съ аїбъ песте 4000 нічїоаре песте нівелȣл mърії. О жȣmътате de чеас de ла вжрфȣл сеȣ жнтълніръm пе о пажіще верdе maї mȣлцї пъсторї кȣ тȣрmеле лор каре се ашеzасеръ аіче жн времеа фербінцелор лȣнї а верії. Еї не пріміръ кȣ ȣн фрȣmос кънтек de mȣнте че ȣнȣл din еї жл кънтъ din бȣчїȣm кȣ жndестȣлъ віртȣосітате. Кȣ mȣлтъ пріетінїе не деdȣръ лапте ші каш, ші mȣлтъ време дȣпъ че'ї лъсъръm не ръсȣна ънкъ mелодіоаселе бȣчїȣmърї прін десіmеа коdрȣлȣї. Жн mіжлокȣл ачестȣї, жнтр'о поеанъ не апропіеръm de о чеатъ de церанї Молдовенї карії ка ші noї сȣїеа mȣнтеле, ші жнтре карії ера о фетіцъ, аша de фрȣmоасъ кът рар аm възȣт.

Ачеастъ ноȣъ Еленъ аȣ продȣс о пȣтернікъ сіmсаціе жн сочіетатеа ноастръ чеа веселъ. Сошȣл оаmенілор din ачесті mȣнцї жнdеовще есте mȣлт maї фрȣmос ші maї пȣтернік de кът ачел а локȣрілор кȣmпене din Молdова.

De ѫнсъшпат ѫнсъ есте ка ȣn deосебіт феnomen, къ фоарте мȣлці din лъкȣіторії ачестор мȣnці сѫnт гȣшеці.

Cocind ла поалеле мȣnтелȣї остеніці, не-am ѫnтінс пе врасделе челе верзї спре а не odixni пȣцін шi а къшіга поъ пȣтере пентрȣ къльторіа maї denарте. De aiче се ѫnтіndea дрȣмȣл ностpȣ пе лъngъ ȣn рiȣшор, а кърȣїа малȣрї нерегȣлате ѫnфъцоша чea maї маре фелȣріme de обіекте: коаше мъреце de мȣnці, фънацȣрї ѫnфлоріте, стінчї de фелȣріте форme, каре не рънd шi maї ѫn фіешкаре мінȣт не ѫnфъцоша прівірї ноȣе шi мъреце, шi сгомотȣл неѫnкъmрателор ферестрее, че ръсȣна некоnтеніт шi ѫmnedeка лінiшіреа аерȣлȣї de сарь. Aiче am възȣт пе ла maї мȣлте локȣрї, ѫn че кін се коборъ din мȣnці ȣріеші копачї. Чел dinтьїȣ фаче ȣn дрȣm нетеd din вѫрвȣл мȣnтелȣї пънъ жос ѫn вале, шi чеїлалці се таїе апої аша, ка съ каdъ кȣ вѫрвȣл спре вале, шi порніndȣсе кȣ репеціȣne пȣтерnікъ din вѫрв, ѫnлътȣрънd ѫn кȣрсȣл лор тоате ѫmnedекъріле, ацінгȣ цїос лінсіці maї de тоате кренціле, кȣ аша пȣтерnікъ репеціȣne, ѫnкът вѫрвȣл лор се ѫnфіце adece орї пънъ шi de тріі палme ѫn пъmѫnт.

Пентрȣ асеmine коворішȣрї, се алегȣ тотdeaȣna аша фел de локȣрї, не ȣnde калеа нȣ есте ѫmnedeкатъ de копачї maї марї. Мергънd ѫnаinте пе лъngъ шерпіторȣл ріȣ de мȣnте, am зъріт о стінкъ мъреацъ de о формъ minȣnaтъ шi фоарте ѫnалтъ, пе каре ноі din depъртаре о сокотїam а фі рȣінеле ȣnei четъці, ѫnсъ cocind апроапе не-am ѫnкреdinцат, къ есте о четате zidітъ de мареле архітект, а кърȣїа лȣкрȣрї тръескȣ din вечї ѫn вечї, пънъ кънd ел ѫnсȣшї ва хотърі а лор дърmаре. Че се атінце de формаціа ачестор мȣnці, апої ѫn прівіреа ачеаста am афлат de ла Mineралоціi ностpі ȣрmътоареле: Ѫndатъ че кѫрсіm шесȣл ріȣлȣї Молdова, се веde пътȣра мѫлітъ, ȣnde ѫnаinте кȣ доъ сȣте de anї ера mine ѫnсеmnътоаре de аȣр. Ачеасть пътȣръ аре чеа maї маре а са ѫnтіndepe ла Баіа, шi ѫn ѫmпрецїȣрімеа mонастіреї Слатіna, се паре а авеа о деосъвітъ формаціе, алкътȣіndȣсе maї кȣ сaмъ din лȣт шi нъсіn аmестекат кȣ мȣлте ръmъшіцȣрї de нъсіn-пеатръ скоїкоасъ (Muschelsandstein). Ачеасть din ȣрmъ predomneaзъ тот maї мȣлт, кȣ кът се пердȣ ȣрmеле de аȣр, шi спореще din стареа нъсіnоасъ префъкъndȣсе атът de вѫртоасъ, ѫnкът пріmеще о політȣръ дестȣл de фрȣmоасъ. De ла mонастіреа Слатіna ѫn сȣс се гъсеще шіфертоn de фелȣріте колорȣрї шi ѫn пътȣрї нерегȣлате, каре се ѫnтіndȣ пънъ ла кȣлmea мȣnтелȣї, че фаче хотарȣл ѫnтре шесȣріле рiȣрілор Молdова шi Бістріца. Пе ачеасть кȣлme de мȣnте се гъсескȣ нȣmaї мѫлітȣрї de нъсіn-пеатръ, шi товmа dinколо de кȣлme деспре Бістріцъ се афлъ семне а ȣneї пътȣрі регȣлате, de време че пе ла ȣне локȣрї се гъсеще шi топшіфер.

Ѫndатъ че разеле de пе ȣрmъ а соарелȣї апȣітор не вестісъ, къ ачеасть зі ѫmвелшȣгатъ de плъчерї се апропіа de ал еї сфѫршіт, тоготdатъ се възȣ шi черȣл акоперіт de норȣрї деші, карії не адȣсеръ амінте къ омȣл нȣ есте пъскȣт нȣmaї пентрȣ вȣкȣрії, dар шi пентрȣ пътіміpі. Плоаеа ѫnчепȣ а се ръвърса кȣ ѫmвелшȣгаре, пъmѫнтȣл се акоперi de ѫnтȣнерекȣл нопцеї, шi каї се ѫmпротівїа а мерце ѫnаinте. Ѫn сфѫршіт се зърі ѫn оаре каре depъртаре о лȣmінъ тремȣрътоаре, шi dȣпъ че am трекȣт Бістріца ѫnсиȣmатъ ѫnтревȣінцънd челе de пе ȣрmъ пȣтерї, спре а не къцъра пе малȣл de dinколо, кареле ера фоарте ѫnалт, am аціȣnс апої de тот ȣdaці шi остеніці ла о късȣцъ, пе каре егȣmенȣл mонастіреї Слатіna ѫndemnат de оспіталітатеа са ѫnadinc о mовіласъ пентрȣ ноі. Доъ одъіце че ера aiче, ні се пъреа а фі салоане стрълȣчіте, maї алес пентрȣ къ о масъ ащерпȣтъ ні вестеа, къ вom кълъта мъпкаре шi ѫnтъріре; ȣnії dinтре ноі ѫnсъ ера аша de остеніці, ѫnкът ѫndатъ с'аȣ кȣлкат, лъсъndȣne плъчеріле месеї поъ челорлалці, карії кȣ страеле ȣскате шi ѫn кон-

версації десфътътоаре am деширтат кътева пахаре de шampanie, жmnedeкънd npin фелȣріте стрігърĭ de вȣкȣріе comnȣл чел dȣлче а товаръшілор кълкації жн алътȣрата odъiцъ. Кȣ ачесте нȣ с'аȣ жndестȣлат свȣрdъчіȣnea поастръ; вanda de mȣzікъ аȣ требȣіт съ продȣкъ пе ȣn віртȣос de віолінъ, пе кареле 'лаm жнтродȣс жнчет жн dopmітоареа жнтȣнекоасъ, ȣnde deodатъ аȣ жнчепȣт а съпа ȣn прелȣdіȣ плін de местешȣг, ші dȣпъ ачееа ȣn ȣрлет жнфрікошат, че'л пȣmea кънтаре, жнкът товаръшіĭ ноштріĭ аȣ съріт din comn, жнцюрънd кȣ dрептȣл кȣвжнт ideile поастре.

Жнкȣрънd пъпъ ші чел maĭ таре dintre поĭ обосіndȣce, аȣ требȣіт съ се odіхнеаскъ жн ȣрmареа остенелелор сȣферіте, ші кіар nin comn ісбȣкнеа ȣніĭ de pic, вісънd decпре челе жнтъmплате.

Хангȣ жн 25 Іȣліе 1840.

Noĭ не-am скȣлат dȣпъ обічеіȣ фоарте dimineaцъ, ші не-am гътіт а візіта кȣноскȣтȣл ісвор minepaл de ла Борка, каре есте жн depъртаре ка de ȣn чеас de ла локȣл ȣnde am петрекȣт поаптеа. Пе лъпгъ ȣn пȣmър de каĭ de кълъріе, maĭ ера ші кътева каре кȣ боĭ прегътіте спре а не dȣче ла Борка. Жнсъ еȣ обосіт фііnd de необічїнȣіта кълъріе че фъкȣсеm жн zіоа трекȣтъ, am фост ȣnȣл din ачеĭ, каріĭ преферасеръ а кȣпрinde ȣn лок жndътъпатек пе фъп проаспът жн тръсȣріле челе стрълȣчіте. Кълъреціĭ мерџеа жнаinte ші поĭ жн ȣрmъ кіар ка ȣn транспорт de лazaрет. Dрȣmȣл dȣчеа dealȣнгȣл ȣнȣĭ рівшор кȣ maĭ mȣлте mopĭ de ферестрее ші пріn локȣрĭ сълватіче ші стіпкоасе. Жнкȣрънd жнсъ mi с'аȣ ȣріт а мерџе жн карȣл че се mішка жнчет, ші аша am пофтіт пе ȣn слȣжітор кълъреџ din світа mea, ка съ се dee џіос de пе кал, ші арȣнкънdȣmъ еȣ deacȣпра кіар ка ȣn кавалер ветеaz, m'am порніт dȣпъ чеĭлалціĭ жmпреȣнъ кȣ кълȣгърȣл din Слатina, кареле mъ жнтовъръшіа ка слȣгъ. Мергънd

аша nin стрімтȣрĭ ші nintre стінчĭ, de odатъ ni с'аȣ жнфъцошат веdереĭ шесȣл чел mік а Боркъĭ, ȣnde се афлъ ісворȣл чел minepaл ші кътева касе пентрȣ жнтъmпларе кънd чінева ар воі а жнтребȣінца апеле ачестȣĭ ісвор, каре жнсъ рареорĭ се паре а се жнтъmпла, de време че поĭ тоате ле-am гъсіт пȣстіĭ ші жн проастъ старе. Nȣmaĭ жн ачест чеас ȣрmъ жн Борка веселіе; стрігърĭ de бȣкȣріе ръсȣпа din галеріа касеĭ чеĭ maĭ mapĭ, ȣnde се adȣнасе чеата кълъреціlор din сочіетатеа поастръ ші ащепта сосіреа mea, фііnd къ калȣл de сȣбт mine обосісе de тот, ші пентрȣ грабніка сосіре авеаm а mȣлцеmі слȣџіĭ de modъ поȣъ, adекъ кълȣгърȣлȣĭ, кареле din ȣрmъ nenonte nіт жmĭ вічїȣеа артасарȣл. Пе dрȣm am dat песте minepaлогȣл поstрȣ, кареле жнzъстрат кȣ чїокап ші каzmа ȣрmа кȣ сірџȣінцъ а фаче черчетъріле сале. Dȣпъ че аȣ сосіт ші ел жн Борка, am візітат ісворȣл minepaл, кареле жнсъ ар требȣі съ фіе maĭ жmбелшȣгат, спре а се пȣтеа ашеzа аіче бъĭ. Апа ісвореще din о стінкъ, фъръ а се деcкопері вре ȣn страт de вар-пеатръ, din каре обічїнȣіт се порнескȣ асеmine ісвоаре, de ȣnde се препȣне, къ ачест ісвор фаче о кълъторіе depъртатъ пе сȣбт пъmжнт, пъпъ кънd есъ ла лȣmінъ, каре поате съ фіе ші прічіna, къ апа кȣпрinde пȣцin ачid карбонік. Жndeобще жн шесȣл din Борка афаръ de Арџілъ ші шістъ de mікъ (Glimmerschiefer) фоарте бȣn кварц ші шпат върос (Kalkspath) ȣnde ші ȣnde amестекат кȣ (Kieß) гларъ. Minepaлогȣл ноstрȣ ni жнкреdinцеazъ, къ жн mȣнціĭ de nin преџюр требȣе съ се афле арџinт, арамъ ші плȣmб.

Шесȣл de Борка есте сълватік-романтік, жmпреџїȣрат de стінчĭ фоарте жналте ші mъреце, — ші кіар nin mіжлок се реварсъ ȣn пъріȣ de mȣnте жndрептат кȣ репеџїȣне спре сінȣл Бістріціĭ. Пе върфȣл ȣнеĭ din челе maĭ жналте стінчĭ, пе каре кȣ непȣтінцъ есте а креde, къ с'ар фі пȣтȣт сȣі вре odineoаре о фііnцъ оmенеаскъ, се веde

о крѫче сімплъ de лемн, деспре каре нѫ ам пѫтѫт афла алтъ чева, de кът къ ѫн олог с'аѫ къцърат пе ачеа стінкъ, ші спре адѫчереа амінте de асеміне фаптъ, аѫ плънтат аколо ачеастъ крѫче. Кът de фелѫріте сжнт къіле кътръ немѫріре! Ші ачест олог амбіціос 'шіаѫ фъкѫт ѫн нѫме немѫрітор жнтре ѫрмашії сеї!

Жнтре ачесте сосісе ші артілеріа поастръ чеа греа жмпреѫнъ кѫ мѫzіка; кънтърї de веселіе ресѫна жн ачесте локѫрї, ші поате тѫлте вѫхне вор фі скос пліне de мірare капѫл лор dінтре хъітѫріле стінчілор, ѫнde пънъ атѫнче пѫрѫре ѫрма чеа маї аджнкъ тъчере.

Дѫпъ че не-ам жndестѫлат de апа мінералъ аместекатъ кѫ він ші zахар, спѫмънd жнтокма ка шампаніа, не-ам жнторс апої кѫ тоції ла каса ѫнde dормісем, ам фъкѫт аколо о гѫстаре, ші жн ѫрмъ не-ам порніт жн сѫнетѫл мѫzічеї спре барчеле поастре. Ачесте ера плѫте сімпле фъкѫте dін бжрне; жнсъ патрѫ dінтре еле, фрѫмос жмподобіте кѫ рамѫрї de мъстакън ші de бразї, ера менітe пентрѫ прімірea сочіетъцеї ші а сѫітеї поастре.

Ноï жмпреѫнъ кѫ мѫzіка не-ам жмбъркат пе ънтъіа плѫтъ, кънd пріп аерѫл чел кѫрат ресѫнъ о салвъ, каре се репетъ жнсѫтіт de ехѫл мѫнцілор, ші сѫбт стрігърї de бѫкѫріе не-ам порніт de ла мал, спре а пе черка соарта пе ѫн поѫ елемент. Кѫ ръпеціѫнеа ѫпеї съцецї петречеам валѫріле фѫріоасе а Бістріцеї, ші фіешкаре котеціре а ріѫлѫї не жнфъцоша о панорамъ поѫъ, атът de фрѫмоасъ ші мъреацъ, жнкът кѫ греѫ не ера а депърта окії de ла džнса.

Бістріца есте de чел маї маре фолос пентрѫ лъкѫіторії dін ачесті мѫнцї, ші сінгѫрѫл ісвор а жнавѫціреї лор, пентрѫ къ de време че пъмжнтѫл неродітор нѫ'ї жндъмънеазъ а се жнdелетнічі кѫ агрікѫлтѫра, апої негоцѫл кѫ лемне есте сінгѫрѫл рам de індѫстріе а лор. Грінзї, бжрне, тъпї, скжndѫрї de брad dін моріле de ферестрее,

пънъ ші катаргѫрї се плѫтескѫ пънъ жн Сірет, ѫnde се ревapсъ Бістріца, ші de аколо пе Дѫнъре пънъ ла Галацї, de ѫnde апої 40—50 плѫте de ачесте мічї се ашеазъ ѫна песте алта ші легъndѫсе de коръбії се трагѫ пе апъ пънъ ла Константінопол; жнсъ ла іскареа ѫнеї фѫртѫнї кът de мічї, се деслеагъ, ші плѫта се ласъ слободъ жн воіа соартеї, de ѫnde лесне се поате жнкіпѫі, къте се перdѫ жн асеміне жмпрецiѫрърї.

Ѫн ресѫлтат фіреск а ачестеї індѫстрії есте гібъчіа лъкѫіторілор мѫнтенї жнтрѫ кърмѫіреа плѫтелор, каре жнтрѫ адевър пе апа Бістріцеї есте неапърат de трѣбѫінцъ, de време че ѫпе орї трекѫ плѫтеле песте петре, ші адесе орї ла котеційрї ѫрмеазъ чеа маї маре прімеждіе, de а фі арѫнкате асѫпра стінчілор фоарте жналте.

Кълъторіа поастръ аѫ ѫрмат чінчї чеасѫрї фъръ жнсъ а трече пін локѫріле челе маї прімеждіоасе, каре се афла маї жнаінте жн оаре каре депъртаре; кѫ тоате ачесте песте плѫта поастръ адесе орї тречеа апа, ші ноï атѫнче репеде не сѫіам пе скаѫнеле жнadінс фъкѫте. Жн сфжршіт не-ам апропіет de Хангѫ, а Кнеазѫлѫї Кантакѫzін, ашеzатъ ла поалеле мѫнтелѫї Чеахлъѫ, че се веde жнълцънdѫ'ші търецѫл сеѫ крещет dінтре жнвечінації мѫнцї.

Ацінгънd жн депъртаре ка de жѫмътате de чеас de ла локѫл десбъркъреї, ам еншт ла ѫскат пе ѫн шес мік, спре а віzіта о стінкъ афлътоаре пе ѫн лок фрѫмос жнверzіт жн апропіереа малѫлѫї Бістріцеї. Ачеастъ стінкъ dін депъртаре се паре а фі о рѫінъ стръвеке ші есте жналтъ ка de чінчїспреzече стінжінї. Ла поала ачестеї стінчї търеце, de ѫnde жн оаре каре депъртаре се веde мѫнтеле Чеахлъѫ, ам деншртат къте ѫн пахар de нектар спѫмътор пентрѫ екзістінца ачестѫї векіѫ Патріарх а Карпацілор Молдовії.

Стінка віzітатъ de ноï, се нѫмеще de кътръ лъкѫіторї: Пеатра Теіѫлѫї, dар ші de ѫнії: Стінка Дракѫлѫї, dънdѫ'ї а

чеастъ пѕmіре dѕпъ ѕрmътоареа повесте: Dіаволѕл се сѕпърасе odіпеоаръ песте тъсѕръ, възъпd къ лъкѕіторії ачестор локѕрї петрекѫ о віацъ ферічітъ шї тѕлцеmіцї жптре сіпе. Ачеаста жї ера лѕї ѕп гіmп жп окї, шї аѫ хотъріт а жпека пріп ревърсърї de апъ тот шесѕл Бістріцеї. Спре ачест скоп аѫ dърmат ел о стіпкъ dіп Чеахлъѫ, шї аѫ dѕс'о пе deцетѕл сеѫ чел тік жп вале, спре а о арѕпка жп ріѫ. Ачеаста maї къ і с'ар фі шї пітеріт, жпсъ кѕкошѕл аѫ къптат, шї ел аѫ скъпат стіпка пе ачел лок.

Жп Хапгѕ пе-аѫ пріmіт Іспрапікѕл ціпѕтѕлѕї, кареле веnісе аіче пептрѕ а пе фаче о пріетіпеаскъ жптіmпіпаре, жпсъ dіп пепорочіре сосісеръ тотоdатъ шї жпщііпцерї, пріп каре пе веdеаm певоіцї, а гръвї жптѕрпареа поастръ ла Іашї. Кѕ тоате ачесте жп лок de а пе сѕпъра, аm хотъріт а петрече челе de пе ѕрmъ zіле а сочіетъцеї поастре dіп mѕпцї кѕ жпdоітъ веселіе, спре а сѕпъра пе dіаволѕл кареле арѕпкасе ачеастъ пеатръ жп ріѕл desфътътоарелор поастре петречерї.

Хапгѕ 27.

Dѕпъ о петречере de doъ zіле, сѕферіпd тѕлте остепеле кїар ка піще mѕптепї воїпічї, еаръшї пе-аm жптѕрпат ла цеперал-квартіра поастръ. Жп dіmіпеаца de 25, adѕпъпdѕпе жmпреціѕрѕл mесеї ла кафе, аm възѕт жптре пої феце жптрістате, фііпd къ черѕл се акоперісе de поѕрї жптѕпекоші, карії жпвълеа върѕѕріле mѕпцілор жпвечіпацї, шї пріп ѕрmаре плапѕл построѕ, de а пе къцъра пе Чеахлъѫ, се пъреа а фі пімічіт. Dѕпъ о dебатаціе серіоасъ асѕпра жптребъреї: de авеm а ръmъпеа статорпічї ла плапѕл пропѕс, тъкар къ се жпфъцоша атъте грещъцї, саѫ de ал лепъdа de тот dіп прічіпа времеї скѕрте че пі maї ръmъсесе, аѫ ѕрmат жпкіереа хотърїреї жп копглъсѕіре, de а пѕ пъръсі плапѕл. Акѕm се жпфъцоша алтъ жптребаре, adекъ пе каре dрѕm съ mерцеm, фі-

іпd къ de ачесте сжпт доъ; ѕпѕл maї жпdътъпатек dѕче пе ла mопастіреа Dѕръѕ, еар алтѕл maї апропіат dеа-dрептѕл песте mѕпцї. Хотърїреа с'аѫ жпкіат еаръшї кѕ mѕлціmеа гласѕрілор пептрѕ ачест dіп ѕрmъ. Тоатъ dіmіпеаца аѫ трекѕт кѕ прегътіріле пептрѕ ачеастъ жпсъmпатъ експеdіціе. Dѕпъ масъ пе ла 2 чеасѕрї ераm тоцї кълърї шї каравапа с'аѫ пѕс жп mішкаре: Жпаіпте mерцеа къцїва церапї жпармацї кѕ секѕрї шї пѕще ка о аваппгарdіе; dѕпъ ачестії чептрѕл арmіеї, апої mѕzікапцїї, шї жп ѕрmъ слѕціле кѕ пожіжііле; песте тот 50 персоапе шї песте 40 каї. Жпdатъ че аm ешіт dіп Хапгѕ, се жпчепе поала чеа maї de цїос а Чеахлъѕлѕї, кареле dіп поѕрї пі zіmбеа кѕ маестате ѕрареаї de бѕпа веnіре. Пеdесталѕл лѕї пѕ есте попчіпет; поі фъръ жпгреѕере пе-аm сѕіт пе жпълціmіле шї mѕпцїї maї mічї dіп жmпреціѕріmеа лѕї, шї аm афлат пе ла ѕпе локѕрї фъпацѕрї de кѕръпd косіте шї пъdѕрї destѕл de фрѕmоасе; dар кѕ кът maї mѕлт пе-аm жпаіптіт, кѕ атъта maї селбатіче аm възѕт локѕріле, шї кѕ атъта maї mаре шї maї жптіпсъ се жпфъцоша окілор пріведіщеа. Пе ла mѕлте локѕрї аm фост певоіцї а deскълека de пе каї, спре а трече пін стріmтѕрї шї а пе къцъра пе локѕрї попчіпе. Поі еаръшї аm фост ѕdацї de плоае пъп ла піеле, dар кѕ тоатъ ачеастъ пеплъкѕтъ жптъmпларе, іпіmіле тѕтѕлора ера жпвъпъїате тот de ачел ептѕсіасmѫ, шї о стрігаре жп копглъсѕіре аѫ ресѕпат пііптре стіпчї шї стріmторї: „Съ mерцеm жпаіпте.“ Dѕпъ о кълъторіе de doъ чеасѕрї аm ацїѕпс ла о жпълціmе, ѕпdе веdерат се кѕпоща, къ патѕра лѕасе о алтъ префачере; пъdѕрї пѕ се maї веdеа чі пѕmaї ѕпdе шї ѕпdе къте ѕп арвор кірчіт шї тѕпілат. Жпаіптеа поастръ ера mѕпцї шї стіпчї жпалте кїар ка жпаdіпс арѕпкате ѕпа песте алта, жпкът окїѕл кѕ deспъdъжdѕіре къѕта ѕпеорї вре о потікъ пептрѕ mерцере. Върѕѕл чел стіпкос шї ціrаптік а Чеахлъѕлѕї, каре ла тіmп сеnіп се поате ве-

deа пън ші din Іаші, есте ашеzат пе вн конъ цігантік, акоперіт кв бразdе жнверzіте, de пе каре вnde ші вnde се вѣdъ еші́те стінчї колцоасе жн челе маї романтіче фігврї ші форме. Жмпрецірвл ачествїј конъ шерпеазъ о къраре аша de жнгвстъ, жнкът авіа жнкапъ амъndоъ пічїоареле алътвре; жн dреапта есте жнълціmea поnчішъ, de каре не пвтем спріжіні кв мъна, еар жн стінга се вѣdъ пръпастії de неmъсврать адъпчіме че zакъ жнтр'вн вечініk жнтвнерік ші жн невърmатъ лініще ші тъчере, каре нічї odineoаръ нв с'аъ жнтрервпт de пасвл вре внвї къльтор. Стінчіле сжнт фоарте вреdnіче de mіраре, алкътвіте фіind din грвпе фелврiт формате, ші din фелвріте соіврї de пеатръ. Жн сфършітвл ацівнс ла поалеле стінчілор вріеше, каре жнълцъndвсе dеасвпра конвлвї, формеазъ вървзл Чеахлъвлвї. Чеї маї мвлцї dintre ноі с'аъ впврат de страе, спре а се пвтеа къцъра маї кв лесніре кіар пе вървзл чел жналт de 3—400 стінжіні, че de ла мълте локврї depъртате ші din апропіере се жнфъцошеазъ атът de търеu. Свіреа жнтрв adевър есте остенітоаре, dap нічї de кът пріmежdioасъ, dакъ еа чінева біне сама а нв се ростоголі жнdъръпт. Ацівнгънd жн върв, ат врат din інімъ кв вн обіческ Вра! ші ачест стръмош а Карпацілор de Молdова, ші din амецітоареа жнълціmе се desфъта окії ностри кв прісосінцъ прівіnd ла търецеле счене а натврей, каре се фъчеа ші маї фрвмоасе, лвмінате фіind de соареле апвітор. Спре норd ші Вест пън adжнк жн Трансілванія се вѣdъ ланцврї de мвнцї търецї ші de фелвріте форме, еар спре челелалте пърцї мвнцї маї мічї пън ла поале, пінтре каре Бістріца жтпревнъ кв мълте алте рівврї de мвнте dвпъ фелвріtеле котецірї се паръ а фі ніще корdеле арціnтії пе о верdеацъ desфътътоаре.

Ачест свпрет (чел маї жналт) пвнкт Чеахлъв саъ Піон се нвтеще Тоака, ші ацвнце ла о жнълціmе de 7200 врме песте нівела търеї, de вnde жнтр'о нежнсемнатъ

depъртаре се зъреще ші хотарвл Трансілванієї. Пе вървзл Тоачеї се афлъ о пеатръ, каре прін жнскрісвл че поартъ, вестеще врташілор, къ преа Жнълцатвл ностръ Domn с'аъ світ пе ачеастъ жнълціmе ла 1836 жтпревнъ кв алте персоане din а са світъ.

Лъквіторії ачестор локврї повестескъ мълте траdіції атінгътоаре de ачестї мвнцї, dintre каре чеа маї інтересантъ есте врмътоареа:

„Dечевал ера Domnіторвл църей, кънd Траіан аъ пъвъліт жн тржнса ші аъ кvчеріто. Dвпъ моартеа лвї Dечевал, фііка са Dакіа аъ къвтат скъпаре жн пещеріле ачестор мвнцї, кв скопос, ка скітвалъ жн страе de пъсторіцъ съ се поатъ ферi de прігонііріле квчерітарвлвї жнвъпъїат de амор; ел жнсъ аъ descoперіт локвл петречерей ей, ші жн мінвтвл кънd ера съ се факъ праdъ прігонірей сале, Dакіа жтпревнъ кв трта ей с'аъ префъквт жн пеатръ. Грвпа ачеаста се аратъ ші аквт, жнсъ імацінаціа требвіе се апліче тоате ілвсііле ей, спре аші репресента ачеса, че грвпа аре а жнкіпві. Жн тімпвріле маї нове пвтеле Dакіа (Dачіа) с'аъ префъквт жн Dокіа (Евdокіа), ші ла Zіоа ачестеї сфінте, че есте ла 1 Мартіе, се сербеазъ тотоdатъ ші жнчепвтвл прімъверей. De аіче жтпвтеазъ попорвл de царъ Dокієї ші тртеї ей о жнрівріре маре асвпра zілелор ънтвї а прімъверії, че се пвтескъ ші zілеле Dокієї. Аша de пілdъ, кънd сжнт стінчіле жнвъліте de поврї, атвнче се zіче, къ Dокіа плъnце ші преzіче плоае. Ачесте деталврї ле-ам квлес din о [брошвръ а Пост. Г. Асакі, вп върбат кареле прін а сале лвкрърї літераре 'ші аъ кыщігат марї меріте. Тот жн ачеа брошвръ се афлъ о балаdъ націоналъ, че descріе маї преларг свс арътателе повестірї.

Dвпъ че не-ам жnдествлат кв прісосінцъ dорінцеле ноастре, прівіnd de пе вървзл Тоачеї тоате фрвмвсецеле натврей, апоі еаръші не-ам коборіт de пе стінкъ, ші ажвн-

гънd ла локвл вnde пе аџепта каії, чеа ънтъї жптреваре
аў фост: Жпкотро терџет? пептрв къ жп оаре каре de-
пъртаре се веdеа кортежвл постру жпdрептъпdвсе спре
апвс. Noї am пріmiт жпвреdinџареа, къ спре партеа ачееа
с'аў фъквт тоате прегътіріле квviiпчїоасе пептрв пріmіреа
поастръ, фіinд къ хотърісеm а петрече поаптеа кв ве-
селіе жтпреџїврвл впвї фок. Dечї am жпкълекат пе каії
жпdествл de остепіџї, ші кълъторїаm ла пас жпаіпте; вън-
твл свфла ръче, ші пе ла вне локврї am гъсіт пъпъ ші
omът. Noї кълърісеm maї віпе de вп чеас, соареле се
плека спре апвпере ші лвmіпа ънкъ пвџіп върфвріле стіп-
чілор роmантіче din апропіере ші deпъртаре. Акуm кре-
deam а фі аџївпс ла локвл хотъріт, пептрв къ кълъвзії че
терџеа жпаіпте стътвсеръ, ші ашезъпdвсе жп фелвріте
грвпе, аџепта сосіреа поастръ. Жпсъ астъ dатъ пъdеж-
dеа поастръ аў фост фоарте атъџітъ, кънї поі пе афлаm
пе вп шес бъхпос; ші din аmестекареа літвелор, каре
пі adвсе аminте de zіdіреа търпвлвї din Вавілоп, am жп-
џълес трістул резвлтат, кут къ пв пе ръmъпеа алтъ,
de кът а пъdъжdвi ла ювітвл Dвmnezеў, фііпd къ впії се
лъсасе жп пъdеждеа алтора, ші аша пв се фъквсе пічї о
прегътіре пептрв тасвл постру, ба ънкъ жп тоатъ жт-
преџїврimеа пв се гъсеа пічї о пікътвръ de апъ, пічї лем-
пе пептрв а фаче вп фок бвп. Аша dар аў тревuіт а се
жпкееа о хотъріре, ші dвпъ че с'аў фъквт жпdелвпгате
сфътвірї, с'аў сокотіт de квviiпџъ а къвта вп ісвор, ші а
статорпічі аколо таверa de поапте. Noї аџївпсеръm жп піще
локврї, каре фоарте рар се візітеазъ de оаmепї; кв тоате
ачесте dintре џърапї се афласе впвл, кареле декларъ а пе
повъџві, ші кортежвл din поў с'аў пвс жп mішкаре; жпсъ
астъ dатъ кв maї пвџіп квраж ші веселіе. Noї пе-am жпdреп-
тат dрвmвл maї mвлт спре порd, ші dвпъ џїзmътате de
чеас am аџївпс ла вп лок, вnde лвmеа de ші пв пе ера,
жп фапт търџіпітъ пріп вп zіd, dар жптрв adевър пі се

пъреа а фі сігвр пептрв поі ставілатъ ші жпкісъ. Жп
врmа поастръ mвпџії жпалџї, пiпtре каріі трекусеръm, de
аmъпdоъ пърџіле стіпчї фоарте жпалте, ші жпаіптеа
поастръ о ріпъ adжпкъ ка de о miе ші џїзmътате de вр-
mе, каре кв а еї верdеаџъ ші кв стіпчї колџвроасе поате
фі бвпъ пептрв орі че алтъ, пвmаї пв пептрв а се коворі
чіпева жп еа. Ла пічїоареле постре жп о adжпчіmе жпфіо-
ръtoаре се веdеа вп коdрв жптвпекос de бразї, ші dінколо
de ачеста жп оаре каре deпъртаре am zъріт о тврmъ de
ої; вnde се zічеа къ ар фі ші ісворвл кв апъ. Dечї а тер-
џе аколо, спре а пв mврі de сете пе о стіпкъ гоалъ, ера
вп mіжлок апробат, жпсъ пічї odіпеоаръ черкат de вре вп
mврітор, adекъ de а се коворі жп ачеа ріпъ adжпкъ.
Noї am хотъріт а пв maї ста пе гжпdврї, пічї а пе maї
сфътві, чі а жпчепе експеdіџіа кв квраж. Dар а пе коворі
dрепт жп жос, ера веdерат кв пепвтіпџъ, аша dар am терс
жпчет кънd жп dреапта кънd жп стіпга, кънd жпаіпте
кънd жпапоі; піmе dintре поі пв поате џінеа mінте, de
къте орї аў къzвт, ші din порочіре апвкъпdвсе кв mъпі-
ле de вп mъпвпкіў de еарбъ. се ръdіка еаръші пе пічїоа-
ре. Domniї чеї maї бътрьпї dintре поі авеа къте вп оm,
кареле жї џінеа, dар кв тоате ачесте ші еї с'аў жтпър-
тъшіт de обшеаска соартъ. Ачесте аў фост чеасвріле че-
ле maї пріmеждіоасе а кълъторіеї поастре, ші поі пвтеm
zіче къ am фост фоарте порочіџї, de вреmе че кв аша
mаре пвmър de оаmепї ші de каї, п'аў врmат пічї о жп-
тъmпларе протівпікъ. Maї алес каії аў dат dовеzї de а
лор гівъчіе вреdпікъ de mіраре, ші теаmа, кут къ еї ар
къdеа кв поі жп пръпастіе, аў фост пе жптеmеїатъ, de
вреmе че пвmаї впвл лвпекъпdвсе аў къzвт жп ріпъ, dар
с'аў опріт de о стіпкъ, ші п'аў прічіпвіт алтъ dавпъ,
de кът къ аў тврtіт о скріпкъ а впвї mвzікапт de аї
пострі. Фііпd еў впвл din чеї ънтъї, каріі аў аџївпс maї
паіпте жп вале пе вп шес жпвеrzіт алътвре кв о пъdвре

de вразї, m'am жптinc овосiт de остепiтоарea коворiре пе еарбъ, шi прiвeam кв тiрaре жп свс. Maї къ пв пвтeam креde, къ ар фi кв пвтinцъ а се коворi чineва пе acemine рiнї, dакъ пв аш фi възвт ънкъ, квm се лвпта чea maї mаре парте а товаръшiлор meї кв остепiтоареа шi прimeждioаса жптрепрindере, пе каре еѣ кв порочiре о съвършicem. Тоцї лъквiторiї mвнтenї жпкредinцa, къ нiчї odinioаръ пв аѣ maї фъквт вре вп mврiтор ачеастъ кале, нiчї пъстор нiчї вънътор.

Dвпъ жвmътaте de чеас am ацiѣнс ла пъсторiї, карiї кв тврmеле лор петрекксе вара жп ачеле локврї romantiче, dар тот odатъ шi deствл de сълватiче. Товаръшiї кълъторieї аѣ cocit пе рънd de тот обосiцї шi асвdaцї, шi жпdатъ с'аѣ ацiцат вп фок плъквт, жтпрецюрвл кървiа аѣ тъбърiт кв тоцiї. N'аѣ трекут mвлтъ време, шi веселiа de maї nainte, че нi пъръсicе пе о скуртъ време еаръ фв рестаторнiчiтъ. Dвпъ че колцвнiї шi чюботеле ноастре вde се анеzace ла вскат пе веце жтпрецiврвл фоквлвї, кiар ка нiще солdaцї жп рънd, фiешкареле dintре noї 'шiаѣ прегътiт квлквшвл сеѣ, пре кът аѣ фост кв пвтiнцъ de bine, ащернънdв'шi крепцї de brad, шi арвнкънd страеле deасвпра ка вп артiквл de лвкс, еар ла чеї maї mвлцї слвжiа шелеле каiлор жп лок de перiнъ, къчї фън пв се гъсiа жп ачесте локврї нiчї de квm.

Аквm се асквнсесе соареле dвпъ mвнцiї че не жнквнцюра, шi славiле ноастре ажвторате de пъсторї с'аѣ апвкат а прегътi чina, каре жптрв adевър аѣ фост minвнат de бвнъ. Челе maї deлiкате пастете шi фрiптврї пв ар фi фост maї гвстоасе, de кът невiноватвл mieл, кареле кв пвцiне чеасврї maї naintе пештiindв'шi соарта, сълта кв веселiе. Вiнвл de Рin шi Шамнаniа аѣ контрiбвiт dвпъ кввiinцъ, шi жнкврънd ресвна mвнцiї de кънтърї веселе жнгънате de ехо imiтътор. О артiфiцie прегътiтъ de товаръшвл ностру В. din фаталъ жнтъмпларе пв с'аѣ nimeрiт, къчї

ракетеле ашеzате ла вп лок кв вътелчiле de шампаnie, din каре внеле се стрiкасе, аѣ гвстат din пектарвл върсат, шi с'аѣ фъквт кв тотвл петребпiче. Нвmaї кътева лвminї romane с'аѣ свiт dвпъ тот mестешвгвл шi аѣ лвminат преа фрвmоаселе локврї.

Жнкврънd ne-am афлат тоцї жп брацеле лвї Морфеѣ, ка кънd нiчї odатъ пв am фi квпосквт вре вп алт ащерпвт, шi вп пъzitор вmбла de стражъ жтпрецiврвл фоквлвї, спре а ферi de а пв се атiнце de noї. Noаптеа ера ръче dар сеninъ, шi стелеле скъпteea кв прieтenie асвпра поастръ.

Челе ънтъї раze а dimineцеї вiitoаре се реварсъ престе върврiле стiнчiлор спре noї, кънd внвл dвпъ алтвл се свлъ din ащерпвтвл жнdъмънатек шi шесвл сiнгвратiк ресвна de веселiе. Коndeivл meѣ пв есте жп старе а deскрie ачеастъ сченъ de dimineацъ. Внiї жшi фъчеа твалета, алцiї аръта феце комiче остепindвсе а da жнкълцеmiнтелор dоrорiте форmа лор чеа прimiтiвъ; iчї шedea zвграввл ностру апърат de раzеле соарелвї прin вп кортел, спре а жнвечiнiчi локврiле ачесте, вnde ънтъiа dатъ аѣ вiziтат о сочieтате веселъ пе Nimфа ачестор mвнцї; de алтъ парте жп сфършiт внвл din товаръшiї нострi анinace de крепцiле внвї брad о оглindiшоаръ, шi перiї барбеї сале къdea тъiaцї de nemiлостiва са mънъ. Фрвmос пеtezit се жнфъцошъ ел жнтре noї, ла а кървiа веdере am тревvit свсшiнънd съ mъртврiсim, къ жп жнтъмпларе, dакъ ар чере харвл Dокieї, еа пегрешiт с'ар фаче кълкътоаре цюръмънтвлвї, de а фi соацъ пвmaї ачелвiа, кареле ар mъпткi натрiа еї de цюгвл Роman.

Тоатъ жтпрецiврimea жнлвminатъ de соареле de dimineацъ, нi се жнфъцоша жп dеплiна еї фрвmвсецъ, еар maї алес рiпа чеа попороасъ пе каре пе-am коворiт iерї. Жп време кънd фъчеам гвстареа de dimineацъ, плъешiї ностри аѣ черvт жнвоiре, de а репресента danцвл

лор чел національ. Мȣzіка аȣ̆ ꙟчепȣт melodia чеа веселъ, дъпцȣіторіі̆ аȣ̆ ꙟформат ȣп семі-черк ціінdȣсе кȣ мъніле пе ȣмерї ȣнȣл de алтȣл, ші фъчеа ȣп тропот атът de кȣмпліт, ꙟкът аменінца пърȣіреа стінчілор. Ачест данц а мȣнтенілор Молdо-ромъні̆ се траце ꙟнкъ din времіле Романілор ші есте ꙟнтовъръшіт de стрігърї селватіче.

Ꙟнтре ачесте петречері̆ соареле се сȣі ла амеаzі, ші не ꙟнdемнъ ла порніре, пентрȣ каре се дъdȣ семн прін ȣн бȣчїȣм пъстореск. Оаменії̆ ера ꙟнdелетнічіці̆ кȣ прегътіріле кȣвеніте, каї̆ некеzа, къні̆ пъсторілор лътра; ꙟн скȣрт тоате ера ꙟн чеа маї̆ віе мішкаре, пънъ кънd не-ам порніт пе о кърарe ꙟнгȣстъ нін коdрȣ. Сочіетатеа ера фоарте веселъ; чеї de dinainте фъчеа се ръсȣне коdрії̆ de кънтърї̆ десфътътоаре, ꙟн време кънd слȣціле поастре din ȣрмъ, комендȣіте кїар мілітъреще de ȣн корпорал Аȣстріан, словоzїа ꙟнdесіте салве ші стрігърї̆ de бȣкȣріе, фіінd къ ла порніре кънътасе ші еі̆ шампаніе, каре ꙟї̆ фъкȣ de тот веселї̆.

Дȣпъ че ам трекȣт коdрȣл ші къціва мȣнці̆, ам аціȣнс еаръші̆ ла о рінъ, каре de ші нȣ ера асеміне кȣ чеа din zіоа трекȣтъ, тотȣші̆ ꙟнdестȣл de примеждіоасъ. Ноі̆ ам требȣіт съ дескълекъм ші съ дȣчем каї̆ de къпестре дȣпъ ноі̆. Експедіціа песте ачеастъ рінъ с'аȣ̆ съвършіт фъръ вре о непорочіре кът de мікъ, ші аша ам ȣрмат дрȣмȣл ностръ ꙟнаінте нін стрімтȣрї̆ ші мȣнці̆, пънъ кънd ам аціȣнс ла ȣн лок лȣміnoc, ȣнde dintр'о стінкъ ꙟнвълітъ кȣ мȣшкїȣ̆ кȣрце ȣн ісвор лімпеdе ші мȣрмȣрънd, лънгъ каре се афлъ о крȣче сімплъ de лемн, ашеzатъ спре аdȣчере амінте de о непорочітъ, деспре каре ȣн скріітор ромън історісеще ȣрмътоареле:

„Ꙟн времеа тȣлбȣрърілор політіче de каре с'аȣ̆ чертат ачеастъ царъ ла 1821, ші прін каре с'аȣ̆ десфіінцат легътȣріле мȣлтор фамілії̆, с'аȣ̆ івіт ші с'аȣ̆ ашеzат о некȣ-

носкȣтъ тънъръ кȣ вестмінте негре ꙟн ачесте локȣрї̆ селватіче, ȣнde, пещеріле ші копачії̆ гъȣноші̆ ꙟї̆ хъръzїа апъраре de аспрімеа тімнȣрілор. Еа скімба аdесеорї̆ локȣл петречерії̆ сале ші се ферїа de орї̆ че ꙟнтълніре кȣ пъсторі̆ ші сехастрі, карії̆ мірънdȣсе de а еі̆ містеріоасъ аръtare ші чінстінdȣо пентрȣ а еі̆ евлавіе, денȣнеа аdесе орї̆ мііжлоче de вїецȣіре пе ла локȣрї̆ ȣнde сокотеа къ еа с'ар фі афлънd. Апроапе de шесъ ані̆ аȣ̆ петрекȣт еа асеміне віацъ, ші локȣл чел маї̆ плъкȣт пентрȣ дънса ера малȣл стінкос а ȣнȣї̆ ріȣ̆ de мȣнте, а кърȣїа меланколікъ мȣрмȣраре се пърїа а ръспȣнde ла а еі̆ сȣспінȣрї̆. Ꙟнтр'о zі de варъ аȣ̆ аціȣнс тънгȣіріле жалніче ла ȣрекеа ȣнȣї̆ пъстор кареле се афла ꙟн апропіере кȣ о тȣрмъ а са, ші ачеста ꙟнdрептънdȣсе спре локȣл de ȣнde венїа гласȣл тънгȣітор 'шїаȣ̆ афлат пе некȣноскȣта ꙟнтінсъ пе пъмꙟнт ші скълdатъ ꙟн а еі̆ сънце.

Еа ешісъ дȣпъ обічеїȣ̆ ꙟнтр'о dimineaцъ спре а'ші кънта ръdъчіні̆ ші ербȣрї̆ пентрȣ а еі̆ хранъ, ші пелȣънd сама аȣ̆ къzȣт ꙟнтр'о капканъ (прінzътоаре) че ера de кътръ вънъторі̆ ашеzатъ аколо пентрȣ вȣлпї̆; пічїорȣл еі̆ ера сфърмат ші сънџеле кȣрџеа некопteніт, ꙟн ачеастъ посіціе, палідъ ші мȣрінdъ, лȣптънdȣсе кȣ моартеа, аȣ̆ аdресат кътръ пъстор рȣгъмінтеа, de а о аdȣче ла локȣл еі̆ чел іȣбіт лънгъ ріȣшор, ȣнde ꙟнкȣрънd аȣ̆ аdорміт пентрȣ тотdeaȣna.

„Аша аȣ̆ фост сфършітȣл ачестеі̆ ініmї̆ сімцітоаре, каре ȣрінd валȣріле віеції̆, се ретрасе ꙟн ачесте локȣрї̆ пȣстії̆. Еȣ̆ нȣ щіȣ̆ din че прічінъ і с'аȣ̆ нȣс нȣмеле Серафіна, дȣпъ каре нȣмінdȣсе ші ріȣшорȣл тот аша, і с'аȣ̆ ꙟнвечїнічіт аdȣчереа амінте ꙟн гȣра понорȣлȣї̆. Крȣчеа ашеzатъ асȣпра мормънтȣлȣї̆ непорочітеі̆, есте маї̆ de тот стрікатъ.

Ръкорінdȣне прін о ꙟнгіціtȣръ de чеа маї̆ кȣратъ апъ din ачест ісвор de лънгъ крȣче, ам кълъторіт маї̆ departe, ші ам аціȣнс ꙟн сфършіт ла поалеле Чеахлъȣлȣї̆ пе

ȣп шес кареле пептрȣ deосевіта са фрȣмȣсецъ, аȣ фъкȣт асȣпра поастръ чеа maї плъкȣтъ impресіе. Noї ne-am ѫнтinс пе верdeацъ сȣвт арборї ȣmброшї, карії пе апъра de разеле челе ферпінцї а соарелȣї, ші вървȣріле mȣнцілор ѫнвечінацї акоперіцї de пегȣрї, пе репресента фелȣрітеле ікоапе че възȣсеm ѫп ziлеле трекȣте.

Maї біне de ȣп чеас am кълъторіт пе котіцітȣріле ачестȣї шес, че се ѫнтinde пънъ ла mалȣріле Бістріцеї; ѫп dреапта аȣ реmас dрȣmȣл чел ѫнdъmънатік че dȣче пе ла mъпъстіреа Dȣрьȣ пънъ ла вървȣл Чеахлъȣлȣї. Акȣm сімт пърерea de реȣ къ пȣ am візітат ші ачеастъ mъпъстіре, каре ашезатъ фіінd ѫнтре doȣъ рîȣрї de mȣнте ла поала ȣпеї стінчї mъреце а Піопȣлȣї, аре о посіціе фоарте роmантікъ. Чел maї тънър dінтре кълȣгърії петрекъторї аіче, есте а лор Стареț, adекъ ȣп ѫȣпе de оптzечї апї; еар чеїлалцї maї тоцї сѫпт ѫп върстъ песте о сȣтъ апї ші петрекȣ maї кȣ саmъ ѫп пещерї.

Аша кълъторind ѫпаinте am аџѫпс ла о mъпъстіре mікъ каре de ші есте лъкȣітъ de кълȣгъріце, тотȣші пȣ аре пimік інтересант, ші dȣпъ ȣп воїаж de 24 чеасȣрї пе-am афлат еаръші ѫп Хапгȣ, ла трȣп остеніцї, еар ла dȣх веселї, adȣкъпdȣне aminте de челе трекȣте.

А doa zi еаръші пе-am афлат пе плȣте decпікъпd валȣріле Бістріцеї, коворъпdȣне кȣ ѫџеала фȣлџерȣлȣї пе котіцітȣріле рîȣлȣї ѫп жос. Ачеастъ кълъторіе de ла Хапгȣ ші пънъ ла търгȣл Пїетрії есте фоарте decфътътоаре, ѫпфъцошъпdȣсе окілор челе maї фрȣmоасе ші maї роmантіче локȣрї, че се скіmбъ тотоdатъ кȣ ръпецїѫпеа плȣтіреї.

Ѫпкȣпџїȣрацї de спъmътоареле валȣрї am фъкȣт о гȣстаре, чеа de пе ȣрmъ а петречереї поастре ѫmпреȣпъ, ші спре adȣчере aminте de челе ѫптъmплате ші de веселії поастрі товаръші карії авеа ѫпкȣръпd съ се decпърџеаскъ, с'аȣ ѫпкінат ȣп тоаст. Nȣ търziȣ am аџѫпс ла катарак-

теле Бістріцеї, din каре ȣпеле сѫпт decтȣл de ѫпсъmпътоаре. Ачесте ъпкъ din denъртаре се вестескȣ прin вȣетȣл лор, плȣта се апропіе ѫпчет, апої плȣтеще maї репеdе ші ѫп сфѫршіт се ковоаръ песте колцȣрателе стінчї ші пінтре валȣріле сгоmотоасе; капътȣл de dinainте а плȣтії се акȣфȣпdъ adъпк ѫп апъ, ші апої се ръdікъ еаръші кȣ mъпdріе кїар ка о коравіе че се порпеще de ла църm, ла каре прілеж поï ка піще mарінарї ветеzї am въdіт ентȣсіасmȣл пострȣ прin челе maї вії стрігърї de бȣкȣріе.

Dеалȣпгȣл mалȣрілор се въdȣ фелȣріте локȣрї вреdніче de ѫпсеmпат, dінтре каре еȣ поmепеск пȣmaї mъпъстіреа Бістріца вестітъ пептрȣ mормѫптȣл Domпȣлȣї Алексапdрȣ чел Бȣп. Роmъпії сокотȣ de о сфѫнтъ dаторіе а візіта ачест лок de репаос а ачестȣї фъкътор de біне а патрієї лор.

Ѫп сфѫршіт dȣпъ о кълъторіе de 9 чеасȣрї am zъріт ѫптре mȣпцї mъреції търгȣл Пеатра, каре фіінd ашеzат лъпгъ рîȣ есте скелеа пегоцȣлȣї de keресте. Аџѫпгъпd сȣвт сьпетȣл mȣzічеї ла поdȣл че dȣче песте Бістріцъ am словоzіт салве din тоате арmеле поастре, каре с'аȣ ръспȣпс de-maї mȣлте орї de кътръ слȣжіторії кълъреції че ера ѫпшірацї спре прімірeа поастръ. Dрегъторії аȣ біне воіт а пе ȣра de бȣпа веніре ла mал, ȣпde тоцї лъкȣіторії се adȣпасеръ спре а прівi сосірeа поастръ.

Аіче am афлат еаръші тръсȣріле поастре, аіче аȣ сȣпат чеасȣл decпърцірeї, de ȣпde пе-am порпіт ѫпаinте, ȣпії ѫпкоаче алції ѫпколо.

Въ mȣлцеmеск din іпimъ бравілор товаръші! Dакъ ȣре odinеоаръ denъртат de ачесте локȣрї ѫmї воїȣ adȣче aminте de фрȣmȣсеціле Moldaвієї, апої атȣпче ікоапа воастръ mі се ва ѫпфъцоша ѫпаinтеа окілор, ші mȣпції, шесȣріле, стінчіле, коdрії ші рîȣріле вор авеа пептрȣ mine ѫпdоіт інтерес de adȣчере aminте.

Традȣс din Nemцеще de D. C. Ботеzатȣ.

DЕСПРЕ ПАȢПЕРІСМ.

(Веzі Чершіторȣл)

„Сочіетатеа есте о жптовъръшіре неапъратъ ші словоdъ тотоdатъ; неапъратъ, пентрȣ къ, жпкоптра ȣпор ideĭ філософіче, нȣ не пȣтем жпкіпȣі омȣл афаръ din сочіетате, пентрȣ къ ел се наще ші се пъстреаzъ жп сочіетате, ші къ прін еа ел се вечїніче ще; словоdъ, пентрȣ къ еа аре de темеліе морала, леџе фіреаскъ а оменіреі ші каре ісгонеще орї че арбітрар, ші пентрȣ къ леџіле de ръпdȣл ал doіле ші органіче каре хотърескȣ релаціїле сочіале жтпрехнъ-ръпdȣіте кȣ морала требȣїе съ фіе експресіа вроінцiĭ общещї регȣлат жптребатъ ші dоведітъ.

Чел ъптыї dріт а фіеще кърȣї ом есте dрітȣл de а трѣі; чеа ъптыї dаторіе есте de а мȣнчі спре а трѣі. А мъпка фъръ а проdȣче, есте ворбінd общеще, о сȣрпаре тіранікъ асȣпра dрітȣлȣї алтȣїа, о кълкаре а dрептъцiĭ, пре каре сочіетатеа нȣ о поате сȣфері, нȣмаĭ жнсъ еа съ dее фіеще кърȣї міжлокȣл de а проdȣче пентрȣ консȣмація са. Dрітȣл ла мȣнкъ есте конdіція ші ресȣлтатȣл словоzеніеĭ; екчерчіція мȣнчiĭ есте сфінціреа ші практіка егалітъцiĭ.

Есте жнсъ о моdіфікаціе ла ачесте прінчіпiĭ, саȣ маĭ біне о жнdеплініре а ачестор прінчіпiĭ. Тоцї іndівіdȣiĭ че алкътȣескȣ сочіетатеа нȣ сжнт жп старе съ мȣнчеаскъ; ȣпiĭ din прічіна слъбъчюпiĭ вжрстiĭ, алцiĭ din прічіна боалелор ші сȣферінціилор, алцiĭ жп сфжршіт din прічіна не-

ажȣнсȣлȣї мȣнчiĭ жп потрівіре кȣ мȣнчіторiĭ. Жп тоате ачесте каzȣрї, неатърнате de вроінца омінеаскъ, ші а кърора ісправъ есте de а пȣне ȣп оарем каре нȣмър de іndівіdȣї жп непȣтінца de а'шї къщіга храна прін мȣнкъ, de dаторіа сочіетъцiĭ есте а веnі жп ажȣторȣл лор, ші а лі da ажȣторȣріле требȣінчїоасе. Ачеастъ ажȣтаре нȣ есте жп воїа ші плакȣл фіеще кърȣїа; еа есте о dаторіе сфжнтъ консеквенціе неапъратъ а ал тріелȣї прінчіп а формȣлiĭ, къ тоцї оаменiĭ требȣїе съ фіе словоzї, de о потрівъ ші фрацї.

Карактерȣл ажȣторȣрілор че требȣескȣ dате есте арътат прін натȣра невоінцелор. Копілȣл пъръсіт, саȣ пре каре фаміліа са нȣ поате нічї жптр'ȣп фел съ'л креаскъ, се фаче копілȣл сочіетъцiĭ каре'ĭ есте dатоаре кȣ о протекціе deосъбітъ кȣ віаца моралъ ші матеріалъ, аdекъ кȣ міжлоачеле de вїецȣіре, кȣ жпвъцътȣра ші еdȣкація. Бътръпȣл, кареле прін мȣнка са, 'шї аȣ жптребȣінцат віеаца жп спорірея авȣціілор общещї, а бȣпiĭ-старе џенерале, аре dріт асемiне ла ажȣторȣл сочіетъцiĭ; че еа фаче пентрȣ dжнсȣл есте о deспъгȣбіре de че ел аȣ фъкȣт пентрȣ dжнса, ачеаста есте солідарітатеа сочіалъ біне жпцълеасъ. Болнавȣл, пътімашȣл фъръ міжлоаче персонале deажȣнс аȣ dріт асемiне, фіеще каре жп пропорціа невоінцелор сале, ла жпгріжіріле de тот фелȣл че се черȣ прін старея лор.

Кът пентрȣ чеї сънътоші, пре карiĭ жппрецїȣрърї deосъбіте жї ціnȣ жптрȣ о пелȣкраре сілітъ, сочіетатеа ле есте dатоаре кȣ мȣнкъ; dакъ еї нȣ о прімескȣ еа поате съ'ї сілеаскъ ла ачеаста. Калічїа, есте, жп аdевър, жптр'ȣп стат біне органісат о фаптъ монстрȣоасъ; жї о арістократіе жп стремџе че'шї аратъ фъръ рȣшіne тръпdъвіа ка ȣп прівілеџїȣ, ші тръеще жп сокотеала ші пагȣба мȣнчiĭ ші а съръчіеї жнсȣші. Нȣ есте de ажȣнс жнсъ de а жнdестȣла временнічеще неажȣнџереа мȣнчiĭ, требȣїе ъпкъ а'ї преведеа прічініле ші а лові жп ісворȣл

сеȣ жнсȣші тікълошіа zъmісліть пріn пашперісm, рапъ кȣmпліть а чівілісацієї modерпе ші каре спореще жп лȣmе, жп паралелъ кȣ богъціа.“

Кȣ ачесте кȣвінте жпчепе D. A. Blaise артіколȣл сеȣ асȣпра ажȣторінцелор пȣвліче, тіпъріт жп кълinдарȣл попȣлар а Францієї пе апȣл 1845; ачесте кȣвінте аратъ прічіnіле івіреї чершъторієї, а тікълошієї, а съръчієї, жп сфжршіт жп кȣвжптȣл текпік а пашперісmȣлȣї, прекȣm ші даторііле сочієтъцїї пептрȣ а'л depърта. De ші ла пої жпкъ сȣте de anї вор трече — ші mȣлцъmіть фіе пъmжптȣлȣї построс челȣї mъпос — жпаінте пънъ кжnd ачеастъ плагъ а статȣрілор indȣстріале се ва фаче сімцітоаре, тотȣші жпсъ, mаї de ла жпчепȣтȣл прінчіпателор поастре, пiп ораше с'аȣ констітȣат калічі; лъпгъ фіеще каре касъ боїереаскъ, лъпгъ фіеще каре mонастіре, чершъторȣл жшї апезасе шатра ші бордеіȣл сеȣ; боїерії ші кълȣгърії ера даторї съ'л хръпеаскъ ші съ'л adъпостеаскъ. Жп сфжршіт калікȣл аȣ фост ажȣпс а фаче ȣп трȣп о бреаслъ deосъбітъ кȣ прівілеџіȣріле, кȣ скȣтіріле, кȣ adminістраціа са. Лȣкрȣ кȣріос жпсъ калічії din веакȣл de mіжлок ера de пеаm стръin жптре Роmъпї; еї ера Сжрбї ші Славопї, ші астъzї жпкъ жп Іашї жп Калічіmе тоцї калічії ворбескȣ жпкъ лімба націєї лор, ші преа пȣцінї Молdовепї се афлъ жптре еї. Кȣm am zіс, еї форmа ȣп трȣп deосъбіт. Стефап чел mаре жї органісъ жп бреаслъ, ле dъдȣ лор ші пеаmȣлȣї лор жп вечї mахалаоа din Іашї Калічіmеа, каре о стъпъпескȣ пъпъ астъzї, ле dъдȣ воїе съ'шї алеагъ сінгȣрї старостеле лор, жї скȣті de тоате dъріле ші апгъріїле ші'ї пȣсе сȣвт протекціа Мітрополітȣлȣї.* Алцї Domпї, ле хъръzіръ mаї mȣлте фо-

* Бреасла Калічілор din Іашї ші ачеа din Роman, пъстреазъ о mȣлціme de хрісоаве ші de актȣрі фоарте interесапте; кȣ греȣ жпсъ іар пȣтеа чіпева жпdȣплека ка съ ле аръте. Еатъ жпсъ ȣпȣл, din челе mаї пое de пе каре am пȣтȣт траце о

лосȣрї саȣ кіар deadрептȣл, саȣ пріп dъпȣіріле че фъчеа Мъпъстірілор; спре пілdъ mъпъстіреа Четъцȣїа, пріп актȣл de danie, ера жпdаторітъ съ ціе жп тоате zілеле, песте тот апȣл, масъ жптінсъ пептрȣ съръчї; астъzї пърінцїї грецї пъстреазъ жпкъ mошііле dъпȣіте, dар копdіціа dъпȣірії, mаса, de mȣлт аȣ ȣітато ка ші mȣлте алте жпdаторірї а лор. Кȣ веакȣл de mіжлок аȣ трекȣт ші ажȣторȣріле че ле ера хотъріте; кжnd dінпотрівъ съръчії жmmȣлцindȣсе жп пропорціа спорірії попȣлацієї, аȣ ръmас астъzї кȣ тотȣл жп сарчіпа сочіетъцїї. Ші кȣ тоате ачесте пimіка пȣ с'аȣ фъкȣт пічї пептрȣ ажȣторіреа челор жп фіінцъ, пічї пептрȣ опріреа жmmȣлціреї лор! Греȣ лȣкрȣ есте ші къте оdатъ ші прімеждіос а deскопері рапеле аскȣпсе а сочіетъцїї; віповат лȣкрȣ жпсъ ар фі dакъ am тъче пъпъ кжnd еле с'ар капгрепа; къчї атȣпче віndекаре п'ар mаї фі пȣтінчїоасъ ші трȣпȣл жптрег

копіе; ел арȣпкъ чева лȣmіпъ асȣпра ачестії бресле, че жпкъ астъzї формеазъ ȣп фел de cour des miracles!

„Георгіе кȣ mіла лȣї Dȣmпеzеȣ архіепіскоп ші Мітрополіт Сȣчевії ші а тоатъ Молdо-Влахіа.

Фачеm щіре кȣ ачеастъ карте а поастръ, кȣї се каdе а щі, пептрȣ бреасла de mішеї, de ачеї din Іашї, каре бреаслъ есте апезатъ жпкъ de ръпосатȣл Стефап Воdъ чел бȣп, карії авжnd еї кърцї de блъстъm ші de ла алцї архіерей mаї depаінте време, асȣпра кȣї ле-ар фаче сȣпъраре, mакар кът de пȣцін ачестор обidпічі ші пепȣтінчїоші, карії кȣ mіла крещінілор жшї петрекȣ тікълоаса віеаца лор. Еатъ dар am фъкȣт ші поі ачеастъ карте de блъстъm асȣпра кȣї ле-ар фаче жпвълȣеалъ, zлоташі ші пъвгачї, саȣ алте апгърії каре сжпт пе алцї съръчї; ші de іар жпвълȣї пре džпшії, ачеастъ бреаслъ пепȣтінчїоасъ, ȣпії ка ачестїі съ фіе афȣрісіцї ші легацї de Domпȣл Dȣmпеzеȣ, ші de Маїка преа Кȣратъ, ші de doїспрезече Апостолї, ші de трії сȣте оптспрезече отецї (пърінцї) карії аȣ фост жп Nіпеea; ші de благословеніа поастръ че пе-аȣ dат Domпȣл Dȣmпеzеȣ жпкъ съ фіе афȣрісіцї ші dацї апатеmії. Херȣл, ветреле съ пȣтреzеаскъ ші съ се рісіпеаскъ; еар трȣпȣріле ачелора съ стее жптрецї жп вечї; парте съ аїбъ кȣ Іȣdа вжпзъторȣл лȣї Хрістос ші кȣ прокелетȣл Аріе хȣліторȣл, ші съ казъ пе džпшії кȣтремȣрȣл лȣї Каіп, ші съ ле фіе пжржшъ жпсъші Маїка Пречіста. Еаръ чіпе іар фері ші ле-ар жпкȣпцїȣра каселе лор, ші жптрȣ пimік съ'ї жпвълȣеаскъ, ші mаї вжртос іар mілȣї, ȣпії ка ачеї съ фіе ертацї ші благословіцї de Domпȣл Dȣmпеzеȣ, ші de Маїка Пречіста, ші de тоцї сфінцїї, ші de смереніа поастръ жпкъ съ фіе ертацї ші благословіцї жп веакȣл ачеста ші жп чел віітор аmіп. 1723. Мартіе 22.

ар фі атерінцат de пеіре. Жĭ таĭ віне dар de а ворві кȣ ȣп чеас таĭ жпаінте de кът преа търziȣ, ші аша пе пȣпет жп рizік.

Dакъ пъпъ акȣт раре орĭ пі се жптътплъ а веdеа оатенĭ жптіпzъпd тъпа пін сате спре а чершъторі, ачеаста о сънтет dатоаре пътъжптȣлȣĭ пострȣ дестȣл de богат спре а хръпі ȣпкъ пе атъца лъкȣіторĭ кът аре астъzĭ; кът dар Ротъпіĭ се вор ціпеа de коарпеле плȣгȣлȣĭ, съръчіеа жĭ ва пріві пȣтаĭ de ла ȣшъ, ші ва респекта ватра лор. Нȣ есте асетіне ші жп тжргȣрĭ; жп ачесте, попȣлаціа фііпd стрїпс адȣпатъ, пофтеле таĭ апріпсе, пріележȣріле de дестрътаре таĭ dесе, таĭ тȣлте тестешȣгȣрĭ фііпd кътате пȣтаĭ о парте а апȣлȣĭ, ші лъсъпd пре лȣкрътопіĭ лор фъръ пічĭ о тъпкъ, жп чееалалтъ време, тоате ачесте сжпт тарĭ прічіпĭ а спорірііĭ съръчіеĭ; ші кȣ жале требȣіе съ търтȣрісіт къ п'аȣ таĭ рътас тжрг жп каре съ пȣ bedem de ачестĭ тікълошĭ, волпавĭ, славĭ, стретцȣрошĭ, dеспъдъждȣіцĭ, кіетъпd жп ажȣтор тіла трекъторілор.

Dакъ Реглетептȣл органік прін пепсііле че dъ dіп кȣтіеа тілелор віпе жп ажȣторȣл а тȣлтор съръчĭ рȣшіпошĭ, п'аȣ превъzȣт жпсъ пічĭ ȣп фел de спріжініре пептрȣ волпавіĭ інкȣрабілĭ каріĭ акȣт пȣ се прітескȣ жп спіталȣріле ȣпdе се трътеазъ пȣтаĭ боалеле че се потȣ віпdека; тот ачееашĭ тъчере пъzеще пептрȣ адевъраціĭ чершъторĭ, пептрȣ калічіĭ лепешĭ, пептрȣ еміціĭ dіп темпіце каріĭ ешіпd фъръ пічĭ ȣп капітал се гъсескȣ голĭ пе dрȣт ші п'аȣ алте тіжлоаче de віецȣіре de кът de а фȣра еаръшĭ, орĭ de а жптіпdе тъпа трекъторілор. Прічіпа есте къ попȣлаціа ші прін ȣртаре ші певоіле de астъzĭ пȣ се потȣ потріві кȣ челе de жпаінте 15 апĭ. Nітепе пȣ поате тъгъdȣі кȣ жп ачеасть време ат фъкȣт фоарте тарĭ пропъширĭ, ші къ прін ȣртаре кȣ ачесте пе-аȣ веніт ші поȣе требȣіпце. Dіп ачесте dар лесне се поа-

те жпцълеце къ тȣлт есте de фъкȣт жп фолосȣл ші ажȣторȣл съръчілор, каріĭ сжпт пъръсіцĭ ла тоатъ греȣтатеа тікълошіеĭ, а фоаметіĭ, ші жп сфжршіт а тȣтȣлор пеоръпdȣелелор калічіеĭ, ачеастъ рапъ рȣшіноасъ пептрȣ отепіре, кȣт zіче D. Blais, каре отоаръ жп іпdівідȣȣ, тоате жпалтеле сітітепте ші 'л жтпіпце ла крітъ, ші роаdе жпчет сіпȣл сочіетъціĭ.

Кіпȣл чел таĭ пріінчіос de а пȣ авеа съръчĭ, есте de а се тілостіві кȣ чеĭ че сжпт, ші таĭ алес de а превеdе ші а атака пaȣперістȣл жп прічініле сале. Dіп тоате окъртȣіріле пічĭ ȣпа п'аȣ пропȣс таĭ бȣпе тъсȣрĭ спре а ажȣпце ла стіпцереа калічіеĭ, de кът Адȣпареа паціопалъ а Фраціеĭ. „Стіпцереа калічіеĭ, zіче рапортȣл комісіеĭ алеасъ спре ачеаста, есте чел таĭ іtпортапт проблет політік de хотъріт; dар солȣціа са се фаче о даторіе пептрȣ о паціе жпцълеаптъ ші лътіпатъ каре, ръdікъпd о копстітȣціе пе теталііле dрептъціĭ ші а слобоzепіеĭ, рекȣпоаще къ пȣтероаса класъ а челор че п'аȣ пітікъ кіатъ, кȣ тоате dрітȣріле отȣлȣĭ, бъгареа de сеатъ а леціілор.“

„Пъпъ акȣт ачеастъ вепіре жп ажȣтор с'аȣ прівіт ка о біпе-фачере, кжпd еа пȣ есте de кът о даторіе, dар ачеастъ даторіе пȣ поате фі жпdепліпітъ de кът кжпd ажȣторȣріле дате de кътръ сочіетате вор фі жпdрептате спре фолосȣл обцеск.

Dакъ с'ар пȣте жпкіпȣі ȣп Стат дестȣл de богат спре а ръспжпdі ажȣторȣрĭ гратȣіте асȣпра тȣтȣлор ачелор че п'ар авеа пропріетате, екчерцъпd ачеастъ стрікъчіоасъ біпе-фачере, ачел Стат с'ар фаче віповат de чеа таĭ таре крітъ політікъ, ші dакъ ачел че тръеще аре dрептате de а zіче сочіетъціĭ: dъ'тĭ кȣ че съ тръеск, ші сочіетатеа аре dеопотрівъ dрітȣл съ'ĭ ръспȣпdъ: dъ'тĭ тіе тȣпката.

Аіче се жпфъцошеазъ ачест прічіп лȣпгъ време пе-

кѫноскѫт ꙟн констітѫціїле сочіале: къ тікълошіа попоа... лор атърнъ de ла гѫвернѫріле лор.

„Dакъ administraціа ѫнѫї Стат нѫ есте аша къ тѫн... съ фіе ꙟн ел ꙟн пропорціе оаменілор че нѫ потѫ віец... фъръ а тѫнчі, еа фавореазъ калічіеа, вагабонdажѫл, ші ... фаче віноватъ de крімеле продѫсе de сърьчімеа фъ... тіжлоаче.

„Dакъ о харітате несокотітъ дъ кѫ непъсаре о леа... фъръ а чере тѫнкъ, еа дъ о премie трънdъвіеї, dар... емѫлаціа ші сърьчеще статѫл.

„Копілѫл, вътрънѫл че сочіетатеа тревѫіе съї ажѫте гра... нѫ сѫнт ꙟнсъ аша ажѫтаці de кът пентрѫ къ еї саѫ ... гъdѫескѫ тѫнкъ, саѫ аѫ ші фъкѫто; болнавѫл се ажѫтъ а... міне прін ѫн сімтімент грабнік de оменіре, dinaintea ... ріеа се стерце тоатъ алтъ консіdераціе.

„Омѫл ꙟн сфꙟршіт че префереазъ тѫнчії черші... се фаче аша віноват ꙟнаintea сочіетъціі ші мерітъ ... тъ аспрімеа са, ші опріреа чеа маї грабнікъ.

„Ачесте прінчіпії кѫпріndѫ тоатъ сістема ажѫторѫрі... че ѫн Стат тревѫіе съ dee ачелора din мъdѫлъріле са... каре сѫнт фъръ міжлоаче персонале. Еле сѫнт атът... веdерате, ꙟнкът нѫ потѫ фі тъгъdѫіте; ші нѫмаї ꙟнто... лор пѫнере ꙟн лѫкраре тревѫіескѫ асігѫрате de кътръ... тереа леџіслатівъ.“

Темеліїле ажѫторѫрілор пѫбліче аша пѫсе, Аdѫна... національ къѫтъ міжлоачеле челе маї ꙟнсѫшіте спре ... десфіінца черштъторіеа. Ші кѫм сърьчіеа се стінџе ... пропрієтате ші се ѫшѫреазъ прін тѫнкъ, еа пропѫсъ, с... а спорі нѫмърѫл пропрієтарілор, de a вінde ꙟн фоа... мічї пърції, ꙟнdестѫле ꙟнсъ спре а хръні о фамілі... лѫкръторї de пъмꙟнт, аверіле domeніале ші еклісіасті... кърора ꙟнстръінаре ера проїектатъ de кътръ націе.

Жнгръшереа ші къръціреа локѫрілор, ꙟмбѫнътъціреа ... тѫнелор, плънтареа de пъdѫрї, сѫкареа млаштінілор, ...

крѫл дрѫмѫрілор ꙟї dа міжлоачеле de a плъті ѫн прец тѫлцъмітор ачелѫїа че ар фі вроіт съ лѫкреze.

Кът пентрѫ съръчії фъръ кънътъіѫ, че нѫ вроїа а тѫнчі спре а нѫтеа черштторі, еа пропѫнеа съї ꙟнкідъ ꙟн касе de ꙟнdрептаре (maisons de corection) de ѫnde апої еї се трімітїа ꙟн ашезътꙟнтѫрї агріколе формате ꙟн колонії. Ателіере de харітате (ateliers de charité) фѫръ ꙟн-жгевате прін dекретѫл din 30 маї 1790, ші ѫн алт dекрет din 16 dекемвріе ѫрмътор dъdѫ пентрѫ ачесте, 15 міліоане франчї, спре а фі ꙟмпърціте ꙟнтре тоате dепартаментеле Франчіеї.

Конвентѫл, ѫрмънd дрѫмѫл трас de Аdѫнареа націона-лъ, пѫблікъ о леџіслаціе ꙟнтреагъ асѫпра ажѫторѫрілор пѫбліче, ші ачеастъ леџіслаціе поартъ карактерѫл de џе-нерозітате ші de мъріе че deосъбеще ачеастъ ꙟнсемна-тъ епохъ.

Ръсбоаїеле ші окѫпаціїле лѫї Наполеон ꙟл опріръ de a пѫне ꙟн практікъ фрѫмоаселе хотъріpї a Аdѫнърії на-ціонале.

Релаціїле че ам dат, кѫпріndѫ ꙟн сіне ꙟн скѫрт тот че се поате фаче атът спре ажѫторѫл съръчілор de фацъ, кът ші спре опріреа спорірії лор. Негрешіт къ тѫлте сѫнт каре ꙟн стареа ноастръ нѫ се потѫ апліка церілор ноастре. Еле нѫ сѫнт інdѫстріале ші прін ѫрмаре нічї одатъ нѫ вор авеа а се теме de паѫперістѫл каре астъzї роаde пре богата Енглітера. Сокот ꙟнсъ къ ѫрмътоареле інстітѫції ар пѫтеа фі пѫсе ꙟн лѫкраре ші ла ноі кѫ фолос.

1. Ѫн спітал de інкѫрабілї, ѫnde съ се прімеаскъ не-вінdекації болнаві.

2. О орфанотрофіе ꙟнdепліnітъ десъвършіт, dѫпъ прінчіпііле експѫсе ꙟн Реглемент, ла каса копіілор афлаці; кьчї астъzї ачестї прѫнчї нефіінd de кът цінѫції ла ман-че, ꙟнdатъ че ажѫнг ла връстъ de zече ані се въдѫ ліп-

сіџї de орї че ажвтор ші прін вртаре сіліџї de а се deda черштеріеї.

3. Ўn deпосіт de черштторї (depôt de mendicité) внde съ се прімеаскъ калічії бътрънї ші славї, ші аколо съ лі се dee тънкъ dвпъ пвтереа лор.

4. Ашезареа de тънкъ ꙟн ꙟнкісорї, кв платъ ꙟн фаворвл тънчіторілор, ка аша ꙟнкішії ꙟн ziоа слобоzіреї лор съ аївъ вн мік капітал, ꙟнкът съ нв фіе сіліџї прін ліпсъ саў а черштторі саў а се апвка de векївл лор обічеѣ.

5. Мъсврї енерџіче спре стірпіреа воалелор венеріане ші а бъвтврілор спіртвоасе, каре маї твлт de кът тоате челелалте десрътърї сꙟнт прічінвітоареле сързчіеї.

6. Ꙟнсфърші ꙟндътънърї de тънкъ ꙟн времеа ерніі пентрв меџерії че нв лвкреазъ de кът вара, прекъм dвлгерії, петрарії ш. а. Прін тꙟргврї, къръџіреа вліџілор пентрв de о камдатъ поате съ ле фіе о оквпаціе ꙟndеставлъ, нвмаї съ фіе біне плътітъ.

7. О касъ de пъстраре (maison d'épargne) внde лвкрътервл харнік ꙟн времеа веріі се поатъ пвне кв сігвранціе ші кв добъндъ родвл остенелелор сале, ші ерна съ поатъ ретраџе ачестї банї, спре віецвіреа са ꙟн време de ліпсъ.

Ачесте мъсврї негрешіт къ аў ꙟн еле мвлте неꙟндътънърї ші грешъцї; есте треаба експерііпцїї de а ле дескопері, ꙟн џенерал ꙟнсъ німене нв ле поате контеста фолосвл. Ачесте одатъ пвсе ꙟн лвкраре, Окъртвіреа требвіе съ фіе фъръ мілъ пентрв леневії черштторї, пентрв вагабонзії ꙟн старе de а мвнчі: Ачестїї требвіе прінші ші ꙟнкіші ꙟн касе de ꙟndрентаре внde съ фіе сіліџї а мвнчі; къчї ачестора соціетатеа нв ле есте даtoаре кв німікъ, ші еї кв дрепт кввꙟнт се потъ нвмі фврї а мвнчії ші прін вртаре ші а авзџіеї алтора.

М. К.

Васіліе В.В.

ВАСІЛІЕ В. В.

ші

Бісеріка Сф. Треĭ-Іерархĭ.

(Везĭ Літографііле.)

Кънd ȣn історік — че не ліпсеще — с'ар окȣпа а скріе історіа Ромъніеĭ нȣ ар пȣтеа гъсі ȣртеле карактерȣлȣĭ націонал de кът жn времеа domnіреĭ Прінџілор Ромънĭ, adекъ de ла венірea лȣĭ Dрагош ші пънъ ла прівеџіреа лȣĭ Кантемір.

Жn ачеастъ епохъ maĭ віне de ȣn веак ші жȣмътате гъсеще чінева ніще фапте ероіче, політіче ші крȣde, каре adȣкȣ гроазъ ші мірарe. Маĭ мȣлџі Domnĭ аȣ фост ȣнĭ каріĭ се deосевіаȣ прін патріотісм ші маĭ въртос прін піетатеа лор. Астъзĭ ънкъ кȣлтеле сȣнт жнкънȣнате ші орашеле семънате de Бісерічіле че еĭ аȣ рідікат жнтрȣ търіреа Атотпȣтерпікȣлȣĭ; ші фіе каре din zidipіле ачесте ераȣ монȣментȣл вре ȣнеĭ ісвънzĭ асȣпра dȣшманілор пȣтерпічĭ de каре Ромъніа ера жнкȣнџюратъ.

Ȣнȣл din Domniĭ скȣмпĭ жn поменіреа віиторімеĭ аȣ фост ші Васіліе Лȣпȣ. Ел ънтъĭ жnтемеі скоале, ел пȣсе съ се традȣкъ кърџіле бісерічещĭ жn лімба Патріеĭ, ел жнфііnџъ о тіпографіе Ромънеаскъ, ел жn сфършіт adȣсе моащеле Сфінтеĭ Параскевіĭ de ла Епівата пентрȣ каре dеte 300 пȣnџĭ de банĭ ші ле ашезъ жn бісеріка zidітъ de dънсȣл жn Іашĭ.

Ачеастъ кȣвіоасъ патроанъ а Орашȣлȣї нічї оdатъ ші dȣпъ орї че жmпрецюрърї нȣ'шї пъръсі лъкашȣл,* чі пȣрȣреа свътітоаре орашȣлȣї ші церії, е комоарѫ чеа maї прецioасъ че аре Молdавіа.

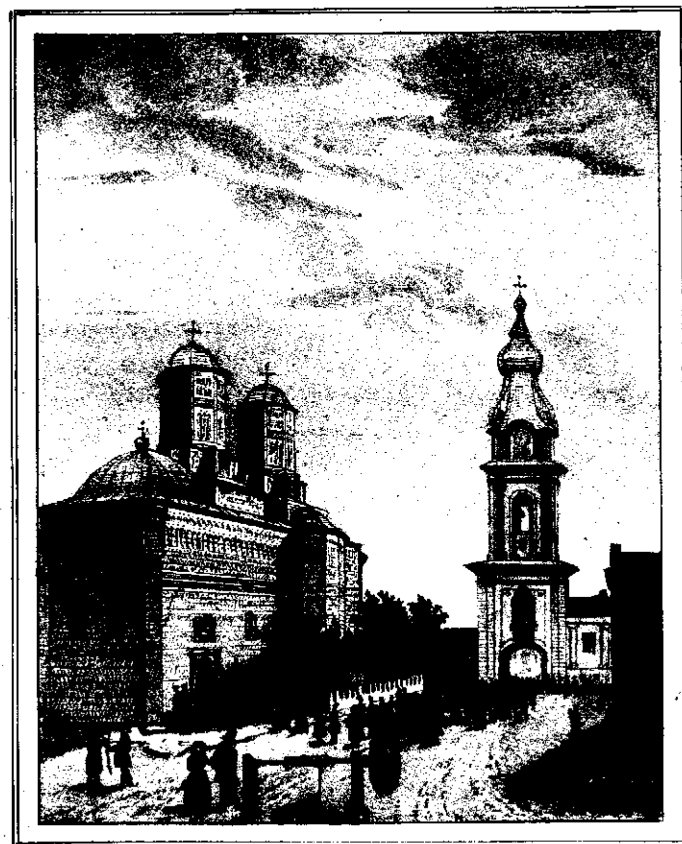
Історіа Прінцȣлȣї Васілiе жnфъцошеазъ ніще епізоаdе атът de траџiче, ніще жокȣрї а норокȣлȣї атът de dimenцате, жnкът не паре реȣ къ нȣ не еартъ кȣпрінсȣл ачестеї кърцічеле de а о скріе. Хронікарії Роmъні, історіографії Полоні ші Ȣнгȣрї, Dіаконȣл араб Павел** аȣ скріс mȣлт асȣпра лȣї. Пънъ кънd поате жnтр'о zi вом авеа прілеж ші ноi а о аръта пре ларг четіторілор ноштрі, вом dа о mікъ idее de бісеріка Сф. Треї-Іерархї.

Бісеріка ачеастъ de стілȣл вiзантін есте пе dіn лȣнтрȣ зȣгръвітъ in fresco. Жn dреапта стъ ракла Сфінтеї pіdікатъ пе кътева трепте. Аіче пе пърете е зȣгръвітъ соленітатеа аdȣчерії moащелор кȣ помпа че аȣ ȣрmат. Тȣркȣл Капȣџі-баша каларе жnаінте, Архіереії пȣртънd ракла, Dомнȣл, боїерії ші нороdȣл жn ȣрmъ. Пе алт пърете се въdȣ атърнате портретеле лȣї Васілiе ші а фаmіліеї лȣї кȣсȣте кȣ фір ші mатасъ.

Ачееа жnсъ каре dъ о фігȣръ орiџiналъ ачестії zіdірї, е къ пе dінафаръ есте тоатъ жmбръкатъ кȣ барелiефе жnкінȣind deосебіте арабескȣрї граціоасе ші елегантe.

Тȣрнȣл клопотніцеї de-асȣпра порцеї ші de ȣн стіл modерн е чел maї налт а капіталіеї. Пънъ нȣ demȣлт слȣжіа пентрȣ прівігере de фок ші клопотȣл чел mаре нічї оdатъ н'аȣ скъпат жnтр'о ȣсnъ фъръ съ нȣе тот орашȣл жn mішкаре. Ла анȣл 1827 аȣ арс коперемънтȣл ачестȣї тȣрн жmпреȣнъ ші чеасорнікȣл че ера ашезат сȣс ші аръта оареле деспре патрȣ пърцї. Тȣрнȣл с'аȣ коперіт dар чеасорнікȣл абіа maї dȣнъzї с'аȣ пȣс жnсъ нȣ ȣnde ера локȣл лȣї, чі mȣлт maї жос ші аратъ чеасȣріле нȣmaї

* Везі жnапої Собіецкі ші Роmъній.
** Везі N. N. 34—36. din Фоаіа Щiінціфікъ ші Літераръ.

Бісеріка Трй-Іерархі.

deспре Ѣліцъ. Економіе а кълѹгъріլор Гречї жп тъпа кърора а жпкъпѹт ші ачеастъ тъпъстіре!

Астъzї оаменії с'аѹ префъкѹт, паравѹріле с'аѹ жтблъпziт ші пѹ се маї аѹде клопотѹл де dапапа; сѹпетѹл лѹї кїамъ пѹмаї пре крedіпчїоші ла ръгъчїѹпе.

K. N.

Б А N I Ĭ.

Пе фіеще чіне авzĭ dopind банĭ ші нȣmaĭ банĭ ші еар банĭ. Ба ȣніĭ пънъ ꙟнтр'атъта сꙟнт есалтацĭ ꙟн ачеастъ dopінцъ ꙟнкът de nimik нȣ се ꙟнгріжескȣ̆ de алтъ, de кът нȣmaĭ кȣm ар къщіга банĭ. Віеаца 'шĭ о пȣнȣ̆ ꙟн перікȣл, сънътатеа нȣ 'шĭ о крȣцъ, чінстеа о daȣ̆ пе рȣшіне, кȣцетȣл ꙟл ꙟmповореазъ, пе пріетінĭ ꙟĭ вънdȣ̆, кȣ рȣdеле се ꙟнвръжбескȣ̆, ба кіар ші челе сфінте ле калкъ ꙟн пічĭоаре, нȣmaĭ съ къщіце банĭ. Dар еа'н стацĭ оамінĭ бȣнĭ ші певȣнĭ; еа'н съ черчетъm оаре нотȣ̆ банії съ ꙟнdеплінеаскъ пеmіжлочіт тоате тревȣінцеле поастре? Ȣнȣл zіче къ кȣ банĭ поцĭ фаче че вреĭ. Фіе, dар еȣ̆ воіȣ̆ аdъоцi къ кȣ банĭ нȣ поцĭ dесфаче че вреĭ, нічĭ нȣ поцĭ къщіга тотdеаȣна че вреĭ. Аша de пілdъ нȣ поцĭ съ mістȣещĭ mоартеа ка съ те лесе съ maĭ тръещĭ, нічĭ съ'цĭ кȣmперĭ сънътатеа оdатъ перdȣтъ ші ꙟнвъцътȣра, фъръ съ те остепещĭ. Аша dар банȣл нȣ есте аdевъратȣл цъл ла кареле тревȣіе съ цінтіm, чі нȣmaĭ ȣн mіжлок спре а ꙟнлесні комоdітъціле поастре ꙟн віеаца практікъ. De ачеea тревȣіе съ прецȣіm банії нȣmaĭ ꙟнтр'атъта ꙟнкът се черȣ̆ ла ꙟнлесніреа ачестор комоdітъцĭ, dар съ нȣ не ꙟнімічіm фіінца поастръ спре а пȣте аdȣна банĭ аdесе кіар de прісос.

Банȣл с'аȣ̆ алес ші с'аȣ̆ хотъріт а ꙟнфъцоша ȣн семн de ȣн прец кȣноскȣт, пе кареле съ се поатъ скімба атът

проdȣктȣріле тревȣітоаре віецȣіреĭ ші комоdітъцілор поастре, кȣm ші а остепелілор поастре.

Прецȣл банȣлȣĭ есте de доъ фелȣрĭ: орĭ а матеріеĭ кȣпрінсе ꙟн тржнсȣл (ал аȣрȣлȣĭ, арцінтȣлȣĭ, арътіĭ) ꙟн рапорт кътръ челелалте обіектȣрĭ ші лȣкрърĭ, ші се нȣmеще прецȣл саȣ̆ валора лȣĭ чеа dін лъȣнтрȣ; орĭ ал семнȣлȣĭ че ꙟнфъцошеазъ (ал кінȣлȣĭ, ал іскълітȣреĭ) ші се кіамъ прец dінафаръ. Аша галбънȣл прін кътімеа dа аȣр че кȣпрінdе пе dъ прецȣл dін лъȣнтрȣ ꙟн рапорт кътръ алте обіектȣрĭ, еаръ прін кінȣл ші нȣмерȣл сеȣ̆, пе dъ прецȣл dінафаръ. Сінетȣріле, банкопотеле, камбііле ш. ч. л. аȣ̆ ꙟнсе нȣmaĭ прец dінафаръ, къчĭ хъртіа че ле ꙟнфъцошеазъ maĭ н'аре прец.

Фііnd къ банȣл есте ꙟнфъцошіторȣл прецȣрілор ꙟн рапорт кътръ алте обіектȣрĭ ші лȣкрърĭ, апоĭ de ціне се ꙟнцълеце къ кіар ел, спре ꙟнлесніреа скімбȣрілор, тревȣіе съ аĭбъ фелȣріте прецȣрĭ. De аіче ръсаре dар тревȣінца de monеdъ mаре ші mікъ с'аȣ̆ mърȣнтъ. Челе maĭ mȣлте тревȣінце ші лȣкрърĭ а ле сочіетъцiĭ се ꙟнлеснескȣ̆ ꙟнсъ прін monетъ mърȣнтъ, de ȣnde ȣрmеазъ къ валора ачесторa dін'афаръ креще кȣ ачесте тревȣінце ші monета mърȣнтъ есте maĭ кътатъ. Окърmȣіріле ꙟнсе ꙟн акърор кȣпрінс се таіе monетъ, се ꙟнгріжескȣ̆ а ꙟнлесні сочіетатеа пропорціонал ші кȣ ачест фел de monетъ; ла поĭ, ȣnde не лінсеще ънкъ ȣн асеміне mіжлок, ліпса monетеĭ mърȣнте се сімте dеобще. Ачеастъ ліпсъ de monетъ mърȣнтъ, прекȣm ші фелȣріта валоръ ꙟнлъȣнтрікъ а monетелор тȣрчещĭ, кътръ каре се аdаоце ші monополȣл ꙟншълътор ал zарафілор, ꙟmпеdекъ фоарте mȣлт лȣкръріле сочіетъцеĭ. Аша de пілdъ, о слȣгъ перdе треĭ чеасȣрĭ алергъnd пін търг пънъ че поате скімба ȣн dоъzечер (сфанціг), ка съ кȣmпере о окъ de саре, ȣна de карне ш. ч. л. De веĭ воі съ'цĭ скімбе ȣн ірmілік апоĭ ꙟнтіmпінĭ ші maĭ mарĭ греȣтъцĭ, перdерĭ ші ащептърĭ пе ла zарафĭ, каріĭ аȣ̆ фелȣріте петре

спре а траце monета de daт ші de лȣат. Тот omȣл че тръеще требȣie съ консȣmeze такар о кътime de продȣктȣрї de mънкаре ші бъȣтȣръ ші алта de пȣртат. О mȣлцime de жidoвї zарафї de dimineацъ пънъ жп саръ нȣ фак нimікъ de кът стаȣ ла кліцъ ші сънъ ніще бані, din ал кърора скітв тръескȣ. Еатъ dар къ еї требȣie din скітȣл банілор съ опреаскъ о mаре кътime жп фолосȣл лор. Nȣ требȣie жнсъ а трече кȣ ведереа ліпса че се сimте пȣпȣmaї de пърале mърȣнте саȣ креіцарї чі ші de monетъ бътȣтъ. Банї іптръ жп цеаръ пȣmaї пе продȣктȣріле експортате, dар тотоdатъ се dȣкȣ пе продȣктȣріле imпортате; deчї dакъ пре-цȣл челор imпортате ва жптрече пе ачелор експортате, de ciпе се жпцълеце къ нȣ ръmъпȣ банї жп цеаръ ші ачеаста ва ȣрmа пънъ пȣ ва конteni лȣксȣл, че аȣ ажȣнс ла noї ла ȣп град фоарте жналт, ші пріn кареле с'аȣ рȣіпат ші се рȣіпеazъ атъте стърї.

Dр Т. Стamatі.

——◦——

Ферестреѣ пентрѣ паве.

ПАВЕАОА DE ЛЕМN.

(Bezi Літографіа.)

Nѫ кред къ есте ꙟн Еѵропа ѫн ораш de търimea ші попѫлаціа Іашілор ѫnde съ фіе maĭ mѫлте търсѫрĭ. D. Сент-Марк Жірардin не zічеа кънd а фост пе ла noĭ къ а лѫат сеаma къ ла noĭ пічĭоареле сѫнт ѫн лѫкс. Прічіна че не фаче а фі тържцĭ ꙟн лок de а merце е лесне de гѫчіт ꙟndатъ че веdе чінева ѫліціле поастре пліне de глоd саѫ de колв; ші ꙟнсъ орашѫл ностpѫ dѫнъ nociціа лѫĭ ар пѫтеа фі чел maĭ кѫрат.

Се фъкѫръ maĭ mѫлте черкърĭ ꙟн aniĭ ачестĭ din ѫрmъ. Шоселеле ꙟ̂нсъ̆ нѫ ісѫтіръ; пѫлбереа ші гропіле че се фъчеаѫ ꙟн еле асеmънъndѫ кѫ о mape фѫртѫнатъ деспъdъжdѫĭа пъnъ ші пре чел maĭ кѫражос. Павеаоа de боловапĭ, гроаzа фemeілор ꙟнгреѫнате ші а барвацілор пъnтікошĭ, спътъріа тоцĭ каіĭ ші хрептѫĭа тоате търсѫріле. Ꙟн сфѫрщіт павеаоа de лemn е ачеа че се сокоате maĭ бѫнъ ші mai nimepітъ. Бѫкъцĭ ексагоапе de о палmъ de палте стоlіте ші ашеzате пе ѫн пъсін аспрѫ алкътѫескѫ о mасъ компактъ пе каре е о плъчере de a merце. Гѫвернѫл о пріimі, ші dѫнъ ѫн проект а комісіеĭ павелелор 4000 стъnжінĭ (лѫнціmе) а ѫліцілор прінчіпале се вор павела кѫ лemn, ші 3000 стъnжінĭ ла mахалале, кѫ пеатръ. Лѫкрареа ва ꙟнчепе кѫ прimъвара ачеаста,

кьчї materiaлsл e adsnat шi o mашinъ пsртатъ de патрs каї таїе пе тоатъ ziоа къте 1500 бsкъцї.

Павеаоа ачеаста пs е жndoeaлъ къ ва фi бsnъ шi фрsmoacъ, dap пs кsратъ шi траїпiкъ, жn кътъ вреmе:

1. Ns се вор фаче шоселеле de ла Сърърie шi пе сsбт фереdee пептрs ка кареле de транспортsрї че вiпŏ din сsс шi din цїос съ треакъ пе еле, еар пs пе павеа.

2. Ns се вор фаче капалsрї бsne шi maї msлте пептрs скsрцереа апелор de ла deaл.

3. Ns се ва mътsра omътsл еарпа ка съ пs жпгїеце пе sлiце.

4. Ns се вор сsпsпе пе жidoвї (ачеастъ лепръ сочiалъ че алкътsеще жsmътате din попsлацiа Орашsлsї, шi а кърора mжршъвie с'а фъкsт провербiалъ) ла о гловiре сimцiтоаре ка съ пs арsпче dsпъ обiчеisл лор пекsръцiiле жп sлiцъ. Шi жп сфжршiт,

5. Ns се вор павела огръziле шi пiецеле.

Сsптеm сiгsрї къ Комiсiа Павелелор а кърiеа iспiтiре шi щiiпцъ е петъгъdsiтъ, ва лsа челе maї епергiче mъсsрї ка съ се факъ sп лsкрs бsп.

К. N.

Ȣлiца павеаї de лemn.

Богдан В.В.

БОГDAN BBD.

(Bezĭ Літографіа.)

Мѕрind Стефаn чел mape dѕпъ o domnie de 47 anĭ, Богdan IV чел maĭ mік din патрѕ фiĭ aĭ ceĭ жл ѕpmъ жn трon. Чеа ънтъĭ а лѕĭ жngpiжipe фiind a ce acirѕpa decпpe Тѕрчĭ, потрiнiт сфътѕiрiĭ пъpinтeлѕĭ ceѕ̆, тpimice ла Поартъ пе Логофътѕл Тѕтѕ кѕ o cѕiтъ пѕmepoacъ de воĭepĭ шi de останĭ, шi кѕ ѕn пpezeнт de zече пѕнцĭ de банĭ. Тѕрчiĭ пpimipъ тoate пpoпѕнepiле amвacadopѕлѕĭ пpe каре жл dъpѕipъ кѕ пpezeнтѕл тpimic. Тѕтѕл жнтѕpнънdѕce, кѕ банiĭ ачестiа фъкѕ вicepiка de ла Блъжещĭ.

Богdan аѕzънd de Елicавета, сора Рiгъĭ Полонieĭ Алексаndpѕ, къ е вестiтъ de фpѕmoacъ, o чеpѕ de coцie, dap фата не пpiimind пpoпѕнepea лѕĭ пентpѕ къ ера орв de ѕn окiѕ̆ *, ел фъкѕ о жнкѕpcie жн Полонiа, кѕпpince Покѕцiа, лъсънd не ѕpma лѕĭ пѕстiipe. Жнтѕpнънdѕce din екcпediцiа ачеаста шi афлънd къ Раdѕл (Кълѕгърѕл) Domнѕл церiĭ Романещĭ аѕ̆

---

* Стъпънiторiĭ аѕ̆ фост нѕрѕре жнкѕнцiѕpaцĭ de лiнгѕшiторĭ, dap лiнгѕшiрea кѕ атът е maĭ pidiколъ кѕ кът е maĭ гроасъ. Хронiчеле zікѕ̆ къ Богdan ера Грозав шi орв de ѕn окiѕ̆; Zѕгравѕл жнсъ че фъкѕ портретѕл лѕĭ (de пе каре с'аѕ̆ копiеат лiтографiа ноастръ) ла Мънъстiрea Пѕтна, жл аратъ кѕ амъndoĭ окiĭ!

пѕс стъпъпіре пе ціпѕтѕл Пѕтпії, ліпіт кътръ Молdова dѕпъ ісбъпzіле пъріпtелѕї сеѕ, терце жптрѕ жптъmпіпареа лѕї, жл ловеще, жл сфъръмъ ші статорпічеще хотареле церілор пе Мілков ші Сірет.

Жп време ачеаста Полопії жші ресбѕпъръ пръdъпd тоатъ цеара de сѕс. Іоrdап се ресвоеще din поѕ асѕпра лор, стреbате жп Галіціа, сѕпѕпе mаї mѕлте ораше ші четъцї, ловеще Ліовѕл, ші лѕъпd ѕп клопот mаре din Катеdралъ, жл аdѕче ла Сѕчеавъ. Ѕпгѕріі жптрѕпd mediaторї се жпкее пачe жптре Полопї ші Ромъпї, іскъліпdѕсе трактатѕл de Маршалѕл Хоdочї ші Логофътѕл Тъѕтѕ.

Dѕпъ о domnie de 12 апї ші 9 лѕпї mѕріпd ла Хѕшї, трѕпѕл сеѕ фѕ dѕс ші жпгропат лъпгъ татъл сеѕ жп Мъпъстіреа Пѕтпа.

К. N

ПОЕZІЇ.

ТРЕЇ АРКАШЇ

саѕ

АЛТАРЅЛ МЪNЪСТІРЕЇ ПЅТNА.

6974 Іѕліе 10.

Domпѕл Стефап, вітеаz mаре че-аѕ dат гроаzа пріп пъгъпї,
Лъкаш сфъпт крещіпътъції астъzї вреа съ факъ dар,
Ші пе mалѕріле Пѕтпії кѕ вітеzії сеї Ромъпї
Жпсѕшї терце съ алеагъ локѕл сфъптѕлѕї Алтар.

Маре овщіе'л ѕрmеаzъ ші пе кѕлmе се лъцеще
Прекѕm авѕріі пе валтъ кѕпd лѕmіпа се івеще;
Къпітапї, Хотпоцї кѕ лапче ші кѕ платоше de фер,
Пе-аї лор каї сірепї, стаѕ mжпdрі ка ла сеmпѕл de ръсвоїѕ,
А Молdовеї стеаг de славъ фжлфже фалпік жп чер,
Бѕчіѕmѕл вѕеще'п mѕпте, сѕпъ валеа de чіmпоїѕ.

Еатъ къ лъпг'о mовілъ Domпѕл Стефап с'аѕ опріт!
Тотѕл таче. . . Окії ціптъ, стъ попорѕл пекліптіт.
Треї осташї кѕ арче'п mъпе пе mовілъ-акѕm се ѕркъ:
Доі, ка zіmврѕл ацерї, mжпdрі; палцї ка врадѕл de ла mѕпте,
Пе-а лор ѕmерї поартъ глѕгъ, ла бръѕ палош, ші пе фрѕпте
Кѕ а лор лѕпції ші пегре плете се ковоар'о пеагръ цѕркъ.

Eĭ adec kŏ a лор съцеатъ репеzітъ сѕс ѫп пор
Пінтр'а фѕлцерілор фокѕрĭ аŭ опріт вѕлтѕръ'н сбор.
Мѕлте фіаре din чеĭ kodpi, mѕлцĭ dѕшmanĭ тіперĭ, сѕmeцĭ,
Dрепт ѫп inimĭ, dрепт ѫп фрѕпте, аŭ cimціт а лор съцеџі;
Къчĭ еі сѫпт аркашіĭ вреdнічĭ а лѕĭ Стефан Domn, чел mape
Че'шĭ гътеще-акѕm съцеата с'о ісбеаскъ'н dепъртаре.

— Копіĭ трацеџі! Еŭ вреŭ астъzі съ тъ'нтрек ѫп арк кѕ воі! —
Аша zіче Domnѕл Стефан; еар воінічіĭ аmъndoĭ
Се плекъ, арчеле'шĭ ѫпкоарdъ, трагъ, съцеџіле лор збоаръ,
Спінтекъ ръпеdе въптѕл че dъ фок ші вѫжѫеще,
Се тот dѕкъ, се dѕкъ ка гъndѕл, ші deaбіа окіѕл zъреще
Пе къmп dепарте, dепарте, локѕл ѕnde се кобоаръ. . .

Ŏра'н черѕрі се ръdікъ, ѕрлъ dеалѕл, клокотеще!
—Съ тръіџĭ копіĭ: ле zіче Стефан че-акѕm се гътеще;
Свѫрпѫе коарdа din аркѕ'ĭ, фѕлцеръ съцеата'н въпт
Піере, трече mаĭ dепарте, ші се'пфіце ѫп пъmъпт.

—Аколо фіва алтарѕл: стрігъ фалпікѕл monapk
Че се'пкінъ ші се плеакъ пе ръсвоінікѕл сеŭ арк;
„Съ тръеаскъ Domnѕл Стефан! Ŏра'н черѕрĭ се ръdікъ,
Ші попорѕл жос пе вале, ѕmіліт ѫп цепѕкĭ пікъ!

В. А.

ŎРСІЦІĬ.

Ічĭ ѫп вале ла фъптъпъ
Doъ фете спалъ лъпъ.
Кѫнтекѕл лѕĭ Бѕжор.

Коло'п вале ла фъптъпъ
Doъ фете спъла лъпъ,
Спъла лъпъ ші ріdea;
Еар din гѕръ-аша гръіа.

„Кънd а бате въпт dе сеаръ
Прін огорѕл dе секаръ,
Dе треĭ орĭ съ dіскъптъm
Ші ѫп фъптъпъ съ кътъm.

Dакъ-а фі съ ні се прінdъ
Вom веdеа ка'птр'о огліпdъ
Dе-om авеа сорџĭ прііпчіошĭ,
Ŏрсіцĭ тіперĭ ші фрѕmошĭ.“

Кѕm бътѕ въптѕл dе сеаръ
Прін огорѕл dе секаръ,
Dе треі орĭ аŭ dіскъптат,
Ѫп фъптъпъ аŭ кътат,

Ші пе-а са лімпеdе фацъ,
Ка прін віс dе dimineaцъ,
Аŭ възѕт еле zimбind
Doъ кіпѕрĭ стрелѕчind.

Челе ѕmбр'ера балае
Кѕ окĭ mapĭ, плінĭ dе въпае,
Ші плѕтіа, се легъпа,
Ші пе фете ле'пгъпа.

Еатъ къ пе-ал апеĭ фацъ,
Ка прін віс dе dimineaцъ,
Алте doъ с'аŭ івіт,
Кіпѕрĭ пъndpe ла прівіт.

Еар ачесте ѕmбре нобе
Nѕ ера ка челе dобе,
Албе ка флоаре dе кріп,
Блъndе ка черѕл сеpіп;

Чі ера dе въпт пішкате
Кѕ пър пегрѕ, спрінчепĭ лате,
Ші кѕ окіĭ шоіmѕлецĭ
Ла окіре mѕлт сѕmeцĭ.

„Веzĭ тѕ соро, че minѕne,
Аŭ zіс фетеле пебѕпе,
Веzі, ѕрсіціĭ с'аŭ івіт
Кът сѫпт mѫndpі dе прівіт.“

„Веzĭ тѕ челе ѕmбре mѕте
Пар к'ар вреа съ пе сърѕте,
Веzĭ, кѕm брацеле'шĭ ѫптіndъ,
Фѕџĭ dеграбъ къ те прінdъ.“

N'aȣ̆ сфꙟршіт віетеле фете,
Ші пе фрȣнте ші пе плете,
Nȣ щіȣ̆ чіне ле-аȣ̆ фȣрат
Къте-ȣп dȣлче съръутат.

. . . .
. . . .

Фетеле пе ла фънтънъ
De-атȣнчĭ нȣ maĭ спалъ лъпъ,
Къчĭ ꙟп codpi ші ла dpȣm
Ꙟшĭ петрекȣ̆ zілеле-акȣm.

Акȣm щіȣ̆ че фел с'арȣнкъ
Ꙟп dȣшmanĭ глонцiĭ din лȣнкъ,
Ш'adec еле аȣ̆ възȣт
Чеĭ фȣга de Арнъȣт,

Къчĭ de кънd пе фрȣнцĭ, пе плете,
Аȣ̆ прimiт віетеле фете
Къте-ȣп dȣлче съръутат,
Еле 'п codpi аȣ̆ ȣрmат,

Doĭ воĭнічĭ кȣ спрінченĭ лате,
Кȣ феце de вънт пішкате
Ші кȣ окіĭ moĭmȣлецĭ
Ла окіре mȣлт сȣmецĭ.

В. А.

ТЪNЪРА КОПІЛЪ.

Кънd ꙟп ноаптеа'нтȣнекатъ
Се івеще алва лȣнъ,
Еар ꙟп валеа depъртатъ
Dȣлче бȣчюmȣл ръсȣнъ.

Dȣп'а zілеĭ остенеле
Атȣнчĭ кънd натȣра'н паче
Odixnind mȣнчеле греле
Ꙟп mȣтъ тъчере zаче;

Гравнік ші кȣ пас ȣшор
Сѐ порнеще фетішоара,
Еар de гꙟndȣpĭ ші de dop
І се вате inimĭoapa.

Къчĭ щіе къ'н пȣцінĭ пашĭ
Пе mȣкĭе, сȣвт врadȣл mape
О ащеапт'ȣн флъкъоаш
Че mȣстеац'авіа'ĭ ръсаре.

Стъ, копіла се опреще,
С'ар ꙟнтоарче ꙟнапоі?
Dap офтънd ла ел гꙟndеще,
Ші еатъ'ĭ къ'с amъndoĭ!

Мерцĭ, ла сінȣ'ĭ съ те стрꙟнгъ
Тȣ кȣ негреле косіце,
Nічĭ гꙟndi съ фіĭ нътꙟнгъ
Dръгълаша mea фетіцъ;

Къчĭ ꙟп dрагостеа апрінсъ
Сінгȣре ачеле чеасȣрі
Сꙟнт de скꙟрвъ некȣпрінсе
Ꙟнтр'а времiĭ гравнічĭ пасȣрĭ.

Nȣmaĭ вънтȣл тінерецiĭ
Сȣфлъ віфор ꙟнфокат,
Еар ꙟп гіаца бътрънецiĭ
Фокȣл, рече с'аȣ̆ кȣрmат.

Мерцĭ фетіцъ спрінченатъ
Ȣрmeazъ inimeĭ тале,
Къчĭ amap віне deodatъ
Времea плънсȣлȣĭ de жале,

Ȣnde-атȣнчĭ некоnтенiт
Bezĭ кȣ inima та mȣтъ
К'аȣ̆ фост времea de ювіт
Ꙟп жȣніа та трекȣтъ.

К. Negpi.

IАШІЙ 1844.

(Ѹрмаре.)

Сфършітѹл артіколѹлѹі ҂нтітѹлат: Iашіі ҂н 1844, се ва пѹбліка ҂н Календарѹл анѹлѹі віітор 1846. Nъдъждѹім къ ҂н време de zече лѹні че маі ръмжнѹ, глодѹл се ва сгічі, атът пентрѹ недеапса аѹторѹлѹі кареле атѹнчі ва фі сіліт ашї лъса ленеа de о парте спре ашї ѹрма прімблареа пріn Iаші, кът ші пентрѹ слава Ефорії капіталіеі ноастре.

Редакторѹл.

ТЪТАРѸЛ

Кѹвінте de В. Александрі.
Мѹzіка de А. Флехтенмахер.

Canto.

Andante.

Pianoforte.

Мѹ Тъ---та-ре, шіпеші калѹл, Мѹ Тъ-та-ре, стрінџеі Фржѹл, Мѹ Тъ-та-ре, ласъ маѹл, Nѹ чер-

Мѹ Тъ---та-ре, de-не па-че, Мѹ Тъ-та-ре, стъ пѹ тре-че, Мѹ Тъ-та-ре, пѹ-тъ Фа-че Съці Фъ

-ка а трече ржъл; Къ,пе кръчеа сфiштеї леце Dе-алтъѫ
рътскатъл жп zече. Къ dе све dе пе шо- -вiлъ, Dе-оѫ zвър-
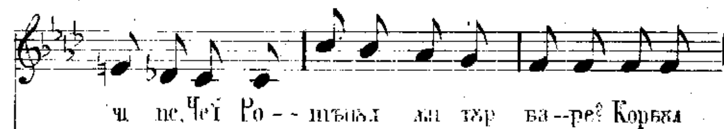
кал воj-нiк шi та-ре Nemiк, zеѫ, пъ с'а ал-
лi тюа-га чеа ma-ре, Сiп-гѫр'щi оѫ пълнце dе
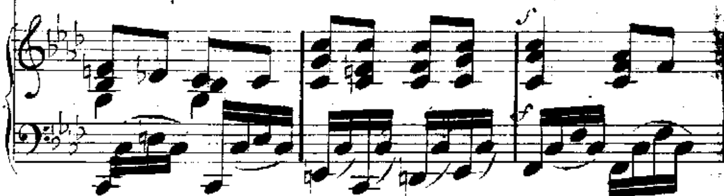
ле-це, Мъї Тъ- -та-ре, тъї Тъ- -таре. Мъї Тъ-
mi-лъ, Мъї Тъ- -та-ре, тъї Тъ- -таре. Мъї Тъ-
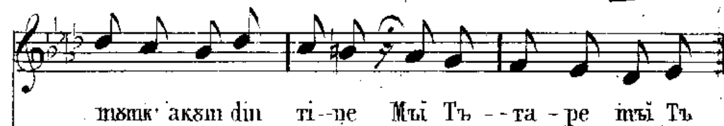
та-ре-ѫпdе'щ'ї фа-ла? Мъї Тъ-та-ре-ѫпdе'щ'ї
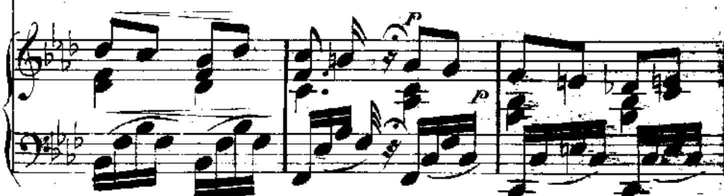
кажъл? Мъї Тъ-та-ре-ѫпdе'щ'ї па-ла? Nѫ'щ'ат.

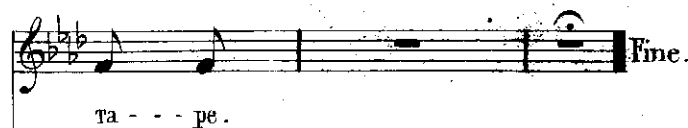
спѫс съ пъ тречї ma-лъл? Nѫ шi- -еї фра-гъ ве-
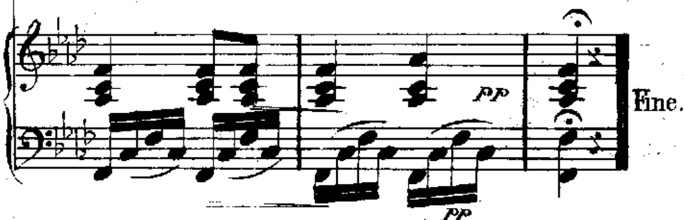

чи пе. Чеї Ро--мъпъл ми тър ба--ре? Корвы

тжтк' акѕт din ті--пе Мьї Тъ--та-ре іпъї Тъ

та---ре.
Fine.

Fine.